

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání */zpracovaný podle RVP ZV/*

Základní škola Kutná Hora Kamenná stezka 40

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání 1. – 9. ročník
Základní školy Kutná Hora
Kamenná stezka 40

MOTTO:

„Pověz mi a zapomenu; ukaž mi a já si vzpomenu; ale nech mne se zúčastnit a já pochopím.“

Konfucius

Obsah

1. Identifikační údaje	4 -
2. Charakteristika školy	5 -
2.1 Úplnost a velikost školy	5 -
2.2 Podmínky školy	5 -
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	7 -
2.4 Charakteristika žáků	7 -
2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	7 -
2.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	8 -
2.7 Vlastní hodnocení školy (oblasti, cíle, kritéria, nástroje, časové rozvržení)	8 -
3. Charakteristika ŠVP	9 -
3.1 Zaměření školy	9 -
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	12 -
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	18 -
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	23 -
3.5 Začlenění průřezových témat	24 -
3.5.1 Přehled průřezových témat	24 -
3.5.2 Realizace průřezových témat	31 -
4. Učební plán	38 -
4.1 Učební plán – 1. stupeň	38 -
4.2 Učební plán – 2. stupeň	39 -
5. Učební osnovy	42 -
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	42 -
5.1.1 Český jazyk a literatura	43 -
5.1.2 Anglický jazyk.....	74 -
5.1.3 Německý jazyk – další cizí jazyk	97 -
5.2 Matematika a její aplikace	104 -
5.2.1 Matematika	105 -
5.3 Informatika a informační a komunikační technologie	116 -
5.3.1 Informatika	117 -
5.4 Člověk a jeho svět	123 -
5.4.1 Člověk a jeho svět.....	124 -
5.4.2 Osobnostní výchova.....	139 -
5.5 Člověk a společnost	147 -
5.5.1 Dějepis	148 -
5.5.2 Výchova k občanství.....	159 -
5.6 Člověk a příroda	173 -
5.6.1 Fyzika	174 -
5.6.2 Chemie.....	182 -
5.6.3 Přírodopis.....	188 -
5.6.4 Zeměpis.....	199 -
5.7 Umění a kultura	211 -
5.7.1 Hudební výchova	212 -
5.7.2 Výtvarná výchova	224 -
5.8 Člověk a zdraví	241 -
5.8.1 Výchova ke zdraví	242 -
5.8.2 Tělesná výchova	255 -

5. 9 Člověk a svět práce	- 285 -
5. 9. 1 Pracovní činnosti	- 285 -
5. 10 Volitelné předměty.....	- 305 -
5. 11 Nepovinné předměty.....	- 322 -
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	- 326 -
6. 1 Pravidla pro hodnocení žáků /způsoby hodnocení, kritéria/	- 326 -
Přílohy.....	- 328 -

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání –
„Tvořivá stezka“**

/zpracovaný podle RVP ZV/

Č. j.

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola Kutná Hora, Kamenná stezka 40

Adresa školy: Kamenná stezka 40
284 01 Kutná Hora

IČO: 70877564
IZO: 102226440
REDIZO: 600046320
Telefon: 327512229
Fax: 327512976

www.zsks.kutnahora.cz

e-mail: skola@zsks.kutnahora.cz

Zřizovatel školy:

Městský úřad Kutná Hora

Adresa: Město Kutná Hora
Havlíčkovo nám. 552
284 01 Kutná Hora

IČO: 00236195
Telefon: 327710111

www.mu.kutnahora.cz

e-mail: kancelar@kutnahora.cz

Ředitel školy:

Mgr. Andrea Melechová Ruthová, zástupkyně ředitele pověřená řízením školy

e-mail: melechova@zsks.kutnahora.cz

tel. 327512229, 327512976

Zástupce ředitele:

Mgr. Libuše Štická

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Petr Černý

e-mail: petr.cerny@zskamenka.cz

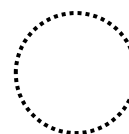
ŠVP byl projednán v Školské radě dne:

Schválení dokumentu:

Platnost dokumentu:

Tento dokument nabývá účinnosti od 1. 9. 2022

Mgr. Andrea Melechová Ruthová, v. r.
zástupkyně ředitele pověřená řízením školy

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Umístění školy

Základní škola Kutná Hora Kamenná stezka je úplná škola s 9 postupnými ročníky. Vzhledem k nízkému počtu žáků je většina ročníků pouze jednotřídní. Budovy a prostory školy mají kapacitu pro 350 žáků. V budově školy se nachází i školní družina s kapacitou 61 dětí.

Škola je spádovou školou pro některé okolní neúplné vesnické školy, okrajovou čtvrt' města - Karlov a městským úřadem vyčleněné části především dolního města (Spádové ulice či vesnice jsou k dispozici na webových stránkách Městského úřadu Kutná Hora). Budova je situována na rozhraní starého historického jádra a nového města. Má velmi dobrou dopravní obslužnost (blízko autobusového a vlakového nádraží i MHD). Školní budova byla postavena v roce 1910. Jedná se o klasickou školní budovu.

2.2 Podmínky školy

Materiální

Vybavení školy učebními pomůckami a didaktickou technikou je dobré, při výuce různých předmětů je využíván výukový software. Průběžně obnovujeme učebnice pro výuku a další pomůcky dle podmínek školy. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici multimediální pracovna se školní knihovnou, notebooky, tablety a mobilním interaktivním multiboardem a dále počítačová učebna. Škola v současné době disponuje sedmi interaktivními tabulemi, které jsou plně využívány pro výuku všech žáků. Interaktivní tabule jsou vybaveny interaktivními programy. Na odborné učebny navazují kabinety a bohaté sbírky učebních pomůcek. Učebny jsou vybaveny výškově stavitelným nábytkem, popř. nábytkem pro zdravotně postižené žáky (sklopné lavice). Učebnice, didaktické pomůcky, informační a komunikační technika a další potřeby a pomůcky umožňují efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků;

Prostorové

Areál školy tvoří jedna budova a školní dvůr se školním hřištěm. V samostatném křídle budovy se nachází menší tělocvična a tělocvičné zázemí, samostatné šatny a hygienické zázemí pro výuku tělesné výchovy. K výuce tělesné výchovy využíváme také městskou halu BIOS a hřiště Sokolák.

Vyučujeme v 17 učebnách, z toho je 5 odborných (chemie a fyzika, informatika, mediátika s knihovnou, příprava pokrmů a výtvarná výchova). Usilujeme o zlepšování estetického prostředí učeben školy i školní družiny. Ve všech učebnách je přístup na internet. Třídy I. stupně mají hrací koutek s kobercem. Na výuku pracovních činností – práce s technickými materiály v 6. a 7. ročníku máme v suterénu nově zrekonstruované dílny. V prvním patře školy využíváme ke kulturním akcím a pro hromadné setkávání žáků školy prostornou aulu. Školní chodby slouží mimo jiné i pro výstavy prací žáků.

V přízemí budovy se nachází šatna pro žáky. Žáci přípravné třídy a 1. a 2. ročníku se převlékají v uzamykatelných kójích, ostatní žáci mají přiděleny uzamykatelné skříňky.

V každém patře školy jsou prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů – WC a umývárny vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám.

V prvním patře budovy se také nachází kancelář školy a ředitelna, serverovna pro správce sítě, dále sborovna pro setkávání všech zaměstnanců.

Ve škole je zřízeno poradenské centrum – 2. patro, kde pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně-patologických jevů a speciální pedagog - a relaxační místnost.

V prvním patře školy je umístěn automat na nápoje. Škola nemá svou vlastní jídelnu. Žáci i zaměstnanci školy chodí do cca 500 m vzdálené školní jídelny: Jiráskovy sady 387, Kutná Hora.

Při hezkém počasí slouží pro relaxaci i pro výuku školní terasa a školní dvůr. Škola není bezbariérová.

Školní družina se nachází v přízemí budovy školy, provoz probíhá ve dvou učebnách a řídí se vlastním Školním vzdělávacím programem, který je součástí tohoto vzdělávacího programu jako Příloha č. 2.

Technické

Pro výuku nejen ICT, ale i dalších předmětů jsou určeny 2 učebny výpočetní techniky (informatika a multimediální učebna) s přístupem na internet. Žáci mají možnost využívat pro svoji práci i notebooky a tablety, tiskárnu, kopírku a skener, které škola zakoupila. Učitelé mají k dispozici počítače ve sborovně a v kabinetech, každý vyučující má pro svoji práci notebook. Počítače jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na internet. Každý pracovník školy má své přístupové heslo do školní počítačové sítě, svůj prostor na serveru pro ukládání dat a svou e-mailovou schránku, škola má bezdrátové připojení k internetu.

Ve sborovně a v jednom kabinetě jsou umístěny velkokapacitní kopírky, kterou mohou využívat pedagogové.

Hygienické

Hygienická zařízení (WC, umývárny, sprchy) odpovídají příslušným normám. Pro dodržování pitného režimu žáků i zaměstnanců školy slouží automat na občerstvení. Pro relaxaci žáků o přestávkách

je k dispozici terasa, tělocvična, školní dvůr a školní hřiště. (Prostory pro nenáročnou pohybovou aktivitu – pro společné i individuální tvořivé činnosti a pro společnou či individuální relaxaci).

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele, ostatní učitelé, někteří vyučující plní další funkce: 1 výchovný poradce, 1 metodik ICT, 1 koordinátor ŠVP, 1 koordinátor environmentální výchovy, 1 preventista sociálně patologických jevů, vychovatelka /popř. vychovatelky/ školní družiny, případně asistenti pedagoga, popř. školní asistenti a speciální pedagog. Sbor je smíšený, s většinou převahou žen, věkově je pestrý – od mladých spolupracovníků až po učitele s dlouholetou praxí. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro žáky s poruchami učení i chování. Odborný růst všech pedagogů je zajištěn plánem dalšího vzdělávání.

2.4 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků jsou děti z našeho spádového obvodu. Školní vzdělávací program je nastaven tak, abychom mohli vzdělávat širokou škálu dětí, tzn. žáky bez jakéhokoliv postižení, tak i žáky zdravotně nebo sociálně znevýhodněné, tak i žáky nadané. Integrujeme žáky se zdravotním postižením, především se specifickými poruchami učení a chování a autismem, dále žáky se sociálním znevýhodněním. Pro tyto žáky se snažíme získávat asistenty pedagoga.

Zároveň jsme školou pro děti – cizince, pro tyto žáky nabízíme bezplatný kurz českého jazyka.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Téma projektů mohou volit vyučující podle věkových skupin, podle cílů a charakteristiky předmětů nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do školního projektu se rozhodují žáci se svým třídním učitelem po konzultaci s vedením školy.

Již několik let uskutečňujeme projekt – Adoptce na dálku. Korespondujeme s dívkou z Ugandy a finančně podporujeme její vzdělávání.

Podle možností a aktuální nabídky se zúčastňujeme mezinárodních projektů nebo mezinárodních výměn.

Na prvním stupni probíhá projekt Zdravé zuby, některé třídy uskutečňují projektové týdny s výjezdem mimo Kutnou Horu.

Škola je dlouhodobě zapojena do projektu „Ovoce do škol“

2. 6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Zaměřujeme se na zkvalitnění komunikace a spolupráce se zákonnými zástupci žáků. Zákonní zástupci mohou navštívit školu kdykoliv po vzájemné dohodě, dostávají informace o výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím elektronických žákovských knížek, na třídních schůzkách, případně osobně či telefonicky dle přání zákonných zástupců. Škola každoročně pořádá dny otevřených dveří, na návštěvu zveme i mateřské školy z okolí.

Zástupci rodičů žáků jednotlivých tříd tvoří Radu rodičů. Rada je vedením školy informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí. Rada rodičů finančně podporuje různé aktivity žáků.

Ve škole byla zřízena Školská rada. Ve Školské radě zastupují školu 2 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy. Dále jsou tam 2 členové zákonných zástupců žáků a 2 členové za zřizovatele (MěÚ Kutná Hora).

Škola úzce spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Kutná Hora, která škole poskytuje odbornou pomoc při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a o žáky mimořádně nadané. V případě integrovaných žáků se specifickými postiženími škola také spolupracuje se Speciálně pedagogickými centry. Rovněž využíváme služeb speciálního pedagoga.

V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty škola spolupracuje se střediskem „Pod horami“, v oblasti kulturních akcí s městskou knihovnou, která připravuje pro žáky lekce informatické výchovy a literární pásma, a Tylovým divadlem.

Již několik let spolupracujeme s neziskovými organizacemi, které připravují pro žáky programy prevence sociálně patologických jevů. V současné době jsme navázali spolupráci s Novou školou, o.p.s. Tato organizace nám pomáhá řešit problematiku vzdělávání sociálně znevýhodněných dětí a začleňování těchto dětí do běžného kolektivu.

Neméně důležitým partnerem pro školu je místní Dům dětí a mládeže, který připravuje olympiády a soutěže pro školy.

O dění ve škole dává škola pravidelně vědět místním periodikám (Kutnohorský deník, Kutnohorské listy a internetový deník Svoboda info).

2. 7 Vlastní hodnocení školy (oblasti, cíle, kritéria, nástroje, časové rozvržení)

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy jsou:

- podmínky ke vzdělání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů apod.
- výsledky vzdělávání žáků
- řízení školy, kvalita personální práce, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Autoevaluace se zaměřuje na cíle, které si škola stanovila v koncepčním záměru rozvoje školy, resp. na posouzení, jakým způsobem škola plní tyto cíle.

Nástroje a časové rozvržení:

- motivační rozhovory s pedagogy (druhé a čtvrté čtvrtletí školního roku)
- hospitační činnost (průběžně ve školním roce)
- čtvrtletní práce z matematiky a českého jazyka (průběžně)
- kontrolní práce z vybraných předmětů dle potřeby
- možné využití evaluačních nástrojů externích organizací
- kontrolní činnost dle plánu kontrolní činnosti aktualizovaného na daný školní rok

3. Charakteristika ŠVP

Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – při tvorbě IVP se odkazujeme na RVP ZV, odkud budeme zpracovávat minimální doporučenou úroveň očekávaných výstupů do IVP pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními – v návaznosti na znalost vzdělávacích potřeb konkrétního žáka dle doporučení školského poradenského zařízení.

3.1 Zaměření školy

Škola poskytuje základní vzdělání. Svou činností směřuje k naplnění cílů základního vzdělávání a klíčových kompetencí, které stanovuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání /viz kapitola 3.2 /. Cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Kompetence představují soubory znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné jak v učení, tak i v životě a umožňují žákům efektivně a vhodným způsobem jednat v různých nastalých situacích. Podrobnější definování postupů a prostředků je obsahem dalších částí ŠVP.

Zaměření školy:

- **práce s výpočetní technikou**
- **zdravý životní styl**
- **výuka AJ od 1. ročníku**
- **multikulturní výchova**
- **inkluzivní vzdělávání**
- **komunitní škola**
- **výuka podle programu „Začít spolu“ – od školního roku 2018/19 v 1.r.**

Motivační název ŠVP „*Tvořivá stezka*“ není nahodilý. Vyjadřuje základní myšlenku vzdělávacího programu. V hodinách uplatňujeme činnostní učení podle programu Tvořivá škola. Jsme zařazeni do sítě těchto škol. Žakovské kompetence se ve vyučování rozvíjejí na konkrétních příkladech a situacích, které přináší každodenní život, a tak má učení pro žáky osobní smysl. Zároveň se výuka zaměřuje na zvládnutí podstatných jevů a odkrývání jejich vzájemných souvislostí. Příklady a modelové situace učí žáky vnímat učení jako činnost důležitou pro vlastní život i existenci okolního světa. V průběhu činnostních vzdělávacích postupů je žák veden k sebekontrolě, sebehodnocení a odpovědnosti za svá rozhodnutí. Učí se pracovat sám i spolupracovat v týmu. Poznává okolní svět a následně poznává i sebe. Činnostní učení

vytváří podmínky pro vzájemnou komunikaci mezi učitelem a žákem, ale i mezi žáky navzájem, rozvíjí smysl pro týmovou práci a umožňuje aktivní zapojení všech žáků do výuky. Základním principem je probouzení zájmu (motivace) a nabývání nových poznatků žáky názorně, vlastní činností a prožíváním za pomoci vhodných učebních materiálů a pomůcek. Je založeno na metodě objevování. Díky zapojení všech žáků napomáhá činnostní učení i přirozené integraci dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Nezapomíná ani na nadané žáky, kterým nabízí množství rozšiřujícího učiva a další možnosti diferenciací.

Na škole je ustanovena Žákovská školní rada. Skládá se ze zástupců tříd od 3. ročníku, schází se zpravidla jednou za měsíc. Žáci se mohou vyslovovat k otázkám školy, mohou vznášet připomínky a přicházet s vlastními náměty na zlepšení práce školy, prostředí atd. Činnost ŽŠR řídí pedagogové, kteří o její práci informují vedení školy.

Považujeme za důležité práci s výpočetní technikou a tvořivé práce s informacemi, jejich využívání při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Cílem je, aby každé dítě, které opouští základní školu, ovládalo uživatelsky výpočetní techniku, dokázalo si vyhledat a použít zdroje informací k vlastnímu vzdělávání a získalo tak základní vědomosti a dovednosti v této oblasti. Rozvíjení těchto dovedností umožňuje zavedení povinného předmětu informatika a volitelného předmětu informatika pro pokročilé.

V praxi uskutečňujeme ozdravný systém, který žákům předkládá zdravé a bezpečné prostředí, pitný režim, relaxační chvílky v hodinách a o přestávkách, pobyty venku, projektové pobyty mimo školu, výuku volitelných, nepovinných předmětů a kroužků zaměřených na rozvoj pohybových dovedností dětí atd. V rámci výchovy ke zdravému životnímu stylu probíhá po celý rok akce pro 1. - 5. ročníky „Zdravé zuby“. Jsme rodinný typ městské školy. Poskytujeme zde žákům podnětné, bezpečné a kulturní prostředí s partnerským jednáním na bázi důvěry, vzájemné úcty, přátelství a odpovědnosti.

Metodik prevence sociálně patologických jevů vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. (Dokument se nachází v ředitelně školy a je také umístěn na webových stránkách naší školy).

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o děti a mládež městského úřadu a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup metodik prevence a výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů, využívá vybrané programy.

Program Začít spolu (mezinárodně označovaný Step by Step) je inovativní pedagogický přístup orientovaný na dítě, který se neustále vyvíjí a reaguje na nové poznatky z oblasti vzdělávání a výchovy dětí. Jedná se o velmi otevřený didaktický systém, který umožňuje školám i učitelům přizpůsobit si jeho konkrétní podobu kultuře, zvykům a tradicím dané země, jejímu vzdělávacímu systému i potřebám konkrétních dětí. Program se začal vytvářet v 90. letech minulého století v USA, v České republice je realizovaný od roku 1994 v mateřských školách a od roku 1996 na prvním stupni základních škol. Program Začít spolu uznává, oceňuje a podněcuje vývoj těch charakteristických rysů osobnosti, které jsou v současné a v rychle se měnící společnosti 21. století obzvláště potřebné. Intenzivně rozvíjí tři klíčové životní dovednosti dnešní doby:

- komunikaci,
- spolupráci,
- řešení problémů.

Začít spolu připravuje děti na to, aby se v budoucnu aktivně zajímaly o učení, uměly se samy a efektivně učit, učení je bavilo a nebylo pro ně spojeno s nadměrným stresem. Program se zaměřuje na budování vnitřní motivace k učení, vede k aktivnímu učení, které budou děti v budoucnu potřebovat, učí je hledat svoje silné stránky.

Pedagogové se ve třídách zaměřují na vytvoření učebního podnětného prostředí otevřeného dětem.

Podporují možnost volby, práci v malých skupinách s podporou kooperace. Stěžejní je individualizace na třídách společně s širokou vzdělávací nabídkou. Pedagog působí v roli průvodce na cestě vzděláním.

Průběh jednoho dne ve třídě Začít spolu:

Ranní kruh

- Místo pro společné setkávání, sdílení, prostor pro motivaci k tématu.
- Informace se předávají dětem prostřednictvím ranní zprávy, dopisu (seznámení dětí s denním plánem).

Integrovaná tematická výuka

- Třída pracuje na společném zadání.
- Zpravidla matematika a český jazyk.
- Výuka probíhá dle potřeby probíraného učiva a dle volby pedagoga – frontálně, formou dílčích projektů, didaktických her; metodami činnostního učení, ve skupinkách nebo ve dvojicích.

Přestávka

Práce v centrech aktivit

- Děti se rozdělují do center aktivit dle své volby a předem daných pravidel (v průběhu týdne žák navštíví každé z center, které jsou v daném týdnu připravené).
- V každém centru pracuje skupinka 4-5 dětí.
- V centrech aktivit jsou připravené takové úkoly, které děti vedou k přemýšlení a praktické činnosti zároveň, umožňují jim spolupracovat, vzájemně si pomáhat, společně řešit problémy atp.
- Úkoly se vztahují k tématu, na kterém děti v daném období pracují.
- Nejčastější centra aktivit: matematika, pokusy a objevy, jazykové hry, čtení, psaní, výtvarný ateliér, někdy též dramaturgie atp.
- Ve stejný čas se ve třídě odehrávají různé činnosti.
- Při práci v centrech učitel „přechází“ do role pozorovatele a pomocníka, případně poskytuje individuální pomoc dětem, které ji potřebují.

Hodnotící (reflektivní) kruh

- Děti hodnotí, co a jak se jim dařilo, nedařilo a proč, vyměňují si zkušenosti, učí se od sebe navzájem.
- Prostor pro sdílení dojmů a zážitků.
- Písemné hodnocení formou hodnotícího archu (děti zaznamenávají své postřehy a komentáře, hodnocení připojuje i učitel).

Škola nabízí výuku dvou cizích jazyků – anglický a německý a nepovinný anglický jazyk od 1. ročníku, též poznávání reálií, života a tradic jednotlivých zemí.

Naše škola poskytuje cizincům bezplatnou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků. /70 hodinový kurz českého jazyka/

Do celoročního plánu školy zařazujeme výchovu k volbě povolání (v rámci předmětů pracovní činnosti, výchova k občanství, člověk a jeho svět), tematický celek ochrana člověka za mimořádných situací, finanční gramotnost a další pravidelné aktivity (např. dopravní soutěž, akademii, sportovní dny). Jejich podrobný výčet se nachází v ročním plánu školy.

Je ještě mnoho aktivit, které uskutečňujeme a které znamenají oživení školního života, příznivě ovlivňují klima školy. Jsou součástí ročního plánu školy – termínovaného kalendáře. Patří sem např. Den Země, mikulášská a vánoční nadílka, školní akademie atd. Podrobnější a aktuální informace o škole najdete zájemci na našich internetových stránkách.

Škola poskytuje kvalitní péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Máme velmi dobré zkušenosti se začleněním těchto žáků do běžných tříd, pro tyto žáky učitelé vypracovávají individuální vzdělávací plány a poskytují jim odbornou péči. /viz kapitola 3.3/

Zaměření školy vychází ze snahy podpořit co nejširší rozvoj osobnosti všech žáků s důrazem na utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Kam směřujeme a co chceme

Chceme být školou, která se snaží budovat vzdělávání na inkluzivních přístupech a stát se komunitní školou. Jsme otevřenou školou, která uvítá všechny partnery sdílející tyto principy.

Školní vzdělávací program zájmového vzdělávání - školní družiny vychází ze ŠVP naší školy a je zpracován jako příloha tohoto dokumentu.

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu vychází ze ŠVP předškolního vzdělávání a je zpracován jako příloha tohoto dokumentu.

3. 2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí **klíčové kompetence** žáků. Klíčové kompetence obsahují souhrn vědomostí, schopností, dovedností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Ve vzdělávacím programu jsou vymezeny na takové úrovni, které mají dosáhnout všichni žáci na konci základního vzdělání.

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

Cíle základního vzdělávání

Cíl	V životě školy, žáka a ve výuce
<p>1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<p>Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) - knihovna, internet, exkurze Propojení informací se skutečným životem Samostatnost, organizace vlastní činnosti Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu Poznávání vlastních možností Prezentace vlastních výsledků Tvořivost (práce na projektech) Účast na organizaci vzdělávání Práce v motivujícím prostředí Práce s přiměřeným učivem Hodnocení formou zpětné vazby Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí Výuka bez situací nerovnosti a ponížení Stanovení dílčích cílů Zařazování metod, které podporují zvědavost Využívání kladného hodnocení Dobré výsledky podporují motivaci</p>
<p>2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<p>Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě Uplatňování mezipředmětových vztahů Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů Přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám Praktická cvičení Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce Rozvíjení schopnosti logického uvažování Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací Podpora netradičních způsobů řešení</p>
<p>3. vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci</p>	<p>Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.) Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů) Základ pro hledání a objevování problémů Základ spolupráce a společného prožívání Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným Práce v týmu</p>

<p>4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých</p>	<p>Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce Atmosféra demokracie a přátelství Kooperativní učení, spolupráce ve výuce Osobní odpovědnost za výsledky společné práce Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery</p>
<p>5. Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti</p>	<p>Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání Vhodnou formou prosazovat své zájmy Učit se argumentovat Pracovat se školním řádem Školní parlament – účast zástupců tříd</p>
<p>6. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný</p>	<p>Čistota prostředí školy Vhodné hygienické zázemí Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová) Zdravý stravovací a pitný režim Kompenzační a hygienické přestávky v učení Relaxační přestávky, dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého Škola bez kouře a drog Důsledná prevence šikany a násilí Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení</p>
<p>7. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi</p>	<p>Chápat principy a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti Otevřenost vůči spolužákům Solidarita s druhými Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti Integrace žáků vyžadujících speciální péči Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech Rozvíjení schopnosti empatie Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem</p>

<p>8. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci</p>	<p>Uplatňování sebehodnocení žáků Harmonogram informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace Osvojování základních pracovních dovedností a návyků</p>
---	--

Výchovné a vzdělávací strategie jsou vymezeny na úrovni školy a jsou uplatňovány všemi jejími pedagogy. Tyto strategie jsou formulovány prostřednictvím společně uplatňovaných a upřednostňovaných postupů, metod a forem práce, případně aktivit, příležitostí nebo pravidel.

Na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy, ročníků, předmětů vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí. **Klíčové kompetence jsou dále rozpracovány v charakteristice jednotlivých předmětů.**

Klíčové kompetence jsou požadovány pro téměř všechna pracovní zařazení a umožňují člověku, aby správně využíval a dále rozšiřoval své konkrétní dovednosti a znalosti zaměřené na určitý obor. Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. Získávání těchto kompetencí slouží k rozvoji osobnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni jednotlivých předmětů jsou součástí charakteristiky učebních osnov (viz kapitola 5.)

Klíčové kompetence podle RVP ZV	Strategie na úrovni školy <i>/uplatňují všichni pedagogové/</i>
<p>Kompetence k učení – na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení ☐ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě ☐ operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy ☐ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti ☐ poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich 	<ul style="list-style-type: none"> - umožňujeme žákům osvojit si strategie učení a motivujeme je pro celoživotní učení, nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů – knihovnu vybavenou kvalitními knihami, především encyklopediemi, internet, exkurze aj., informace propojujeme s praktickým životem - vedeme žáky k vlastnímu hodnocení výsledků své práce, kritickému zamyšlení nad vlastní prací a učním - rozvíjíme u žáků komplexní pohled na různé vzdělávací oblasti, vedeme je k pochopení mezipředmětových souvislostí - rozvíjíme u žáků samostatné myšlení, pozorování, vyvozování závěrů - motivujeme žáky k aktivnímu přístupu k učení, k plánování vlastního času na učení, k vlastnímu sebezdokonalování - zaměřujeme se na čtení s porozuměním, samostatnou práci s textem, požadujeme po žácích vyhledávání, porovnávání a prezentování nalezených

	<p>informací</p> <p>- podporujeme žáky v účasti na různých soutěžích</p>
<p>Kompetence k řešení problémů – na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností ☐ vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému ☐ samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy ☐ ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů ☐ kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> - předkládáme žákům takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů-předmětů, nabízíme žákům úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů - podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů - vedeme žáky k řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací, podporujeme netradiční způsoby řešení a tvořivost - zapojujeme žáky do soutěží, do prezentací vlastních prací – podle jejich schopností a dovedností - vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení - učíme žáky pracovat s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat - vedeme žáky k zamyšlení, jak předcházet problémům
<p>Kompetence komunikativní – na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu ☐ naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje ☐ rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění ☐ využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem ☐ využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme u žáků dostatečný prostor pro vyjadřování, vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu - učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných, vedeme děti ke spolupráci při vyučování, podporujeme komunikaci s jinými školami - klademe důraz na kulturní úroveň komunikace, netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování, podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií - učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (třída, školní rozhlas, místní tisk, web, žakovská školní rada apod.) - učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
<p>Kompetence sociální a personální – na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce ☐ podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá ☐ přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají ☐ vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci a úspěchy vlastní i druhých - podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování, učíme žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role - podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle, společně s žáky vytváříme pravidla vzájemného soužití ve škole, která budou vycházet ze vzájemného respektování

	- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
<p>Kompetence občanské – na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí ☐ chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu ☐ rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka ☐ respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit ☐ chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - vychováváme žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích - vychováváme žáky k netoleranci sociálně patologickým projevům chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže, projevy rasismu, xenofobie, agresivita apod.) - využíváme pomoci a zkušeností odborníků (výchovný poradce, metodik prevence, PPP, OSPOD, policie apod.) - nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) - vedeme žáky k aktivnímu zapojení do dění ve škole, ve městě i ve společnosti, k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví - rozvíjíme u žáků chápání nutnosti pravidel ve společnosti a jejich dodržování
<p>Kompetence pracovní – na konci základního vzdělávání žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky ☐ přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot ☐ využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření ☐ orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení 	<ul style="list-style-type: none"> -vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, učíme žáky chránit své zdraví při práci, pomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání - vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci - při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky - důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků - seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně pomáháme ujasňovat představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia, motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., v platném znění.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., v platném znění.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP, které umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠ. Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může

být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická péče** – forma další péče o žáka ve škole, tato péče má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka (*zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními mohou být zaměřeny např. na rozvoj grafomotorických dovedností, na podporu při specifických poruchách učení, rozvoj vizuálněpercepčních dovedností, nácvik sociální komunikace, zrakové stimulace apod.*) V tomto případě je předmět realizován nad rámec časové dotace a žák není hodnocen na vysvědčení, předmět nemá charakter vyučovacího předmětu a pedagogická intervence (*vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku*).

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Při hodnocení a klasifikaci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami přihlížíme ke stupni a druhu postižení /viz Organizační řád školy – Pravidla pro hodnocení a klasifikaci/.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je možné také spolupracovat se zájmovými a neziskovými organizacemi, vzdělávacími institucemi a sponzory. Zodpovědnou osobou za vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je školní koordinátor inkluze – na naší škole výchovný poradce.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhotovení plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami:

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- a) v oblasti metod výuky:
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
  - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
  - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu

- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

předmět přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu. Před jejich zahájením zpracuje škola plán pedagogické podpory. Plán zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Plán škola průběžně aktualizuje vzhledem k situaci a vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení podpůrných opatření škola vyhodnotí plán pedagogické podpory, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, škola doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně poskytuje škola žákovi bezodkladně po doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

Pro účely poskytování poradenské pomoci školským poradenským zařízením zajistí škola bezodkladně předání plánu pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení, pokud se žák podle něho vzdělával. Poradenskou pomoc školského poradenského zařízení může využít žák nebo jeho zákonný zástupce také na základě svého uvážení nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci podle jiného právního předpisu.

Školské poradenské zařízení při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb žáka vychází z charakteru obtíží žáka, které mají dopad na jeho vzdělávání, speciálně-pedagogické, případně psychologické, diagnostiky za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka, informací o dosavadním průběhu vzdělávání žáka ve škole, zejména údajů uvedených ve školní matrice, plánu pedagogické podpory, údajů o dosavadní spolupráci žáka se školským poradenským zařízením, informací poskytnutých žákem nebo zákonným zástupcem žáka, podmínek školy, ve které se žák vzdělává nebo se bude vzdělávat, posouzení zdravotního stavu poskytovatelem zdravotních služeb nebo posouzení podstatných skutečností ke stanovení podpůrných opatření jiným odborníkem, je-li to třeba.

Školské poradenské zařízení při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb žáka přihlíží k jeho aktuálnímu zdravotnímu stavu.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v používání kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek školské poradenské zařízení doporučí přednostně ty pomůcky, kterými již škola disponuje, pokud tím bude naplněn účel podpůrného opatření.

Pro doporučení konkrétních podpůrných opatření školské poradenské zařízení zjišťuje také možnost využití personálních a materiálních podmínek školy vytvořených v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření jiným žákům školy. Při tomto zjišťování škola poskytuje školskému poradenskému zařízení součinnost.

Školské poradenské zařízení projedná před vydáním doporučení návrh doporučených podpůrných opatření se školou a zákonným zástupcem žáka, a povede-li to k naplňování vzdělávacích potřeb žáka, přihlédne k jejich vyjádření. Se školským zařízením projedná školské poradenské zařízení návrh podpůrných opatření v oblasti školských služeb.

Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka. Informovaný souhlas podle odstavce obsahuje: výslovné vyjádření souhlasu s poskytováním podpůrných opatření, informace o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, zejména o změnách ve vzdělávání v souvislosti s poskytováním podpůrného opatření, informace o organizačních změnách, které v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření mohou nastat a podpis zákonného zástupce žáka stvrzující, že informacím porozuměl.

Není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se školským poradenským zařízením a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka po dobu nezbytně nutnou jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně. Není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se školským poradenským zařízením.

Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Školské poradenské zařízení vyhodnotí poskytování podpůrných opatření ve lhůtě jím stanovené, nejdéle však do 1 roku od vydání doporučení.

Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Shledá-li školské poradenské zařízení, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně. Povinnost předchozího informovaného souhlasu tím není dotčena.

(Více informací viz Vyhláška č. 27/2016 Sb. v platném znění)

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami:

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění

speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

Individuální vzdělávací plán dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP) od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu jeho zákonného zástupce.

Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy. Pro změny v individuálním vzdělávacím plánu se použijí obdobně ustanovení týkající se zpracování individuálního vzdělávacího plánu, seznámení s ním, poskytování vzdělávání podle něho a vyhodnocování jeho naplňování.

(Více informací viz Vyhláška č. 27/2016 Sb., v platném znění)

3. 4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka, pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka:

Za **nadaného** žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za **mimořádně nadaného** žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků – např. předčasný nástup dítěte ke školní docházce, skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech, rozšiřování obsahu vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo účast na výuce ve vyšším ročníku. Nadání žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá jeho nadání a rozvíjí ho. Těmto žákům dáváme řešit problémové úlohy, umožňujeme jim pracovat na počítači, s odbornou literaturou, zadáváme jim náročnější samostatné úkoly, mohou být pověřováni vedením skupin, reprezentují školu v různých soutěžích a olympiádách. Žáci s uměleckým nadáním /hudebním nebo výtvarným/ mohou uplatnit své schopnosti a dovednosti prakticky – hra na hudební nástroj, zpěv, účast ve výtvarných popř. hudebních soutěžích. Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, reprezentují školu. Ředitel školy může přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí. *(Podmínky pro konání komisionálních zkoušek – viz Vyhláška č.27/2016 Sb., v platném znění)*

Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným žákům je zapotřebí dostatek vnímavosti okolí ke specifikům žáka. Proto se zaměřujeme na rozvoj osobnostní výchovy u takového jedince, ale i u třídního kolektivu, ve kterém je mimořádně nadaný žák. Žáky vedeme k toleranci, ochotě pomáhat, k sebepoznání, sebeovládání a k rozvíjení mezilidských vztahů.

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacími předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho

sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Pro změny v individuálním vzdělávacím plánu se použijí obdobně ustanovení týkající se zpracování individuálního vzdělávacího plánu, seznámení s ním, poskytování vzdělávání podle něho a vyhodnocování jeho naplňování.

3. 5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat postupně procházejí jednotlivými předměty 1. i 2. stupně základní školy. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale **integrujeme je do jednotlivých vyučovacích předmětů**. Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena přehledně v tabulkách učebních osnov u každého vyučovacího předmětu. Pro snadnější orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů formou tabulek.

3. 5. 1 Přehled průřezových témat

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

3. 5. 1. 1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA /OSV/

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Do výuky budou vždy zařazována taková témata, která budou aktuálně reflektovat potřeby žáků.

Toto průřezové téma se nedá zařadit do jednoho konkrétního předmětu, protože zasahuje celou širokou oblast osobnosti každého dítěte, a tudíž bude prolínat postupně všemi předměty po celou dobu základního vzdělávání.

Témata mohou být zařazována přímo do výuky teoreticky, prakticky, formou vhodných her, cvičení, rozhovorů, besed, výcviků. Je nutné, aby se žáci naučili respektovat sebe a druhé a chápat jejich odlišné názory.

Osobnostní rozvoj

- 1. Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- 2. Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- 3. Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- 4. Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- 5. Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- 6. Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- 7. Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- 8. Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresii a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- 9. Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů,

podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

11. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

3. 5. 1. 2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA /VDO/

Tematické okruhy průřezového tématu

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity.

Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci vycházíme z reálných životních situací a zkušeností žáků.

1. Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

2. Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva

a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

3. Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protíváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

3. 5. 1. 3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH /VMEGS/

Tematické okruhy průřezového tématu

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech zdůrazňuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

1. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

2. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

3. Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

3. 5. 1. 4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA /MKV/

Tematické okruhy průřezového tématu

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmaností různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu může být významně ovlivněn vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

1. Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

2. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

3. Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

4. Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

5. Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

3. 5. 1. 5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA /EV/

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů.

Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Tematické okruhy:

- 1. Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- 2. Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- 3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina

dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

4. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

3. 5. 1. 6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA /MDV/

Tematické okruhy průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médií nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností:

- 1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- 2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování

a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozdílení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozdílení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

3. Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

4. Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

5. Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností:

6. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

7. práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

3. 5. 2 Realizace průřezových témat

Výše uvedená průřezová témata prostupují celým vzděláváním a svým charakterem vstupují do mnoha činností ve výuce i mimo ni.

Na škole realizujeme průřezová témata především integrací jejich obsahu do předmětů.

V tabulkách je uveden přehled průřezových témat a jejich integrace do jednotlivých ročníků a předmětů. Podrobnější rozpracování průřezových témat se nachází u každého předmětu v kapitole 5. V této kapitole rovněž najdeme rozpracování průřezových témat jako akcí školy. Začlenění průřezových témat se netýká jenom samotné výuky, ale postupně prolíná celou školou a jejím zaměřením. /viz charakteristika školy a ŠVP/. Výjimku tvoří průřezové téma Osobnostní a sociální vývoj na 1. stupni, jehož témata jsou ve velké míře zastoupena v předmětu Osobnostní výchova.

Učitelé vedou v tematických plánech a třídních knihách záznamy o tom, kdy a jaká průřezová témata probrali, do kterých očekávaných a školních výstupů je zařadili.

POUŽITÉ ZKRATKY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT U JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ Osobnostní a sociální výchova /OSV/Výchova demokratického občana /VDO/Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/Multikulturní výchova /MKV/Environmentální výchova /EV/Mediální výchova /MDV/**PRŮŘEZOVÁ TÉMATA - TABULKY**

Průřezová témata se dotýkají i různých školních akcí a aktivit. Jejich výčet je součástí charakteristiky každého předmětu na 1. a 2. stupni. /kapitola 5/

V následujících tabulkách je vidět, jakým způsobem jsou začleněna průřezová témata do jednotlivých předmětů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Osobnostní rozvoj	1.stupeň					2.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Rozvoj schopností poznávání	CJ HV,PC M, OV TV VV	HV M OV TV VV PC ČJS	CJ HV M, PC TV, OV VV	M, OV VV PC HV	M, OV VV PC HV	HV VV M F, CJ	HV VV M F, CJ	HV VV M F CJ Z, PC	HV VV M F, PC CJ
Sebepoznání a sebepojetí	OV VV PC	CJ OV M VV PC ČJS	AJ OV VV ČJS	OV VV PC	OV VV PC	VV TV VZ	VO VV TV VZ	VO VV PC TV VZ	VO VV PC TV CJ VZ
Seberegulace a sebeorganizace	OV PC	OV TV ČJS	OV AJ PC ČJS	OV TV ČJS	OV TV	VO M TV VZ	VO M TV CJ	VO M TV CJ VZ	VO AJ M TV CJ VZ NJ
Psychohygiena	OV CJ HV	OV HV	OV	OV PC	OV AJ ČJS	VO AJ M TV, VZ	VO M TV VZ	VO M TV CJ VZ	M TV VZ NJ
Kreativita	CJ, OV HV,PC M VV	CJ OV HV VV PC	CJ OV M VV PC	OV TV VV PC	OV HV M, PC TV VV	VO M F TV, CJ	VO M F TV	VO VV M F, TV Z, PC	VV M F, PC TV Z

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Sociální rozvoj	1.stupeň					2.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Poznávání lidí	OV	OV TV PC	OV TV	OV, TV PC	OV, TV PC	VO, M TV, VZ AJ	VO, M TV	VO, M TV, VZ	M, PC TV, VZ
Mezilidské vztahy	OV PC ČJS	OV	OV PC	OV, CJ TV, PC	OV, TV PC	VO, VZ	VO, CJ	VO, CJ VZ	CJ, VZ
Komunikace	CJ, OV VV ČJS	OV CJ VV	OV VV AJ	OV, VV ČJS, AJ	OV, VV AJ	HV, TV CJ, VZ AJ	VO, TV CJ, VZ AJ, NJ	VO, TV CJ, VZ AJ, NJ PC	PC, TV CJ, VZ AJ
Kooperace a kompetice	OV VV PC	OV M TV VV	OV TV VV	OV, CJ M, TV PC, ČJS	OV, TV PC, ČJS	VO, M TV, CJ VZ	VO, M TV	VO, M TV, VZ	M, PC TV, VZ

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Morální rozvoj	1.stupeň					2.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OV M	OV M	OV M	OV ČJS	OV PC ČJS	VO M VZ	VO M VZ	VO M VZ	VO M VZ
Hodnoty, postoje, praktická etika	OV	OV CJ PC	OV ČJS	OV	OV CJ PC	VO TV VZ	VO TV VZ	VO, CH TV VZ	VO, CH TV VZ

Všechny tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy prostupují všemi ročníky i předměty v závislosti na věkových, sociálních, psychologických aj. podmínkách žáků. V tabulce jsou uvedeny pouze ty předměty, u nichž OSV hraje klíčovou roli. Prakticky všechna témata pak budou součástí nově zavedeného předmětu Osobnostní výchova.

Použité zkratky:

CJ – Český jazyk a literatura
 NJ – Německý jazyk
 VO – Výchova k občanství
 HV – Hudební výchova
 PC – Pracovní činnosti

M – Matematika
 ČJS – Člověk a jeho svět
 F – Fyzika
 VV – Výtvarná výchova
 CH – Chemie

AJ – Anglický jazyk
 OV - Osobnostní výchova
 Z – Zeměpis
 TV – Tělesná výchova
 VZ – Výchova ke zdraví

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Název tematického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Občanská společnost a škola	ČJS				ČJS	VO			
Občan, občanská společnost a stát				ČJS	ČJS	VO D	VO D VZ	VO PC	PC VO
Formy participace občanů v politickém životě					ČJS		VO	VO	VO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						D	VO	VO D	VO

Použité zkratky: ČJS – Člověk a jeho svět
PC – Pracovní činnosti

D – Dějepis
VZ – Výchova ke zdraví

VO – Výchova k občanství

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Název tematického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Evropa a svět nás zajímá				AJ	ČJS	HV, VO VV, D CJ	HV, CJ Z	HV, Z NJ	HV, AJ Z NJ
Objevujeme Evropu a svět				ČJS		VO	VO, VV D, NJ	AJ, Z	VO, Z
Jsme Evropané					ČJS		VO, D	Z	

Použité zkratky: CJ - Český jazyk a literatura
ČJS – Člověk a jeho svět
Z – Zeměpis

AJ - Anglický jazyk
D – Dějepis
HV – Hudební výchova

NJ – Německý jazyk
VO – Výchova k občanství
VV – Výtvarná výchova

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

	1.stupeň	2.stupeň
--	----------	----------

Název tematického okruhu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Kulturní diference	PC	ČJS	CJ, HV ČJS	VV	VV	VO	VO, AJ CJ, Z	VV, CJ Z	VV, CJ
Lidské vztahy		ČJS	CJ	AJ	CJ HV ČJS	VO, D	VO, CJ D	CJ	VO, D CJ
Etnický původ				HV	HV VV	CJ	CJ, D VO	PP, CJ Z	D, CJ Z
Multikulturalita				AJ	HV AJ	CJ	AJ, CJ NJ	CJ, NJ	
Princip sociálního smíru a solidarity						CJ		D	

Použité zkratky: CJ - Český jazyk a literatura

NJ – Německý jazyk

VO – Výchova k občanství

HV – Hudební výchova

ČJS – Člověk a jeho svět

Z – Zeměpis

VV – Výtvarná výchova

AJ - Anglický jazyk

D – Dějepis

PP – Přírodopis

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Ekosystémy			ČJS			PP, Z	PP	Z	Z
Základní podmínky života		ČJS	ČJS	ČJS	ČJS	PP	PP	CH, F Z	CH, F PP, Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		ČJS	TV	TV, ČJS	TV	TV	VO TV	VV, F TV, Z CH	VO, CH VV, TV Z
Vztah člověka k prostředí					ČJS		PP	VV, F	VO, VV PP, CH

PROJEKT - Den Země - každoročně v dubnu, zpracovává koordinátor EVVO /environmentální výchovy/, celodenní akce, zúčastňuje se celá škola

Použité zkratky: ČJS – Člověk a jeho svět

TV – Tělesná výchova

CH - Chemie

PC – Pracovní činnosti

F - Fyzika

PP – Přírodopis

VO – Výchova k občanství

Z – Zeměpis

VV – Výtvarná výchova

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Název tematického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				I	CJ	CJ	VO	AJ CJ	CJ
Interpretace vztahu med. sdělení a reality				I	CJ I	CJ I		CJ	CJ
Stavba mediálních sdělení									CJ
Vnímání autora mediálních sdělení							VZ	VZ	CJ
Fungování a vliv médií ve společnosti				I	I		CJ VZ	CJ VZ	D CJ VZ
Tvorba mediálního sdělení					CJ I	CJ		CJ	CJ
Práce v realizačním týmu				I	I			CJ	CJ

Použité zkratky: CJ – Český jazyk a literatura
AJ – Anglický jazyk
VO – Výchova k občanství

I – Informatika
D – Dějepis
VZ – Výchova ke zdraví

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků a možností školy/

Průřezová témata se objevují i v aktivitách školy nebo jednotlivých tříd a ročníků. Učitelé společně s žáky pravidelně připravují školní akademii /MDV, MKV, OSV/, vystoupení pro žáky školy nebo mateřské školy /MDV, MKV, OSV/, žáci pracují v Žakovské školní radě /MDV, VDO/, kde se učí formulovat své názory a interpretovat názory ostatních a potom je přenášet do třídních kolektivů /OSV, MDV/, připravují vysílání do školního rozhlasu /MDV/, pravidelně navštěvují lekce informatické výchovy v městské knihovně /MDV/, zúčastňujeme se recitační soutěže /MKV, MDV, OSV/ a olympiády v českém jazyce.

Převládajícími metodami výuky cizích jazyků jsou – samostatná, skupinová a projektová práce. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu – např. jazyková olympiáda /OSV/, navazování kontaktů s dětmi ze zemí EU /MKV/, kulturní vystoupení žáků OSV, MDV, MKV/, zpracování projektů k jednotlivým výstupům ve výuce anglického nebo německého jazyka nebo jednotlivých průřezových témat / OSV. MDV, MKV, VMEGS/, v produktivních činnostech mohou žáci především 2. stupně základní školy vytvářet vlastní mediální sdělení /MDV/.

Žáci se při výuce informatiky mohou podílet na dalších aktivitách školy. Mohou zpracovávat projekty /MKV, MDV/, pořady do školního rozhlasu, podílet se na tvorbě školních webovských stránkách /MDV/, zpracovávat digitální fotografii.

Do předmětu člověk a jeho svět zařazujeme exkurze, budeme spolupracovat s různými institucemi, uplatňovat prevenci sociálně patologických jevů /OSV, VDO/, připravovat aktivity spojené s Dnem Země /EV/, zúčastňovat se projektových pobytů /EV, OSV/, podílet se na sběru papíru /EV/, sběru kaštanů a žaludů /EV/.

V rámci výuky dějepisu žáci budou mít možnost připravit vysílání do školního rozhlasu, připomenou významné události nebo výročí /MDV/, některá témata mohou být zpracována projektovou metodou.

Do výuky fyziky a chemie budeme průběžně zařazovat soutěže, laboratorní práce, odborné filmy, tematické exkurze, besedy s odborníky (OSV, EV).

V rámci výuky přírodopisu je možné zařadit exkurze, besedy s odborníky, spolupracovat s organizací Pod horami. V rámci Dne Země pořádá škola různé ekologické aktivity. Žáci se mohou zúčastnit biologické olympiády /EV, OSV/.

Výuku zeměpisu je možno doplnit exkurzemi a výlety, při nichž lze naplňovat průřezová témata OSV, EV a VMEGS. V hodinách je vhodné zpracovávat projekty. Žáci se mohou zúčastňovat olympiády.

V předmětu hudební výchova se žáci připravují na Školní akademii, pořádají vystoupení pro rodiče, ostatní žáky i mateřské školy /MDV, MKV/. Žáci 9. ročníku spolupracují při výběru hudebního doprovodu při tradičním vyřazení žáků na konci školního roku /MDV/.

Výtvarná výchova jako předmět se dále podílí na činnosti a chodu školy /výzdoba, výstavy žákovských prací, soutěže, projekty, přípravné práce pro školní akademii – propagační materiál, kulisy...OSV

V rámci výchovy ke zdraví navštěvujeme tematicky laděné vzdělávací a kulturní akce (přednášky, besedy, představení a exkurze), jež napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa. Škola spolupracuje městským úřadem, s policií, o.s. Prostorem a dalšími institucemi. Při těchto aktivitách žáci rozvíjejí všechna průřezová témata.

Škola rozvíjí u žáků kladný vztah k přirozenému pohybu. Získává žáky pro účast v různých individuálních a kolektivních sportech a připravuje je pro reprezentaci /OSV/.

Žáci mají možnost mimo běžné hodiny pracovních činností se seznámit s významem jednotlivých profesí a poznávat je formou odborných besed, exkurzí /OSV/.

4. Učební plán

4.1 Učební plán – 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	Ročník					Z toho dispon. hodiny	Celkem hodin	Součet za oblast
			1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	8	8	8	7	7	+ 5	38	50
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	+ 3	12	
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	5	5	5	+ 3	23	23
Informatika		Informatika				1	1		2	2
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět	2	2	2	2	3		11	16
		Osobnostní výchova	1	1	1	1	1	+ 5	5	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1		5	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2		10	10
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1		5	5
CELKEM			21	22	24	25	26	16	118	118

Minimum hodin v ročníku 18 18 22 22 22

Maximum hodin v ročníku 22 22 26 26 26

Poznámky k učebnímu plánu:

1. stupeň:

Na 1. stupni jsme posílili hodinové dotace z disponibilních hodin do předmětů český jazyk a literatura (5 hodin), anglický jazyk (3 hodiny), matematika (3 hodiny) a osobnostní výchova (5 hodin). Volná disponibilní časová dotace je na 1. stupni plně využita k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace. Hodiny jsme navýšili z důvodu rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti (v předmětech český jazyk a literatura a matematika), v předmětu anglický jazyk především pro rozvoj komunikativních dovedností. 5 hodin disponibilní časové dotace jsme využili pro nový předmět Osobnostní výchova, který vyučujeme od školního roku 2022/2023 na celém 1. stupni.

O předmětu speciálně pedagogické péče je podrobněji napsáno v kapitole 3 Charakteristika ŠVP – Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dle zájmu žáků a možností školy nabízíme volitelné, nepovinné předměty a zájmové útvary-kroužky, jejichž výčet následuje za poznámkami k učebnímu plánu 2. stupně.

Do výuky 1. stupně jsme nezařadili žádné volitelné předměty.

Vzhledem k personálním podmínkám škola nevyučuje předmět **náboženství**.

4. 2 Učební plán – 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	Roč.				Z toho disp.h.	Celkem	Součet za oblast
			6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	4	5	5	+3	18	36
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3		12	
	Další cizí jazyk	Německý jazyk		2	2	2		6	
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	4	4	+1	16	16
Informační a komunikační technologie		Informatika	2				+1	2	2
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	+1	8	12
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	1	1	1	1		4	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2	2	+6	8	27
	Chemie	Chemie			2	2		4	
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	2		8	
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	1		7	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1		4	10
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1		6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1	1	+2	4	12
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2		8	
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	+1	4	4
Rozšiřující oblast	Volitelný předmět z volitelné nabídky	Volitelné předměty		1	1	1	+3	3	3
Celkem			29	30	32	31	+18	122	122

Minimum hodin v ročníku

28 28 30 30

Maximum hodin v ročníku

30 30 32 32

Poznámky k učebnímu plánu:

2. stupeň:

Na 2. stupni jsme posílili hodinové dotace z disponibilních hodin do předmětů český jazyk a literatura (3 hodiny), matematika (1 hodina), informatika (1 hodina), pracovní činnosti (1 hodina) a do vzdělávacích oblastí Člověk a zdraví (2 hodiny), Člověk a příroda (6 hodin) a Člověk a společnost (1

hodina). Zbývající 3 disponibilní hodiny jsou využity na volitelné vyučovací předměty od 7. do 9. ročníku.

Vyučovací předmět informatika v 6. ročníku plynule navazuje na ročník 5. Po ukončení 6. ročníku mají žáci možnost rozhodnout se, zda si budou dále prohlubovat dovednosti v oboru informačních a komunikačních technologií formou volitelného předmětu informatika pro pokročilé.

Disponibilní časovou dotací jsme využili k realizaci volitelných předmětů, k posílení časové dotace některých vzdělávacích oblastí a oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace. Další cizí jazyk je realizován v 7., 8. a 9. ročníku po 2 hodinách.

O předmětu speciálně pedagogické péče je podrobněji napsáno v kapitole 3 Charakteristika ŠVP – Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dle zájmu žáků a možností školy je možné vybrat si z nabídky volitelných předmětů, nepovinných předmětů a zájmových útvarů-kroužků.

Průřezová témata se realizují na 1. i 2. stupni integrací do jednotlivých předmětů (viz tabulka v kapitole Charakteristika ŠVP).

Vzhledem k personálním podmínkám škola nevyučuje předmět **náboženství**.

Pravidla pro zařazování žáků do tříd a skupin

Při zařazování žáků do tříd se bere v úvahu závazný počet žáků podle § 4 vyhlášky 48/2005 Sb., v platném znění, vyrovnaný počet žáků ve třídách a počty dívek a chlapců. Při dělení žáků do skupin (pracovní činnosti, informatika, cizí jazyk, volitelné a nepovinné předměty) se škola řídí odst.1,4 a 5, §5 vyhlášky č. 48/2005 Sb. – volitelný a nepovinný předmět je možno vyučovat při minimálním počtu 7 žáků, nejvyšší možný počet žáků ve skupině je 30, při výuce cizích jazyků 24. Zároveň se respektují požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví žáků.

Důvody pro přeřazování žáků mezi jednotlivými třídami jednoho ročníku nebo skupinami:

- vyrovnaní počtu žáků v jednotlivých třídách (odchody na víceletá gymnázia)
- řešení organizačních problémů
- řešení výchovných problémů jednotlivých třídních kolektivů
- na žádost zákonných zástupců žáka (osobní i organizační důvody)

Při přeřazení zajistí třídní učitel začlenění žáka do nového kolektivu a ve spolupráci s vyučujícími návaznost vzdělávacích obsahů předmětů.

Přehled volitelných předmětů 2. stupně

Název předmětu	Výuka v ročníku	Z jakého vzdělávacího oboru vznikly
Sportovní hry	7. – 9.	Tělesná výchova
Výtvarná tvorba	7. – 9.	Výtvarná výchova
Informatika pro pokročilé	7. – 9.	Informační a komunikační technologie
Ekologický seminář	7. – 9.	Přírodopis

Poznámky k nabídce volitelných předmětů:

Od 7. ročníku nabízíme žákům volitelný předmět, který se vyučuje 1 hodinu týdně. Žák si musí vybrat z nabídky jeden volitelný předmět.

Výuka ve volitelných předmětech se klasifikuje a má vliv na celkový prospěch žáka na vysvědčení. Zvolený předmět se stává pro žáka povinným, přestup na jiný předmět povoluje ředitel školy pouze ze závažných důvodů a pokud to i dovolí organizační podmínky školy.

Nabídka těchto předmětů může být v daném školním roce různá, záleží na aktuálních možnostech a podmínkách školy, úvazcích učitelů atd.

Přehled nepovinných předmětů 1. a 2. stupně

Název předmětu	Výuka v ročníku	Z jakého vzdělávacího oboru vznikly
Pohybové hry	4. – 5.	Tělesná výchova
	6. – 7.	Tělesná výchova
Pohybové a sportovní aktivity	8. – 9.	Tělesná výchova

Poznámky k nabídce nepovinných předmětů:

Nepovinné předměty si může žák vybrat na základě dobrovolnosti. Pokud se ale do tohoto předmětu přihlásí, stává se pro něj výuka povinná. Odhlásit se může jedině na konci klasifikačního období (1. a 2. pololetí) formou písemné žádosti zákonných zástupců žáka.

Výuka v nepovinných předmětech se klasifikuje, ale neovlivňuje celkový prospěch žáka na vysvědčení. Nepovinné předměty se vyučují pouze podle momentálních podmínek školy a zájmu žáků.

Poznámky k nabídce zájmových útvarů-kroužků:

Škola každoročně nabízí žákům zájmové kroužky možností vyučujících (dramatický, zdravotnický, fotbal, florbal, házená, výtvarný, psaní na počítači, konverzace v cizím jazyce a jiné.). Podle zájmu žáků je možné otevřít i kroužky jiné. Zájmové útvary mohou pracovat pod hlavičkou školy nebo Rady rodičů. Nabídka se aktualizuje každý rok. Výuka probíhá v budově školy, popř. venku, na hřišti, ve sportovní hale. Účast žáka v kroužku se neklasifikuje ani se neuvádí na vysvědčení.

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** je realizována v povinných vyučovacích předmětech – **český jazyk a literatura** /na 1. i 2. stupni/, **anglický jazyk** /od 1.ročníku/, **další cizí jazyk - německý jazyk** /v 7. – 9.ročníku/. Všechny tyto vyučovací předměty mají společné hlavní cíle – vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazykové vzdělávání vnímáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek dorozumívací, pro sdělování myšlenek a pocitů. Z tohoto pohledu k jazyku přistupujeme během vyučování. V rámci jazykové komunikace uplatňujeme rozvoj všech klíčových kompetencí. /kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní/.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Cizí jazyk a další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové

bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. **Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)¹.**

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

---

¹⁾ Úroveň A2: Žák - rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák - rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

5. 1. 1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty zásadní postavení. Předmět český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazykové výchova a Literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu. Výuka psaní se realizuje zpravidla v menších časových celcích, než je vyučovací hodina.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým

poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. /1.roč.- 9 hodin, 2.roč.-10 hodin, 3.roč.- 8 hodin, 4. roč.- 7 hodin, 5. roč. – 7 hodin, 6. roč. – 4 hodiny, 7. roč. – 4 hodiny, 8. roč. – 5 hodin, 9. roč. – 5 hodin/.

Na prvním stupni základního vzdělávání bylo přidáno 8 disponibilních hodin, aby byly dostatečně naplněny všechny klíčové kompetence, zařazena průřezová témata a kladen důraz na čtení s porozuměním, rozvoj komunikativních dovedností u dětí. Výuka probíhá zpravidla v celé třídě najednou.

Na druhém stupni základního vzdělávání byly přidány 3 disponibilní hodiny. Hlavním cílem je prohlubovat u žáků jazykové, komunikační a literární dovednosti. Tyto osvojované dovednosti jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci předmětu český jazyk a literatura, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech a vyučovacích předmětech.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, popř. v odborných učebnách /pracovna výpočetní techniky, mediatéka, učebny s interaktivní tabulí /. Součástí výuky je spolupráce s knihovnou, návštěva různých kulturních představení, účast v literárních a jazykových soutěžích, popř. realizace drobných projektů.

Žákům se speciálně vzdělávacími potřebami bude poskytnuta individuální péče v rámci vyučovacích hodin, v případě potřeby i mimo vyučování /speciální pedagogická péče, pomoc asistenta, pedagogická intervence, individuální plány atd. - viz kapitola 4 /.

Žákům, jejichž mateřským jazykem není čeština, je nutné poskytnout podporu cílenou ke zvládnutí vyučovacího jazyka, tak aby jejich účast na vzdělávání ve všech předmětech mohla být co nejefektivnější. Rozsah, obsah a organizaci takového vzdělávání upravuje § 11 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů/.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva, vedeme je k potřebě celoživotního vzdělávání,
- předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vedeme žáky k systematickému vyhledávání, třídění, vedení a ukládání informací a jejich využití v procesu učení i v praktickém životě,
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem,
- vedeme žáky k tomu, aby poznali cíl a smysl učení, měli k němu pozitivní vztah a kriticky zhodnotili výsledky svého učení
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a zpracování informací.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení,
- uplatňujeme základní myšlenkové operace – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů,
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů,
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků,
- vedeme žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění,
- zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali druhého při komunikaci a spolupráci, oceňovali zkušenosti jiných.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam,
- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní, k adaptaci na pracovní podmínky,
- vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru,
- využíváme u žáků zkušeností z předmětu český jazyk a literatura v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na profesní zaměření.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Všechny tematické okruhy /osobnostní, sociální a morální rozvoj/ postupně prolínají jednotlivými ročníky v závislosti na věkových, sociálních, psychických aj. podmínkách žáků,
- vztah OSV k předmětu český jazyk a literatura je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích, prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

- Tematický okruh Evropa a svět nás zajímá zařazujeme především v 6. a 7. ročníku především v literární výchově /rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti ze světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy-lidová slovesnost/.

Multikulturní výchova /MKV/

- Tematické okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy, jsou postupně zařazovány na 1. i 2. stupni, tematické okruhy Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity mají stěžejní místo ve výuce na 2. stupni. Zařazují se podle aktuální situace na škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.
- průřezové téma Multikulturní výchova úzce souvisí s faktem, že naše škola poskytuje bezplatnou přípravu žáků ze zemí EU k začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků.

Mediální výchova /MDV/

- Tematický okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, je průběžně zařazován od 5. ročníku /pěstování kritického přístupu, hodnotící prvky ve sdělení/,
- Na 2. stupni se v rámci předmětu uplatňují všechny tematické okruhy: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu,
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Tvorba mediálního sdělení – 5. ročník /různé typy sdělení, postoje a názory autora, výrazové prostředky, tvorba mediálního sdělení pro školní noviny a rozhlas/.

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

Průřezová témata se objevují v aktivitách školy nebo jednotlivých tříd a ročníků. Učitelé společně s žáky pravidelně připravují školní akademii /MDV, MKV, OSV/, vystoupení pro žáky školy nebo mateřské školy /MDV, MKV, OSV/, žáci pracují v Žákovské školní radě /MDV, VDO/, kde se učí formulovat své názory a interpretovat názory ostatních a potom je přenášet do třídních kolektivů /OSV, MDV/, připravují vysílání do školního rozhlasu /MDV/, pravidelně navštěvují lekce informatické výchovy v městské knihovně /MDV/, zúčastňujeme se recitační soutěže /MKV, MDV, OSV/ a olympiády v českém jazyce.

Obsahem předmětu **český jazyk a literatura** je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat /viz tabulka/.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>2. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>3. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p> <p>4. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p> <p>5. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>6. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</p> <p>7. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p> <p>8. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p> <p>Literární výchova</p> <p>9. Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>10. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>11. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení</p> <p>2. Respektuje písemné a mluvené pokyny.</p> <p>3. Opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost dle pokynů dospělého</p> <p>4. Tvoří krátké vyprávění.</p> <p>5. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>6. Zvládne správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</p> <p>7. Prakticky naslouchá a píše krátké texty (10 slov)</p> <p>8. Je schopen vypravovat podle obrázku (pohádky i příběhy)</p> <p>Literární výchova</p> <p>9. Zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení, umí číst potichu i předčítat nahlas</p> <p>10. Snaží se tvořivě pracovat s textem podle pokynů učitele (dramatizuje texty)</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>11. Dokáže rozlišit zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky a slabiky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky,</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čtení - hlasité, tiché, s porozuměním</p> <p>2. Čtení s porozuměním, praktické naslouchání</p> <p>3. Základní techniky mluveného projevu, logopedická cvičení, říkanky</p> <p>4. Krátké vyprávění z paměti a podle obrázků.</p> <p>5. Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku.</p> <p>6. Písemný projev, technika psaní</p> <p>7. Písemný projev – opis, přepis, diktát</p> <p>8. Vypravování na základě obrazového materiálu</p> <p>Literární výchova</p> <p>9. Čtení, přednášení textů</p> <p>10. Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>11. Zvuková a grafická stránka jazyka vyvození všech hlásek a písmen abecedy – kromě w, x, q sluchová analýza a syntéza náslovná hláska, dělení slov na slabiky, počet slabik, skládání slov ze slabik počet slov ve větě, větná intonace, pravopis věty rýmy</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smysl. vnímání, dovednosti zapamatování)</p> <p>2. OSV kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)</p> <p>3. OSV komunikace (řeč těla, zvuků, slov, technika řeči, prosba, žádost, odmítnutí, omluva)</p> <p>4. OSV kreativita (originalita)</p> <p>5. OSV psychohygienu (organizace času, dovednosti zvládání stresových situací)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1.Plynula čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>2. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>3.Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru</p> <p>4. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p> <p>5.. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p> <p>6. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p> <p>7. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>8.Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</p> <p>9.Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p> <p>10. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>11. Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1.Zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení, umí číst potichu i předčítat nahlas Žák vybere z nabídky vhodný nadpis</p> <p>Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku Využívá četbu jako zdroj poznatků a čte s porozuměním</p> <p>2.Respektuje písemné a mluvené pokyny.</p> <p>3.Seznamuje se se základními komunikačními pravidly v rozhovoru</p> <p>4. Opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost dle pokynů dospělého</p> <p>5. Zvládá techniky mluveného projevu.</p> <p>6. Tvoří krátké vyprávění</p> <p>7. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>8. Zvládne správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</p> <p>9. Sestaví jednoduchý slohový útvar- adresa, omluvenka, pozdrav na pohlednici</p> <p>10. Je schopen vypravovat podle osnovy a obrázku (pohádky i příběhy.</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>11. Zvládne porovnat významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1.Praktické čtení, věcné a zážitkové čtení, čtení vyhledávací</p> <p>2.Čtení s porozuměním, praktické naslouchání</p> <p>3.Komunikační pravidla- oslovení,zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, dialog na základě obrazového materiálu Komunikační žánry- pozdrav, oslovení,omluva, prosba</p> <p>4. Základní techniky mluveného projevu, logopedická cvičení, říkanky, modulace souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk</p> <p>5. Mluvený projev - základní techniky mluveného projevu Komunikační žánry- pozdrav, oslovení,omluva, prosba</p> <p>6. Krátké vyprávění z paměti a podle obrázků.</p> <p>7. Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku.</p> <p>8.Písemný projev, technika psaní Opis přepis, diktát</p> <p>9.Písemný projev adresa, omluvenka, pozdrav na pohlednici</p> <p>10. Vypravování na základě obrazového, nebo písemného materiálu</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>11. Význam slov – slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma , synonyma, homonyma.</p>	<p>3.OSV sebezpoznání, sebepojetí (moje vztahy k druhým lidem)</p> <p>3. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování)</p> <p>4. OSV komunikace (technika řeči, výraz řeči, řešení konfliktů, pravda, lež)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>12. Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</p> <p>13. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky</p> <p>14. Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p> <p>15. Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p> <p>16. Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ů/ů– mimo morfologický šef, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p> <p>Literární výchova 17. Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>18. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>19. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</p>	<p>12. Porovná a třídí známá slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost</p> <p>13. Dokáže rozlišit zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky</p> <p>14. Dokáže spojit věty do jednodušších souvětí.</p> <p>15. Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>16. Píše správně se zdůvodněním slova s : i/y po tvrdých a měkkých souhláskách , dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě , ů,ů, hlásková podobu-mimo morfologický šef Používá velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p> <p>Literární výchova 17. Zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení, umí číst potichu i předčítat nahlas</p> <p>18. Žák popíše, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí/</p> <p>19. Snaží se tvořivě pracovat s textem podle pokynů učitele (dramatizuje texty)</p>	<p>12. Porovnávání slov, zobecněný význam slov (děj, věc, osoba, zvíře, vlastnost, okolnost)</p> <p>13. Krátké a dlouhé samohlásky, dělení slov na hlásky a slabiky, psaní souhlásek uprostřed a na konci slov vyvození hlásek a písmen abecedy – w, x, q Abeceda</p> <p>14. Věta jednoduchá a souvětí.</p> <p>15. Věty podle postoje mluvčího</p> <p>16. Pravopis (měkké, tvrdé souhlásky, ú/ů, dě, tě, ně, velká písmena, slabiky bě-, pě-, vě- mě-, hlásková podobu)</p> <p>Literární výchova 17. Čtení, přednášení textů</p> <p>18. Diskuse o ukázkách z knih - tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>19. Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Poslech literárních textů Žážitkové čtení a naslouchání</p>	<p>17. OSV komunikace (řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků)</p> <p>18. OSV kreativita (průžnost nápadů)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Komunikační a slohová výchova 1.Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>2.Plynula čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>3.Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru</p> <p>4. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p> <p>5. Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p> <p>6. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p> <p>7.Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p> <p>8. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p> <p>Jazyková výchova 9. Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená</p> <p>10. Vyhledá v textu slova příbuzná.</p> <p>11. Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p>	<p>Komunikační a slohová výchova 1.Respektuje písemné a mluvené pokyny.</p> <p>2.Zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení, umí číst potichu i předčítat nahlas Žák vybere z nabídky vhodný nadpis</p> <p>Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku</p> <p>3.Seznamuje se se základními komunikačními pravidly v rozhovoru</p> <p>4. Zvládá techniky mluveného projevu.</p> <p>5. Snaží se hovořit spisovnou češtinou v běžné komunikaci. Používá vhodné mimojazykové prostředky.</p> <p>6. Tvoří krátké vyprávění.</p> <p>7. Sestaví jednoduchý slohový útvar- adresa, vyprávění, popis osoby, popis činnosti, popis zvířete, pozdrav z výletu</p> <p>8. Je schopen vypravovat podle osnovy a obrázku (pohádky i příběhy)</p> <p>Jazyková výchova 9. Zvládne porovnat významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená</p> <p>10. Vyhledá v textu slova příbuzná. Určí jejich kořen</p> <p>11. Určí některé slovní druhy /podstatná jména, přídavná jména, číslovky, slovesa, předložky, spojky/ Vyjmenuje slovní druhy</p>	<p>Komunikační a slohová výchova 1.Čtení s porozuměním, praktické naslouchání</p> <p>2..Praktické čtení, věcné a zážitkové čtení, čtení vyhledávací</p> <p>3.Komunikační pravidla- oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, dialog na základě obrazového materiálu Komunikační žánry- pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz</p> <p>4. Mluvený projev - základní techniky mluveného projevu Komunikační žánry- pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz</p> <p>5. Mluvený projev - základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky (mimika, gesta)</p> <p>6. Krátké vyprávění z paměti a podle obrázků.</p> <p>7. Písemný projev - adresa, vyprávění, popis osoby, popis činnosti, popis zvířete, pozdrav z výletu</p> <p>8. Vypravování na základě obrazového nebo písemného materiálu</p> <p>Jazyková výchova 9. Význam slov – slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma , synonyma, homonyma., slova a pojmy</p> <p>10. Kořen slova, slova příbuzná</p> <p>11. Tvarosloví – vybrané slovní druhy</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>12. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p> <p>13. Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p> <p>14. Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú,ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šef, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p> <p>Literární výchova</p> <p>15. Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>16. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>17. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odliší pohádku od ostatních vyprávění</p> <p>18. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</p>	<p>12. Používá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves a užívá je v běžném projevu.</p> <p>13. Dokáže spojit věty do jednodušších souvětí.</p> <p>14. Používá vyjmenovaná slova a jejich pravopis Píše správně se zdůvodněním slova se slabikami bě – pě – vě – mě /mimo morfologický šef/ Používá správně ú/ů Píše správně se zdůvodněním i/y po tvrdých a měkkých souhláskách</p> <p>Literární výchova</p> <p>15. Zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení, umí číst potichu i předčítat nahlas</p> <p>16. Žák řekne, jak na něj vylechnutá / přečtená ukázka působí</p> <p>17. Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza. Žák rozhodne, zda ukázka je pohádka</p> <p>18. Snaží se tvořivě pracovat s textem podle pokynů učitele (dramatizuje texty)</p>	<p>12. Tvarosloví – podstatná jména, přídavná jména, slovesa – tvary v mluveném projevu</p> <p>13. Věta jednoduchá a souvětí.- spojování vět</p> <p>14. Vyjmenovaná slova Slova se slabikami bě, pě, vě, mě, dě, tě, ně Slova s ú/ů Vlastní jména – jednodušší tvary Tvrdé a měkké souhlásky</p> <p>Literární výchova</p> <p>15. Čtení, přednášení textů</p> <p>16. Diskuse o ukázkách knih - tvořivé činnosti s literárním textem, ilustrace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>17. Poslech literárních textů Žážitkové čtení a naslouchání Pohádka</p> <p>18. Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p>	<p>18. OSV kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích)</p> <p>18. MKV kulturní diference (jedinečnost každého člověka)</p> <p>18. MKV lidské vztahy (podílet se na spolupráci, tolerance, umění vžít se do role druhého)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p> <p>2. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.</p> <p>3. Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.</p> <p>4. Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>5. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p> <p>6 . Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>7. Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čte nahlas i potichu Žák vybere z nabídky vhodný nadpis Žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzení Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku</p> <p>2. Kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu. Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému</p> <p>3. Vypravuje podle osnovy, při vypravování užívá výstižná slova. Žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech)</p> <p>4. Žák sestaví jednoduchý slohový útvar (zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka, dopis) Žák posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí</p> <p>5. Žák rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost Žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost</p> <p>6. Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění Žák sestaví popis předmětu a popis pracovního postupu Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>7. Rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená, používá slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená. Žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu Žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čtení - praktické čtení- technika čtení, čtení pozorné, plynulé, věcné čtení – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova</p> <p>2. Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu - základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky (mimika, gesta)</p> <p>3. Vyjadřovací schopnosti Vypravování, osnovy</p> <p>4. Dopis, vzkaz, zpráva, oznámení, pozvánka</p> <p>5. Komunikační prostředky, spisovný a nespisovný jazyk</p> <p>6. Vypravování, popis předmětu, popis pracovního postupu, dopis</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>7. Slovo, význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, opozita, slova citově zabarvená, slova spisovná, výstižná</p>	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
8. Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy Žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)	8. Tvoření slov – slovotvorný základ (slovo základové a odvozené) Předpona-kořen-přípona-koncovka	
9. Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	9. Určí všechny slovní druhy kromě částic, rozlišuje slova ohebná a neohebná. Určí pád a vzor a na základě určí u podstatného jména rod, číslo této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu Pravopis koncovek podstatných jmen určí osobu, číslo, čas u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu	9. Slovní druhy (kromě částic) pád, číslo, rod, vzor podstatných jmen Pravopis koncovek podstatných jmen slovesa- osoba, číslo, čas	
10. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	10. Žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným	10. Slovní zásoba, tvoření slov spisovných tvarů podstatných a přídavných jmen a sloves	
11. Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplně základní skladební dvojici označuje základ věty	11. Určí základní skladební dvojice ve větě jednoduché.	11. Skladba – základní skladební dvojice (podmět a přísudek), základ věty	
12. Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	12. Žák správně píše/doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných Žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického Pravopis koncovek podstatných jmen	12. Základy morfologického a lexikálního pravopisu Pravopis koncovek podstatných jmen	
Literární výchova 13. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Literární výchova 13. Žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku Žák řekne, jak na něj vylischnutá / přečtená ukázka působí	Literární výchova 13. Čtenářský deník, diskuse o ukázkách knih Tvořivé činnosti s literárním textem- vlastní výtvarný doprovod	13. OSV mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc) 13. OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci, konkurence)
14. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na vlastní téma	14. Žák přednese a volně reprodukuje text Žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma	14. Přednes textu Tvořivé činnosti s literárním textem- přednes vhodných textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného, dramatizace	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
15. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	15. Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, próza nebo divadelní představení. Po přečtení literární ukázky rozpozná jednoduché literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka). Pracuje s pojmy básník, spisovatel, kniha, čtenář, herec, režisér, přirovnání.	15. Základní pojmy - Poezie, próza, divadelní představení rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, básník, spisovatel, kniha, čtenář, herec, režisér přirovnání Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p> <p>2. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p> <p>3. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>4. Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>5. Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>6. Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Žák vybere z nabídky vhodný nadpis, posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzení, posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu, vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku, vystihne hlavní myšlenku textu.</p> <p>2. Žák vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu, rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro smysl (vyznění) textu, vypíše požadovanou informaci z textu, utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta</p> <p>3. Kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu. Žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení - oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému Používá přímou řeč ve vypravování.</p> <p>4. Žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) Posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí. Sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení Žák vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce</p> <p>5. Žák vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše / jeho obsah/smysl/ vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě</p> <p>6. Žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku posoudí, zda v uvedené ukázce, dialogu, telefonickém rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplný změní dialog na vzkaz apod.</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čtení vyhledávací, klíčová slova Čtení textů, otázky k textu, informace z textu</p> <p>2. Čtení vyhledávací, klíčová slova</p> <p>3. Mluvený projev - základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky (mimika, gesta) - přímá řeč</p> <p>4. Adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka</p> <p>Vypravování</p> <p>5. Vytvoří zkrácený zápis sdělení Reprodukce sdělení, vzkazu</p> <p>6. Oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, vzkaz</p>	<p>6. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (prosociální chování) 6. MKV lidské vztahy (vztahy mezi kulturami)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>7. Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p> <p>8.. Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>9.Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev</p> <p>Jazyková výchova 10. Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech</p> <p>11.Vyhledá základní skladební dvojici a v neúplně základní skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>12.. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p>	<p>7. Žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka vybere z nabídky možností, čeho chtěl reklama dosáhnout</p> <p>8. Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění Žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí</p> <p>9. Žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech) Žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo</p> <p>Jazyková výchova 10. Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic), vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh, určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu Vyhledá zájmena a číslovky, používá správně zájmena osobní a přivlastňovací, číslovky základní a řadové určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně</p> <p>11.Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný, všeobecný) Vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)</p> <p>12.. Žák rozliší větu jednoduchou a souvětí rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku</p>	<p>7. Média – noviny, novináři, televize, reportéři</p> <p>8. a/Vypravování, b/popis,c/ popis děje, d/návod,e/ dopis f/ jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník, poštovní poukázky)</p> <p>9.Vypravování, osnova</p> <p>Jazyková výchova 10.Slovní druhy a podstatná jména, přídavná jména, slovesa</p> <p>11.Základní skladební dvojice, základ věty Určovací skladební dvojice (bez terminologie)</p> <p>12. Věta jednoduchá a souvětí, větný vzorec</p>	<p>7. MDV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hledání rozdílu mezi sdělením-informativním, zábavním, reklamním, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě) 7. MDV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou a zprávou)</p> <p>8. MDV tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
13. Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	13. Žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu	13. Souvětí a spojovací výrazy	
14. Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	14. Žák správně píše/doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných Žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického	14. Základy morfologického a lexikálního pravopisu	
15. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	15. Žák na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu Žák doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen – podmět a přísudek)	15. Základy syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem), čárka – oslovení, několikanásobný větný člen – podmět a přísudek	
16. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	16. Žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným , doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný).	16. Slova spisovná, nespisovná	
17. Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	17. Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne, k danému slovu uvede slova příbuzná Na základě stavby slova se seznamuje s pravopisem předpon, skupin mně/mě, -n-, -nn-. Používá pravopisné přehledy	17. Stavba slov Pravopis předpony s-,z-,vz- skupin mě-, mně-, -n-, -nn-	
Literární výchova 18. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na vlastní téma	Literární výchova 18. Žák přednese a volně reprodukuje text, vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma, pokusí se napsat pohádku, bajku, básničku	Literární výchova 18. Přednes textu, pohádka, bajka Tvořivé činnosti s literárním textem- přednes vhodných textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného, dramatizace	
19. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	19. Žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku Žák řekne, jak na něj vylíčená / přečtená ukázka působí	19. Čtenářský deník, diskuse o ukázkách knih Tvořivé činnosti s literárním textem- vlastní výtvarný doprovod	
20. Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	20. Žák rozhodne, z kterého druhu / žánru je úryvek – řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu – encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky	20. Práce s úryvky různých žánrů	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
21. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	21. Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, próza nebo divadelní představení. Po přečtení literární ukázky rozpozná jednoduché literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, pověst, povídka). Pracuje s pojmy básník, spisovatel, kniha, čtenář, herec, režisér, přirovnání.	21. Základní pojmy - Poezie, próza, divadelní představení rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, básník, spisovatel, kniha, čtenář, herec, režisér přirovnání Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.</p> <p>2. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.</p> <p>3. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>4. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p> <p>5. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, neverbálních i paralingválních prostředků řeči.</p> <p>6. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, vytvoří výpisky a výtah, formuluje hlavní myšlenky textu</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čte pozorně, přiměřeně rychle, orientuje se v textu, vyhledává v textu informace přiměřené věku a ověřuje si je z dostupných informačních zdrojů. Soustředěně naslouchá. Po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu.</p> <p>2. Seznámí se se základními dorozumívacími prostředky, dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity a vcítit se do sdělení druhých</p> <p>3. Komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných situacích. Rozvíjí kultivovaný ústní i písemný projev, užívá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci. Osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu. Najde slovo nevhodně užit v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce</p> <p>4. Dbá na dodržování spisovného jazyka a jazykových prostředků vhodných ke komunikačnímu záměru. Pracuje s jazykovými příručkami. V krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými, k vybraným výrazům najde vhodná synonyma, rozhodne o vhodnosti nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu.</p> <p>5. Dbá na vhodné využívání slovních, mimoslovních a mimojazykových prostředků řeči v projevu připraveném /použití poznámek/ a nepřípraveném. Předvádí činnosti pomocí mimojazykových prostředků.</p> <p>6. Vyhledá klíčová slova z jednoduchého naučného textu v učebnici, formuluje hlavní myšlenku, vytvoří jednoduché výpisky a výtah. Posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu, vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku.</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, kritické čtení, čtení praktické /pozorné, přiměřeně rychlé/, práce s informačními materiály</p> <p>2. Subjektivní a objektivní sdělení, naslouchání, záměr mluvčího.</p> <p>3. Sloh a slohové útvary, vlastní tvořivé psaní /vypravování, popis, dopis, zpráva, oznámení, výpisky, výtah, tiskopisy.../</p> <p>4. Spisovný jazyk a zásady kultivovaného projevu /výslovnost, technika mluveného projevu/ Jazykové příručky</p> <p>5. Připravený a nepřípravený jazykový projev, slovní, mimoslovní a mimojazyková komunikace./její znaky a uplatnění v jazykovém projevu/.</p> <p>6. Výpisky, výtah</p>	<p>1. MDV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, hodnotící prvky ve sdělení-výběr slov)</p> <p>1. MDV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti)</p> <p>5. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení)</p> <p>5. OSV komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, dovedností pro sdělování verbální i neverbální)</p> <p>5. OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)</p> <p>6. MDV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>7. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>8. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfoložický a slovtvorný</p> <p>9. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p> <p>10. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spis.češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>11. Spisovně vyslovuje česká slova Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>	<p>7. Sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost vypravování, dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč.</p> <p>Stylizuje dopis a rozvíjí kultivovaný písemný projev, užívá jazykové prostředky vhodné pro dopis.</p> <p>Dbá na výběr vhodných jazykových prostředků při nácviu popisu.</p> <p>Podá informaci stručně a zřetelně. Uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost</p> <p>Seřadí slovní výpovědi od nevhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší) najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou.</p> <p>Najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb</p> <p>Analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu, dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>8. Zvládá pravopis v kořenu slova, v souhláskových skupinách, v předponách, příponách i koncovkách v běžně používaných slovech</p> <p>Vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba</p> <p>9. Odliší spisovný a nespisovný jazykový projev, zařadí češtinu mezi slovanské jazyky</p> <p>V krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného</p> <p>Přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka</p> <p>10. Seznámí se se základními jazykovými příručkami /Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny, Přehledná mluvnice češtiny/ - a dokáže s nimi pracovat, vyhledává informace, základní jazyková pravidla</p> <p>Orientuje se v odborném textu</p> <p>11. Rozpozná zvukovou a písemnou podobu českých hlásek, slov a vět, správně intonuje</p> <p>Rozliší druhy vět podle postoje mluvčího a využívá jich podle komunikační situace</p> <p>Umí vybrat správnou výslovnost z uvedených nabídek</p>	<p>7. Vypravování</p> <p>Korespondence / Dopis – osobní a úřední, pohled/</p> <p>Popis předmětu, místnosti, jednoduchý popis osoby, popis pracovního postupu</p> <p>Zpráva a oznámení, SMS, vzkaz, objednávka, inzerát, e-mail</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>8. Pravopis lexikální, morfoložický, slovtvorný</p> <p>9. Obecné poučení o jazyce-rozvrstvení národního jazyka, jazyk národní a mateřský, útvary národního jazyka</p> <p>10. Jazykové příručky: Pravidla, Slovník spis. češtiny, Přehledná mluvnice češtiny//</p> <p>11. Zvuková stránka jazyka /hlásky znělé a neznělé, spisovná a nespisovná výslovnost, zvuková stránka slova, zvuková stránka věty</p> <p>Věty podle postoje mluvčího/</p>	<p>7. MDV tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)</p> <p>9. MKV etnický původ základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v ČR)</p>

<p>12. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě</p> <p>13. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p> <p>Literární výchova 14. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>15. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>16. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.</p>	<p>12. Vyhledá základní a rozvíjející větné členy, rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku. Zdůvodní shodu a rozliší větu jednoduchou a souvětí, znázorní souvětí větným vzorcem</p> <p>13. Správně třídí slovní druhy, vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.) určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů) skloňuje ohebné druhy slov, určuje u nich mluvnické významy, rozlišuje podst.j, konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, rozlišuje druhy přídavných jmen, a stupňuje je, skloňuje přídavná jména přivlastňovací, rozlišuje druhy zájmen a číslovek a skloňuje je. Vyhledává v textu slovesa, tvoří slovesné tvary, určuje osobu, číslo, způsob a čas. Správně odliší jednoslovné obecné a vlastní jméno.</p> <p>Literární výchova 14. Čte s porozuměním. Volně reprodukuje přečtený text. Vyhledá hlavní postavy, zaznamená si a reprodukuje hlavní myšlenky, zvládá dramatizaci jednoduchého textu, k literárním textům vytváří vlastní výtvarný doprovod. Přednáší-recituje vhodná literární díla přiměřená věku. správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafora, metonymie) doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu vybere z nabídky hlavní myšlenku předloženého úryvku</p> <p>15. Vytvoří a prezentuje vlastní jednoduchý literární text (báseň, bajka nebo pohádka)</p> <p>16. Prezentuje vlastní četbu, vyjádří své pocity, navštíví divadelní a filmové představení pro děti a mládež a formuluje vlastní názory. Popíše film, který vznikl na základě literárního díla zformuluje důvody, proč se mu určitá kniha líbila/nelíbila sdělí dojmy ze zhlédnutého představení Rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře</p>	<p>12. Skladba – základní větné členy/podmět a přísudek/ - podmět vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný, přísudek slovesný a jmenný, vyjádření podmětu a přísudku různými slovními druhy, rozvíjející větné členy /předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu a míry/. Věta jednoduchá a souvětí – základní rozlišení, větný vzorec</p> <p>13. Slovní druhy, ohebné druhy slov /podstatná jména-konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, jednoslovná obecná a vlastní jména, nepravidelné skloňování přídavná jména-přivlastňovací, jmenné tvary, stupňování, odvozování příd.jmen příponou -ský,-ští, druhy zájmen, skloňování osobních, přivlastňovacích a ukazovacích zájmen, druhy číslovek a jejich skloňování, slovesa – osoba, číslo, způsob, čas/</p> <p>Literární výchova 14. Interpretace literárních děl, tvořivé činnosti s literárním textem /přednes, dramatizace, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům/</p> <p>15. Vlastní jednoduchý literární text /báseň, pohádka, pověst, bajka/- výběr z možností</p> <p>16. Kulturní pořady školy, referáty z vlastní četby, divadelní a filmové zpracování děl.</p>	<p>14. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení)</p> <p>14. OSV komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)</p> <p>16. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, soustředění)</p> <p>16. OSV kreativita (cvičení pozornosti a emfatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)</p> <p>16. MKV multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)</p> <p>16. MKV princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti) 16. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)</p>
---	--	---	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>17. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.</p> <p>18. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.</p>	<p>17. Orientuje se ve školní mediátce, pracuje s encyklopediemi, v knihovně Vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)</p> <p>18. Rozlišuje vyjadřování v próze i ve verších. Rozliší báje, mýty, pohádky, pověsti, bajky, příběhy ze života dětí a na základě práce s textem uvede jejich základní charakteristiku. Přiřadí literární text k příslušnému žánru. Uvede příklad spisovatelů jednotlivých žánrů /báje mýty, pohádky, pověsti, bajky, příběhy ze života dětí/ určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text. odliší řeč vypravěče a řeč postav vybere z nabídky hlavní myšlenku předloženého úryvku, přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů</p>	<p>17. Encyklopedie, knihovna – školní a městská, naučná a zábavná literatura</p> <p>18. Poezie, próza, dramatické žánry, lyrika, epika. Báje, mýty, pohádky, pověsti, bajky, příběhy ze života dětí</p>	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Odlišuje ve čteném neb slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.</p> <p>2. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.</p> <p>3. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>4. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p> <p>5. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, neverbálních i paralingválních prostředků řeči.</p> <p>6. Využívá základy studijního čtení, vytvoří výtah z přečteného textu.</p> <p>7. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čte pozorně, přiměřeně rychle, orientuje se v textu, vyhledává v textu důležité informace a ověřuje si je z dostupných informačních zdrojů. Po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu</p> <p>2. Seznámí se se základními dorozumívacími prostředky, dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity a vcítit se do sdělení druhých. Dokáže rozpoznat manipulativní působení projevu Rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem, text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu, rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek, zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu</p> <p>3. Komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných situacích. Rozvíjí kultivovaný ústní i písemný projev, užívá jazykové prostředky pro danou komunikační situaci. Osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá grafickou úpravu textu. Procvičuje sestavování samostatných souvislých projevů mluvených i psaných. Najde slovo nevhodně užitá v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné, posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci, vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce.</p> <p>4. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem. V krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými, k vybraným výrazům najde vhodná synonyma, rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu.</p> <p>5. Vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluvené a psané formě, vhodně využívá prostředků řeči. /přiměřeně k věku/</p> <p>6. Formuluje základní myšlenku textu, vytvoří jednoduchý výtah z přečteného textu, vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou, posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu, vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku.</p> <p>7a) Volí vhodné jazykové prostředky popisu, umí sestavit různé druhy popisu. 7b) Rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy osoby. 7c) Rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity a nálady.</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čtení praktické /pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu/, věcné /studijní, vyhledávací/, kritické /hodnotící/, prožitkové</p> <p>2. Subjektivní a objektivní sdělení, naslouchání, záměr mluvčího</p> <p>3. Sloh a slohové útvary, vlastní tvořivé psaní /popis uměleckých děl, pracovního postupu, děje, předmětu, charakteristika, líčení, výtah, vypravování/ Zásady kultivovaného projevu</p> <p>4. Jazyk a styl</p> <p>5. Připravený a nepřipravený jazykový projev, slovní a mimoslovní komunikace.</p> <p>6. Výtah</p> <p>7a) Popis uměleckých děl, popis pracovního postupu, předmětu, děje</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování)</p> <p>1. OSV komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení aktivního naslouchání, dovedností pro sdělování verbální i neverbální)</p> <p>1. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p> <p>2. OSV mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého, respekt, podpora, pomoc)</p>

<p>navazování. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p> <p>Jazyková výchova 8. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a souvětí.</p> <p>9. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p> <p>10. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<p>7d)Napiše jednoduchou žádost 7e)Zjistí základní informace z vlastního životopisu a napíše ho. Vyhledá informace o životě významné osobnosti. uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost. Seřadí slovní výpovědi od nejhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší) najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou. Najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb, analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu, dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.</p> <p>Jazyková výchova 8. Zvládá pravopis v kořenu slova, v souhláskových skupinách, v předponách, příponách i koncovkách v běžně používaných slovech. Ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché a v jednodušších souvětích. /interpunkce/ Správně užívá pravidla pravopisu velkých písmen v jednoslovných i víceslovných vlastních názvech. Vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba</p> <p>9. Skloňuje zájmena, používá složitější tvary. Nepoužívá nadbytečně ukazovacích zájmen, rozlišuje vhodné používání zájmen vztažných. Převádí slovesa z rodu činného do rodu trpného a naopak. Vyhledává v textu neohebné druhy slov, stupňuje příslovce, seznámí se s příslovečnými spěrkami. Volí vhodné spojky v souvětích., vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem, určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovo tvorného základu, doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.),určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů).</p> <p>10. Rozlišuje větné členy, rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku, rozliší větu hlavní a vedlejší, orientuje se v různých typech vět vedlejších. Nahrazuje vedlejší větu větným členem a naopak, vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí).</p> <p>Pozná větu jednočlennou a dvoječlennou, vyjádří obsah dvoječlenných vět větným ekvivalentem, užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvoječlennou (maximum)</p>	<p>7b)Charakteristika osoby / přímá, nepřímá/ 7c)Subjektivní popis 7d) Žádost 7e) Životopis</p> <p>Jazyková výchova 8. Pravopis lexikální, morfologický, slovo tvorný, syntaktický. Pravopis velkých písmen ve vlastních jménech</p> <p>9. Skloňování zájmen, zájmena vztažná - jenž Slovesný rod činný a trpný Neohebné druhy slov. /příslovce-předložky-spojky-částice-citoslovce/</p> <p>10. Větné členy (podmět, přísudek, předmět, přívlastek, doplněk, příslovečné určení), přístavek, věty jednočlenné a dvoječlenné, věta hlavní a vedlejší, druhy vedlejších vět, graf jednoduchého souvětí, nahrazování vedlejší věty větným členem</p>
--	--	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>11. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech.</p> <p>Literární výchova 12. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p> <p>13. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.</p> <p>14. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.</p> <p>15. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.</p>	<p>11. Rozlišuje věcný a mluvnický význam slov a sousloví, slova jednoznačná a mnohoznačná, tvoří synonyma, antonyma a homonyma a začleňuje je do souvislého textu. Používá slovníky pro určení významu slova. Uvede způsoby obohacování slovní zásoby, k danému slovesu doplní slovesa odvozená, rozliší i vytváří slova složená, vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování, prokáže znalost významu přeneseného pojmenování, ovládá zásady tvoření slov.</p> <p>Literární výchova 12. Čte s porozuměním. Volně reprodukuje přečtený text. Vlastními slovy interpretuje smysl díla. Přednáší báseň nebo ukázkou z prózy. Správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafory, metonymie), doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu, vybere hlavní myšlenku předloženého úryvku.</p> <p>13. Vytvoří a prezentuje vlastní literární text. (báseň, bajka, pohádka)</p> <p>14. Prezentuje vlastní četbu, vyjádří své pocity, navštíví divadelní nebo filmové představení pro mládež a formuluje vlastní názory a dojmy. Popíše film, který vznikl na základě literárního díla, zformuluje důvody, proč se mu určitá kniha líbila/nelíbila, sdělí dojmy ze zhlédnutého představení. Rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře.</p> <p>15. Orientuje se ve školní mediátce, vyhledává informace v encyklopediích, na internetu, v knihovně. Vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně, na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)</p>	<p>11. Slovo a sousloví, význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, odborné názvy, synonyma, antonyma, homonyma, slova citově zabarvená. Práce se slovníky</p> <p>Odvozování, skládání, zkracování, přejímání slov z jiných jazyků</p> <p>Literární výchova 12. Tvořivé činnosti s literárním textem /reprodukce, přednes, dramatizace, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, výtvarný doprovod k literárním textům/</p> <p>13. Báseň, pohádka, pověst, povídka, bajka /podle výběru a možností žáků/</p> <p>14. Kulturní pořady, referáty z četby, divadelní a filmové zpracování děl. Příběhy ze života dětí a mládeže</p> <p>15. Encyklopedie, knihovna, internet</p>	<p>12. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení)</p> <p>12. OSV komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a emfatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)</p> <p>12. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)</p> <p>14. MDV fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu, role filmu a televize)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>16. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.</p> <p>17. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora.</p>	<p>16. Rozlišuje vyjadřování v próze i ve verších. Rozliší báje, eposy, balady, povídky, cestopisy, lyriku, epiku a dramatické žánry a na základě práce s textem uvede jejich hlavní charakteristiku, příklad spisovatelů jednotlivých žánrů /báje, eposy, balady, lyriku, epiku, dramatické žánry/.</p> <p>Určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text, odliší řeč vypravěče a řeč postav, vybere hlavní myšlenku předloženého úryvku, přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů.</p> <p>17. Poznává hlavní vývojová období české a světové literatury, její významné osobnosti od nejstarší literatury po středověk. Zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů, popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce.</p> <p>Přečte krátké ukázky z jednotlivých období. Posoudí úlohu lidové slovesnosti,</p>	<p>16. Lyrika, epika, dramatické žánry</p> <p>pohádka ve filmové a televizní tvorbě,</p> <p>bajka</p> <p>Báje, eposy,</p> <p>Balady</p> <p>povídka</p> <p>17. Hlavní vývojová období národní a světové literatury od nejstarší doby do středověku.</p> <p>/počátky slovesného umění, starověká literatura, staroslověnská literatura, středověká literatura – Kosmova kronika, Dalimilova kronika</p> <p>Husitská literatura</p>	<p>16. MKV multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)</p> <p>16. MKV kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)</p> <p>16. MKV lidské vztahy (vztahy mezi kulturami-vzájemné obohacování)</p> <p>16. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost)</p> <p>17. MKV kulturní rozdíly (poznávání vlastního kulturního zakotvení)</p> <p>17. MKV lidské vztahy (vztahy mezi kulturami-vzájemné obohacování)</p> <p>17. MKV etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Odlišuje ve čteném neb slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.</p> <p>2. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.</p> <p>3. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>4. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p> <p>5. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, neverbálních i paralingválních prostředků řeči.</p> <p>6. Využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu.</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čte pozorně, přiměřeně rychle, orientuje se v textu, vyhledává v textu důležité informace a ověřuje si je z dostupných informačních zdrojů. Po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu</p> <p>2. Dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity a vcítit se do sdělení druhých. Rozpozná manipulativní působení projevu, rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem, text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu, rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek, zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci, vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu.</p> <p>3. Komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných situacích. Rozvíjí kultivovaný ústní i písemný projev, užívá jazykové prostředky pro danou komunikační situaci. Osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá grafickou úpravu textu. Procvičuje sestavování samostatných souvislých projevů mluvených i psaných. Najde slovo nevhodně užit v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné, posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci, vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce.</p> <p>4. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem. V krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými, k vybraným výrazům najde vhodná synonyma, rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu.</p> <p>5. Vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluvené a psané formě, vhodně využívá prostředků řeči. /přiměřeně k věku/</p> <p>6. Zpracuje výklad na základě osnovy, vytvoří výtah z textu, využívá vhodné odborné názvosloví. Vyhledá v textu klíčová slova, termíny spojené s danou tematikou, posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu, vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku.</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čtení praktické /pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu/, věcně /studijní, vyhledávací/, kritické /hodnotící/, prožitkové</p> <p>2. Subjektivní a objektivní sdělení, naslouchání, záměr mluvčího</p> <p>3. Sloh a slohové útvary, vlastní tvořivé psaní /výklad, výtah, objednávka, inzerát, nabídka, žádost, stížnost, pozvánka, charakteristika, úvaha, diskuze/ Zásady kultivovaného projevu</p> <p>4. Jazyk a styl, jazykové styly, slohové postupy a slohové útvary</p> <p>5. Připravený a nepřipravený jazykový projev, slovní a mimoslovní komunikace. /mluvní cvičení k jednotlivým slohovým útvarům, vyprávění o přečtené knížce/</p> <p>6. Výklad – ústní, písemný</p> <p>Výtah</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování)</p> <p>1. OSV komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)</p> <p>1. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p> <p>2. OSV mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého, respekt, podpora, pomoc)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PŘŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>7. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p> <p>8. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.</p>	<p>7. Objedná časopis, sestaví inzerát, využije nabídky, poznává formy úředního styku, sestaví pozvánku na školní akci. Sestaví charakteristiku literární postavy, užívá vhodné jazykové prostředky. Stylizuje jednoduchou úvahu.</p> <p>Uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost, seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší) Najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou, najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb, analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu, dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.</p> <p>8. Dorozumí se výstižně a kultivovaně v diskuzi a rozhovoru. Uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu</p>	<p>7. Objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost, pozvánka /praktické využití/ Charakteristika literární postavy – přímá, nepřímá charakteristika Můj oblíbený literární hrdina</p> <p>Jednoduchá úvaha</p> <p>8. Diskuze, debata, rozhovor /připravený nebo nepřipravený projev, záměr mluvího, jazykové i mimojazykové komunikativní prostředky/</p>	<p>7. MDV kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných, identifikování základních orientačních prvků v textu) 7. MDV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce) 7. MDV tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení) 7. MDV práce v realizačním týmu (utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu)</p> <p>8. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání) 8. OSV psychohygienu (dovednosti zvládnání stresových situací- rozumové zpracování problému, efektivní komunikace)</p> <p>8. MKV kulturní difference (jedinečnost každého člověka a jeho kulturní rozdíly)</p> <p>8. MKV lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Jazyková výchova</p> <p>9. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí.</p> <p>10. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí.</p> <p>11. Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova.</p> <p>12. Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p> <p>13. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití.</p>	<p>Jazyková výchova</p> <p>9. Zvládá pravopis v kořenu slova, v souhláskových skupinách, v předponách, příponách i koncovkách v běžně používaných slovech. Ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché a v souvětích. /interpunkce/ Správně užívá pravidla pravopisu velkých písmen v jednoslovných i víceslovných vlastních názvech. Vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba</p> <p>10. Procvičuje učivo o větě jednoduché, určí ve větách vyznačená slova jako větné členy, rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku, rozlišuje hlavní a vedlejší věty, určuje druhy vedlejších vět, seznamuje se s významovými poměry mezi větami hlavními, vedlejšími a mezi členy několikanásobného větného členu, rozlišuje souvětí podřadné a souřadné, vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí)</p> <p>11. Rozlišuje slova domácí od slov cizího původu, zvládá výslovnost, skloňování a pravopis běžně používaných cizích slov. Umí vybrat správnou výslovnost z uvedených nabídek.</p> <p>12. Zvládá další slovesnou kategorii- slovesný vid.</p> <p>13. Zařadí češtinu do slovanských jazyků, uvede příklady jiných evropských jazyků. Rozliší spisovný a nespisovný jazyk, v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného, přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka, vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce.</p>	<p>Jazyková výchova</p> <p>9. Pravopis lexikální, morfologický, slovtvorný, syntaktický.</p> <p>10. Skladba /větné členy, souvětí, věta hlavní a vedlejší, významový poměr mezi větami hlavními, vedlejšími a několikanásobnými větnými členy, souvětí souřadné a podřadné/ Interpunkce ve větě jednoduché a souvětí</p> <p>11. Slova přejatá – výslovnost a pravopis, skloňování obecných a vlastních jmen cizích Tvoření slov</p> <p>12. Slovesný vid – slovesa dokonavá a nedokonavá</p> <p>13. Obecné výklady o jazyce, slovanské jazyky, útvary českého jazyka a jazyková kultura.</p>	<p>9. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)</p> <p>11. MKV multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)</p> <p>13. MKV multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost)</p>

<p>Literární výchova</p> <p>14. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Vytváří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.</p> <p>15. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.</p> <p>16. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora.</p> <p>17. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.</p>	<p>Literární výchova</p> <p>14. Vnímá literaturu jako zdroj poznání a prožitků, reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla a formuluje dojmy ze své četby. Přednáší literární ukázkou, vytváří vlastní literární text. Správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafory, metonymie), doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu, vyber hlavní myšlenku předloženého úryvku. Vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (báseň, bajka, pohádka).</p> <p>15. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Proveďte jednoduchý rozbor básně.</p> <p>Určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text, odliší řeč vypravěče a řeč postav vybere hlavní myšlenku předloženého úryvku, přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázkou jednotlivých uměleckých textů.</p> <p>16. Poznává hlavní vývojová období české a světové literatury, její významné osobnosti od doby humanismu a renesance do 19. století, čte jednoduché ukázky z těchto období, vyhledává informace o autorech a obdobích. Posoudí úlohu lidové slovesnosti Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázkou Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly, zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů, popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce.</p> <p>17. Navštíví divadelní nebo filmové představení pro mládež a formuluje vlastní názory a dojmy, popíše film, který vznikl na základě literárního díla, zformuluje důvody, proč se mu určitá kniha líbila/nelíbila, převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře, porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl Vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)</p>	<p>Literární výchova</p> <p>14. Interpretace literárních děl Tvořivé činnosti s literárním textem /přednes, reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, vytváření vlastních textů, výtvarný doprovod k literárním textům/</p> <p>15. Poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času Rytmus a rým v básni Cestopisy, příběhy ze života mládeže</p> <p>16. Hlavní vývojová období národní a světové literatury od humanismu a renesance do 19. století /humanismus, renesance, baroko, klasicismus, osvícenství, národní obrození – J. Dobrovský, J. Jugmann, F. Palacký, F. L. Čelakovský, J. K. Tyl, K. Havlíček Borovský, K. J. Erben, B. Němcová</p> <p>romantismus v české literatuře – K. H. Mách</p> <p>17. Divadelní a filmové představení. Kulturní pořady pro školy</p>	<p>14. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení)</p> <p>14. OSV komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a empatického aktivního naslouchání, dovedností pro sdělování verbální i neverbální)</p> <p>14. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání)</p> <p>16. MKV kulturní rozdíly (poznávání vlastního kulturního zakotvení)</p> <p>16. MKV lidské vztahy (vztahy mezi kulturami-vzájemné obohacování)</p> <p>16. MKV etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa)</p> <p>17. MDV fungování a vliv médií ve společnosti (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny společnosti)</p>
--	--	--	---

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Odlišuje ve čteném neb slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.</p> <p>2. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.</p> <p>3. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>4. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čte pozorně, přiměřeně rychle, orientuje se v textu, vyhledává v textu důležité informace a ověřuje si je z dostupných informačních zdrojů, po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu.</p> <p>2. Dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity a vcítit se do sdělení druhých. Rozpozná manipulativní působení projevu, rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem, text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu, rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek, zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci, vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu. .</p> <p>3. Komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných situacích. Rozvíjí kultivovaný ústní i písemný projev, užívá jazykové prostředky pro danou komunikační situaci. Zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu. Procvičuje sestavování samostatných souvislých projevů mluvených i psaných. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke věcně a gramaticky správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem. Najde slovo nevhodně užitě v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné, posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci, vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce.</p> <p>4. Samostatně sestaví projev a přednese projev, proslov, přednášku, referát, výklad. Stylizuje složitější úvahu, vyjádří své názory. Vyhledá líčení a inspiruje se pro vlastní tvorbu. Vytvoří charakteristiku literární nebo postavy filmové postavy. Sestaví odborný dopis a strukturovaný životopis. Rozliší základní publicistické útvary a orientuje se v tisku. Uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou, najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou., najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb, analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu, dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. Čtení praktické /pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu/, věcné /studijní, vyhledávací, čtení jako zdroj informací/, kritické /hodnotící/, prožitkové</p> <p>2. Subjektivní a objektivní sdělení, naslouchání, záměr mluvího, manipulativní působení projevu, řečnická cvičení</p> <p>3. Sloh a slohové útvary, vlastní tvořivé psaní /projev, přednáška, proslov, referát, výklad, úvaha, líčení, charakteristika, odborný dopis, životopis, publicistické útvary/ Zásady kultivovaného projevu</p> <p>Jazykové styly, slohové postupy a útvary</p> <p>4. Projev, proslov, přednáška, referát, výklad Složitější úvaha Subjektivně zbarvený popis Charakteristika literární a filmové postavy Odborný dopis a strukturovaný životopis Publicistické útvary</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování)</p> <p>1. OSV komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)</p> <p>1. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebevládní)</p> <p>2. OSV sebepoznání a sebepojetí (já jako zdro informací o sobě)</p> <p>2. OSV mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého)</p> <p>2. MDV kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení)</p> <p>2. MDV fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce)</p> <p>3. MDV kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení)</p> <p>3. MDV fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce)</p> <p>3. MDV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Jazyková výchova</p> <p>5. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí.</p> <p>6. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. Samostatně pracuje s jazykovými příručkami.</p> <p>7. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí.</p> <p>Literární výchova</p> <p>8. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Vytváří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.</p>	<p>Jazyková výchova</p> <p>5. Zvládá pravopis v kořenu slova, v souhláskových skupinách, v předponách, příponách i koncovech v běžně používaných slovech. Ovládá základní pravopisné jevy syntaktické. Správně užívá pravidla pravopisu velkých písmen v jednoslovných i víceslovných vlastních názvech. Vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba</p> <p>6. Využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů, používá jazykové příručky, získává přehled o vývoji češtiny. Utvazuje si vědomosti a dovednosti získané v předchozích ročnících a využívá je v praxi. Orientuje se v odborném textu, v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného, přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka, vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce.</p> <p>7. Pozná odchylky větné stavby. Zvládá interpunkci, procvičuje souvětí podřadné, souřadné a složitě. Určí ve větách vyznačená slova jako větné členy, rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku., vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí).</p> <p>Literární výchova</p> <p>8. Vnímá literaturu jako zdroj poznání a prožitků, reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla a formuluje dojmy ze své četby. Přednáší literární ukázku, vytváří vlastní literární text. Správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafory, metonymie) doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu, vybere hlavní myšlenku předloženého úryvku, vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (v nabídce báseň, bajka, pohádka).</p>	<p>Jazyková výchova</p> <p>5. Pravopis lexikální, morfologický, slovtvorný, syntaktický.</p> <p>6. Jazyk a komunikace, jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, jazykové příručky, původ a základy vývoje češtiny.</p> <p>Shrnutí výstupů a učiva 6. – 9. ročníku.</p> <p>a) slovní zásoba, význam slov, nauka o tvoření slov</p> <p>b) tvarosloví</p> <p>c) skladba</p> <p>d) zvuková stránka jazyka</p> <p>7. Odchylky ve větné stavbě</p> <p>Literární výchova</p> <p>8. Interpretace literárních děl Tvořivé činnosti s literárním textem /přednes, reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, vytváření vlastních textů, výtvarný doprovod k literárním textům/ Základy literární teorie /<u>struktura literárního díla</u> – námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu <u>jazyk literárního díla</u> – obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš <u>literatura umělecká a věcná</u> – populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry</p>	<p>3. MDV tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)</p> <p>5. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)</p> <p>6. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení)</p> <p>6. OSV komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)</p> <p>8. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení)</p> <p>8. OSV komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a emfatického aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)</p> <p>8. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání)</p> <p>8. MDV práce v realizačním týmu (utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu)</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>9. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.</p> <p>10. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora.</p> <p>11. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.</p> <p>12. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<p>9. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text, odliší řeč vypravěče a řeč postav, vybere z nabídky hlavní myšlenku předloženého úryvku, přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů.</p> <p>10. Poznává hlavní vývojová období české a světové literatury, její významné osobnosti od renesance do současnosti. Samostatně vyhledává, zpracovává a prezentuje tyto informace. Seznámí se s literárním odkazem regionu.</p> <p>Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázkou. Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly.</p> <p>Zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů, popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce.</p> <p>11. Navštíví divadelní nebo filmové představení pro mládež a formuluje vlastní názory a dojmy. Pracuje s různými zdroji informací. Poznává základy historie filmové tvorby.</p> <p>Popíše film, který vznikl na základě literárního díla, zformuluje důvody, proč se mu určitá kniha líbila/nelíbila, sdělí dojmy ze zhlédnutého představení</p> <p>převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře, porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl,</p> <p>vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně, na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.).</p> <p>12. Na základě vlastní četby, prožitků, vnímání literatury a její interpretace rozpoznává a vybírá si hodnotnou literaturu, rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře</p>	<p>9. Poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času</p> <p>10. Hlavní vývojová období národní a světové literatury od renesance do současnosti //renesance, baroko,</p> <p>Klasicismus + české nár.obrození</p> <p>romantismus,</p> <p>realismus,</p> <p>moderna, avantgarda,</p> <p>20. století a současnost/</p> <p>Regionální literatura</p> <p>11. Divadelní a filmové představení. Kulturní pořady pro školy Vznik a vývoj filmu Informační zdroje a média</p> <p>12. Literatura hodnotná a konzumní</p>	<p>10. MKV kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení) 10. MKV lidské vztahy (vztahy mezi kulturami-vzájemné obohacování) 10. MKV etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa)</p> <p>11. MDV fungování a vliv médií ve společnosti (organizace a postavení médií ve společnosti, vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu)</p> <p>11. MDV stavba mediálního sdělení (příklady stavby a uspořádání zpráv- titulní strany různých deníků- a dalších mediálních sdělení)</p> <p>11. MDV vnímání autora mediálního sdělení (výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci)</p> <p>12. MDV interpretace vztahu mediálního sdělení a reality (vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti)</p>

5. 1. 2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahem předmětu anglický jazyk je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, pro práci s počítačem i pro lepší uplatnění na trhu práce

. Při výuce především klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích, vyjádřit své názory, potřeby i prožitky. Žáci čtou s porozuměním text různého zaměření z různých zdrojů. Výběr textu odpovídá jazykové úrovni žáků. Výuka především na druhém stupni seznamuje žáky s realitami z anglicky mluvících zemí, přičemž žáci postupně zvládají pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí, získávají sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a učí se kultivovanému projevu. Znalost anglického jazyka vede k pochopení odlišných jazykových kultur a respektování kulturní rozmanitosti, prohlubuje pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa.

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk

1. stupeň

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici i pracovním sešitě. Ve velké míře je užívána audioteknika, počítače. Výuka probíhá za pomoci jednoduchých říkanek, písní, rozhovorů, dramatických scének a konverzace. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura.

2. stupeň

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s realitami anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů. Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Předmět anglický jazyk je vyučován v 1.ročníku 1 hodinu týdně, ve 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. – 9.r. 3 hodiny týdně. Na 1. stupni byly přidány 3 disponibilní hodiny. Výuka probíhá s celou třídou nebo se třída dělí na skupiny – dělení záleží na počtu žáků ve třídě.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách nebo učebně informatiky a mediatéky nebo ve třídách s interaktivní tabulí. Součástí výuky mohou být různé jazykové projekty, dopisování s dětmi z jiných zemí, účast na soutěžích a olympiádách.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k pochopení důležitosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy,
- učíme žáky samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, nebát se mluvit anglicky s cizincem, ověřovat si poznatky v praktickém životě.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce,
- učíme žáky zformulovat jednoduché myšlenky anglicky,
- učíme je rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- vedeme žáky k využívání dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- vedeme žáky k využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Ve výuce se nejvíce uplatní témata: Sebepoznání a sebepojetí, sebeorganizace a seberegulace, psychohygiena, poznávání lidí, komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

- *Tematické okruhy Evropa a svět nás zajímá a Objevujeme Evropu a svět zařazujeme postupně na 1. i 2. stupni se zaměřením na poznávání života v anglicky mluvících zemích, seznamujeme se s jejich životem, zvyky a tradicemi.*

Multikulturní výchova /MKV/

- S tematickými okruhy Lidské vztahy, Kulturní diference a Multikulturalita se úměrně k věkovým a dalším zvláštnostem seznamují všichni žáci.
- Tematické okruhy napomáhají u žáků k utváření postojů a hodnot, které vedou k uvědomování si neslučitelnosti / rasové, etnické, náboženské aj./s principy života v demokratických zemích.

Mediální výchova /MDV/

- Průřezové téma se týká výuky anglického jazyka zejména při vnímání mluveného a psaného projevu, jeho stavby, uplatňování různých výrazových prostředků (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení).

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

Převládajícími metodami výuky jsou – samostatná, skupinová a projektová práce. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu – např. jazyková olympiáda /OSV/, navazování kontaktů s dětmi ze zemí EU /MKV/, kulturní vystoupení žáků OSV, MDV, MKV/, zpracování projektů k jednotlivým výstupům ve výuce anglického jazyka nebo jednotlivých průřezových témat / OSV, MDV, MKV, VMEGS/.

Obsahem předmětu **anglický jazyk** je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat /viz tabulka/.

ANGLICKÝ JAZYK – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Řečové dovednosti</p> <p>1) Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>2) Zopakuje a použije slova, se kterými se v průběhu výuky setkal.</p> <p>3) Rozumí obsahu mluvených jednoduchých vět</p>	<p>Řečové dovednosti</p> <p>1a) Pozdraví a rozloučí se, krátce se představí, vyjádří souhlas a nesouhlas, poprosí a poděkuje.</p> <p>1b) Reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti.</p> <p>2a) Pojmenuje základní školní předměty.</p> <p>2b) Pojmenuje základní barvy.</p> <p>2c) Pojmenuje předměty, které symbolizují Vánoce.</p> <p>2d) Představí se, pojmenuje členy rodiny.</p> <p>2e) Pojmenuje některé ovoce.</p> <p>2f) Umí počítat do deseti.</p> <p>2g) Umí popřát k narozeninám, zeptat se na věk, dát dárek.</p> <p>2h) Umí popsat domácího mazlíčka.</p> <p>2ch) Pojmenuje několik zvířat v zoo.</p> <p>2i) S pomocí učitele používá 1.osobu jednotného čísla v jednoduchých větách.</p> <p>3) Vyjádří vlastními slovy porozumění obsahu mluvených jednoduchých vět.</p>	<p>Řečové dovednosti</p> <p>1a) hello, goodbye, yes, no, please, thank you</p> <p>2a) a school, a bag, a book, a pen, a pencil, listen, sing, this, please</p> <p>2b) colours, a colour, white, yellow, red, pink, violet, blue, green, brown, black, yes, no</p> <p>2c) Christmas, a Christmas tree, a star, a candle, a carp, a bell, a present, a Christmas ball</p> <p>2d) a family, a mother, a father, a sister, a brother, a grandma, a grandpa, like</p> <p>2e) fruit, a banana, a lemon, an orange, an apple, a pear, a plum, have, give, you, orange</p> <p>2f) numbers, one - ten, and</p> <p>2g) a birthday, happy, a bike, a doll a ball a car, a cake, a flower</p> <p>2h) a pet, a dog, a cat, a parrot, a rabbit, a hamster, a snake, play</p> <p>2ch) an animal, a Zoo, a zebra, a monkey, a lion, a tiger, a crocodile, a kangaroo, an elephant, a hippo</p> <p>2i) I am, I have, I like, I play</p> <p>3) Využití slovní zásoby tematických celků uvedené v bodech 1. a 2.</p>	<p>1. – 3. OSV komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)</p>

ANGLICKÝ JAZYK – 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Řečové dovednosti</p> <p>1) Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.</p> <p>2) Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.</p> <p>3) Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>4) Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.</p> <p>5) Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.</p>	<p>Řečové dovednosti</p> <p>1) Představí se, zeptá se: Kolik je ti let? Jak se máš? Co je to? Kdo je to?.</p> <p>2a) Pojmenuje základní školní předměty.</p> <p>2b) Pojmenuje a popíše jednoduchými slovy členy rodiny a kamarády.</p> <p>2c) Pojmenuje předměty, které symbolizují Vánoce.</p> <p>2d) Vyjmenuje své záliby a koníčky. Zeptá se kamaráda na jeho záliby.</p> <p>2e) Počítá do 12. Umí přivítat kamaráda na oslavě narozenin, nabídnout občerstvení, pojmenuje předměty na oslavě.</p> <p>2f) Pojmenuje zvířata na farmě. Umí vyjádřit velké množství zvířat. Používá s pomocí učitele 3. osobu jednotného čísla v jednoduchých větách.</p> <p>2g) Pojmenuje základní tvary. Pojmenuje širší škálu barev. Zeptá se na barvu. Pojmenuje základní předměty, které symbolizují Velikonoce.</p> <p>2h) Řekne, odkud je. Zeptá se, odkud je daná osoba. Použije přivlastňovací zájmena jeho, její. Pojmenuje několik částí těla-hlavy.</p> <p>2ch) Pojmenuje hračky. Pojmenuje některé sportovní nářadí. Vyjádří jednoduchou větou činnost. Dovede zdvořile požádat o zapůjčení předmětu.</p> <p>3) Vyjádří vlastními slovy obsah jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má vizuální oporu.</p> <p>4) Přiřazuje slova a slovní spojení k obrázkům, s pomocí učitele dokáže psaný text správně vyslovit.</p> <p>5) S pomocí učitele píše slova a slovní spojení.</p>	<p>Řečové dovednosti</p> <p>1) What's your name? How old are you? How are you? What is it? Who is it? Stand up. Sit down...</p> <p>2a) a magic school, an exercise book, a rubber, a pencil, come in, write, read, ...</p> <p>2b) friends, an aunt, an uncle, big, small, sad, old, young, friendly, nice, my, your</p> <p>2c) Christmas day, Father Christmas, a Christmas card, jingle bells, an angel, a Christmas tree, a Christmas ball, a star, a candle, a carp...</p> <p>2d) a hobby, a magazine, stickers, a picture, a photo, magnets, music, tennis, football, collect, keep, ride, I keep, I play, I like, I read....</p> <p>2e) Welcome to my party. Meet my friends. Would you like a drink? a fruit salad, a hamburger, a biscuit, a nice-cream....</p> <p>2f) I, you, he, she, it, my animal, how many, many, a farm, a cow, a horse, a lamb, a hen, a duck, a kitten</p> <p>2g) Easter, a bunny, an Easter egg, an oval, a triangle, a circle, a square, colours, pink, violet...</p> <p>2h) a world, live, a head, eyes, a nose, a mouth, ears, hair, The Czech Republic, England, her, his...</p> <p>2ch) holidays, a scooter, a pram, marbles, a tricycle, a skipping rope, a helmet, a slide, a swing, skip, lend, dangerous</p> <p>3) Mluvnice: otázka Is it a ...? krátká odpověď Yes/ No na otázku, člen neurčitý a podstatné jméno (případně i přídavné jméno), fráze I like...., I have... „What is it? Who is it? This / That</p> <p>Typy textů odpovídající slovní zásobě (pokyny a příkazy ve škole, pozdravy, jednoduchá žádost, dialog, dotazy a krátké odpovědi, říkanky, básničky a písničky, obrázkové knížky)</p> <p>4) Zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky.</p> <p>5) Slovní zásoba a fráze v rozsahu uvedeném v bodech 1. a 2.</p>	<p>1. – 5. OSV Komunikace (komunikace v různých situacích, cvičení aktivního naslouchání)</p> <p>2. OSV Sebezpoznavání, sebepečení (Já jako zdroj informací o sobě)</p> <p>3. OSV Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního chování)</p>

ANGLICKÝ JAZYK – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Řečové dovednosti 1) Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.</p> <p>2) Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.</p> <p>3) Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>4) Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>5) Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.</p> <p>6) Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.</p>	<p>Řečové dovednosti 1a) Pozdraví, představí se, rozloučí se. Zeptá se: Kolik je ti let? Jak se máš? Co je to? Kdo je to? 1b) Umí se zeptat a odpovědět na otázku na jméno a věk osoby. 1c) Umí se zeptat a odpovědět na otázku na předměty, velikost, barvu, počet a místo, kde se nachází. 1d) Umí popsat předmět, objekt, osobu, zvíře, dát orientační instrukce.</p> <p>2) Osvojí si a v přiměřeném rozsahu použije slovní zásobu a spojení ze známé tematické oblasti.</p> <p>3) Čte a vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova.</p> <p>4) Rozumí pomalému a správně vyslovovanému textu.</p> <p>5) Přiřazuje slova a slovní spojení k obrázkům, s pomocí učitele dokáže psaný text správně vyslovit.</p> <p>6) Píše slova, slovní spojení a jednoduché věty.</p>	<p>Řečové dovednosti 1) Pozdravy, loučení, základní fráze při představování Otázky na věk, Kdo je to? Co je to? Popis předmětů kolem sebe, určení počtu, barvy, velikosti a místo kde se nacházejí, popis sebe, představování se a popis jiné osoby, vyjádření vlastností, popis své aktivity a schopnosti. Použití slovesa Have got Použití slovesa To be, Can. Fráze a odpověď na frázi: Do you like..? Would you like..? Whose...? There is/There are. Předložky místa.</p> <p>2) Tematické okruhy: Abeceda Pozdravy, loučení, osobní údaje Školní předměty a třída, přídavná jména popisující předmět či osobu a vlastnosti, barvy Kamarádi, koničky, číslovky 1-12 Vánoce, popis postavy Dům a jeho vybavení Části těla, rodina Oblečení Zvířata, zoo, příroda Jídlo, ovoce, zelenina Prázdniny a cestování</p> <p>3) Typy textů odpovídající slovní zásobě (pokyny a příkazy ve škole, pozdravy, jednoduchá žádost, dialog, dotazy a krátké odpovědi, říkanky, básničky a písničky, obrázkové knížky)</p> <p>4) Typy textů odpovídající slovní zásobě (pokyny a příkazy ve škole, pozdravy, jednoduchá žádost, dialog, dotazy a krátké odpovědi, říkanky, básničky a písničky, obrázkové knížky)</p> <p>5) Zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky.</p> <p>6) Slovní zásoba a fráze v rozsahu uvedeném v bodech 1. a 2.</p>	<p>1. – 5. OSV Komunikace (komunikace v různých situacích, cvičení aktivního naslouchání)</p> <p>2. OSV Sebepoznávání, sebezpečí (Já jako zdroj informací o sobě)</p> <p>3. OSV Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního chování)</p>

ANGLICKÝ JAZYK – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1) Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.</p> <p>2) Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>3) Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Mluvení</p> <p>4) Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</p> <p>5) Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <p>6) Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a pokládá podobné otázky.</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>7) Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1) Rozumí pokynům učitele</p> <p>2a) Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.</p> <p>2b) Rozumí základním číselným údajům.</p> <p>3a) Rozumí krátkým pokynům v textu.</p> <p>3b) V textech vyhledá požadované informace.</p> <p>Mluvení</p> <p>4) Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví, rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.</p> <p>5a) Mluví o tom co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí, popíše denní režim a rutinní činnosti.</p> <p>5b) Shrne ústně obsah krátké slyšené konverzace.</p> <p>6) Tvoří otázky na základě aktivního použití gramatiky osvojené v daných tematických celcích. Použije osvojenou gramatiku v odpovědích na otázky.</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>7a) Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů a využívá je ke své práci.</p> <p>7b) Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.</p> <p>7c) V textech vyhledá požadované informace.</p> <p>7d) Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.</p> <p>7e) Vyhledá informace k tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1) Pozdravy, loučení, základní pokyny učitele související s prací v hodině.</p> <p>2) Zvuková a grafická podoba slova, fonetické znaky pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.</p> <p>Tematické okruhy Škola a předměty, dny v týdnu Rodina, příroda, Halloween Číslovky 1-20, orientace ve městě, dopravní prostředky Vánoce, vánoční zvyky Roční období, počasí, sporty Dům a jeho vybavení Povolání, čas Divoká zvířata, číslovky 1-100 Jídlo a vaření, Zoo Prázdniny a cestování. Anglicky mluvící země</p> <p>3) Poslechové texty vztahující se k tématům vztahujícím se slovní zásobou uvedenou v bodech 1. a 2. (blahopřání, pozdrav, žádost, popis, pokyn, příkaz, říkanka, básnička, písnička, pohádka)</p> <p>Mluvení</p> <p>4) Využití slovní zásoby uvedené v bodech 1. a 2. Pozdrav, loučení, poskytne informace o sobě, uvede jméno, věk.</p> <p>5) Využití jazykových prostředků a aktivní použití gramatiky uvedené v bodě 9.</p> <p>6) Využití jazykových prostředků a aktivní použití gramatiky v rozsahu uvedeném v bodě 5.</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>7) Využití textů v učebnici a jiných autentických materiálech (blahopřání, pozdrav, žádost, popis, pokyn, příkaz, říkanka, básnička, písnička, pohádka).</p>	<p>1-11.OSV Komunikace (komunikace v různých situacích, cvičení aktivního naslouchání)</p> <p>4. MKV Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami)</p> <p>4. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích))</p>

<p>8) Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Produktivní řečové dovednosti 9. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Psaní 10) Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.</p> <p>11) Vyplní osobní údaje do formuláře.</p>	<p>7f) Používá dvojjazyčný slovník.</p> <p>7g) Vyhledá neznámé slovo v anglicko-české i česko-anglické části slovníku.</p> <p>8a) Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.</p> <p>8b) Srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu.</p> <p>8c) V textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence.</p> <p>8d) Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.</p> <p>Produktivní řečové dovednosti 9a) Reprodukce ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.</p> <p>9b) Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.</p> <p>9c) Svými slovy vyjádří smysl textu.</p> <p>9d) Ústně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.</p> <p>9e) Shrne ústně obsah krátké slyšené konverzace.</p> <p>Psaní 10a) Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení.</p> <p>10b) Napiše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální email kamarádovi.</p> <p>10c) Písemně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.</p> <p>10d) Shrne písemně obsah krátké slyšené konverzace.</p> <p>11) Vyplní osobní údaje do formuláře.</p>	<p>8) Využití textů v učebnici a jiných autentických materiálech (blahopřání, pozdrav, žádost, popis, pokyn, příkaz, říkanka, básnička, písnička, pohádka)</p> <p>Produktivní řečové dovednosti 9. Tvorba vět s využitím textu v učebnici, nebo jiných autentických materiálů, reprodukce textu vlastními slovy. Texty vztahující se k tématům a slovní zásobě uvedených v bodech 2. a 5.</p> <p>Psaní 10) Základní gramatické struktury a typy vět. Použití gramatiky: <i>To Be, Can, Have Got</i>, přítomný čas prostý Příslovce frekvence, „Wh-“ otázky Přídavná jména, stupňování přídavných jmen Předložky místa, přítomný čas průběhový Přívlastňovací zájmena Použití <i>like, love, enjoy, hate + -ing</i> tvar významového slovesa 3. stupeň přídavných jmen Předložky času, denní rutinní činnosti – činnostní slovesa Přídavná jména, protiklady Počitatelná a nepočitatelná podst. jména, <i>many a much, some a any</i> Množné číslo pravidelných a nepravidelných podst. jmen Hláskování, <i>This/That a These/Those</i></p> <p>11) Vyplňování formulářů, uvést jméno, příjmení, věk, bydliště, informace o rodičích a sourozencích, reakce na otázky týkající své osoby.</p>	
--	--	---	--

ANGLICKÝ JAZYK – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1) Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>2) Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>3) Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Mluvení</p> <p>4) Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</p> <p>5) Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1) Rozumí pokynům učitele</p> <p>2a) Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.</p> <p>2b) Rozumí základním číselným údajům.</p> <p>3a) Rozumí krátkým pokynům v textu.</p> <p>3b) V textech vyhledá požadované informace.</p> <p>Mluvení</p> <p>4) Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví, rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.</p> <p>5a) Na základě reálné situace jednoduše reaguje v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky, rozloučí se.</p> <p>5b) Mluví o tom co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí, popíše denní režim a rutinní činnosti.</p> <p>5c) Shrne ústně obsah krátké slyšené konverzace.</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1) Pozdravy, loučení, základní pokyny učitele související s prací v hodině.</p> <p>2) Zvuková a grafická podoba slova, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, práce se slovníkem.</p> <p>Tematické okruhy: Pozdravy, čas, rozvrh, denní rutinní činnosti. Vesmír. Domov, rodina, přátelé, popis osoby a vlastností. Povolání. Evropa, země a národnosti, cestování, známé památky/monumenty v Evropě. Vánoce, vánoční zvyky. Materiály. Historie. Dopravní prostředky, cestování. Legendy. Bohové na Olympu. Volný čas, koníčky, sport. Život ve Spartě. Olympijské hry. Lidské tělo, smysly. U lékaře, nemoci. Velikonoce, velikonoční tradice. Trhy, jídlo a vaření, ovoce, zelenina. Zvířata. Ekosystémy. Pravidle chování v lese. Orientace na plánu - pokyny, popis. Prázdniny, prázdninové aktivity, festivaly, orientace v programu – měsíce, dny v týdnu, čas, plánování aktivit. Anglicky mluvící země.</p> <p>3) Poslechové texty vztahující se k tématům se slovní zásobou uvedenou v bodech 1. a 2. (formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, SMS, vzkaz, pohlednice z prázdnin, žádost, omluva, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, komiks, popis, pokyn, příkaz atd.)</p> <p>Mluvení</p> <p>4) Žák si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích. Využití slovní zásoby uvedené v bodech 1. a 2.</p> <p>5) Využití jazykových prostředků a aktivní použití gramatiky. Žák získává tuto kompetenci postupně se získáváním slovní zásoby a gramatiky popsané v bodech 1-2 a 9.</p>	<p>1.-11. OSV Komunikace (komunikace v různých situacích, cvičení aktivního naslouchání)</p>

<p>6) Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a pokládá podobné otázky.</p> <p>Čtení s porozuměním 7) Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.</p> <p>8) Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Produktivní řečové dovednosti 9) Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Psaní 10) Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.</p>	<p>6a) Pozdraví a rozloučí se, zeptá se na čas a odpoví kolik je hodin.</p> <p>6b) Jednoduše o něco požádá a poděkuje.</p> <p>Čtení s porozuměním 7a) Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů a využívá je ke své práci.</p> <p>7b) Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.</p> <p>7c) V textech vyhledá požadované informace.</p> <p>7d) Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.</p> <p>7e) Vyhledá informace k tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.</p> <p>7f) Používá dvojjazyčný slovník.</p> <p>7g) Vyhledá neznámé slovo v anglicko-české i česko-anglické části slovníku.</p> <p>8a) Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.</p> <p>8b) Srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu.</p> <p>8c) V textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence.</p> <p>8d) Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.</p> <p>Produktivní řečové dovednosti 9a) Reprodukce ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.</p> <p>9b) Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.</p> <p>9c) Svými slovy vyjádří smysl textu.</p> <p>9d) Ústně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.</p> <p>9e) Shrme ústně obsah krátké slyšené konverzace.</p> <p>Psaní 10a) Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení.</p> <p>10b) Napiše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální email kamarádovi.</p>	<p>6) Využití jazykových prostředků a aktivní použití gramatiky v rozsahu uvedeném v bodě 9.</p> <p>Čtení s porozuměním 7) Zvuková a grafická podoba slova, fonetické znaky pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Využití textů v učebnici a jiných autentických materiálů (formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, SMS, vzkaz, pohlednice z prázdnin, žádost, omluva, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, komiks, popis, pokyn, příkaz, říkanka, básnička, písnička, pohádka).</p> <p>8) Využití textů v učebnici a jiných autentických materiálů (formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, SMS, vzkaz, pohlednice z prázdnin, žádost, omluva, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, komiks, popis, pokyn, příkaz, říkanka, básnička, písnička, pohádka).</p> <p>Produktivní řečové dovednosti 9) Tvorba vět, otázek, vět záporných s využitím textu v učebnici, nebo jiných autentických materiálů viz bod 7. Reprodukce textu vlastními slovy. Texty vztahující se k tématům a slovní zásobě uvedených v bodech 1,2 a 10.</p> <p>Psaní 10) Pravopis osvojených slov a tvarů, rozdíl a vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slova, fonetické znaky pasivně. Základní gramatické struktury a typy vět. Pořádek slov ve větě.</p>	<p>6. MKV multikulturalita (význam cizího jazyka jako nástroje k dorozumívání)</p> <p>9. OSV Psychohygiena (dobrá organizace času)</p>
---	---	---	--

<p>11) Vyplní osobní údaje do formuláře.</p>	<p>10c) Písemně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.</p> <p>10d) Shrne písemně obsah krátké slyšené konverzace.</p> <p>11) Vyplní osobní údaje ve formuláři.</p>	<p>Gramatika: Přítomný čas prostý, tvorba věty jednoduché, otázky a záporu, „Wh-“ otázky <i>who, what, when, where, why, which, how</i>. Předmětová/pádová zájmena.</p> <p>Pravidla pro psaní velkých písmen. Abeceda. Názvy řek, oceánů, moří, ostrovů, pohoří. Člen určitý a neurčitý, použití <i>I like/love, I would like, I want</i>.</p> <p>To Be -minulý čas, číslovky základní a řadové, použití „Wh-“ otázek s minulým časem,</p> <p>Minulý čas – kladná oznamovací věta a zápor. Pravidelná slovesa, Přítomný versus minulý čas prostý – oznamovací věta, zápor, otázka zájmena (<i>everything, something, nothing</i>), <i>Can</i> – otázka v přítomném čase, <i>Have got</i> – kladná oznamovací věta (přítomný a minulý čas)</p> <p>vyjádření množství (<i>a bag of, a packet of.</i>), minulý čas prostý – otázka</p> <p><i>Can/ May, Must, Must not,</i></p> <p>Budoucí čas – kladná oznamovací věta vyjadřující plán pomocí „<i>To Be + going to</i>“</p> <p>11) Vyplňování formulářů, uvést jméno, příjmení, věk, bydliště, informace o rodičích a sourozencích, reakce na otázky týkajících své osoby.</p>	
--	--	--	--

ANGLICKÝ JAZYK – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1) Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</p> <p>2) Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat.</p> <p>Mluvení</p> <p>3) Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1) Rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách.</p> <p>1b) Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.</p> <p>2) Rozumí zřetelně vyslovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech.</p> <p>Mluvení</p> <p>3a) Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.</p> <p>3b) S kamarády se domluví na společném programu, co, kdy a kde budou dělat.</p> <p>3c) Adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, například v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem.</p> <p>3d) V reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení kladě doplňující otázky.</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1) Poslechové texty obsahující známou i nově probíranou slovní zásobu vztahující se k tematickým okruhům.</p> <p>Typy poslechových materiálů: oslovení, pozdrav, reakce na oslavení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost, přání, souhlas a nesouhlas, telefonování, osobní dopis, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz, rada, ilustrovaný příběh.</p> <p>2) Poslechové texty, konverzace obsahující známou i nově probíranou slovní zásobu vztahující se k tematickým okruhům.</p> <p>Tematické okruhy: Opakování: abeceda, číslovky 1-100, čas, části dne, škola, zájmy, informace o své osobě Domov, rodina, přátelé, cizí země a národnosti Bydlení, můj dům/byt, popis místností a jejich vybavení Charakteristika člověka, rodina, vyjádření vlastnictví předmětu Denní rutinní činnosti. Volný čas a zájmová činnost. Povolání. sport Volný čas, koníčky, sport Život ve škole, předměty, rozvrh, činnosti. Pravidla a povinnosti doma a ve škole. Oblečení. Jídlo, pití. Objednání jídla, určení množství. Oblíbené jídlo. Stravovací návyky. Zvířata, orientace na plánu místnosti-pokyny, popis, Počasí. Vyjádření pocitu a nálady. Cestování. Zeměpisné údaje. EU – jsme součástí Evropy. Reálie příslušných jazykových oblastí.</p> <p>Mluvení</p> <p>3) Zvuková a grafická podoba jazyka. Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace. Zdvořilostní fráze. Žák si rozvíjí dostatečnou slovní zásobu k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím uvedených v bodech 1. a 2. Práce se slovníkem.</p>	<p>1.-6. OSV Komunikace (komunikace v různých situacích, cvičení aktivního naslouchání)</p> <p>3. OSV Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve třídě)</p> <p>3. OSV Psychohygienu (dobrá organizace času)</p>

<p>4) Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojujovaných tématech.</p> <p>5) Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci každodenního života.</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>6) Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</p> <p>7) Rozumí krátkým jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p> <p>Psaní</p> <p>8) Vyplní základní údaje o své osobě ve formuláři.</p>	<p>4) Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, ve škole a s probíranými tematickými okruhy.</p> <p>5a) Ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.</p> <p>5b) Ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty.</p> <p>5c) Vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích.</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>6a) Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.</p> <p>6b) Při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti přiměřeného rozsahu.</p> <p>6c) V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.</p> <p>6d) Pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.</p> <p>7a) Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.</p> <p>7b) Rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů.</p> <p>7c) Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu.</p> <p>7d) V textech rozumí významu klíčových slov.</p> <p>7e) Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.</p> <p>7f) Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem</p> <p>Psaní</p> <p>8a) Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.</p> <p>8b) Písemně vyžádá jednoduchou informaci týkající se známých témat a poděkuje za ní.</p>	<p>4) Využití slovní zásoby tematických celků uvedené v bodech 1. a 2. Mluvnice – použití mluvnice uvedené v bodě 9. Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).</p> <p>5) Využití slovní zásoby tematických celků uvedených v bodech 1. a 2. Použití mluvnice uvedené v bodě 9. Základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči.</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>6) Četba a rozbor textu v učebnici a autentických textech odpovídají probíraným tematickým okruhům, slovní zásobě a mluvnici.</p> <p>7) Četba a rozbor textu v učebnici a autentických textech odpovídají probíraným tematickým okruhům, slovní zásobě a mluvnici.</p> <p>Psaní</p> <p>8) Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Pravopis- psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce. Fonetický přepis slov.</p>	
--	---	--	--

<p>9) Napiše jednoduché texty týkající se jeho osoby, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.</p> <p>10) Reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<p>9a) Sestaví písemné sdělení související s tématem, které je žákovi blízké, kamarádi, rodina, koníčky, škola.</p> <p>9b) Opisem vyjádří větu či krátký text.</p> <p>9c) Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.</p> <p>9d) Písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.</p> <p>10) Písemně a gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.</p>	<p>9) Psaní a reprodukce jednoduchého textu, písemné odpovědi na dotazy, tvorba vět s využitím probírané mluvnice.</p> <p>Mluvnice: Opakování: základní gramatické struktury a typy vět. Pořádek slov ve větě. Přítomný čas prostý. Sloveso <i>Can</i>. Vazba <i>There is/There are</i>. Rozkazovací způsob.</p> <p>Osobní zájmena, sloveso <i>To Be</i> - kladná oznamovací věta, otázka, zápor, krátká forma. Člen určitý a neurčitý. Množné číslo podstatných jmen (pravidelné).</p> <p>Vazba <i>There is/ There are, lots of</i>, nepravidelné množné číslo, „Wh-“ otázky, <i>This/these, that/those</i>. Předložky místa. Přivlastňovací zájmena spojená s podstatným jménem (nesamostatná).</p> <p><i>Have got</i> - kladná oznamovací věta, zápor, otázka, krátká forma. Přivlastňovací zájmena (samostatná). Přivlastňovací pád pomoci - 's.</p> <p>Přítomný čas prostý – kladná oznamovací věta, otázka, zápor, krátká forma. Předložky času. <i>Have breakfast. Before/After</i>.</p> <p>Modální sloveso <i>Can</i> - kladná oznamovací věta, zápor, otázka, krátká forma. Vyjádření schopnosti dělat činnost a úrovně této schopnosti (<i>well, quite well, very well, not at all, not well</i>). Použití <i>like/dislike, love, hate a tvaru -ing</i>. Použití <i>Do/Make</i>.</p> <p>Příslovce četnosti. Modální sloveso <i>Must</i> – kladná a záporná forma. Předložky času. Předmětová (pádová) zájmena.</p> <p>Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména. Použití <i>How much/How many, lots of/ not much/not many. Some/any</i>.</p> <p>Přítomný čas průběhový - kladná oznamovací věta, zápor, otázka, krátká odpověď.</p> <p>10) Tvorba krátkého písemného textu s využitím probírané slovní zásoby a mluvnice, dopis, email, popis věci, osob a událostí.</p>	
---	---	--	--

ANGLICKÝ JAZYK – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1) Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</p> <p>2) Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat.</p> <p>Mluvení</p> <p>3) Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</p> <p>4) Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech.</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1) Rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách.</p> <p>1b) Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.</p> <p>2) Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech.</p> <p>Mluvení</p> <p>3a) Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.</p> <p>3b) S kamarády se domluví na společném programu, co, kdy a kde budou dělat.</p> <p>3c) Adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, například v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem.</p> <p>3d) V reálných situacích si vyžádá informaci a při neporozumění klade doplňující otázky.</p> <p>4) Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, ve škole a s probíranými tematickými okruhy.</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1) Poslechové texty obsahující známou i nově probíranou slovní zásobu vztahující se k tematickým okruhům.</p> <p>Typy poslechových materiálů: oslovení, pozdrav, reakce na oslavení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost, přání, souhlas a nesouhlas, telefonování, osobní dopis, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz, rada, ilustrovaný příběh.</p> <p>2) Poslechové texty, konverzace obsahující známou i nově probíranou slovní zásobu vztahující se k tematickým okruhům.</p> <p>Tematické okruhy: Opakování: Škola. Vzhled, popis spolužáka. Oblečení. Informace o své osobě a rodině. Můj dům / byt/ pokoj. Denní režim. Domácí práce a činnosti. Dopravní prostředky. Vynálezy. Cestovatelé. Části dne, dny v týdnu. Víkendové aktivity. Záhady. Letiště. Moje minulé prázdniny. Pohromy. Pocity. Hrdinové a legendy. Příroda. Řešení problému – životní prostředí. Zvířata. Zvířata v nouzi. Zeměpisné údaje. Aktivity ve volném čase, plánování činností. Nakupování. TV programy. Cestování. Počítač a internet. Cestování. Popis zajímavých míst. Volný čas: sporty a aktivity.</p> <p>Mluvení</p> <p>3) Zvuková a grafická podoba jazyka. Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace. Zdvířilostní fráze. Žák si rozvíjí dostatečnou slovní zásobu k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím uvedených v bodech 1. a 2. Práce se slovníkem.</p> <p>4) Využití slovní zásoby tematických celků uvedené v bodech 1. a 2. Mluvnice – použití mluvnice uvedené v bodě 9. Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).</p>	<p>1.-10. OSV</p> <p>Komunikace (komunikace v různých situacích, cvičení aktivního naslouchání).</p>

<p>5) Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci každodenního života.</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>6) Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</p> <p>7) Rozumí krátkým jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p> <p>Psaní</p> <p>8) Vyplní základní údaje o své osobě ve formuláři.</p> <p>9) Napiše jednoduché texty týkající se jeho osoby, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p>	<p>5a) Ústně shrne hlavní myšlenku krátkého textu nebo konverzace.</p> <p>5b) Ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty.</p> <p>5c) Vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích.</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>6a) Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.</p> <p>6b) Při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti přiměřeného rozsahu.</p> <p>6c) V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.</p> <p>6d) Pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.</p> <p>7a) Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.</p> <p>7b) Rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů.</p> <p>7c) Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu.</p> <p>7d) V textech rozumí významu klíčových slov.</p> <p>7e) Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.</p> <p>7f) Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem.</p> <p>Psaní</p> <p>8a) Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.</p> <p>8b) Písemně vyžádá jednoduchou informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni.</p> <p>9a) Sestaví písemné sdělení související s tématem, které je žákovi blízké, kamarádi, rodina, koníčky, škola.</p> <p>9b) Opisem vyjádří větu či krátký text.</p> <p>9c) Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.</p>	<p>5) Využití slovní zásoby tematických celků uvedených v bodech 1. a 2. Použití mluvnice uvedené v bodě 9. Základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči.</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>6) Četba a rozbor textu v učebnici a autentických textech odpovídají probíraným tematickým okruhům, slovní zásobě a mluvnici.</p> <p>7) Četba a rozbor textu v učebnici a autentických textech odpovídají probíraným tematickým okruhům, slovní zásobě a mluvnici. Reálie anglicky mluvících zemí (UK, Irsko, Skotsko, Kanada, USA, Austrálie)</p> <p>Psaní</p> <p>8) Ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Pravopis- psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce. Fonetická transkripce.</p> <p>9) Psaní a reprodukce jednoduchého textu, písemné odpovědi na dotazy, tvorba vět s využitím probírané slovní zásoby a mluvnice. Základní gramatické struktury a typy vět. Pořádek slov ve větě.</p> <p>Okruhy mluvnice: Opakování: Vazba <i>There is/There are</i>. Modální sloveso <i>Must/ Mustn't</i>. Sloveso <i>Have got</i>. Frekvenční příslovce.</p>	<p>5. MKV Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního prostředí).</p> <p>7. MKV Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání).</p>
--	--	--	--

<p>10) Reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<p>9d) Písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.</p> <p>10) Písemně a gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.</p>	<p>Přítomný čas prostý. Výrazy <i>some</i> a <i>any</i>. Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména. Přítomný čas průběhový. Modální sloveso <i>Can</i>. Příslovce <i>very, really, little</i>. Sloveso <i>To Be</i> a pravidelná slovesa - minulý prostý čas. Budoucí čas vyjádřený pomocí přítomného průběhového času (<i>going to</i>). Předložky času. Přítomnost a minulost. Vazba <i>There was / There were</i> Minulý prostý čas - kladná oznamovací věta, zápor, otázka, krátká odpověď. Sloveso <i>Could</i>. Stupňování přídavných jmen. Vazba <i>Would like to</i>. Sloveso <i>May, Might</i>. Účelový infinitiv. Sloveso <i>Must</i> a <i>Have to</i>. Přídavná jména s koncovkou <i>-ed/ -ing</i>. Tvar <i>Should</i>.</p> <p>10) Tvorba krátkého písemného textu s využitím probírané slovní zásoby a mluvnice, dopis, email, popis věcí, osob a událostí.</p>	
---	---	---	--

ANGLICKÝ JAZYK – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Poslech s porozuměním 1) Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</p> <p>2) Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovené promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.</p> <p>Mluvení 3) Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</p>	<p>Poslech s porozuměním 1) Rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách.</p> <p>1b) Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.</p> <p>2) Rozumí zřetelně vyslovenému vyprávění a konverzaci o běžných tématech.</p> <p>Mluvení 3a) Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.</p> <p>3b) S kamarády se domluví na společném programu, co, kdy a kde budou dělat.</p> <p>3c) Adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, například v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem.</p> <p>3d) V reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky.</p>	<p>Poslech s porozuměním 1) Typy poslechových materiálů: oslovení, pozdrav, reakce na oslavení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost, přání, souhlas a nesouhlas, telefonování, osobní dopis, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz, rada, ilustrovaný příběh, formální a neformální žádost, email, rada, formulář, přání, návrh a nabídka, texty obsahující realie a historické události anglicky mluvících zemí – UK a USA</p> <p>2) Poslechové texty, konverzace obsahující známou i nově probíranou slovní zásobu vztahující se k tematickým okruhům.</p> <p>Tematické okruhy: Opakování: Zážitky z prázdnin. Nejhezčí místa. Příroda a dobrodružství. Časové údaje a data. Historické údaje. Typy textů (inzerát, noviny web atd.). Vyjádření způsobu (na otázku „Jak“). Činnosti vyjádřené minulým časem. Povolání. Hudba a hudební nástroje. Budoucí plány. Počasí. Počítač a činnosti na počítači. Život v budoucnosti. Vánoce. Pomoc bližním. Charita. Firemní společenská odpovědnost (CSR). Festivaly a speciální dny. Webové stránky. Svět a vzdělávání v budoucnu. „Eco“ přístup k bydlení, životu, přírodě. Volný čas: sporty a aktivity, zkušenosti. Život v přírodě. Zážitky. Popis akcí s použitím předpřítomného času. Lidé. Život teenagera. Nakupování. Cestování. Práce s informacemi a jejich zpracování. Typy grafického zpracování dat/informací. Popis důležitého dne/svátku.</p> <p>Mluvení 3) Zvuková a grafická podoba jazyka. Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace. Zdvořilostní fráze. Žák si rozvíjí dostatečnou slovní zásobu k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím uvedených v bodech 1. a 2. Práce se slovníkem.</p>	<p>1. OSV Komunikace (komunikace v různých situacích, cvičení aktivního naslouchání).</p> <p>2. OSV Komunikace (komunikace v různých situacích, cvičení aktivního naslouchání).</p>

<p>4) Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.</p> <p>5) Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci každodenního života.</p> <p>Čtení s porozuměním 6) Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</p> <p>7) Rozumí krátkým jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p> <p>Psaní 8) Vyplní základní údaje o své osobě ve formuláři.</p> <p>9) Napiše jednoduché texty týkající se jeho osoby, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p>	<p>4) Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, ve škole a s probíranými tematickými okruhy.</p> <p>5a) Ústně shrne hlavní myšlenku krátkého textu nebo konverzace.</p> <p>5b) Ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty.</p> <p>5c) Vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích.</p> <p>Čtení s porozuměním 6a) Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.</p> <p>6b) Při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti přiměřeného rozsahu.</p> <p>6c) V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky.</p> <p>6d) Pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.</p> <p>7a) Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky.</p> <p>7b) Rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů.</p> <p>7c) Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu.</p> <p>7d) V textech rozumí významu klíčových slov.</p> <p>7e) Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.</p> <p>7f) Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem.</p> <p>Psaní 8a) Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.</p> <p>8b) Písemně vyžádá jednoduchou informaci týkající se známých témat a poděkuje za ní.</p> <p>9a) Sestaví písemné sdělení související s tématem, které je žákovi blízké, kamarádí, rodina, koníčky, škola.</p>	<p>4) Využití slovní zásoby tematických celků uvedené v bodech 1. a 2. Mluvnice – použití mluvnice uvedené v bodě 9. Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).</p> <p>5) Využití slovní zásoby tematických celků uvedených v bodech 1. a 2. Použití mluvnice uvedené v bodě 9. Základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči.</p> <p>Čtení s porozuměním 6) Četba a rozbor textu v učebnici a autentických textech odpovídají probíraným tematickým okruhům, slovní zásobě a mluvnici.</p> <p>7) Četba a rozbor textu v učebnici a autentických textech odpovídající probíraným tematickým okruhům, slovní zásobě a mluvnici. Realie anglicky mluvících zemí (UK a USA)</p> <p>Psaní 8) Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Pravopis- psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce. Fonetická transkripce.</p> <p>9) Psaní a reprodukce jednoduchého textu, písemné odpovědi na dotazy, tvorba vět s využitím probírané slovní zásoby a mluvnice. Základní gramatické struktury a typy vět.</p>	<p>6. VMEGS Objevujeme Evropu a svět (mezinárodní setkávání)</p>
--	--	---	---

<p>10) Reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<p>9b) Opisem vyjádří větu či krátký text.</p> <p>9c) Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.</p> <p>9d) Písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.</p> <p>10) Písemně a gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.</p>	<p>Pořádek slov ve větě.</p> <p>Okruhy mluvnice:</p> <p>Opakování: Minulý prostý čas.</p> <p>Stupňování přídavných jmen.</p> <p>Počítatelnost podstatných jmen.</p> <p>Minulý čas průběhový. Použití určitého a neurčitého členu.</p> <p>Budoucí prostý čas vyjádřený pomocí <i>going to</i>. Předložky směru. Budoucí čas prostý s <i>Will</i>.</p> <p>Podmiňovací věty – nultý a první kondicionál.</p> <p>Předpřítomný prostý čas. Použití <i>Ever/never</i>.</p> <p>Čas minulý prostý a minulý průběhový - kladná oznamovací věta, zápor, otázka, krátká odpověď. Sloveso <i>Must</i> a <i>Have to</i>.</p> <p>Sloveso <i>Will</i>, slib a rozhodnutí.</p> <p>Sloveso <i>Might</i> a <i>Might not</i>. Přítomný průběhový čas k vyjádření budoucnosti a <i>going to</i>.</p> <p>Předpřítomný prostý čas a <i>for/since</i>.</p> <p>Předpřítomný prostý čas a <i>just/already/yet</i>.</p> <p>Zájmena neurčitá. Předložkové vazby sloves.</p> <p>Závěrečné opakování.</p> <p>10) Tvorba krátkého písemného textu s využitím probírané slovní zásoby a mluvnice, dopis, email, popis věcí, osob a událostí.</p>	<p>10. MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování prvků v textu)</p>
---	---	---	--

ANGLICKÝ JAZYK – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Poslech s porozuměním 1) Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</p> <p>2) Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovené promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.</p> <p>Mluvení 3) Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</p>	<p>Poslech s porozuměním 1) Rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách.</p> <p>1b) Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.</p> <p>2) Rozumí zřetelně vyslovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech.</p> <p>Mluvení 3a) Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.</p> <p>3b) S kamarády se domluví na společném programu, co, kdy a kde budou dělat.</p> <p>3c) Adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, například v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem.</p> <p>3d) V reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky.</p>	<p>Poslech s porozuměním 1) Poslechové texty obsahující známou i nově probíranou slovní zásobu odpovídající úrovně vztahující se k tematickým okruhům. Typy poslechových materiálů: oslovení, pozdrav, reakce na oslavení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost, přání, souhlas a nesouhlas, telefonování, osobní dopis, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz, rada, ilustrovaný příběh, formální a neformální žádost, email, rada, formulář, přání, návrh a nabídka, adaptované literární dílo, texty obsahující reálie a historické události anglicky mluvících zemí – Austrálie a Nový Zéland.</p> <p>2) Poslechové texty, konverzace obsahující známou i nově probíranou slovní zásobu vztahující se k tematickým okruhům.</p> <p>Tematické okruhy: Opakování: Prázdniny a „Eco“ turismus. Online hry. Životní období a aktivity, volný čas a zájmová činnost. Moje angličtina - sebehodnocení. Nemocnice, návštěva lékaře. Choroby a zranění. Chování, problémy mládeže, šikana. Lidská práva. Kultura, talent show, přání, emoce, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka. Natáčení filmu, povolání. Kriminalita a společnost. Životní prostředí. Webová stránka. Tvorba blogu. Interpunkce. Různé možnosti komunikace. Země a města, zeměpisné údaje. Život ve městě, nakupování, móda. Moderní technologie. Tvorba biografie. Reálie a historie příslušných jazykových oblastí (Austrálie a Nový Zéland) Život před námi – opakování učiva.</p> <p>Mluvení 3) Zvuková a grafická podoba jazyka. Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace. Zdvořilostní fráze. Žák si rozvíjí dostatečnou slovní zásobu k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím uvedených v bodech 1. a 2. Práce se slovníkem.</p>	<p>1.-10. OSV Komunikace (komunikace v různých situacích, cvičení aktivního naslouchání)</p> <p>2. WMEGS Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé)</p>

<p>4) Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech.</p> <p>5) Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci každodenního života.</p> <p>Čtení s porozuměním 6) Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</p> <p>7) Rozumí krátkým jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p> <p>Psaní 8) Vyplní základní údaje o své osobě ve formuláři.</p> <p>9) Napíše jednoduché texty týkající se jeho osoby, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.</p>	<p>4) Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, ve škole a s probíranými tematickými okruhy.</p> <p>5a) Ústně shrme hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.</p> <p>5b) Ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty.</p> <p>5c) Vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích.</p> <p>Čtení s porozuměním 6a) Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.</p> <p>6b) Při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti přiměřeného rozsahu.</p> <p>6c) V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovíká na otázky.</p> <p>6d) Pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.</p> <p>7a) Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovíká na otázky.</p> <p>7b) Rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů.</p> <p>7c) Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu.</p> <p>7d) V textech rozumí významu klíčových slov.</p> <p>7e) Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.</p> <p>7f) Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem.</p> <p>Psaní 8a) Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.</p> <p>8b) Písemně vyžádá jednoduchou informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni.</p> <p>9a) Sestaví písemné sdělení související s tématem, které je žákovi blízké, kamarádi, rodina, koníčky, škola.</p> <p>9b) Opisem vyjádří větu či krátký text.</p>	<p>4) Využití slovní zásoby tematických celků uvedené v bodech 1. a 2. Mluvnice – použití mluvnice uvedené v bodě 9. Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).</p> <p>5) Využití slovní zásoby tematických celků uvedených v bodech 1. a 2. Použití mluvnice uvedené v bodě 9. Základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči.</p> <p>Čtení s porozuměním 6) Četba a rozbor textu v učebnici a autentických textech odpovídají probíraným tematickým okruhům, slovní zásobě a mluvnici.</p> <p>7) Četba a rozbor textu v učebnici a autentických textech odpovídající probíraným tematickým okruhům, slovní zásobě a mluvnici. Reálie anglicky mluvících zemí (Austrálie a Nový Zéland)</p> <p>Psaní 8) Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Pravopis- psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce. Fonetická transkripce.</p> <p>9) Psaní a reprodukce jednoduchého textu, písemné odpovědi na dotazy, tvorba vět s využitím probírané slovní zásoby a mluvnice. Základní</p>	<p>8. OSV Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)</p> <p>9. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)</p>
--	---	---	--

<p>10) Reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<p>9c) Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.</p> <p>9d) Písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.</p> <p>10) Písemně a gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.</p>	<p>gramatické struktury a typy vět. Pořádek slov ve větě.</p> <p>Okruhy mluvnice: Opakování: Opakování slovesných časů (přítomný prostý a průběhový, minulý prostý a průběhový, vyjadřování budoucnosti, budoucí čas prostý, předpřítomný čas prostý). Osobní a přivlastňovací zájmena. Podmínkové věty: Uskutečnitelná podmínka. Uskutečnitelná podmínka v budoucnosti (nultý a první kondicionál). Nepřímá řeč. Neuskutečnitelná podmínka v budoucnosti (druhý kondicionál). Výrazy <i>a little/a few</i>. Trpný rod v přítomném a v minulém čase. Tázací dovětky. Tázací výrazy. Otázky na podmět a předmět. Souhrnné opakování gramatiky.</p> <p>10) Tvorba krátkého písemného textu s využitím probírané slovní zásoby a mluvnice, dopis, email, popis věci, osob a událostí.</p>	
---	--	--	--

5. 1. 3 Německý jazyk – další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět další cizí jazyk – **německý jazyk** přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ, předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa a lepší uplatnění na trhu práce.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk

Vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)¹.

Úroveň A1: Žák - rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Německý jazyk je vyučován jako další cizí jazyk v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně povinně. Výuka probíhá v kmenové učebně, učebně informatiky nebo mediátéky nebo v učebně s interaktivní tabulí, popř. v exteriéru. V hodinách jsou využívány různé formy a metody práce – skupinová práce, dialog, poslech, výklad, reprodukce textu různého zaměření, samostatná práce se slovníky a PC.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Žák je veden k tomu, aby pochopil důležitost komunikace v německém jazyce nejen pro studium, ale především pro praktický život,
- poskytujeme žákovi dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí, k ověřování poznatků v praktickém životě.

Kompetence komunikační

- Vedeme žáky k porozumění jednoduchého sdělení v německém jazyce, ke zformulování jednoduché myšlenky německy, k využívání dovedností osvojených v německém jazyce k navázání kontaktu.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky samostatně pracovat se slovníkem.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu, dodržovat v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování.

Kompetence občanské

- Vytváříme žákům představu o zvycích v německy mluvících zemích, aby je porovnávali se zvyky našimi.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Ve výuce se nejvíce uplatní témata: Psychohygienu, sebeorganizace a seberegulace, komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

- *Tematické okruhy Evropa a svět nás zajímá a Objevujeme Evropu a svět zařazujeme se zaměřením na poznávání života v německy mluvících zemích, seznamujeme se s jejich životem, zvyky a tradicemi.*

Multikulturní výchova /MKV/

- S tematickým okruhem Multikulturalita se úměrně k věkovým a dalším zvláštnostem seznamují všichni žáci.
- Tematický okruh napomáhá u žáků k utváření postojů a hodnot, které vedou k uvědomování si neslučitelnosti / rasové, etnické, náboženské aj./s principy života v demokratických zemích.

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

Převládajícími metodami výuky jsou – samostatná, skupinová a projektová práce. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu – např. navazování kontaktů s dětmi ze zemí EU /MKV/, kulturní vystoupení žáků OSV,MDV, MKV/, zpracování projektů k jednotlivým výstupům ve výuce německého jazyka nebo jednotlivých průřezových témat / OSV. MDV, MKV, VMEGS/.

Obsahem předmětu **německý jazyk** je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat /viz tabulka/.

NĚMECKÝ JAZYK – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>1 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>2. rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>3. rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>Mluvení</p> <p>4.Zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>5. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</p> <p>6. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>7. rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>8. rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>9. rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p>	<p>1. žák rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím učitele v cizím jazyce při práci ve třídě, dokáže na ně reagovat</p> <p>2a)žák porozumí jednoduché audionahrávce, opakuje slovíčka podle nahrávky a reaguje na ní; seznámí se s internacionalismy</p> <p>2b)Žák se snaží co nejpřesněji napodobit správnou výslovnost mluvčího; dbá na větnou melodii v otázce a odpovědi</p> <p>3. chápe obsah a smysl jednoduchého textu, vyhledá odpovědi na otázky, potřebnou informaci z dosud probraných témat: pozdravy, dny v týdnu, číslovky, barvy, já a moje rodina, kde bydlím, kamarád, školní potřeby</p> <p>4.žák opakuje pozdravy, představí se spolužákovi; automatizuje si základní společenské obraty a fráze</p> <p>5. žák naváže kontakt s konkrétní osobou; vlastními slovy popíše obrázek sebe a své rodiny, vyjadřuje co kdo má a nemá rád</p> <p>6.žák vyjadřuje souhlas a nesouhlas; tvoří jednoduché věty oznamovací i tázací o známých tématech</p> <p>7.Žák rozumí jednoduchým známým slovům a názvům například na plakátech, v katalogích; seznámí se se základními informacemi o německy mluvících zemích</p> <p>8a)žák se orientuje v obsahu jednoduchého textu týkajícího se rodiny, kamaráda, německy mluvících zemí; 8b) aktivně si upevňuje slovní zásobu probíraných tematických celků</p> <p>9a)žák umí přečíst zjednodušený fonetický zápis probírané slovní zásoby i neznámých slov</p> <p>9b)žák vyhledá v textu potřebnou informaci jako odpověď na jednoduchou otázku týkající se probíraných tematických okruhů – já, rodina, škola, záliby, německy mluvící země</p>	<p>1.slovní zásoba – využití v komunikačních situacích (pozdravy, poděkování; rozkaz)</p> <p>2.Základní výslovnostní návyky fonetické znaky (pasivně)</p> <p>3.Zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>4.mluvnice – základní gramatické struktury ; stavba otázky a odpovědi otázka zjišťovací; slovosled W – otázka; zápor „nicht“(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>5.zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky. Tematické okruhy – domov, rodina, škola(přivlastňovací zájmena, přídavné jméno v přísudku, vazba „von“;)</p> <p>6.slovní zásoba – používání slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a základní typy vět pro jednoduché sdělení</p> <p>7. tematický okruh – realie země příslušných jazykových oblastí (města, osobnosti)</p> <p>8. slovní zásoba – osvojování slovní zásoby a její používání v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem (určitý člen der, die, das)</p> <p>9.Grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně)</p>	<p>4. – 6.. MKV (komunikace ve dvojicích, formulace jednoduchých otázek a odpovědi) 4.5.6. OSV komunikace (komunikace v různých situacích, já a moje rodina, pozice mladého člověka v rodině – jeho seberealizace, mezilidské vztahy)</p> <p>5. MDV (formování základů správného verbálního projevu – fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace</p> <p>7.9.MKV Multikulturalita (tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů a zákonů)</p> <p>7. VMEGS objevujeme Evropu a svět (cizí jazyk jako prostředek komunikace s porozumění mezi národy</p>

NĚMECKÝ JAZYK – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Psaní</p> <p>10. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>11. napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>12. stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>10. žák sdělí základní informace o sobě v cizím jazyce</p> <p>11. žák poskytne požadované informace; ústně i písemně sdělí údaje o sobě, své rodině, svém kamarádovi; při psaní dbá na specifika německy psaného jazyka; časuje pomocná a pravidelná slovesa v přítomném čase; používá nominativ a akuzativ podst. jmen</p> <p>12. žák formuluje písemně jednoduché otázky týkající se tématu já, rodina, kamarád; odpovídá na ně; vyjadřuje souhlas i nesouhlas – využívá zápor nicht a kein</p>	<p>10. mluvnice – základní gramatické struktury vět (1. os. č.j. pravidelných sloves, slovosled oznamovací věty; 1. os. č.j. slovesa „mögen – ich mag)</p> <p>11. tematické okruhy – domov, rodina (ja – nein – otázky zjišťovací, 3. os. č.j. pravidelných sloves ; nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací)</p> <p>12. mluvnice – základní typy vět – přítomný čas pravidelných sloves, pomocných sloves(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</p>	

NĚMECKÝ JAZYK – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Poslech s porozuměním 1 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>2. rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>3. rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>Mluvení 4.Zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>5. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</p> <p>6. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním 7. rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>8. rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p>Psaní 9.Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>10.napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</p> <p>11.stučně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>1.žák rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím učitele; reaguje adekvátně na pokyny pro práci v hodině</p> <p>2.žák rozumí obsahu složitějšího textu týkajícího se rodiny, zálib, popisu místa přečteného vyučujícím; je schopen ho reprodukovat</p> <p>3. žák udrží pozornost pro porozumění poslechového textu týkajících se témat záliby, rok a roční období, cestování, prázdniny</p> <p>4.žák rozvíjí schopnost zapojit se do rozhovorů s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů</p> <p>5.žák pohovoří na téma záliby, využití volného času, zvířata jako součást přírody, cestování - vyjádření přání na prázdniny (gern – am liebsten)</p> <p>6a) žák rozumí jednoduché konverzaci, řeší situace související se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru i telefonického; reaguje na otázky; 6b)při konverzaci na probírané téma aktivně využívá probranou slovní zásobu a gramatické struktury – klade otázky a reaguje na položené otázky – předložky s dativem a akuzativem na otázky „Wo?“ a „Wohin?“</p> <p>7.žák umí přečíst a chápe obsah textů v učebnici vztahujících se k probíranému tématu ; rozvíjí schopnost domýšlení – volný čas, příroda</p> <p>8.žák se orientuje v textu v učebnici ; vyhledá odpovědi na zadané otázky, zjistí potřebnou informaci</p> <p>9.písemně obměňuje texty – sdělí údaje o své osobě</p> <p>10.napiše jednoduchý text – e-mail, dopis, blahopřání s použitím základních gramatických struktur – časuje další slovesa a způsobové sloveso “mögen“</p> <p>11. napiše jednoduchý dopis a odpověď na jednoduché sdělení prostřednictvím internetu (počítače</p>	<p>1. slovní zásoba – využití v komunikačních situacích</p> <p>2.Základní výslovnostní návyky fonetické znaky (pasivně)</p> <p>3.Zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov; uvědomuje si specifický německý přízvuk; Tematické okruhy – volný čas, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny),zvířata, příroda, počasí</p> <p>4.slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů</p> <p>5.tematické okruhy – volný čas, příroda, počasí, kalendářní rok, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>6 Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; gramatické struktury při stavbě složitější otázky a odpovědi (časování slovesa „sein a haben“ v přítomném čase, časování vybraných silných sloves v přítomném čase; tázací zájmena)</p> <p>7.grafická podoba jazyka – fonetické znaky a základní výslovnostní návyky</p> <p>8.vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>9.slovní zásoba – práce s slovníkem (určitý člen „der, die, das“ a neurčitý člen; množné číslo podstatných jmen)</p> <p>10.mluvnice – základní gramatické struktury (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění; l. a 4.p. podst. jmen; skloňování určitého, neurčitého členu a záporu „kein“)</p> <p>11.mluvnice – základní typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění – předložky v časových údajích, předložka „nach“; vazba „ich möchte“)</p>	<p>1. – 11. MKV multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p> <p>3.5.. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (cestování, vzájemná propojenost států EU naší sousedě v Evropě)</p> <p>4.- 6. OSV komunikace (využití volného času. Koníček – správný krok ke zdravému formování osobnosti)</p> <p>9.10.11. MV (počítač(internet) jako nezbytná součást komunikace současného moderního člověka)</p>

NĚMECKÝ JAZYK – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Poslech s porozuměním 1 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>2. rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvoovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>3. rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>Mluvení 4.Zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>5. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvoovaných témat</p> <p>6. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním 7.rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>8. rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>Psaní 9..napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvoovaných témat</p>	<p>1.žák adekvátně reaguje na pokyny a instrukce ke školní práci, k pohybovým činnostem, k činnostem každodenních potřeb</p> <p>2.žák pracuje s textem – porozumí vyslechnutému souvislému textu, chápe kontext; snaží se texty překládat</p> <p>3.žák porozumí vyslechnutým dialogům a souvislým projevům na připravené téma a odhadne obsah konverzace podle klíčových slov – společenské obraty, jednoduché popisy předmětů a osob</p> <p>4.žák předvede rozhovor se spolužákem na připravené téma probíraných tematických okruhů - ve městě, nákupy, rozhovoru o bydlení, u lékaře, jídlo a pití v restauraci, dbá na začlenění pozdravu, společenských a zdvořilostních frází do rozhovoru</p> <p>5a)žák podá základní informace týkající se jeho města; jeho denního a týdenního režimu; jeho životního stylu; plánů do budoucna ; školy, do které chodí 5b) žák reprodukuje jednoduchý text a při výslovnosti klade důraz na zřetelný a foneticky správný projev, klade důraz na odchylky od mateřského jazyka</p> <p>6. žák umí nabídnout a přijmout pomoc – podá informaci o cestě, o škole, popíše své pocity, zdravotní problémy, požádá o informaci na nádraží, na poště, v obchodě</p> <p>7.žák dokáže z mapky vyčíst a popsat danou cestu; pojmenuje důležité budovy a obchody</p> <p>8.žák porozumí v textu větám se způsobovými slovesy; rozpozná věty s nepřímým pořádkem slov – s využitím gramatiky dovede popsat svůj denní a týdenní rozvrh, pojmenuje koníčky a záliby, kterými se zabývá ve svém volném čase</p> <p>9.žák používá náročnější gramatické struktury k vyjádření popisu místa, kde bydlí, co dělá, o svých plánech na prázdniny; klade důraz na dodržování grafické podoby osvojených výrazů</p>	<p>1.Základní výslovnostní návyky – větný přízvuk, intonace, rytmus a větná melodie</p> <p>2.zřetelný a foneticky správný ústní projev s důrazem na odlišnosti a prvky nepřítomné v mateřském jazyce</p> <p>3. zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov; opakování časování pravidelných sloves</p> <p>4.tematické okruhy – domov, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky(slovesa s odlučitelnou předponou; způsobová slovesa v přítomném čase)</p> <p>5.zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky; osobní zájmena; přeteritum slovesa „sein a haben“ a vybraných sloves) Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo – zdraví, jídlo, obec</p> <p>6. slovní zásoba v komunikačních oblastech probíraných tematických okruhů</p> <p>7.základní typy vět podle tematických okruhů – obec, dopravní prostředky, nákupy, oblékání, volný čas</p> <p>8.mluvnice – gramatické struktury pravidelných, nepravidelných sloves v přítomném čase (jsou tolerovány elementární chyby, které narušují smysl sdělení)</p> <p>9.grafická podoba jazyka a slov Při práci využívá slovník (předložka „ in“ ve 3.p.; předložky se 3. a 4.p.; vazba „ es gibt“)</p>	<p>1.,5.,9.. MV (rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu)</p> <p>5.,9. OSV (organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života)</p> <p>6. OSV Zvládnutí vlastního chování, řešení různých situací (bolest, nemoc, pomoc druhým)</p> <p>9. OSV komunikace (sebepoznání a sebezpečení, mezilidské vztahy)</p>

NĚMECKÝ JAZYK – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
10.stučně reaguje na jednoduché písemné sdělení	10.žák vytvoří jednoduché písemné sdělení, ve kterém poblahopřeje k určité události (narozeniny, Vánoce, Velikonoce,...)	10.tematické okruhy – realie zemí příslušných jazykových oblastí s využitím základních gramatických struktur a typů vět	5.,9. OSV (organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života) 10. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, EU)

5. 2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je realizována v povinném vyučovacím předmětu – matematika /na 1. a 2. stupni/.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností
- k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu
- k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky,
- prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

5. 2. 1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahem předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Předmět je členěn na práci s číslem a početní operace (první stupeň.), práci s číslem a proměnnou (druhý stupeň), dále geometrii v rovině a prostoru, závislosti, vztahy a práci s daty, nestandardní aplikační úlohy a řešení problémových úloh. Rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, analyticko-syntetické myšlení, logiku, tvořivost a schopnost řešit problém.

Žáci využívají prostředky výpočetní techniky (kalkulátory nebo kalkulačky v mobilních telefonech, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používají některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací. V některých ročnících používají vyučující metodiku prof. Hejného (od školního roku 2018/19 začíná v 1.ročníku).

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika, chemie – převody jednotek, řešení rovnic,.....zeměpis – měřítko mapy)

Vyučovací předmět matematika je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. /1.roč.- 4 hodiny, 2.roč.- 4 hodiny, 3.roč.- 5 hodin, 4. roč.- 5 hodin, 5. roč. – 5 hodin, 6. – 9. ročník 4 hodiny týdně/. Na prvním stupni základního vzdělávání byly přidány 3 disponibilní hodiny a na druhém stupni 1 disponibilní hodina.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, zpravidla v celé třídě najednou. V rámci celé školní docházky využíváme pro výuku matematiky také učebnu informatiky nebo učebnu s interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení, vést žáky k ověřování vlastních výsledků práce,
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci, k užívání matematického jazyka, symboliky, provádění rozborů a zápisů při řešení úloh, ke zdokonalování grafického projevu, logického a abstraktního myšlení,
- rozvíjíme u žáků matematické představy a operace s matematickými termíny, znaky a symboly.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace, prováděli jejich rozbor, plánovali řešení a odhadování a ověřování výsledků,
- ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vedeme je k jejich ověřování a srovnávání, učíme žáky zvolit správný postup při řešení úloh, pracovat s chybou,
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému, především využívat logické, matematické a empirické postupy.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory, užívat matematického jazyka a symboliky.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině a tím přispívat k upevnování mezilidských vztahů, k utváření příjemné pracovní atmosféry.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých, vzájemné pomoci.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňujeme jim hledat vlastní postup,
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce, ke zdokonalování vlastního grafického projevu,
- vedeme žáky k využívání svých znalostí a zkušeností získaných při výuce matematiky k přípravě na budoucnost, na profesní zaměření.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Ve výuce matematiky dbáme především na osobnostní rozvoj žáků (smyslové vnímání, pozornost, soustředění, dovednost zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium, sebepoznání, moje učení, sebekontrola, sebeovládání, plánování učení a studia, stanovení osobních cílů, psychohygiena, dobrá organizace času, předcházení stresům, hledání pomoci při obtížích), sociální rozvoj (kooperace a kompetice, poznávání lidí) a morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – tato témata postupně prolínají ročníky v závislosti na věkových, sociálních, psychických aj. podmínkách žáků.

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude poskytnuta individuální péče v rámci vyučovacích hodin, popřípadě mimo vyučování /pomoc asistenta, doučování, individuální vzdělávací plány/.

MATEMATIKA- 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Číslo a početní operace</p> <p>1.Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>2.Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, do1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>3.Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>4.Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>5.Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>6.Doplňuje tabulky, schémata, posloupnost čísel</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>7. Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a tělesa. Nachází v realitě jejich reprezentaci.</p> <p>8. Porovná velikost útvarů</p>	<p>Číslo a početní operace</p> <p>1.Používá přirozená čísla v oboru do 20.</p> <p>2. Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20. Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <p>3.Pracuje s číselnou osou 0-20.</p> <p>4. Sčítá a odčítá v oboru čísel do 20 bez přechodu desítky.</p> <p>5. Řeší a tvoří úlohy na sčítání , odčítání a porovnávání v oboru 0-20</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>6. Doplňuje tabulky.</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>7. Rozeznává geometrické útvary: lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník, kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec</p> <p>8. Porovná velikost útvarů – čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník, koule, kvádr, krychle, jehlan, kužel</p>	<p>Číslo a početní operace</p> <p>1.Přirozená čísla (do 20 bez přechodu i s přechodem přes 10), numerace v oboru 0-20</p> <p>2. Zápis čísla v desítkové soustavě, rovnost, nerovnost</p> <p>3. Číselná osa</p> <p>4. Vlastnosti početních operací s čísly (sčítání, odčítání)</p> <p>5. Slovní úlohy</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>6. Závislosti a jejich vlastnosti</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>7.Základní útvary v rovině -lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník, Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec</p> <p>8. Porovnávání velikosti geometrických útvarů</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování)</p> <p>5. OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování)</p> <p>7. OSV kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)</p>

MATEMATIKA – 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Číslo a početní operace</p> <p>1. Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>2. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p> <p>3. Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>4. Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>5. Doplní tabulky, schémata, posloupnost čísel</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>6. Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>7. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>Číslo a početní operace</p> <p>1. Používá přirozená čísla k modelování reálných situací v oboru 0 - 100</p> <p>2. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v oboru 0 - 100</p> <p>3. Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly (sčítá a odčítá v oboru 0 – 100, násobí a dělí v oboru 0 – 100)</p> <p>4. Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>5. Doplní tabulky, schémata, posloupnost čísel</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>6. Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky na cm</p> <p>7. Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>Číslo a početní operace</p> <p>1. Přirozená čísla, celá čísla 0 - 100</p> <p>2. Vlastnosti početních operací s čísly</p> <p>3. Násobilka (0-10)</p> <p>4. Písemné algoritmy početních operací</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>5. Závislosti a jejich vlastnosti</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>6. Základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník Délka úsečky</p> <p>7. Základní útvary v rovině a prostoru - krychle, kvádr, jehlan, koule, kužel, válec,</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)</p> <p>2. OSV sebepoznání, sebepečení (zdravé a vyrovnané sebepečení)</p> <p>4. OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů)</p> <p>5. OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci)</p>

MATEMATIKA – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Číslo a početní operace</p> <p>1. Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>2. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p> <p>3. Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>4. Doplnuje tabulky, schémata, posloupnost čísel</p> <p>5. Popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>6. Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>7. Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>8. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>Číslo a početní operace</p> <p>1. Používá přirozená čísla k modelování reálných situací v oboru 0 - 1000</p> <p>2. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v oboru 0 - 1000</p> <p>3. Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly (sčítá a odčítá v oboru 0 – 1000, násobí a dělí v oboru 0 – 1000)</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>4. Doplnuje tabulky, schémata, posloupnost čísel</p> <p>5. Řeší slovní úlohy</p> <p>6. V praxi využívá převody jednotek</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>7. Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky na cm</p> <p>8. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>Číslo a početní operace</p> <p>1. Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)</p> <p>2. Vlastnosti početních operací s čísly</p> <p>3. Násobilka (0-10) - automatizace</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>4. závislosti a jejich vlastnosti</p> <p>5. Diagramy, grafy, tabulky</p> <p>6. Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>7. Délka úsečky; jednotky délky a jejich převody</p> <p>8. Osově souměrné útvary</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností pro učení)</p> <p>3. OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů)</p> <p>7. OSV kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)</p>

MATEMATIKA- 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Číslo a početní operace</p> <p>1.Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>2. Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>3. Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>4. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>5.Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>5.Vyhledává, sbírá, třídí data</p> <p>6.Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>6. Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce</p> <p>7. Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p> <p>8. Sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>9.Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>10. Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<p>Číslo a početní operace</p> <p>1.Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení V oboru 0 – 100 000</p> <p>2. Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 100 000, násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, dělení jednociferným dělitelem</p> <p>3. Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>4. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>5. Vymodeluje a určí část celku, přečte a umí napsat zlomek</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>5. Čte jednoduché tabulky</p> <p>6.Vyhledává, sbírá a třídí jednoduchá data</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>6. Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce</p> <p>7. Seznámí se s grafickým součtem a odečtem úseček, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p> <p>8. Sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>9.Umí určit obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>10. Vyřeší jednoduché úlohy s číselnými a obrázkovými řadami a magickými čtverci</p>	<p>Číslo a početní operace</p> <p>1. Obor přirozených čísel do 100 000 zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa</p> <p>2. Násobilka vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <p>3. Zaokrouhlování, odhad</p> <p>4. Písemné algoritmy početních operací</p> <p>5. Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla , zlomky</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>5. Závislosti a jejich vlastnosti</p> <p>6.Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>6. Základní útvary v rovině - trojúhelník, čtverec, obdélník, kolmice, kruh, kružnice</p> <p>7. Grafický součet a odečet úseček, délka lomené čáry, obvod mnohoúhelníku</p> <p>8.Vzájemná poloha dvou přímek v rovině</p> <p>9. Obvod a obsah obrazce</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>10. Číselné a obrázkové řady, magické čtverce</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)</p> <p>4. OSV kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci)</p>

MATEMATIKA- 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Číslo a početní operace 1.Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>2.Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>3.Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>4.Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>5. Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel</p> <p>6. Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p> <p>7.Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty 8.Vyhledává, sbírá, třídí data</p> <p>9. Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru 10. Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy 11. Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<p>Číslo a početní operace 1.Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení V oboru 0 – 1 000 000</p> <p>2. Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000 - násobení víceciferným činitelem - dělení dvojciferným dělitelem</p> <p>3. Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>4. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>5. Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem</p> <p>6. Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života</p> <p>7. Přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty 8. Čte jednoduché tabulky</p> <p>9. Sestavuje jednoduché tabulky</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru 10. Umí určit obsah obrazce a převádět jednotky obsahu</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy 11. Vyřeší jednoduchou slovní úlohu pomocí diagramu, nákresu.</p> <p>Vyřeší jednoduchou úlohu v prostoru</p>	<p>Číslo a početní operace 1. Přirozená čísla, celá čísla,, desetinná čísla, zlomky</p> <p>2. Zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)</p> <p>3. Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Odhad, zaokrouhlování</p> <p>4. Písemné algoritmy početních operací</p> <p>5.Vlastnosti početních operací s čísly</p> <p>6. Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky</p> <p>7. Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty 8. Závislosti a jejich vlastnosti</p> <p>9. Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru 10. Obvod a obsah obrazce</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy 11. Slovní úlohy</p> <p>Prostorová představivost</p>	<p>4. OSV rozvoj schopností poznávání (řešení problémů)</p> <p>10. kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-pružnost nápadů)</p>

MATEMATIKA – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Číslo a proměnná 1. Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p> <p>2. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností</p> <p>3. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, desetinným číslem)</p> <p>Závislost, vztahy a práce s daty 4. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru 5. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Odhaduje a vypočítá obsah a obvod trojúhelníka Načrtne a sestrojí základní rovinné útvary Určuje velikost úhlů měřením a výpočtem</p> <p>6. Určuje a charakterizuje kvádr a krychle, analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch kvádra a krychle Načrtne a sestrojí jejich sítě Načrtne a sestrojí obraz kvádra a krychle v rovině</p> <p>7. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy 8. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>9. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>Číslo a proměnná 1. Rozloží č. složené na součin prvočísel, používá znaky dělitelnosti, určuje nejmenší společný násobek a největší spol. dělitel. Vytvoří slovní úlohu.</p> <p>2. Porovnává a zaokrouhluje deset.č. na daný řád</p> <p>3. Provádí početní operace s deset.č., převádí jednotky délky a hmotnosti. Dodržuje pravidla pro pořadí početních operací (komutativnost, asociativnost, distributivnost)</p> <p>Závislost, vztahy a práce s daty 4. Zakreslí body do soustavy souřadnic, přečte souřadnice bodu vyznačeného v soustavě souřadnic</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru 5. Třídí a popisuje trojúhelníky, sestrojí výšky a těžnice, opiše a vepíše kružnici. Vypočítá obvod a odhadne obsah trojúhelníku. Narýsuje úhel dané velikosti, pracuje s úhloměrem, graficky sčítá a odčítá úhly, vyznačí vrcholové a vedlejší úhly. Využívá matematickou symboliku, náčrtky, používá a převádí jednotky délky a obsahu.</p> <p>6. Sestrojí obraz kvádra a krychle ve volném rovnoběžném promítání, odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádra, užívá jednotky objemu a povrchu, převádí je.</p> <p>7. Určí osu souměrnosti a osově souměrné obrazce, načrtne a sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy 8. Logicky uvažuje a kombinuje úsudky při řešení úloh</p> <p>9. Využívá a kombinuje poznatky z různých oblastí</p>	<p>Číslo a proměnná 1. Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti</p> <p>2. – 3. Desetinná čísla, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>Závislost, vztahy a práce s daty 4. Funkce – pravouhlá soustava souřadnic</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru 5. Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině, typy úhlů, shodnost, věty o shodnosti Metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost</p> <p>6. Prostorové útvary – kvádr, krychle, (sít' tělesa)</p> <p>7. Konstrukční úlohy – osová souměrnost</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy 8. Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie</p> <p>9. Logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>1. – 9. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení) seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, vůle, organizace vlastního času, plánování učení, stanovování osobních cílů) psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zvládání stresových situací – rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích) kreativita (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak) poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině, hledání výhod v odlišnostech) kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci) řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu)</p>

MATEMATIKA – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Číslo a proměnná</p> <p>1. Provádí početní operace v oboru celých čísel a racionálních čísel Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>2. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (zlomkem)</p> <p>3. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (poměrem) Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>4. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (procentem). Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</p> <p>Závislost, vztahy a práce s daty</p> <p>5. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat</p> <p>6. Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>7. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (čtyřúhelník, prav. mnohoúhelník) Odhaduje a vypočítá jejich obsah a obvod Načrtne a sestrojí rovinné útvary (čtyřúhelník, prav. mnohoúhelník)</p> <p>8. Určuje a charakterizuje kolmý hranol, analyzuje jeho vlastnosti Odhaduje a vypočítá jeho objem a povrch Načrtne a sestrojí síť kolmého hranolu Načrtne a sestrojí jeho obraz v rovině</p> <p>9. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>10. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>11. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>Číslo a proměnná</p> <p>1. Zobrazí kladná a záporná č. na čís. ose, určí č. opačné a absolutní hodnotu, provádí početní operace s celými č. Řeší slovní úlohy.</p> <p>2. Modeluje a zapisuje zlomkem část celku, krátí zlomek, převádí na desetinná č., porovnává, provádí početní operace, vytvoří matematický model konkrétní situace</p> <p>3. Rozdělí celek v daném poměru, změní veličiny v daném poměru, pracuje s měřítkem map a plánů</p> <p>4. Užívá základní pojmy procentového počtu, řeší slovní úlohy, chápe pojem promile, řeší jednoduché úrokování, vyhledá v textu údaje, ověří správnost výsledku</p> <p>Závislost, vztahy a práce s daty</p> <p>5. Vyjádří funkční vztah tabulkou a grafem, vyhledává, porovnává a vyhodnocuje data, interpretuje výsledky získané porovnáváním dat</p> <p>6. Určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti a vyjádří jej tabulkou a grafem</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>7. Rozlišuje jednotlivé druhy čtyřúhelníků a jejich vlastnosti, sestrojí čtyřúhelník a vypočítá obvod a obsah, řeší slovní úlohy na toto téma, udělá náčrtek, postup konstrukce, určí počet řešení, ověří správnost výsledku</p> <p>8. Rozezná a pojmenuje hranol, načrtne a narýsuje síť, odvodí vzorec a vypočítá povrch a objem</p> <p>9. Určí střed souměrnosti středově souměrného obrazce. Sestrojí obraz ve středové souměrnosti</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>10. Logicky uvažuje a kombinuje úsudky při řešení úloh</p> <p>11. Využívá a kombinuje poznatky z různých oblastí</p>	<p>Číslo a proměnná</p> <p>1. Celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa</p> <p>2. Zlomky – převrácené číslo, složený zlomek, smíšené číslo</p> <p>3. Poměr – měřítko, úměra, trojčlenka, postupný poměr</p> <p>4. Procenta – procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování</p> <p>Závislost, vztahy a práce s daty</p> <p>5. Závislosti a data – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky</p> <p>6. Funkce – přímá úměrnost, nepřímá úměrnost</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>7. Rovinné útvary – čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník, kosočtverec), pravidelné mnohoúhelníky, kosočtverec)</p> <p>8. Prostorové útvary – kolmý hranol</p> <p>9. Konstrukční úlohy – středová souměrnost</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>10. Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie</p> <p>11. Logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>1. – 11. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení) seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, vůle, organizace vlastního času, plánování učení, stanovování osobních cílů) psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zvládání stresových situací – rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích) kreativita (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak) poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině, hledání výhod v odlišnostech) kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci) řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)</p>

MATEMATIKA – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Číslo a proměnná</p> <p>1. Provádí početní operace v oboru celých čísel a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>2. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>3. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic</p> <p>Závislost, vztahy a práce s daty</p> <p>4. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>5. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (kružnice, kruh) Odhaduje a vypočítá jejich obsah a obvod Načrtne a sestrojí tyto rovinné útvary</p> <p>6. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>7. Určuje a charakterizuje rotační válec, analyzuje jeho vlastnosti Odhaduje a vypočítá jeho objem a povrch Načrtne a sestrojí síť rotačního válce Načrtne a sestrojí jeho obraz v rovině</p> <p>8. Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>9. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>10. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>Číslo a proměnná</p> <p>1. Určuje druhou a třetí mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky, provádí základní početní operace s mocninami a odmocninami, účelně a efektivně využívá kalkulátor</p> <p>2. Určí hodnotu číselného výrazu, zapíše slovní text pomocí výrazu s proměnnými, provádí početní operace s výrazy</p> <p>3. Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, matematizuje reálné situace, řeší rovnicemi, provádí zkoušku</p> <p>Závislost, vztahy a práce s daty</p> <p>4. Provádí jednoduchá statistická šetření, sestruje grafy a diagramy, určí aritmetický průměr, pracuje s intervaly a časovou osou</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>5. Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice, dvou kružnic Odvodí vzorec pro obsah a obvod kruhu a použije je.</p> <p>6. Využívá poznatků o Pythagorově větě při výpočtu délek stran v pravoúhlém trojúhelníku. Řeší úlohy z praxe.</p> <p>7. Sestrojí síť válce, odvodí vzorec pro objem a povrch, řeší slovní úlohy</p> <p>8. Sestrojí tečnu užitím Thaletovy věty, osu úsečky, úhlu, trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky (množina bodů dané vlastnosti)</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>9. Logicky uvažuje a kombinuje úsudky při řešení úloh, provede rozbor, zvolí vhodný postup, provede diskuzi o počtu řešení, zformuluje odpověď</p> <p>10. Využívá a kombinuje poznatky z různých oblastí</p>	<p>Číslo a proměnná</p> <p>1. Mocniny a odmocniny – druhá a třetí mocnina a odmocnina</p> <p>2. Výrazy – číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny</p> <p>3. Rovnice – lineární rovnice</p> <p>Závislost, vztahy a práce s daty</p> <p>4. Závislosti a data – tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <p>5. Rovinné útvary – kružnice, kruh</p> <p>6. Metrické vlastnosti v rovině – Pythagorova věta</p> <p>7. Prostorové útvary – rotační válec (síť, plášť, podstava)</p> <p>8. Konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti, osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>9. Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie</p> <p>10. Logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>1. – 10. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení) seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, vůle, organizace vlastního času, plánování učení, stanovování osobních cílů) psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zvládnutí stresových situací – rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích) kreativita (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak) poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině, hledání výhod v odlišnostech) kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci) řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu)</p>

MATEMATIKA – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>Číslo a proměnná 1. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p>Závislost, vztahy a práce s daty 2. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat Vyjádří funkční vztah rovnicí, tabulkou, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru 3. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků</p> <p>4. Určuje a charakterizuje jehlan, rotační kužel, kouli, analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá jejich objem a povrch Načrtne a sestrojí jejich síť Načrtne a sestrojí jejich obraz v rovině</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy 5. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>6. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>Číslo a proměnná 1. Řeší soustavu dvou lineárních rovnic, vybere nevhodnější metodu řešení (sčítací, dosazovací, kombinovaná), sestaví soustavu dvou rovnic, provádí zkoušku</p> <p>Závislost, vztahy a práce s daty 2. Určí definiční obor a obor hodnot funkce, sestaví tabulku funkce a sestrojí její graf, řeší graficky soustavu dvou rovnic, řeší praktické úlohy, pozná funkční závislost, vyčte z grafu hodnoty</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru 3. Rozliší shodné a podobné útvary, užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách, určí poměr podobnosti</p> <p>4. Charakterizuje jednotlivá tělesa, narýsuje síť a z ní vymodeluje těleso, odhadne a spočítá dosazením do vzorců objem a povrch těchto těles, pracuje s půdorysem, a nárysem těles, analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy 5. Logicky uvažuje a kombinuje úsudky při řešení úloh</p> <p>6. Využívá a kombinuje poznatky z různých oblastí, řeší úlohy na prostorovou představivost (trojrozměrný útvar a jeho obraz v rovině)</p>	<p>Číslo a proměnná 1. Rovnice – soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <p>Závislost, vztahy a práce s daty 2. Funkce – lineární funkce</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru 3. Rovinné útvary – podobnost, věty o podobnosti trojúhelníků</p> <p>4. Prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule (podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka)</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy 5. Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie</p> <p>6. Logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>1. – 6. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení) seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, vůle, organizace vlastního času, plánování učení, stanovování osobních cílů) psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zvládnutí stresových situací – rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích) kreativita (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak) poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině, hledání výhod v odlišnostech) kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci) řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu)</p>

5.3 Informatika a Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Ve vzdělávací oblasti **Informatika** si žáci na I. stupni prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Vzdělávací oblast **Informatika** je realizována v povinném vyučovacím předmětu – **informatika** ve 4. a v 5. ročníku.

Vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** (pro žáky na II. stupni pro školní rok 2022/2023) umožňuje všem žákům dosáhnout základní úroveň informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti

Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** je realizována v povinném vyučovacím předmětu – informatika v 6. ročníku a ve volitelném předmětu - informatika pro pokročilé.

Charakteristika volitelného předmětu je součástí podkapitoly Volitelné předměty.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW

5. 3. 1 Informatika

Charakteristika vyučovacích předmětů, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacích předmětů

Obsahem předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacích oborů Informatika a Informační a komunikační technologie stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Informatika je pro dnešní dobu nevyhnutelným předmětem základního vzdělávání. Poskytuje základy práce na počítači k vyhledávání informací, komunikaci se světem a usnadnění vlastní práce.

V hodinách jsou žáci seznámeni s počítačem a jeho jednotlivými částmi, jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti HW, SW a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s dostupným grafickým programem a programem textovým (Word), které jim mají usnadnit vlastní práci. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat také pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Žáci zde získávají také potřebné informace k jejich vlastní bezpečnosti práce s počítačem a k ochraně osobních dat. Získají povědomí o kladném i záporném přínosu práce s internetem, zejména v oblasti vyhledávání informací a komunikace.

Předmět **informatika** je vyučován ve 4. a 5. ročníku 1. stupně /po 1 hodině/ a v 6. ročníku 2. stupně /2 hodiny/. Na druhém stupni základního vzdělávání byla přidána celkem 1 disponibilní hodina. Důvodem je narůstající potřeba osvojit si základní dovednosti práce s výpočetní technikou a tyto dovednosti později uplatnit v profesním životě i v zájmové činnosti.

Informatika se vyučuje v odborné učebně, třída se může dělit na skupiny. Získané znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace, prováděli jejich rozbor, plánovali řešení a odhadování a ověřování výsledků,
- žáky vedeme zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení,
- žáky vedeme nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení.

Kompetence komunikativní

- Žáky učíme pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty.

Kompetence sociální a personální

- Žáky vedeme ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech je učíme pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.,
- žáky učíme hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu.

Kompetence občanské

- Žáky seznamujeme s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...),
- při zpracovávání informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- Ukazujeme žákům, jak využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Mediální výchova /MDV/

- 5. ročník – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení
- 6. ročník - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

Žáci se při výuce informatiky mohou podílet na dalších aktivitách školy. Mohou zpracovávat projekty /MKV, MDV/, pořady do školního rozhlasu, podílet se na tvorbě školních webovských stránek /MDV/, zpracovávat digitální fotografii.

INFORMATIKA – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat.</p> <p>Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji.</p> <p>Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.</p> <p>Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení.</p> <p>V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.</p> <p>Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.</p> <p>Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.</p> <p>Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.</p> <p>Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.</p>	<p>Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout.</p> <p>Vyslovuje odpovědi na základě dat.</p> <p>Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji.</p> <p>Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.</p> <p>Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení.</p> <p>V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.</p> <p>Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.</p> <p>Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.</p> <p>Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.</p> <p>Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.</p>	<p>Sběr dat, záznam různými způsoby.</p> <p>Hodnocení získaných dat.</p> <p>Piktogramy, využití obrazových modelů, sdílení a přenos dat.</p> <p>Kódování, šifrování.</p> <p>Postup, příkazy, opakování příkazu, krokování.</p> <p>Úprava kroků v postupu, různé druhy zápisu.</p> <p>Informační systémy, systémy v přírodě, prvky, vztahy.</p> <p>Záznam dat do tabulky, struktura tabulky, úprava záznamu, doplnění.</p> <p>Aplikace, práce s myší, hardware a software, spouštění aplikací, práce ve virtuální učebně.</p> <p>Propojení technologií, ochrana digitálních zařízení, bezdrátové připojení.</p> <p>Pravidla bezpečné práce v počítačové učebně, pravidla práce s digitálními technologiemi.</p>	<p>mediální výchova</p> <p>mediální výchova</p> <p>mediální výchova</p>

INFORMATIKA - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat.</p> <p>Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji.</p> <p>Vyčte informace z daného modelu. Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.</p> <p>Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení .</p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy.</p> <p>Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.</p> <p>V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.</p> <p>Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.</p> <p>Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.</p> <p>Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.</p> <p>Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.</p>	<p>Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout.</p> <p>Vyslovuje odpovědi na základě dat. Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji.</p> <p>Vyčte informace z daného modelu. Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.</p> <p>Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení.</p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory.</p> <p>Používá opakování a připravené podprogramy.</p> <p>Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.</p> <p>V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.</p> <p>Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.</p> <p>Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.</p> <p>Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.</p> <p>Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.</p>	<p>sběr dat, záznam různými způsoby</p> <p>hodnocení získaných dat</p> <p>piktogramy, využití obrazových modelů, sdílení a přenos dat</p> <p>kódování, šifrování</p> <p>tabulky, diagramy, schémata</p> <p>postup, příkazy, opakování příkazu, krokování</p> <p>úprava kroků v postupu, různé druhy zápisu</p> <p>experimentování a objevování v blokově orientovaném jazyce</p> <p>opakování příkazů, podprogramy</p> <p>kontrola, ověřování funkčnosti programu, nalezení chyby a její oprava</p> <p>informační systémy, systémy v přírodě, prvky, vztahy</p> <p>záznam dat do tabulky, struktura tabulky, úprava záznamu, doplnění</p> <p>aplikace, práce s myší, hardware a software, spuštění aplikací, práce ve virtuální učebně</p> <p>propojení technologií, ochrana digitálních zařízení, bezdrátové připojení</p> <p>pravidla bezpečné práce v počítačové učebně, pravidla práce s digitálními technologiemi</p>	<p>mediální výchova</p> <p>mediální výchova</p> <p>mediální výchova</p>

INFORMATIKA – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <p>1. Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.</p> <p>Zpracování a využití informací</p> <p>2. Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.</p> <p>3. Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>4. Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.</p> <p>5. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.</p> <p>6. Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.</p> <p>7. Dodržuje pravidla bezpečnosti práce v počítačové pracovně.</p>	<p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <p>1. Vyhledá informace týkající se školy a místa bydliště a porovná je se skutečností. Využívá prohlížeče webových stránek a vyhledávačů informací., pohybuje se po internetových stránkách.</p> <p>Zpracování a využití informací</p> <p>2a) Dovede napsat text, vytvořit tabulku a vložit a upravit obrázek.</p> <p>2b) Umí nakreslit obrázek na zadané téma.</p> <p>2c) Je schopen vytvořit a upravit tabulku. Znázorní data vhodným typem grafu.</p> <p>3. Dovede psát text bez chyb. Používá kontrolu pravopisu, uplatňuje zásady typografie.</p> <p>4. Uloží získané informace k dalšímu zpracování. Seznámí se s pojmy „autorská práva“, „copyright“, „informační etika“.</p> <p>5. Dovede rozpoznat kvalitu získaných informací z různých zdrojů.</p> <p>6. Vytvoří prezentaci na zadané téma. Kombinuje textové, obrazové nebo zvukové informace.</p> <p>7. Dodržuje pravidla bezpečnosti práce v učebnách informatiky. Seznámí se se zdravotními riziky spojenými s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky a s jejich prevencí.</p>	<p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <p>1. Vývojové trendy informačních technologií. Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování. internet</p> <p>Zpracování a využití informací</p> <p>2a) Psaní a úprava textu s objekty.</p> <p>2b) Tvorba a editace obrázků . Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy.</p> <p>2c) Tvorba a editace tabulek. Tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce.</p> <p>3. Typografická pravidla, kontrola pravopisu</p> <p>4. Ukládání z webu: obrázek, text, celá stránka. Autorská práva, copyright, informační etika</p> <p>5. Prohlížeče www stránek a vyhledávače informací.</p> <p>6. Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia).</p> <p>7. Bezpečnost a hygiena práce</p>	<p>6. MDV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení)</p>

5. 4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi i kvalitní a bezpečné vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich, případně je chránit. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, perspektivám (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je realizována na 1. stupni v povinných vyučovacích předmětech – **člověk a jeho svět a osobnostní výchova**.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezproblémové komunikaci a k bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích a na elektronických médiích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně mimořádných událostí

5. 4. 1 Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je zaměřen na teoretickou i praktickou část. Vychází z nejobecnějších pojmů, z nutnosti porozumět jim a správně je používat a pokračuje v tvořivém učení zaměřeném na provádění praktických pokusů a na pozorování.

Vyučovací předmět člověk a jeho svět koncipujeme jako jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Je vyučován ve všech ročnících 1. stupně /1.roč. - 2 hodiny, 2.roč. - 2 hodiny, 3.roč. - 2 hodiny, 4. roč. - 2 hodiny, 5. roč. - 3 hodiny/. Tento předmět integruje téměř všechna průřezová témata. Propojení tohoto předmětu s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Některá témata tohoto předmětu jsou integrována do nového vyučovacího předmětu Osobnostní výchova. Předmět Člověk a jeho svět je důležitý v systému vzdělávání, protože připravuje základy pro specializovanější výuku na 2. stupni v předmětech: Dějepis, výchova k občanství, zeměpis, přírodopis, fyzika, chemie, výchova ke zdraví.

Výuka probíhá v celé třídě, většinou v kmenových učebnách. Žáci mohou využívat pracovní ICT – počítačové programy, ve výuce se nejčastěji objevují metody a formy práce jako jsou projektová výuka, skupinové vyučování, vycházky, exkurze. Důraz klademe na vyhledávání a zpracovávání informací, na posílení vlastního hodnocení.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva, vedeme je k potřebě celoživotního vzdělávání,
- učíme žáky orientovat se ve světě informací, řešit je a třídit podle zvolených a zadaných kritérií.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby samostatně objevovali, řešili a vyvozovali závěry, porovnávali různé zdroje informací, správně se rozhodovali.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení, k samostatnému vystupování a jednání, bezkonfliktní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- učíme žáky respektovat názory druhých.

Kompetence občanské

- Utváříme u žáků kladný vztah k přírodě, ke kulturním hodnotám, k vlasti,

- vedeme žáky k toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti,
- vedeme žáky k zodpovědnosti, k pomoci dle svých možností, k zodpovědnému chování v krizových situacích.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k plánování úkolů, k pracovním návykům, ke správnému zacházení s pomůckami, technikou,
- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Všechny tematické okruhy /osobnostní, sociální a morální rozvoj/ postupně prolínají všemi ročníky 1. stupně v závislosti na věkových, sociálních, psychických aj. podmínkách žáků,

Výchova demokratického občana /VDO/

- Tematické okruhy: Občanská společnost a škola / škola jako model otevřeného partnerství, demokratické vztahy ve škole, žakovská samospráva/, Občan, občanská společnost a stát /práva a povinnosti občana, soužití s minoritami /, Formy participace občanů v politickém životě /samospráva státu/,

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

- Tematický okruh Evropa a svět nás zajímá /rodinné příběhy-chování lidí, zážitky a zkušenosti, život dětí v jiných zemích, naši sousedé/, Objevujeme Evropu a svět / naše vlast a Evropa, evropské krajiny, život Evropanů/, Jsmo Evropané / Evropská unie, evropské státy/,

Multikulturní výchova /MKV/

- Tematické okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy a Multikulturalita jsou postupně zařazovány do ročníků podle aktuální situace na škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci /hlavní důraz je kladen na jedinečnost každého člověka, jeho individuální zvláštnosti, respektování zvláštností různých etnik, tolerantní vztahy, zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy, rovnocennost všech etnických skupin a kultur, nekonfliktní život v multikulturní společnosti, lidská práva/,

Environmentální výchova /EV/

- Témata Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí – postupně zařazujeme do všech ročníků /1. – 5. / - tato oblast umožňuje pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

Průběžně po celou dobu výuky budeme zařazovat exkurze, spolupracovat s různými institucemi, uplatňovat prevenci sociálně patologických jevů /OSV, VDO/, připravovat aktivity spojené s Dnem Země /EV/, zúčastňovat se projektových pobytů /EV, OSV/, podílet se na sběru papíru /EV/, sběru kaštanů a žaludů /EV/.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Místo, kde žijeme</p> <p>1. Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>2. Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>Lidé a čas</p> <p>3. Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>4. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>5. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě</p> <p>6. Pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>1. Zná cestu do školy a zpět, zná název školy, jméno třídní učitelky a ředitele školy. Chová se ukázněně ve škole i mimo školu, dokáže rozlišit nežádoucí formy chování. Připraví si pomůcky do školy, udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce, uspořádá si své pracovní místo, rozlišuje čas k práci a odpočinku.</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>2. Dodržuje základní hygienické návyky, zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. zná zásady správného chování u lékaře. Pojmenuje části lidského těla zná názvy běžných onemocnění ví, co dělat v případě úrazu.</p> <p>Lidé a čas</p> <p>3. Orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina, vyjmenuje dny v týdnu, charakterizuje čtvero ročních období a pojmenuje je. Vyjmenuje měsíce jednotlivých ročních období, popíše změny v přírodě podle ročního období</p> <p>4. Časově zařadí Vánoce a Velikonoce, zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>5. Zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat Popíše jednoduché rostliny, houby, živočichy.</p> <p>6. Vyjmenuje roční období a jednoduše popíše změny v přírodě v závislosti na ročních obdobích</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>1. Domov- prostředí domova, orientace v místě bydliště</p> <p>škola-prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy: riziková místa a situace</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>2. Péče o zdraví,- zdraví životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, první pomoc při drobných poraněních Části lidského těla</p> <p>Lidé a čas</p> <p>Orientace v čase a časový řád- denní režim ,roční období</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>5. Rostlina, houby, živočichové- znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>6. Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody- odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy.</p>	<p>1. VDO občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství, demokratické vztahy ve škole)</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Místo, kde žijeme</p> <p>1. Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>2. Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p> <p>3. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p> <p>Lidé a čas</p> <p>4. Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>1. Orientuje se v okolí školy a svého bydliště Zná nejvýznamnější místa v okolí Zná adresu domova Umí se chovat jako účastník silničního provozu Pozná vybrané dopravní značky Předvídá možné nebezpečí v silničním provozu</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>2. Zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti Slušně požádá o pomoc a poděkuje Zná vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec apod.) Objasní pojem kamarád Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků Ví, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi</p> <p>3. Orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí, je schopen komunikovat s prodáváčem, umí zacházet s přidělenými penězi zná zaměstnání rodičů, vysvětlí, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží, Odvodí význam a potřebu různých povolání, pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) váží si práce a jejich výsledků</p> <p>Lidé a čas</p> <p>4. Rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost orientuje se v čase – kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>1. Obec, (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>2. Rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy a život a funkce rodiny,</p> <p>Chování lidí-vlastnosti lidí, pravidla slušného chování-ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům</p> <p>3. Obchody a služby v okolí školy a bydliště, komunikace s prodáváčem, použití peněz k nákupu</p> <p>Práce fyzická a duševní, zaměstnání</p> <p>Lidé a čas</p> <p>4. Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období</p>	<p>2. MKV kulturní diference jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p>2. MKV lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy)</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>5. Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>6. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>7. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>5. Seznámení se s významnými rodáky Kutné Hory a postavami, pozná významné památky a památky v okolí bydliště (chrám Sv. Barbory, zámek Kačina apod.)</p> <p>Pojmenuje některé významné události, zvyky, seznámí se s některými státními svátky a významnými dny.</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>6. Rozlišuje a zná charakteristické znaky : les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka má povědomí o významu životního prostředí pro člověka a zná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny (zalévání, světlo, tepla pod.) rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté vyjmenuje běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny pojmenuje domácí čtyřnohá zvířata zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.)</p> <p>zná vybraná volně žijící zvířata , ptáky, uvede hlavní rozlišovací znaky a popíše stavbu těla, rozliší rozmnožování jednotlivých skupin rozlišuje domácí a hospodářská zvířata, zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) vybrané živočichy zařadí do příslušného přírodního společenství pojmenuje části rostlin, zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>7. Je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení / požár, únik jedovatých látek.../</p>	<p>5. Regionální památky- péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost,</p> <p>Současnost a minulost v našem životě-proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby,. Průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>6. Rostliny, houby, živočichové- znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody- odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>7. Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená- postup v případě ohrožení(varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčina a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém</p>	<p>6. EV základní podmínky života (význam vody pro život, ochrana její čistoty, význam ovzduší pro život na Zemi, půda-zdroj výživy)</p> <p>6. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, význam ochrany přírody)</p> <p>7. OSV rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů)</p> <p>OSV sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem)</p> <p>OSV sebepoznání a sebepojetí (jak se promítá mé já v mém chování)</p> <p>OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání)</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Místo, kde žijeme 1. Začlenění svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra CR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě).</p> <p>2. Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.</p> <p>Lidé a čas 3. Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>4. Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.</p> <p>Rozmanitost přírody 5. Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p> <p>6. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p>Místo, kde žijeme 1. Orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině, popisuje rozmanitost okolního prostředí, pozoruje, jak působí lidé na krajinu</p> <p>2. Orientuje se v plánu obce, ví, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod., určí hlavní a vedlejší světové strany v přírodě a orientuje se podle světových stran</p> <p>Lidé a čas 3. Orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti budoucnosti: určuje čas podle hodin a kalendáře: pojmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období. Dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu: používá kalendář, sleduje data narození členů rodiny a další významná data</p> <p>4. Vyhledá významná místa a kulturní památky Kutné Hory, informace stručně zpracuje.</p> <p>Rozmanitost přírody 5. Pozoruje, rozlišuje a popisuje některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. užívá vhodné pomůcky a změřil délku, čas hmotnost, objem, teplotu</p> <p>6. Rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz -uvede rozlišovací znaky a popisuje stavbu těla -ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin -rozlišuje domácí a hospodářská zvířata- zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvech (pole, louky, les, apod.) -vybrané živočichy zařadí do příslušného přírodního společenství Pojmenuje části rostlin popíše projevy života rostlin zná vybrané druhy plodů a semen zná význam semen zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahradě, loukách, lese) zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby-pojmenuje je.</p>	<p>Místo, kde žijeme obec, (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, dopravní síť</p> <p>2. Plán bydliště, města, vyznačení budovy, světové strany - orientace</p> <p>Lidé a čas 3. Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období</p> <p>4. Současnost a minulost v našem životě-proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby,. Průběh lidského života, státní svátky a významné dny minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj regionální památky- péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost, slavní rodáci</p> <p>Rozmanitost přírody 5. Látky a jejich vlastnosti- třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek</p> <p>6. Voda a vzduch- výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život Životní podmínky- rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí Rovnováha v přírodě- význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva Rostliny a živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování v přírodě Ochrana přírody</p>	<p>5. EV základní podmínky života (vztahy vlastnosti vody a života, ohrožování ovzduší a klimatické změny)</p> <p>7. EV ekosystémy (význam lesa, změny okolní krajiny vlivem člověka, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím)</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Lidé kolem nás 7. Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <p>Člověk a jeho zdraví 8. Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>9. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p>Lidé kolem nás 7. Dodržuje pravidla slušného a společenského chování Obhájí při konkrétních činnostech své názory, připustí svůj omyl Dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla</p> <p>Člověk a jeho zdraví 8. Pojmenuje hlavní části kostry, ví, co je svalstvo a zná jeho význam, pojmenuje a na modelu najde některé vnitřní orgány.</p> <p>9. Zná čísla tísňových linek, dokáže správně komunikovat při volání na tísňovou linku.</p>	<p>Lidé kolem nás 7. Chování lidí-vlastnosti lidí, pravidla slušného chování-ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům</p> <p>Člověk a jeho zdraví 8. Kostra a její části, svalstvo, vnitřní orgány.</p> <p>9. Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví- služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>	<p>7. MKV kulturní difference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)</p> <p>8.-9. OSV seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času, cvičení sebeovládání)</p> <p>8.-9. OSV sebepoznání a sebepečení (jak se promítá mé já v mém chování)</p> <p>8.-9. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Místo, kde žijeme</p> <p>1. Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</p> <p>2. Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduším způsobem posoudí jejich význam.</p> <p>3. Rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištních lidí na mapách naší republiky, Evropy.</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>4. Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>1. Zná pojem nadmořská výška, najde na mapě a pojmenuje velké řeky, jezera a rybníky v blízkosti svého bydliště a školy, vyhledá Prahu na mapě ČR, najde Kutnou Horu a své bydliště na mapě, zná název kraje a krajského města. Zakreslí do mapy nebo plánu místo svého bydliště nebo pobytu. Vybere z nabídky tvrzení zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě a v modelové situaci prokáže schopnost tohoto bezpečného pohybu a pobytu</p> <p>2. Ví, že Praha je hlavní město ČR, zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce svého regionu, ukáže na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko – regiony ČR vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody a posoudí jejich význam</p> <p>3. Pracuje s mapou a globusem, vysvětlí význam globusů a map - zná význam měřítka a mapy - ukáže poledníky a rovnoběžky - pozná základní geograf. značky Za pomoci kompasu zorientuje mapu a určí světové strany, vyhledá na mapě cíl cesty popisované v textu pomocí sv. stran a značek na mapě Vyhledá ČR na mapě Evropy, zná rozdíl mezi podnebím a počasím, charakterizuje podnebí ČR, zná pojmy povodí, rozvodí, úmoří, zná rozdíl mezi jezerem a rybníkem Naše vlast - pojmenuje a ukáže na mapě sousední státy - ukáže na mapě a pojmenuje pohraniční pohoří - ukáže na mapě a pojmenuje rozsáhlejší pohoří, vrchoviny, nížiny v ČR - vysvětlí rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>4. Správně rozezná odlišnost v zacházení s veřejným a soukromým vlastnictvím. Uvede předměty či majetek, které jsou důležité pro danou životní situaci a odhadne jejich cenu.</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>1. Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, nadmořská výška, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť</p> <p>2. Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod naše vlast- domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR</p> <p>3. Okolní krajina /místní oblast, region) - - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany - mapa, globus, měřítko mapy, poledníky a rovnoběžky - povodí, rozvodí, úmoří - sousední státy</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>4. Protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci., soukromé vlastnictví, vlastnictví duševních hodnot</p>	<p>3. VMEGS objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, evropské krajiny)</p> <p>4.-5. OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí)</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Lidé a čas</p> <p>5. Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>6. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.</p> <p>7. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p> <p>8. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>9. Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p>	<p>Lidé a čas</p> <p>5. Vyhledává informace pro pochopení minulosti, Vyhledá významná místa a kulturní památky Kutné Hory, informace stručně zpracuje. Prezentuje spolužákům poznatek z dějin, který sám či s pomocí v knihovně, muzeu či galerii vyhledal, a vysvětlí, proč je pro něj zajímavý, důležitý</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>6. Charakterizuje některá společenstva – les, louka, voda, u lidských obydlí apod. Vysvětlí, co jsou rostlinná patra Pojmenuje běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech Popíše stavbu jejich těla, zná jejich způsob života Pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a zná houby. Na základě pozorování popíše dané rostliny, houby a živočichy ve svém regionu</p> <p>7. Zařadí správně běžně se vyskytující živočichy a rostliny do jednotlivých společenstev, pracuje s atlasem a klíčem rostlin a živočichů</p> <p>8. Chová se ohleduplně v přírodě Vysvětlí, které mimořádné události související se specifickými přírodními jevy hrozí v místě jeho bydliště a školy a v modelové situaci předvede, jak se chránit.</p> <p>9. Má základní informace o postavení Země ve vesmíru uvědomuje si podmínky života na Zemi ví, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi vysvětlí střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru seznámí se s působením magnetické a gravitační síly</p>	<p>Lidé a čas</p> <p>5. Regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>práce s informacemi</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>6. Rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla) – nejznámější druhy Životní podmínky</p> <p>7. Živočichové-průběh a způsob života, stavba těla, výživa, stopy zvířat Práce s atlasy Ekosystémy, přírodní společenstva</p> <p>8. Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živelní pohromy, ekologické katastrofy)</p> <p>9. Vesmír Země- sluneční soustava, den a noc, roční období, magnetická a gravitační síla</p>	<p>OSV kooperace a kompetice (rozvoj dovedností pro kooperaci)</p> <p>OSV komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích)</p> <p>VDO občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti občana, umět přijímat odpovědnost za své postoje a činy)</p> <p>7. EV základní podmínky života (ekosystémy, ochrana biologických druhů)</p> <p>8. EV základní podmínky života (ekosystémy, ochrana biologických druhů)</p> <p>9. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí)</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>10. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>11. Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>12. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>13. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista</p> <p>14. Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>15. Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>10. Sestavuje návrh denního režimu a posuzuje záznamy spolužáků o využívání volného času (s pomocí učitele). Rozliší své povinnosti a potřeby ve vztahu ke vzdělávání a zájmům.</p> <p>11. Popíše stavbu lidského těla, na modelu najde některé vnitřní orgány, seznámí se zásadami zdravé výživy, chápe význam sportování</p> <p>12. Chápe nutnost rozvíjet a chránit duševní a fyzické zdraví, dokáže rozpoznat krizové situace Vysvětlí význam preventivních zubních prohlídek a prohlídek u praktického dětského lékaře.</p> <p>13. Chápe nutnost evakuace obyvatel při hromadném ohrožení, zná evakuační zavazadlo Chápe nebezpečí terorismu. Popíše danou dopravní situaci, rozpozná vhodné a nevhodné chování účastníků silničního provozu.</p> <p>14. Charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka, způsob rozmnožování, zná původ člověka jako druh</p> <p>15. Řídí se zásadami první pomoci /zlomeniny, zástava dýchání/, zná telefonní čísla tísňového volání, řídí se zásadami péče o zdraví Předvede prakticky ošetření drobného poranění – z lékárničky zvolí vhodný materiál Seznámí se se zásadami manipulace s elektrickými spotřebiči</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>10. Denní režim</p> <p>11. Lidské tělo- stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, zdravá výživa, sportování</p> <p>12. Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Prevence - odmítání</p> <p>13. Mimořádné situace, dopravní předpisy terorismus</p> <p>14. Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince</p> <p>15. První pomoc při poraněních, péče o zdraví, praktické ukázky první pomoci, správný způsob volání na tísňové linky Zásady manipulace s elektrickými spotřebiči</p>	<p>10. OSV seberegulace a sebeorganizace organizace vlastního času)</p> <p>11. OSV seberegulace a sebeorganizace cvičení sebekontroly a sebeovládání)</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Místo, kde žijeme</p> <p>1. Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</p> <p>2. Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.</p> <p>3. Rozlišuje mezi náčrtvy, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy.</p> <p>4. Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>1. Zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR zná oficiální název ČR a správně ho píše seznámí se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR zná letopočet vzniku ČR, uvede místo a situaci, kde státní symboly užíváme, zná jméno prvního a současného prezidenta seznámí se s pojmy vláda, parlament, zákon</p> <p>2. Najde na mapě ČR jednotlivé kraje, popíše jejich polohu v ČR, najde významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech zná významné zemědělské plodiny s pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí popíše a ukáže na mapě významná místa a kulturní památky Kutné Hory a okolí (navrhne výlet)</p> <p>3. Vysvětlí význam globu a mapy, zná význam měřítka mapy, vybere nejvhodnější zobrazení a typ mapy pro získání informací (plán, vlastivěd. Mapa, mapa kulturních památek, turistická mapa), uvede rozdíly mezi informacemi, které poskytují plán a mapa Najde a ukáže poledníky a rovnoběžky Zná základní geografické značky Ukáže na mapě a pojmenuje pohraničí, rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny ČR Vysvětlí rozdíl mezi pohořím vrchovinou a nížinou. Orientuje se na mapě, pojmenuje a ukáže sousední státy, státy EU určí na mapě polohu státu k ČR, najde hlavní město dokáže stručně charakterizovat stát EU</p> <p>4. Vyhledá na mapách známé oblasti cestovního ruchu na území sousedních států ČR, významná evropská města střediska cestovního ruchu. Vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly. Cestujeme po Evropě – nabídka mé cest. kanceláře na zajímavé místo – práce ve skupinách</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>1. Základy státního zřízení a politického systému ČR státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR</p> <p>2. Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod</p> <p>naše vlast- domov, krajina, národ,</p> <p>3. Mapy obecně zeměpisné a tematické-obsah, grafika, vysvětlivky</p> <p>Evropa a svět - kontinenty evropské státy, EU, cestování</p> <p>4. Světadíly, střediska cestovního ruchu, přírodní podmínky u nás a v jiných zemích.</p>	<p>1. VDO občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti občana, umět přijímat odpovědnost za své postoje a činy) 1. VDO formy participace občanů v politickém životě (obec jako základní jednotka samosprávy)</p> <p>3. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)</p> <p>4. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)</p> <p>4. VMEGS jsme Evropané (evropská integrace, fungování EU)</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>Lidé a čas 5. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsobu života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</p> <p>6. Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>Lidé kolem nás 7. Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</p> <p>8. Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<p>Lidé a čas 5. – 6. Pracuje s pojmy a časově zařadí: Velká Morava, Přemyslovci, Jagellonci, Habsburkové, ČSR až současnost zná významnou osobnost a zařadí ji do příslušného období (Karel IV., Jan Hus, Masaryk) popíše charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku, dnes</p> <p>Uvede významné rodáky a předky, kulturní a historické památky, významné události a jejich místa s ohledem na region</p> <p>Prezentuje spolužákům poznatek z dějin, který sám či s pomocí v knihovně, muzeu či galerii vyhledal, a vysvětlí, proč je pro něj zajímavý, důležitý</p> <p>Lidé kolem nás 7. Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</p> <p>8. Správně rozezná odlišnost v zacházení s veřejným a soukromým vlastnictvím, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<p>Lidé a čas 5.- 6. Historická období – Velká Morava, Přemyslovci, Jagellonci Významné osobnosti a události v dějinách Pravěk, středověk, novověk</p> <p>báje, mýty, pověsti-minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p> <p>regionální památky- péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>Lidé kolem nás 7. Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“</p> <p>8. Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci,, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p>	<p>7.MKV lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, umět vžít se do role druhého, lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí)</p> <p>7.OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci)</p> <p>8.VDO občan, občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství, demokratické vztahy ve škole, význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy)</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Rozmanitost přírody</p> <p>9. Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>10. Vysvětlí na základě elementárních poznatků o zemi jako součásti vesmíru, souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.</p> <p>11. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy</p> <p>12. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>13. Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>9. Zná důležité nerosty a horniny, Vysvětlí proces zvětrávání hornin Zná využití některých nerostů Zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji Popíše vznik půdy, zná význam půdy, jejího využití a princip ochrany.</p> <p>10. Zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost</p> <p>11. Dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování Určí a zařadí některé živočichy a rostliny do biologického systému vysvětlí pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad</p> <p>12. Ví co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. zná pojem recyklace zná a umí vysvětlit význam čistíček odpadních vod zná pravidla chování CHKO v přírodě uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad</p> <p>13. Seznámí se s jednoduchými stroji a jejich praktickým použitím – páka, kladka, nakloněná rovina, kolo, pozoruje povrch těla lupou, apod. popíše princip a užití parního stroje a spalovacího motoru, zná jejich význam v technickém pokroku má základní poznatky o využití elektrické energie, zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými elektrickými přístroji, sestrojí jednoduchý elektrický obvod zná zdroje elektrické energie pozná a popíše některé laboratorní pomůcky, použije vybrané pracovní metody a postupy při jednoduchých pozorováních a pokusech, dodrží pracovní postup, provede stručný a přehledný záznam o pokusu a popíše výsledek pokusu, dodrží bezpečnost práce během experimentování</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>9. Nerosty a horniny, půda- některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam</p> <p>10. Vesmír Země- sluneční soustava, den a noc, roční období</p> <p>11. Pozorování přírody, zařazování nejznámějších živočichů a rostlin do biologického systému, Potravní řetězec Vzájemné vztahy mezi organismy, rovnováha v přírodě</p> <p>12. Rizika v přírodě- rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Vzájemné vztahy mezi organismy, rovnováha v přírodě</p> <p>13. Jednoduché pokusy</p>	<p>9. EV základní podmínky života (půda – zdroj výživy, ohrožení půdy)</p> <p>12. EV vztah člověka k prostředí (naše obec – způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady)</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>14. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>15. Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>16. Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>17. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>14. Žák plánuje svůj denní režim Zohlední při plánování oprávněné nároky osob z blízkého okolí, svůj plán zrealizuje a vyhodnotí. V modelové situaci prokáže schopnost odmítnout chování, které mu je nepříjemné.</p> <p>15. Zná původ člověka jako druh, zná způsob rozmnožování a charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka.</p> <p>16. Popíše části lidského těla, důležité orgány a smyslová ústrojí a jejich funkci</p> <p>17. Dovede jednat podle zásad první pomoci. Vytváří modelové situace rozvíjející dovednosti otevřeně hovořit o intimních záležitostech s rodiči, učiteli a vrstevníky (s pomocí učitele).</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>14. Denní režim</p> <p>15. Životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince</p> <p>16. Lidské tělo - stavba těla.</p> <p>17. Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.</p>	<p>17. OSV psychohygienu (dobrý vztah k sobě samému, organizace času, hledání pomoci při potížích)</p> <p>18. OSV psychohygienu (hledání pomoci při potížích)</p>

5. 4. 2 Osobnostní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Osobnostní rozvoj se vyučuje jako samostatný předmět od prvního do pátého ročníku. Vychází z oboru Člověk a jeho svět, Jazyk a jazyková komunikace a z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova. Specifikem vyučovacího předmětu Osobnostní rozvoj je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Cílem osobnostního rozvoje je:

1. oblast vědomostí, dovedností a schopností: vést k porozumění sobě samému a druhým, pomáhat k zvládnutí vlastního chování, přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, rozvíjet základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti, utvářet a rozvíjet základní dovednosti pro spolupráci, získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů), formulovat studijní dovednosti, podporovat dovednosti a přinášet vědomosti týkající se duševní hygieny

2. oblast postojů a hodnot: pomáhat k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým, vést k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, vést k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů, přispívat k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování, napomáhat primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Vyučovací předmět osobnostní výchova koncipujeme jako jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Je vyučován ve všech ročnících 1. stupně vždy po 1 hodině týdně. Propojení tohoto předmětu s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Výuka probíhá v celé třídě, většinou v kmenových učebnách. Žáci mohou využívat pracovní ICT – počítačové programy, ve výuce se nejčastěji objevují metody a formy práce jako jsou projektová výuka, skupinové vyučování, vycházky, exkurze.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení,
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastní úsudky a zkušenosti,
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí.

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc, případně o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě v celé třídě, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti psychickému i fyzickému násilí
- chápe základní principy na nichž spočívají společenské normy a zákony, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k plánování úkolů, k pracovním návykům, ke správnému zacházení s pomůckami, technikou,
- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Všechny tematické okruhy /osobnostní, sociální a morální rozvoj/ postupně prolínají všemi ročníky 1. stupně v závislosti na věkových, sociálních, psychických aj. podmínkách žáků,

Výchova demokratického občana /VDO/

- Tematické okruhy: Občanská společnost a škola / škola jako model otevřeného partnerství, demokratické vztahy ve škole, žákovská samospráva/, Občan, občanská společnost a stát /práva a povinnosti občana, soužití s minoritami /, Formy participace občanů v politickém životě /samospráva státu/,

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

- Tematický okruh Evropa a svět nás zajímá /rodinné příběhy-chování lidí, zážitky a zkušenosti, život dětí v jiných zemích, naši sousedé/, Objevujeme Evropu a svět / naše vlast a Evropa, evropské krajiny, život Evropanů/, Jsmo Evropané / Evropská unie, evropské státy/,

Multikulturní výchova /MKV/

- Tematické okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy a Multikulturalita jsou postupně zařazovány do ročníků podle aktuální situace na škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci /hlavní důraz je kladen na jedinečnost každého člověka, jeho individuální zvláštnosti, respektování zvláštností různých etnik, tolerantní vztahy, zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy, rovnocennost všech etnických skupin a kultur, nekonfliktní život v multikulturní společnosti, lidská práva/,

Environmentální výchova /EV/

- Témata Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí – postupně zařazujeme do všech ročníků /1. – 5. / - tato oblast umožňuje pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

Průběžně po celou dobu výuky budeme zařazovat exkurze, spolupracovat s různými institucemi, uplatňovat prevenci sociálně patologických jevů /OSV, VDO/, připravovat aktivity spojené s Dnem Země /EV/, zúčastňovat se projektových pobytů /EV, OSV/, podílet se na sběru papíru /EV/, sběru kaštanů a žaludů /EV/.

OSOBNOSTNÍ VÝCHOVA - 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.</p> <p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</p>	<p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Uvědomuje si důležitost pozdravu a význam zrakového kontaktu, úsměvu, podání ruky. Používá vhodné formy pozdravu.</p> <p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <p>Žák rozezná nebezpečí různého charakteru využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času.</p> <p>Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Žák reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</p>	<p>Seznámení - vhodná forma pozdravu, oslovení křestním jménem, prosba, omluva, poděkování, obdarování, oslavy, sdílení, respekt. Komunitní kruh.</p> <p>Pravidla pracovní - organizace pracovní plochy, pohybu po třídě, zvládnutí starosti o své věci.</p> <p>Pravidla společenská - základy vzájemného slušného chování, pravda a lež, neskákat si do řeči, naslouchání.</p> <p>Sociální chování - kamarádství, jeho význam a důležitost, vlastnosti dobrého kamaráda. Práce na společném úkolu.</p> <p>Žák vědomě pracuje se svými emocemi.</p> <p>Vstup do školy, změna v dosavadním způsobu života, nové vztahy, domov, rodinné prostředí, příbuzenské vztahy, chování mezi lidmi.</p> <p>Okolí školy a domova, péče o okolí školy, hry dětí, vztahy spolužáku ve třídě, úraz, první pomoc, lékárníčka, důležitá telefonní čísla, zásady zdravé výživy, pitný režim.</p> <p>Bezpečnost v silničním provozu, dopravní značky, situace hromadného ohrožení, návykové látky a zdraví.</p> <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), integrovaný záchranný systém.</p> <p>Privolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku.</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy</p> <p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBYČANA - Formy participace občanů v politickém životě</p>

OSOBNOSTNÍ VÝCHOVA - 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.</p> <p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</p> <p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p>	<p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.</p> <p>Projevuje pozornost, laskavost a uznání vůči druhým. Pozitivně hodnotí druhé.</p> <p>Projevuje dovednost podělit se a obdarovat.</p> <p>Žák rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka, silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</p> <p>Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáku, i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <p>Žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p>	<p>Komunikace - vnímavost k právu druhého být vyslechnutý - naslouchání. Vhodné a nevhodné způsoby kladení otázek. Prvky neverbální komunikace v kolektivu. Cestování hromadnou dopravou.</p> <p>Zdravé sebepojetí a sebeúcta - moje silné a slabé stránky, já a lidé v mém okolí, odlišnosti a podobnosti. Poznávání pozitivních vlastností lidí ve třídě a v rodině. Projedování pozornosti, laskavosti a uznání.</p> <p>Dělení se a jeho význam pro vztahy, darování a jeho význam pro vztahy. Vymyšlení dárku pro druhé.</p> <p>Osobní bezpečí, krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru. Dopravní výchova - bezpečná cesta do školy. Překonávání sklonů a návyků, které komplikují život.</p> <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku.</p> <p>Třída jako společenství, význam třídy v životě žáka, význam pravidel a jejich dodržování, odměny a tresty, základní práva a povinnosti, prožitek blízkosti, důvěry a sdílení.</p> <p>Výchova ke zdraví - kde si hrát - vhodná a nevhodná místa ke hře. Péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, pitný režim, ochrana před infekcemi, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc.</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace</p>

OSOBNOSTNÍ VÝCHOVA - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p> <p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p>	<p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.</p> <p>Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.</p> <p>Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p> <p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času.</p> <p>Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p>	<p>Lidé kolem nás - spolužáci, tolerance k přirozeným odlišnostem, pravidla slušného chování, zvládání vlastní emocionality a trémy, předcházení konfliktům.</p> <p>Třída jako společenství, důležitost naslouchání - především v rodině a ve škole, důsledky nepozornosti, výhody naslouchání, doplnění pravidel třídy.</p> <p>Komunikace - uvědomění si vlastních citů, pocitů, jejich pojmenování. Eliminace vzájemného urážení se a sdělování a sdílení radosti.</p> <p>Sociální chování - základy dobrého kamarádství, šikana, práce na společném úkolu.</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, zdravá strava, nemoci,</p> <p>Pohybový režim, plánování času; drobné úrazy a poranění, první pomoc.</p> <p>Osobní bezpečí, bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), služby odborné pomoci. Chování při styku s cizím člověkem.</p> <p>Dopravní výchova - bezpečné chování v silničním provozu.</p> <p>Situace hromadného ohrožení - postup v případě ohrožení.</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace</p>

OSOBNOSTNÍ VÝCHOVA - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</p> <p>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</p> <p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou.</p>	<p>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</p> <p>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</p> <p>Rozpozná riziková chování, rozpozná závažnost poranění a v případě potřeby umí přivolat pomoc.</p> <p>Je seznámen s únikovými východy v budově školy, je poučen o hygienických zásadách při infekčních onemocněních.</p>	<p>Lidé kolem nás - mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, soužití lidí, spolupráce, rizikové chování, předcházení konfliktům.</p> <p>Hněv a jeho zvládnání. Smutek, soucit a obavy. Odpuštění, usmíření, pochvala, handicapovaní lidé.</p> <p>Neverbální komunikace - dramatizace a práce s příběhem. Kulturní odlišnosti, předsudky.</p> <p>Rodina a společnost - já a moje vzory, vzory v rodině, přitažlivost vzorů, významné dny.</p> <p>Výchova ke zdraví - drogová problematika, kouření, alkohol, zneužívání léků, virtuální svět, reklama.</p> <p>Chování při vážných úrazech, význam sportu pro zdraví, pitný režim.</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí - evakuace, únikové východy, hygienické zásady a ochrana při infekčních onemocněních.</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

OSOBNOSTNÍ VÝCHOVA - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou.	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	Komunikace - význam, zásady a nácvik dialogu (rodič, učitel, vrstevník), základy a význam asertivity, rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, k užívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání. Rozdíl šikana - škádlení, odmítání manipulace.	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace
Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.	Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.	Zdravé sebepojetí a sebeúcta - význam a vnímání úspěchu, sebehodnocení, sebedůvěra, podpora sebeoceny, způsoby vhodné a nevhodné sebeprezentace, význam komunikace při sebeprezentaci, sebeovládání, cílevědomost a překonávání překážek při dosahování cílů. Cesta k uskutečnění životních cílů. Prožívá radosti ze společného zvládnutí náročných situací.	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události. Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	Ochrana člověka za mimořádných situací, ohrožování svého zdraví a zdraví spolužáků. Rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů. Předlékařská první pomoc, ošetření závažnějších úrazů. Dopravní výchova - bezpečné chování chodce a cyklisty. Chování v rizikové situaci. Zásady bezpečného chování v době volna a cestování.	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	Drogy - prevence, návykové látky a zdraví. Prevence závislosti. Technika odmítání.	

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** je realizována na 2. stupni v povinných vyučovacích předmětech – dějepis a výchova k občanství. Ve vzdělávací oblasti byla přidána 1 disponibilní hodina.

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje oblast Člověk a společnost přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího předmětu zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevnování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřehého o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5. 5. 1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět **dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Výuka dějepisu navazuje na znalosti osvojené v předmětu člověk a jeho svět na 1. stupni ZŠ. Předmět dějepis je vyučován ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v dotaci 2 hodiny týdně. Preferujeme tematické celky týkající se učiva českých a evropských dějin. Sledovaným cílem je zasadit funkčním způsobem národní dějiny do celku dějin nejen evropských, ale i světových a jasně nastínit obecné dějinné vývojové tendence. Důraz je kladen na schopnost žáka odhalit a definovat příčiny a následky jednotlivých událostí či historických jevů a pochopit dějinnou podmíněnost moderní společnosti. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k rozvíjení vlastního historického vědomí, vnímání obrazu hlavních vývojových linií, k orientování se v historickém čase, k pochopení souvislostí dějinných událostí.

Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo v učebnách s výpočetní technikou, interaktivní tabulí. Třída se nedělí na skupiny. Do hodin zařazujeme vycházky, exkurze zaměřené na splnění očekávaných výstupů.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učíme žáky chápat probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu,
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií,

- vedeme žáky k užívání správné terminologie, k využívání poznatků z různých předmětů.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- samostatně řešit problémy, zvolit vhodné způsoby řešení,
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších aspektů a umět je obhájit.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění, vyjadřovat se kultivovaně v písemném i ústním projevu, vhodně argumentovat,
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k pochopení týmové práce a postavení samostatné práce,
- učíme žáky uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách a účinně v nich pracovat, diskutovat a utvářet příjemnou atmosféru v týmu.

Kompetence občanské

- Učíme žáky přijímat základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- vedeme žáky k poznávání naší kulturní tradice a historického dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit,
- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot a nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- Nacházíme způsoby, jak mají žáci využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

- Tematický okruh Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme svět a Evropu a Jsme Evropané zařazujeme postupně do všech ročníků.

Multikulturní výchova /MKV/

- Tematické okruhy Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru jsou postupně zařazována do všech ročníků předmětu dějepis podle aktuální situace na škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti (vztahy mezi kulturami, rovnocennost etnických skupin, postavení národnostních menšin, otázka lidských práv, projevy rasové nesnášenlivosti, základní dokumenty). U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Mediální výchova /MDV

- Na 2. stupni se v rámci předmětu uplatňuje v 9. ročníku tematický okruh: Fungování a vliv médií ve společnosti.

Výchova demokratického občana /VDO/

- Zařazujeme do dějepis tematický okruh Občan, občanská společnost a stát a Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

Průřezová témata se objevují v aktivitách školy nebo jednotlivých tříd a ročníků. Žáci budou mít možnost připravit vysílání do školního rozhlasu a připomínají významné události nebo výročí /MDV/, některá témata mohou být zpracována projektovou metodou. Dle možností zařazujeme návštěvu míst pravěkého osídlení našeho regionu, kulturní památky Kutné Hory, archiv, knihovnu. Do výuky jsou začleněny také tematické exkurze. Žáci využívají výukový software a audiovizuální ukázky, pracují s informacemi na internetu.

DĚJEPIS – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><u>Člověk v dějinách</u></p> <p>1. Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků.</p> <p>2. Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, vyhledá informace, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.</p> <p>3 Orientuje se na časové ose v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.</p> <p><u>Počátky lidské společnosti</u></p> <p>4. Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.</p> <p>5. Objasní význam zemědělství a dobytčářství pro lidskou společnost.</p> <p>6. Objasní význam zpracovávání kovů pro lidskou společnost.</p> <p>7. Uvede příklady archeologických kultur na našem území.</p>	<p><u>Člověk v dějinách</u></p> <p>1. Chápe význam dějin pro jedince i současnou společnost</p> <p>2. Uvádí konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenovává instituce, kde jsou shromažďovány prameny</p> <p>3. Pracuje s pojmy prostor, čas, osvojí si práci s časovou přímkou, vyznačí daný časový údaj, osvojí si základní periodizaci dějin, orientuje se v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.</p> <p><u>Počátky lidské společnosti</u></p> <p>4. Rozpoznává vývojová stádia pravěkého člověka. Seznamuje se se způsoby obživy a soužití lidí, popíše pravěké zbraně, nástroje a způsob lov</p> <p>5. Objasní význam pravěkého zemědělství, chápe podmínky a důsledky přechodu zemědělství k řemeslu.</p> <p>6. Chápe, jaký přínos mělo zpracování kovů, důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu.</p> <p>7. Na mapě vyhledá archeologická naleziště na našem území, seznámí se s regionální historií pravěku a vyhledává informace o nejbližším nalezišti v našem regionu.</p>	<p><u>Člověk v dějinách</u></p> <p>1. Úvod do studia dějepisu, význam dějin pro jedince i současnou společnost, význam zkoumání dějin</p> <p>2. Získávání informací o dějinách. Historické prameny Úkoly archivu, muzeí a knihoven Archeologie a její význam</p> <p>3. Historický čas a prostor, dějepisná mapa, děj. epochy, časová přímk</p> <p><u>Počátky lidské společnosti</u> Pravěk</p> <p>4. Člověk a lidská společnost v pravěku. Vývojové stupně - starší doba kamenná, naleziště</p> <p>5. Období přisvoj. hospodářství, obd. výrob. hospodářství Počátky zemědělství a řemesel Mladší doba kamenná</p> <p>6. Doba bronzová, doba kovů</p> <p>7. Střední Evropa v pravěku (Bylany)</p>	<p>5 – 7. MKV lidské vztahy (vztahy mezi kulturami)</p> <p>5. – 7. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)</p> <p>5 – 7. MKV lidské vztahy (vztahy mezi kulturami)</p> <p>5. – 7. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)</p> <p>5 – 7. MKV lidské vztahy (vztahy mezi kulturami)</p> <p>5. – 7. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)</p>

DĚJEPIS – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p> <p>8. Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.</p> <p>9. Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech .</p> <p>10. Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.</p> <p>11. Vyhledá informace o životě ve střední Evropě v období existence starověkých států.</p> <p>12. Rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem řeckých států.</p> <p>13. Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.</p> <p>14. Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví. Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</p> <p>15. Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v antickém Římě</p> <p>16. Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví. Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem.</p>	<p>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p> <p>8. Uvědomuje si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa. Vysvětlí vznik starověkých států v subtropických oblastech. Charakterizuje přírodní podmínky vhodné pro vznik nejstarších civilizací.</p> <p>9. Vyhledává v různých zdrojích informace o životě lidí ve starověkých státech. Orientuje se na dějepisné mapě. Určí, které dnešní státy se dnes v oblasti nacházejí</p> <p>10. Uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu světu, chápe kulturní rozmanitost světa. Uvede příklady nejvýznamnějších kulturních památek.</p> <p>11. Vyhledá informace o životě v Evropě. Popíše naše země v období Keltů, uvede příklady vyspělosti keltské kultury, uvědomuje si rozdílný vývoj v různých částech Evropy</p> <p>12. Pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem antického Řecka</p> <p>13. Seznámí se s podstatou společenského uspořádání, rozliší aténskou a spartskou výchovu, vysvětlí pojem demokracie, pochopí podstatu antické demokracie a spartské výchovy</p> <p>14. Zdůvodní příčiny řecké kolonizace. Doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění pro další vývoj, uvědomí si prolínání kulturních vlivů</p> <p>15. Doloží, jak se z Říma stalo impérium. Učí se chápat formy státní moci.</p> <p>16. Uvede oblasti římské kultury, získává představu o životě a kultuře osobností a společenských skupin Vysvětlí úlohu křesťanství s judaismem, uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států Popisuje s pomocí mapy územní rozsah římské říše a porovnává barbarské civilizace se světem antiky, srovná vývoj západořímské a východořímské říše</p>	<p>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury Starověk</p> <p>8. Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz-oblasti starověkého východu, podmínky jejich vzniku (Mezopotámie, Sumer, Babylonie, Egypt, Indie, Čína)</p> <p>9. Život lidí ve starověkých státech, společenské skupiny</p> <p>10. Počátky písmo, věd a první zákony (Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie), Chamurapi</p> <p>11. Střední Evropa v období nejstarších států Doba železná Keltové a jejich naleziště na Kutnohorsku</p> <p>12. Antické Řecko, kořeny řecké civilizace, období Mykénské, homérické Náboženství</p> <p>13. Atény, Sparta-městské státy Antická demokracie Řecko-perské války Peloponéská válka</p> <p>14. Řecká kolonizace Řecká vzdělanost, věda a umění, helénistické období - A. Makedonský</p> <p>15. Antický Řím, vývoj Říma do ovládnutí Itálie, císařství - punské války, Spartakovo povstání</p> <p>16. Římská kultura a vzdělanost Počátky křesťanství Krize a rozpad říše západořímské Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím</p>	<p>9. VDO občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti)</p> <p>11. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)</p> <p>13. VDO principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie)</p> <p>14. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy, místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)</p> <p>16. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy, místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)</p>

DĚJEPIS – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p>1. Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.</p> <p>2. Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</p> <p>3. Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p> <p>4. Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám</p> <p>5. Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské kultury.</p> <p>6. Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti</p> <p>7. Uvede příklady gotické kultury.</p> <p>8. Vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky. Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.</p> <p>9. Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center</p>	<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p>1. Objasní stěhování národů , čte v mapách a atlasech seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu. Popíše význam křesťanství.</p> <p>2. Popíše vznik Byzantská říše a její vliv na vzdělanost Slovanů, rozlišuje pojmy islám a křesťanství, uvědomuje si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu.</p> <p>Orientuje se na dějepisné mapě Zařadí Slovanů do jednotlivých skupin</p> <p>3. Uvede příklady kultury Velké Moravy, rozliší legendy a historii. Objasní situaci vývoje českého státu, uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí</p> <p>4. Hodnotí úlohu křesťanství ve středověku , rozliší křesťanství a jiné věrouky, učí se chápat úlohu křesťanství a víry, popíše organizaci světské a církevní moci</p> <p>5. Učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální, poznává románské památky, uvede znaky románského slohu, příklady stavebních památek (regionálně)</p> <p>6. Vysvětlí změny v zemědělství, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel Posoudí význam vlády Karla IV., uvádí konkrétní příklady přínosu vlády Karla IV. pro český stát</p> <p>7. Uvede znaky gotiky a významné památky, rozpozná památky v regionu</p> <p>8. Zhodnotí úlohu reformátora, J. Husa, popíše způsob boje husitů, zdůvodní výsledek husitského hnutí</p> <p>9. Zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad, seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě, rozliší a objasní pojmy jagellonský stát a stavovská monarchie, uvede změny ve výrobě a obchodu, vysvětlí pojem manufaktura, vybere nejvýznamnější vynálezy, uvede okolnosti vzniku středověkého soustátí</p>	<p>Křesťanství a středověká Evropa Raný středověk</p> <p>1. Nový etnický obraz Evropy. Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj</p> <p>2. Byzantská říše islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci), křesťanství ve středověku, říše Franků , Vikingové</p> <p>Formování prvních státních celků v Evropě</p> <p>3. První státní útvary na našem území, Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě</p> <p>4. Úloha křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy</p> <p>5. Kultura středověké společnosti, struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Románské umění a vzdělanost</p> <p><u>Vrcholný středověk</u></p> <p>6. Rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam, život ve vrcholném středověku. Český stát za vlády posledních Přemyslovců. nástup Lucemburků a vláda Karla IV.</p> <p>7. Gotické umění a vzdělanost</p> <p>8. Husitství</p> <p><u>Pozdní středověk</u></p> <p>9. Český stát a velmoci v 15. – 18. století</p> <p>Doba poděbradská Jagellonský stát a stavovská monarchie, hospodářský a technický rozvoj v našich zemích a v západní Evropě Cesta ke vzniku středověkého soustátí</p>	<p>1. – 3. VMEGS objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa)</p> <p>5. VDO občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti)</p>

DĚJEPIS – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>10. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</p> <p><u>Objevy a dobývání, počátky nové doby</u></p> <p>11. Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p> <p>12. Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka</p> <p>13. Vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p> <p>14. Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>15. Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p> <p>16. Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus ,konstituční monarchie, parlamentarismus</p>	<p>10. Vybere hlavní znaky a příklady kulturních památek v období pozdního středověku</p> <p><u>Objev a dobývání, počátky nové doby</u></p> <p>11. Poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí, na mapě ukáže cesty mořeplavců, uvede význam objevných plaveb</p> <p>12. Pracuje s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí, uvede příklady a představitele kulturních památek</p> <p>13. Sestaví přehled reformátorů a úlohu reformace, seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli</p> <p>14. Objasní pojem absolutní monarchie, uvede představitele doby Rudolfa II., chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus, seznámí se s dobou Rudolfa II., učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii</p> <p>15. Vysvětlí úlohu českých stavů, popíše průběh stavovského povstání, popíše průběh třicetileté války, chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti</p> <p>16. Osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie, vysvětlí pojmy související s kolonialismem</p>	<p>10. Kultura a společnost v době pozdního středověku, jagellonská gotika</p> <p><u>Objevy a dobývání, počátky nové doby</u> Konec raného stí. a poč. novověku</p> <p>11. Zámořské a počátky dobývání světa, výroba a obchod v 16. století, městská společnost</p> <p>12. Počátky novověku Renesance, humanismus</p> <p>13. Náboženská reformace a její šíření Evropou</p> <p>14. Počátky absolutních monarchií Habsburkové na českém trůně</p> <p>15. Český stát v předbělohorských poměrech, , Třicetiletá válka barokní kultura a osvícenství</p> <p>16. Počátky kapitalismu v Anglii, Francii, Španělsku, první období kolonialismu, vykořisťování, rasismus, parlamentarismus, konstituční monarchie</p>	<p>11. VMEGS objevujeme Evropu a svět (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)</p> <p>13. MKV lidské vztahy (právo lidí žít společně, tolerance)</p> <p>14. VMEGS jsme Evropané (naše vlast a Evropa)</p> <p>16. MKV lidské vztahy (právo lidí žít společně, tolerance)</p> <p>16. MKV etnický původ (projevy rasové nesnášenlivosti)</p>

DĚJEPIS – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Modernizace společnosti 1. Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus</p> <p>2. Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích u nás, které charakterizují moderní společnost</p> <p>3. Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích, které charakterizují moderní společnost</p> <p>4. Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a změny ve světě, které charakterizují moderní společnost</p> <p>5. Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</p>	<p>Modernizace společnosti 1. Vysvětlí pojem absolutismus, sestaví přehled absolutistických států, charakterizuje absolutismus na vývoji jednotlivých evropských států</p> <p>2. Seznámí se situací českých zemích po třicetileté válce, chápe význam osvícenství, ujasní si pojem osvícenský absolutismus, baroko</p> <p>3. Učí se chápat změny ve společnosti, zdůvodní podstatu průmyslové revoluce, uvede příklady, uvádí příklady představitelů vědy, vymezí znaky a rozpozná památky baroka, uvede významné osobnosti. Uvede vliv osvícenství na působení panovníků, doloží reformami, zhodnotí význam reformem objasní pojem osvícenství</p> <p>4. Popíše boj za nezávislost, stanoví příčiny, popíše průběh revoluce v USA a zhodnotí její význam, pracuje s pojmy rasismus, násilí, - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu</p> <p>5. UVědomí si význam národního hnutí jako důsledek změn ve vývoji společnosti Stanoví příčiny, popíše průběh francouzské revoluce a zhodnotí její význam. Popíše napoleonské války.</p>	<p>Modernizace společnosti 1. Absolutismus v Evropě – Francie, Rusko, Prusko, Anglie</p> <p>2. Upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce, Společnost v době baroka, barokní kultura a umění České země v době osvícenského absolutismu za Marie Terezie a Josefa II.</p> <p>3. Počátky novověku v Evropě Zrod moderní vědy, baroko, rozvoj vzdělanosti v době osvícenství</p> <p>4. Vznik USA, státy na konci 18. století</p> <p>5. Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět</p>	<p>4. VDO principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie)</p> <p>4. MKV princip sociálního smíru a solidarity (otázka lidských práv, odpovědnost a příspěvní jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám)</p> <p>5. MKV princip sociálního smíru a solidarity (otázka lidských práv)</p>

DĚJEPIS – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
6. Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	6. Zhodnotí úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů, popíše fáze utváření novodobého českého národa, chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je vytvoření novodobých národů, seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků, uvede odlišné znaky a provede srovnání	6. Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa, národní obrození, Postavení českých zemí v habsburské monarchii do r.1848	
7. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	7. Charakterizuje znaky klasicismu a romantismu, poznává památky daných slohů, uvádí představitele	7. Kulturní rozrůzněnost doby.Klasicismus, romantismus	
8. Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií	8. Srovná hospodářskou vyspělost států, doloží nerovnoměrnost vývoje států Uvádí změny související s průmyslovou revolucí	8. Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů. Modernizace společnosti, industrializace, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	
9. Na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	9. Rozliší politické cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny neúspěchu, vysvětlí význam sjednocení Německa a Itálie pro další vývoj stanoví příčiny občanské války v USA, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA, chápe historický rozměr pojmu rasismus	9. Základní rysy české politiky roku 1848. Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokraticismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva. Procesy sjednocování Německa a Itálie. Občanská válka v USA. Kolonialismus	
<u>Moderní doba</u>	<u>Moderní doba</u>	<u>Moderní doba</u>	
10. Na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	10. Uvede lokální střety, rozliší pojmy záminka a příčina, popíše průběh 1. světové války, posoudí výsledek a důsledky, uvede příklady zneužití vynálezů a objevů ve válkách, vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele, pochopí okolnosti vzniku samostatné Československo, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky	10. Vývoj ve světě a českých zemích 1871-1918, české země v R-U monarchii, hospod. a kulturní život v českých zemích, první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky vznik Československa, hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	10. VDO principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokratické řešení konfliktů ve společnosti)

DĚJEPIS – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Moderní doba</p> <p>1. Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět.</p> <p>Rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu. Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv. Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.</p>	<p>Moderní doba</p> <p>1. Uvědomuje si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy</p> <p>rozlišuje pojmy totalitarismu a nacionalismu, rozliší vznik a cíle fašismu uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby, uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, agrese jmenuje představitele uměleckého života</p> <p>seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu orientuje se na mapě a popisuje průběh 2. světové války</p> <p>sestaví koalici, zhodnotí postoj velmocí uvede důsledky Mnichova popíše život v protektorátu uvede hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, zhodnotí výsledek a důsledky, , vyjmenuje zločiny proti lidskosti zhodnotí postoj umělců chápe poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948, objasní situaci v poválečném Československu v hospodářství i v kultuře, objasní politický převrat a jeho důsledky</p>	<p>Moderní doba</p> <p>1. Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systém- komunismus, fašismus, nacismus- důsledky pro Československo a svět</p> <p>Kultura, věda a technika před vypuknutím 2. sv.v.</p> <p>Mnichovská dohoda a její důsledky, Protektorát Čechy a Morava, Druhá světová válka, holocaust, znaky antisemitismu a jeho projevy, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, památná místa v ČR a Evropě</p> <p>Politické, mocenské a ekonomické důsledky války.</p> <p>poválečné uspořádání světa poválečné Československo – únorový převrat 1948</p>	<p>1. MKV lidské vztahy (právo lidí žít společně, udržovat tolerantní vztahy bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou příslušnost)</p> <p>1. MKV etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, projevy rasové nesnášenlivosti)</p>

DĚJEPIS – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><u>Rozdělený a integrující svět</u></p> <p>2. Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa. Uvede příklady střetávání obou bloků. Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.</p> <p>3. Posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>4. Prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<p><u>Rozdělený a integrující svět</u></p> <p>2. Posoudí závislost Československa na SSSR, objasní pojeven studená válka, určí zařazení do vojenských bloků, rozliší systém totalitní a demokratický, chápe možnost různých interpretací historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím, chápe vznik a problémy existence bipolárního světa</p> <p>na příkladech zdokumentuje vnitřní situaci Československa 1968-93, uvědomuje si nutnost respektovat identitu druhých, seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968)</p> <p>učí se chápat: postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů</p> <p>3. S pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního světa. Objasní pojem rozvojová země, uvede na příkladech změny tzv. třetího světa po 2.sv.v.</p> <p>4. Uvede důvody rozdělení Československa 1993 seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik České republiky</p> <p>pokusí se porozumět: ustavení demokrat. režimu</p> <p>posuzuje vliv médií na každodenní život a politické dění ujasní si začlenění České republiky do integračního procesu (vstup do EU), hrozba terorismu sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů, děl a autorů zamyslí se nad nejdůležitějšími problémy současnosti, uvede příklady snah o řešení současných problémů</p>	<p><u>Rozdělený a integrující svět</u></p> <p>2. Mezinárodně-politické změny.</p> <p>Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989</p> <p>Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi. Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření.</p> <p>Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)</p> <p>3. Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět</p> <p>4. Krize sovětského impéria – perestrojka Obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ 1989 Rozpad Československa, vznik České republiky 1993</p> <p>Česká republika na přelomu tisíciletí</p> <p>Technika, věda, kultura a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava ve 2. pol. 20. století, evropská integrace a globalizace Problémy současnosti.</p>	<p>1. MKV lidské vztahy (právo lidí žít společně, udržovat tolerantní vztahy)</p> <p>4. MDV fungování a vliv médií na společnost (faktory ovlivňující média, vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu, role médií v politickém životě, v politických změnách)</p>

5. 5. 2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět **výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Výchova k občanství v sobě zahrnuje po obsahové stránce témata komplexně rozvíjející osobnost dítěte, jako jsou sebepoznání a pochopení jeho postavení v různých typech kolektivu, setkání s druhými a respektování jejich odlišností, hodnota domova, vlasti a kulturního dědictví. Dále napomáhá porozumět základním lidským právům a jejich uplatňování v občanském životě, fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopadu na život každého z nás. Společně se snaží hledat východiska ze současných globálních problémů lidstva a vychovávat v duchu tolerance vůči odlišným národům a rasám. Každý je veden k úctě k životu a odpovědnosti za své zdraví, s čímž souvisí i znalost rizik a nebezpečí, která nás obklopují. Snaží se o rozvoj samostatně uvažujícího jedince, který se dokáže orientovat ve svém životě a poradit si i ve složitých situacích, do kterých se může v budoucnu dostat.

Předmět výchova k občanství navazuje na výuku předmětu člověk a jeho svět z prvního stupně. Předmět je vyučován v dotaci 1 hodina týdně v 6.- 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách, mediátéce, popř. v počítačové učebně. Do výuky mohou být zařazeny projekty, exkurze, besedy aj. aktivity.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učíme žáky vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií,
- vedeme žáky k užívání správné terminologie, k využívání poznatků z různých předmětů.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- samostatně řešit problémy, zvolit vhodné způsoby řešení,
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších aspektů a umět je obhájit.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění, vyjadřovat se kultivovaně v písemném i ústním projevu, vhodně argumentovat,

- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k pochopení významu týmové práce a postavení samostatné práce,
- učíme žáky uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách a účinně v nich pracovat,
- seznamujeme žáky s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu,
- učíme žáky diskutovat.

Kompetence občanské

- Učíme žáky přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot,
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky nacházet způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- učíme žáky orientovat se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické i duševní práce a osvojit si potřebné poznatky a dovednosti významné pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Všechny tematické okruhy /osobnostní, sociální a morální rozvoj/ postupně prolínají všemi ročníky 2. stupně v závislosti na věkových, sociálních, psychických aj. podmínkách žáků,
- toto průřezové téma je stěžejním ve výuce předmětu výchova k občanství.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

- Jsou zařazeny všechny tematické okruhy: Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova /MKV/

- Zařazujeme okruhy Lidské vztahy, Kulturní diference, Etnický původ

Mediální výchova /MDV/

- Tematický okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení /7. ročník/

Výchova demokratického občana /VDO/

- Tematické okruhy Občanská společnost a škola , Občan, občanská společnost a stát d Formy participace občanů v politickém životě a Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování prostupují všemi ročníky a společně s Osobnostní a sociální výchovou patří k nejdůležitějším průřezovým tématům v tomto předmětu

Environmentální výchova /EV/

- Tematické okruhy Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků, popř. potřeb školy./

Výchova k občanství v sobě zahrnuje většinu průřezových témat.

Komplexně rozvíjí všechny klíčové kompetence. K tomu volíme takové formy a metody výuky, které žákům umožňují optimální zvládnutí očekávaných výstupů. Preferujeme aktivizující metody výuky a formy práce podporující rozvoj sociálních dovedností žáků. V rámci výuky navštěvujeme tematicky laděné vzdělávací a kulturní akce (přednášky, besedy, představení a exkurze), jež napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa. Škola spolupracuje s Úřadem práce v Kutné Hoře, městským úřadem, s policií, o.s. Prostor Kolín, s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími institucemi.

Tematické okruhy průřezového tématu **osobnostní a sociální výchovy** prostupují všemi očekávanými i školními výstupy předmětu „Výchova k občanství.“ Jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Většina témat reflektuje aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí a prezentace vlastních názorů. Podrobnější přehled tohoto průřezového tématu je rozpracován na konci učebních osnov.

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Člověk ve společnosti</p> <p>1. Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p> <p>2. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.</p> <p>3. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.</p> <p>4. Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.</p>	<p>Člověk ve společnosti</p> <p>1. Orientuje se v kalendáři, vysvětlí původ a způsoby dodržování důležitých svátků, uvádí příklady pořekadel a přísloví. Vyhledá v kulturním kalendáři regionu kulturní instituci a významnou akci, doporučí zajímavou kulturní akci Zpracuje kulturní kalendář.</p> <p>2a) Vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny pro zdravý vývoj dítěte.. Rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby jejich řešení.</p> <p>2b) Charakterizuje školu, do níž chodí. Zajímá se o život ve škole, upevňuje si pracovní návyky pro učení, pochopí význam vzdělání, vysvětlí na příkladech práva a povinnosti žáků ve škole, uvědomuje si význam žákovské samosprávy</p> <p>2c) Vysvětlí pojem domova z hlediska své sounáležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti. Uvede příklady ze života, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu, jeho okolí a vlasti. Pochopí význam spolupráce lidí v rámci rodiny, domova, obce.</p> <p>3. Rozpozná nevhodné chování, projevy vandalizmu , seznámí se s důsledky vandalizmu, seznámí se s pravidly vzájemného soužití žáků ve škole i mimo ni a snaží se je dodržovat. Aktivně vystupuje proti vandalskému chování, vyhledá ve svém okolí jeho následky.</p> <p>4. Pozná a popíše naše státní a národní symboly, uvědomuje si, při kterých příležitostech se používají, vyhledá informace o jejich vzniku, historii. Vyhledá v kalendáři a v jiných zdrojích informace o státních svátcích a významných dnech</p>	<p>Člověk ve společnosti</p> <p>1. Rok v jeho proměnách a slavnostech, kalendář, zvyky, svátky, přísloví a pořekadla, regionální slavnosti, kulturní hodnoty a tradice, kulturní instituce v regionu</p> <p>2a) Rodina, rodinné vztahy, příbuzní, manželství, postavení jedince v rodině, funkce a vývoj rodiny, rodinné problémy, úplná a neúplná rodina, náhradní rodina</p> <p>2b) Naše škola, život ve škole, organizace učení-návyky, metody, význam vzdělání, práva a povinnosti žáků ve škole, školní a třídní samospráva</p> <p>2c) Domov, region, bydliště a jeho okolí, vlast – místo, kde žijeme, obecní zřízení, obecní úřad. Život v regionech</p> <p>3. Práva a povinnosti žáků v naší škole, Školní řád a jeho dodržování, význam a činnosti žákovské třídní samosprávy a školního parlamentu Mezilidská komunikace Ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p> <p>4. Státní a národní symboly, státní svátky, významné dny</p>	<p>OSV /viz přehled na konci tabulek/</p> <p>1. MKV kulturní diference /poznávání vlastního kulturního zakotvení/</p> <p>2. VDO občanská společnost a škola /škola jako model otevřeného partnerství, demokratické vztahy ve škole/</p> <p>2. MKV kulturní diference /člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení/</p> <p>3. VDO občanská společnost a škola /způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v životě školy/</p> <p>3. VDO občan, občanská společnost a stát /občan jako odpovědný člen společnosti-práva a povinnosti/</p> <p>4. VMEGS objevujeme Evropu a svět /státní symboly/</p>

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>5. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.</p> <p>6. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.</p> <p>7. Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.</p> <p>Člověk, stát a hospodářství</p> <p>8. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje</p>	<p>5. Seznámí se s pojmy vlastenectví a nacionalismus-vyhledá ve slovníku. Diskutuje o kladných a záporných projevech vztahu k vlasti a národu. Zajímá se o památná místa naší vlasti, co nás proslavilo, vyhledá informace o významných osobnostech z naší minulosti i současnosti. Popíše některé památné místo našeho regionu.</p> <p>6. Seznámí se se základními právy dětí, respektuje odlišnosti mezi lidmi, dokáže pomoci druhému, snaží se předcházet konfliktům nebo je řešit.</p> <p>7. Vysvětlí, proč je výhodné vzájemně si pomáhat a spolupracovat, rozdělit si úkoly. Objasní, které skupiny lidí potřebují ochranu a pomoc. Spolupracuje ve skupině, přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti a práce.</p> <p>Člověk, stát a hospodářství</p> <p>8. Uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti. Rozhoduje se, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi.</p>	<p>5. Pojmy vlast a vlastenectví, nacionalismus, naše vlast,, obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, osobnosti , které proslavily náš stát</p> <p>6. Základní práva a povinnosti dětí, rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, pomoc lidem v nouzi, konflikty v mezilidských vztazích a jejich řešení</p> <p>7. Lidská činnost, spolupráce lidí, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí, solidarita, pomoc lidem v ohrožení</p> <p>Člověk, stát a hospodářství</p> <p>8. Rodinný a osobní rozpočet, kapesné, hospodaření rodiny (příjmy a výdaje)</p>	<p>5. VMEGS Evropa a svět nás zajímá /místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu/</p> <p>6. VDO občan, občanská společnost a stát /Listina základních práv a svobod, principy soužití s minoritami/</p> <p>6. MKV lidské vztahy /udržovat tolerantní vztahy, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy/</p>

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Člověk ve společnosti</p> <p>1. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.</p> <p>2. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.</p> <p>3. Respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí. Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.</p> <p>4. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.</p> <p>5. Zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.</p> <p>6. Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.</p>	<p>Člověk ve společnosti</p> <p>1. Vysvětlí, proč je výhodné si vzájemně pomáhat a spolupracovat. Spolupracuje ve skupině, přebírá odpovědnost za společné úkoly. Rozliší individuální práci, spolupráci a soutěživost. Rozpozná, v jakých společenských vztazích je žák osobně začleněn a jaké sociální role pro něj z těchto vztahů vyplývají. Objasní význam dodržování zásad společenského styku a kulturního chování pro svůj vlastní život. Rozlišuje příklady mezilidské komunikace. Objasní výhody spolupráce na příkladech. Rozliší individuální práci, spolupráci a soutěživost.</p> <p>2. Charakterizuje prostředky masové komunikace, posoudí kladný i záporný vliv masmédií na veřejné mínění a chování lidí – vliv propagandy a reklamy. Rozliší fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení.</p> <p>3. Porovnává různé podoby a projevy kultury /odívání, bydlení, cestování, chování, náboženství atd./ . Respektuje odlišné projevy kultury. Popíše kulturní život svého bydliště, regionu, uvede své vlastní kulturní aktivity.</p> <p>4. Uvede příklady památných míst obce, regionu, chová se šetrně ke kulturním památkám , přírodnímu bohatství a majetku a navrhne, jak je lze chránit</p> <p>5. Vysvětlí pojem národnostní menšina ve vztahu k zemím EU. Seznámí se s kulturou některých národnostních menšin žijících v ČR, přistupuje tolerantně k národnostním menšinám. Objasní, jak nesnášenlivost narušuje mezilidské vztahy, diskutuje o předsudcích a stereotypech, respektuje kulturní rozmanitost. Popíše projevy netolerance, rasismu, xenofobie a extremismu, objasní důsledky nesnášenlivosti a navrhne, jak jí čelit</p> <p>6. Vysvětlí, proč je výhodné vzájemně si pomáhat a spolupracovat, rozdělit si úkoly. Spolupracuje ve skupině, přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti a práce. Chápe riziko mimořádných událostí, popíše situace ohrožení a nouze, objasní, které skupiny lidí potřebují zvýšenou ochranu a pomoc, v rámci svých možností dokáže pomoci lidem v nouzi –popíše projevy solidarity.</p>	<p>Člověk ve společnosti</p> <p>1. Shodné a rozdílné znaky mezi lidmi, tolerance, spolupráce lidí, pravidla chování, sociální skupina – vliv rodiny, školy, vrstevníků, ...sociální role, mezilidská komunikace-verbální a neverbální, konflikty v mezilidských vztazích, tolerance k menšinám Zásady lidského soužití, morálka, mravnost</p> <p>2. Sdělovací a komunikační prostředky /médiá/, hromadné sdělovací prostředky, masová kultura, veřejné mínění, kladný a záporný vliv masmédií</p> <p>3. Kultura a umění, podoby a projevy kultury, tradice, kulturní instituce, kultura ducha a těla. Rozmanitost kulturních projevů, respektování odlišných kultur, kultura chování.</p> <p>4. Přírodní a kulturní bohatství země a jejich ochrana, ochrana přírodního a kulturního bohatství v místě bydliště, krásy naší země</p> <p>5. Národnostní menšina, rovnost, nerovnost, rasismus, xenofobie, tolerance, problémy lidské nesnášenlivosti, Kultura národnostních menšin žijících v ČR</p> <p>6. Lidská činnost, spolupráce lidí, dělba práce, výhody spolupráce lidí, osobní a neosobní vztahy mezi lidmi. Ochrana obyvatel za mimořádných událostí. Integrovaný záchranný systém.</p>	<p>OSV /viz přehled na konci tabulek/ 1. VDO občan, občanská společnost a stát /principy soužití s minoritami</p> <p>1. MKV lidské vztahy /uplatňování principů slušného chování, morální normy/</p> <p>2. MDV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení /pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě/</p> <p>3. MKV kulturní difference /poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik/</p> <p>4. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí /ochrana přírody a kulturních památek/</p> <p>5. MKV etnický původ /postavení národnostních menšin-různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa/</p>

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Člověk, stát a hospodářství</p> <p>7. Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.</p>	<p>Člověk, stát a hospodářství</p> <p>7. Uvede základní lidské potřeby, rozezná a porovná různé formy vlastnictví. Zdůvodní nepřijatelné chování k vlastnictví, diskutuje o různých možnostech ochrany vlastnictví. Diskutuje o různých možnostech ochrany vlastnictví. Rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby využití volného času, orientuje se v nabídce volnočasových aktivit, připraví program, jak strávit volný čas.</p>	<p>Člověk stát a hospodářství</p> <p>7. Lidské potřeby, majetek, vlastnictví - hmotné a duševní, jejich ochrana, autorská práva životní úroveň, volný čas</p>	<p>7. VMEGS objevujeme Evropu a svět /životní styl mladých Evropanů/</p>
<p>Člověk, stát a právo</p> <p>8. Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.</p> <p>9. Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.</p> <p>10. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.</p> <p>11. Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů.</p> <p>12. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu.</p>	<p>Člověk, stát a právo</p> <p>8. Na příkladech známých států z dějin porovná jejich shodné a odlišné vlastnosti. Rozliší republiku a monarchii, demokracii a diktaturu. Uvede příklady unitárního státu a federace.</p> <p>9. Na příkladech objasní principy demokratického řízení státu - diskutuje o výhodách a nevýhodách demokratického způsobu řízení státu</p> <p>10. Pochopí volební systém ČR a vysvětlí, jak volby mohou ovlivnit další vývoj státu. Vyhledá informace o politických stranách v ČR a seznámí se se základy politického pluralismu demokratického státu. Uvede příklady činnosti místního zastupitelstva.</p> <p>11. Zjistí, jaké instituce působí v našem městě a jak ovlivňují jeho život. Zařadí naše město do příslušného kraje, který bude charakterizovat. Objasní rozdíl mezi hejtmánem, primátorem a starostou.</p> <p>12. Uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva. Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, uvede příklady porušování práv, dokáže uplatňovat svá práva.</p>	<p>Člověk, stát a právo</p> <p>8. Pojem stát a státní občanství. Znaky státu, typy a formy států od starověku do současnosti</p> <p>9. Principy demokracie - příklady</p> <p>10. Volby v demokratickém státě, volební právo, význam a formy voleb do zastupitelstev, znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Politický pluralismus, sociální dialog</p> <p>11. Obecní zastupitelstva, městský úřad, krajský úřad – jejich úkoly, členění</p> <p>12. Ústava ČR, Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práv s svobod, práva dětí, jejich ochrana, rovnost lidí, svoboda a její porušování, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p>	<p>8. VDO principy demokracie /demokracie jako protiváha diktatury a anarchie/</p> <p>9. VDO principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování /principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie/</p> <p>10. VDO formy participace občanů v politickém životě /volební systémy a demokratické volby a politika/</p> <p>11. VDO formy participace občanů v politickém životě /obec jako základní jednotka samosprávy státu/</p> <p>12. VDO občan, občanská společnost a stát /práva a povinnosti občana, Listina práv a svobod/</p>

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>13. Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.</p> <p>14. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společnosti, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích.</p>	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>13. Vyhledává informace o začlenění ČR do EU, o jejím vlivu, změnách v hospodářství. Seznámí se s právy a povinnostmi občanů členských zemí EU. Uvede příklady svobody pohybu osob, zboží, práce, kapitálu v EU.</p> <p>14. Na příkladech z nedávné minulosti a ze současnosti popíše funkce a objasní význam OSN a NATO při řešení světových konfliktů a při zajišťování kolektivní bezpečnosti. Seznámí se s dalšími mezinárodními organizacemi /UNESCO, UNICEF, Rada Evropy/ a vysvětlí, proč jsou důležité. Zjistí konkrétní účast ČR v zahraničních misích a posoudí jejich význam.</p>	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>13. ČR a EU, evropská integrace – podstata, význam, výhody Práva a povinnosti obyvatel EU</p> <p>14. OSN, NATO, UNESCO, UNICEF, Rada Evropy – jejich charakteristika a význam účasti ČR v těchto organizacích (mezinárodní spolupráce mezi státy a její výhody – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce Obrana státu, zahraniční mise</p>	<p>13. VMEGS jsme Evropané /Evropská unie, co Evropu spojuje a co ji rozděluje/</p> <p>13. VMEGS objevujeme Evropu a svět /naše vlast a Evropa, styl života v evropských zemích/</p> <p>14. VMEGS jsme Evropané /mezinárodní organizace/</p>

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Člověk jako jedinec</p> <p>1. Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek, rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.</p> <p>Člověk ve společnosti</p> <p>2. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.</p> <p>Člověk, stát a hospodářství</p> <p>3. Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny.</p> <p>Člověk, stát a právo</p> <p>4. Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.</p> <p>5. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě státu. Rozumí povinnostem občana při obraně státu.</p>	<p>Člověk jako jedinec</p> <p>1. Stručně charakterizuje hlavní etapy životního cyklu člověka z hlediska významných vývojových a sociálních událostí /zaměřit se především na období puberty a adolescence/. Uvede složky osobnosti, vysvětlí projevy zdravého a nezdravého sebevědomí, popíše chování osob s různým temperamentem, objasní projevy vloh a schopnosti, vliv osobních vzorů, sestaví svůj žebříček hodnot. Uvede příklady osobnostních vlastností, vysvětlí kdy je třeba mít pevnou vůli, určuje charakterové vlastnosti, navrhuje, jak usměrňovat své chování a jednání, uvede příklady sebeovládání, překonává osobní nedostatky, popíše své životní cíle a plány.</p> <p>Člověk ve společnosti</p> <p>2. Přiměřeně se prosazuje, učí se zvládat náročné životní situace, konflikty řeší nenásilným způsobem. Uplatňuje zásady společenského chování, vhodně komunikuje v různých situacích, objasní asertivní, pasivní a agresivní chování, navrhně, jak efektivně řešit konflikty a neshody.</p> <p>Člověk, stát a hospodářství</p> <p>3. Vysvětlí pojmy ekonomie a ekonomika, základní principy dělby práce v rodině a ve společnosti. Na základě nabídky a poptávky popíše fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu cen, uvede příklady výrobních a nevýrobních odvětví.</p> <p>Člověk, stát a právo</p> <p>4. Vysvětlí rozdíl mezi morální a právní normou. Orientuje se v jednoduchých právních úkonech, rozlišuje jednotlivé druhy práv. Objasní práva a povinnosti při osobní přepravě, nákupu, opravě, pronájmu – objasní důsledky jednoduchých právních úkonů.</p> <p>5. Objasní rozdíly v činnostech zákonodárných, výkonných a soudních a správních orgánů státu.</p> <p>Rozumí povinnostem občana při obraně státu (popíše konkrétní příklady z historie Čes. státu i ze současnosti).</p>	<p>Člověk jako jedinec</p> <p>1. Hlavní etapy vývoje člověka, puberta, adolescence, osobnost, projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, životní plány, sebepojetí, sebehodnocení - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých, stereotypy v posuzování druhých lidí vůle a volní vlastnosti, schopnosti, charakter, systém osobních hodnot, dovednosti, zájmy, vrozené předpoklady, osobní potenciál životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji, volný čas, psychické procesy a stavy</p> <p>Člověk ve společnosti</p> <p>2. Řešení konfliktů, modelové situace, náročné životní situace a jejich zvládání Tělesné a duševní zdraví Asertivní chování</p> <p>Člověk, stát a hospodářství</p> <p>3. Ekonomie, ekonomika, dělba práce, výrobní a nevýrobní odvětví a jejich charakteristika, principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny zboží a služeb</p> <p>Člověk, stát a právo</p> <p>4. Morální a právní norma, jednoduché právní úkony – smlouvy (koupě, oprava, prodej), osobní přeprava Druhy práv – ústavní, pracovní, obchodní, rodinné, živnostenské, občanské, mezinárodní, trestní, správní, finanční</p> <p>5. Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p>Ústava ČR, složky státní moci – zákonodárná, výkonná, soudní – Obrana státu v historii a v současnosti</p>	<p>OSV /viz přehled na konci tabulek/</p> <p>2. VDO principy demokracie /demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti/</p> <p>4. VDO principy demokracie /spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka/</p> <p>5. VDO principy demokracie /význam Ústavy/</p> <p>5. VDO formy participace občanů v politickém životě /demokratické volby a politika, parlamentní, krajské a komunální volby/</p>

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>6. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.</p> <p>7. Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu.</p>	<p>6. Vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu. Uvede příklady činnosti a spolupráce důležitých orgánů právní ochrany občanů /policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři/. Rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postizitelnosti občanů. Uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání.</p> <p>7. Respektuje práva a oprávněné zájmy druhých. Na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele, popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby. Charakterizuje principy demokratického způsobu řízení státu, objasní základní principy politického pluralismu.</p>	<p>6. Právní řád ČR, orgány právní ochrany občanů, druhy a postihy protiprávního jednání, korupce (příklady z praxe) Trestní postizitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví Právní řád ČR – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů Soustava soudů Právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>7. Základní práva a svobody, odpovědnost každého člověka, politika a politický pluralismus Všeobecná deklarace lidských práv /Listina základních práv a svobod/ Úmluva o právech dítěte Poškozování lidských práv v praxi Právní systém EU</p>	<p>6. VDO občan, občanská společnost a stát /občan jako odpovědný člen společnosti, práva, spravedlnost/</p> <p>7. VDO občan, občanská společnost a stát /vztah k jinému, respekt k identitám/ 7. VDO principy demokracie /principy demokracie/ 7. VDO formy participace občanů v politickém životě /společenské organizace a hnutí/</p>

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Člověk ve společnosti</p> <p>1. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.</p> <p>Člověk, stát a právo</p> <p>2. Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.</p> <p>3. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</p> <p>4. Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.</p> <p>5. Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.</p> <p>6. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozpozná protiprávní jednání. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.</p> <p>7. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.</p>	<p>Člověk ve společnosti</p> <p>1. Pochopí význam a smysl funkční rodiny, seznámí se se zákonem o rodině. Zjistí, jak funguje obecní zastupitelstvo. Seznámí se s činností městského úřadu.</p> <p>Člověk, stát a právo</p> <p>2. Chápe význam státního občanství pro uplatňování práv občanů</p> <p>3. Rozliší druhy práv, vlastními slovy nebo pomocí slovníku vysvětlí pojmy: právní stát, zákonnost, právní jistota obyvatel, právní vědomí. Uvede povinnosti občana při obraně státu.</p> <p>4. Charakterizuje každodenní právní vztahy, objasní, která práva a povinnosti z nich vyplývají. Seznámí se s náležitostmi vlastnického práva a jeho ochranou Vyhledá náležitosti pracovní smlouvy, základní pracovní práva a povinnosti Seznámí se s hlavními principy zákona o rodině, s principy uzavírání manželství</p> <p>5. Chápe význam uzavírání smluv jako nejčastějšího právního úkonu, uvede jejich příklady a chápe důsledky jednoduchých právních úkonů. Pracuje s pojmem „způsobilost k právním úkonům“</p> <p>6. Uvědomuje si vlastní odpovědnost za protiprávní jednání. Chápe význam a důležitost sankcí, uvádí vlastní příklady. Uvede příklady korupčního jednání, o příčinách a důsledcích.</p> <p>7. Rozliší úlohu policie, státního zastupitelství a soudů. Rozliší na příkladech přestupek a trestný čin a způsoby jejich projednávání. Uvědomuje si vlastní odpovědnost za své chování. Vyhledává v médiích příklady porušování zákonů.</p>	<p>Člověk ve společnosti</p> <p>1. Rodina, - zákon o rodině, manželství, výchova dětí, vztahy v rodině Městský úřad, zastupitelstvo – jejich fungování, orientační plán MěÚ</p> <p>Člověk, stát a právo</p> <p>2. Státní občanství a jeho vznik, práva a povinnosti občanů ČR a EU (migrace, pracovní, mezinárodní, ...- příklady z praxe Právní stát, právní vědomí</p> <p>4. Právní vztahy, vlastnictví, odpovědnost vlastníka, způsoby získání majetku, práva k cizím věcem, pojištění majetku Pracovní smlouva, zákoník práce Zákon o rodině, manželství a principy jeho uzavírání</p> <p>5. Způsobilost k právním úkonům Smlouvy – osobní přeprava, koupě, prodej, oprava, pronájem Význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající Styk s úřady</p> <p>6. Důsledky protiprávního jednání, sankce, odpovědnost za škodu, základní práva spotřebitele</p> <p>7. Policie, státní zastupitelství, soud Přestupek, trestný čin Protiprávní jednání a jeho řešení Soudní jednání Trestní právo, trestné činy nezletilých a mladistvých</p>	<p>OSV /viz přehled na konci tabulek/ 1. VDO formy participace občanů v politickém životě (obec jako základní jednotka samosprávy státu)</p> <p>2.- 4. VDO občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti občana, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za svoje postoje a činy)</p> <p>4. MKV lidské vztahy (důležitost integrace jedince v rodinných a profesních vztazích)</p> <p>6. -7. VDO principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, pořádek, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti)</p>

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Člověk jako jedinec</p> <p>8. Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.</p> <p>Člověk stát a hospodářství</p> <p>9. Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <p>10. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.</p> <p>11. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.</p> <p>12. Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.</p>	<p>Člověk jako jedinec</p> <p>8. Zamyslí se nad vlastním sebehodnocením a posoudí vliv osobních vlastností pro výběr vhodné střední školy a budoucího povolání. Pracuje na vlastním sebezdokonalování Uvědomuje si své životní plány a cíle, chápe zásadní podíl člověka na jejich realizaci.</p> <p>Člověk stát a hospodářství</p> <p>9. Popíše a na příkladech doloží fungování ekonomiky ČR, pracuje s pojmy výroba, obchod, služby. Seznámí se s principy tržního hospodářství. Vysvětlí, jak se stanovuje cena, vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz.</p> <p>10. Popíše příjmy a výdaje rodinného rozpočtu, promyslí, jak naložit se schodkovým, vyrovnaným nebo přebytkovým rozpočtem, uvede příklady, jak hospodařit s penězi. Popíše funkci peněz. Vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji, rozliší zbytečné a nezbytné výdaje domácnosti</p> <p>11. Pracuje s pojmem „státní rozpočet“, příjmy – výdaje, zjistí, z jakých položek se skládá státní rozpočet. Vysvětlí význam daní. Objasní význam sociální politiky státu.</p> <p>12. Vysvětlí funkci bank. Vyhledá v místě školy bankovní domy a zjistí, jaké služby nabízejí občanům. Vyhledá význam pojmů aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků. Vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým.</p> <p>Objasní, jak lze krýt deficit rozpočtu domácnosti v různých situacích opatřeními na straně příjmů a výdajů.</p>	<p>Člověk jako jedinec</p> <p>8. Sebehodnocení – schopnosti, dovednosti, zájmy, postoje – vliv na výběr budoucí školy a na volbu povolání</p> <p>Životní plány a cíle, perspektivy, adaptace na životní změny, vůle a osobní kázeň při seberozvoji</p> <p>Člověk stát a hospodářství</p> <p>9. Ekonomie – ekonomika Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost Tržní hospodářství, tvorba cen Inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání</p> <p>10. Jednoduchý rodinný rozpočet – příjmy a výdaje. Druhy rozpočtu (přebytkový, schodkový, vyrovnaný), funkce a podoby peněz, formy placení Pojmy: úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing</p> <p>11. Státní rozpočet, příjmy, výdaje, význam daní Sociální politika státu</p> <p>12. Peněžní ústavy a jejich funkce, aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků.</p> <p>Význam ČNB</p>	<p>8. OSV sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika, temperament, postoje, hodnoty, co o sobě vím a co ne, moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí)</p>

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>13. Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.</p> <p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>14. Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.</p> <p>15. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, v regionu.</p> <p>16. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.</p>	<p>13. Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, seznámí se s jejich omezením. Vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet, diskutuje o výhodách a rizicích různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení.</p> <p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>14. Popíše základní práva a povinnosti občanů EU, uvědomí si výhody začlenění našeho státu do evropské integrace.</p> <p>15. Uvědomuje si závažné problémy současného světa, které ohrožují přírodu i lidstvo, hledá jejich příčiny i možné důsledky, vyhledává informace z různých zdrojů a zpracovává je. Zaměří se na problémy regionu, které mohou souviset s globálními problémy.</p> <p>16. Vysvětlí pojem „terorismus“, uvede příklady z dějin i současnosti. Zaujme vlastní stanovisko ke způsobům jeho potírání. Diskutuje o možnostech boje proti terorismu. Uvede situace, ve kterých se Armáda ČR podílí na národní a mezinárodní obraně. Vyhledá informace o řešení krizí nevojenského charakteru na národní a mezinárodní úrovni a vysvětlí úlohu Armády ČR.</p>	<p>13. Hotovostní a bezhotovostní platby, debetní a kreditní platební karty</p> <p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>14. Práva a povinnosti občanů EU, evropská integrace</p> <p>15. Globalizace, globální problémy, klady a zápory, způsoby řešení globálních problémů</p> <p>16. Terorismus Globalizace – klady a zápory, významné globální problémy, možnosti jejich řešení</p>	<p>14. VMEGS objevujeme Evropu a svět (mezinárodní setkávání)</p> <p>15. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině)</p> <p>15. EV vztah člověka k prostředí (lokální ekologický problém)</p>

Tematické okruhy průřezového tématu „Osobnostní a sociální výchova“

Osobnostní rozvoj

1. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

2. Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí (7.r. 12 8.r. 1 9.r. 8)

3. Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

(6.r. 2,8 7.r. 7 8.r. 1 9.r. 8)

4. Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

(6.r. 6 7.r. 6 8.r. 1)

5. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

(6.r. 1 7.r. 1 8.r. 1)

Sociální rozvoj

6. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí (6.r. 2, 3 7.r. 1 8.r. 2)

7. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) (6.r. 2, 3 7.r. 1 8.r. 2)

8. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci (6.r. 2, 3, 6 7.r. 1 8.r. 2)

9. Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence (6.r. 3, 7 7.r. 1, 6 8.r. 2)

Morální rozvoj

10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci (6.r. 2, 3, 6 7.r. 6 8.r. 2, 8 9.r. 4)

11. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne (6.r. 2, 3, 6 7.r. 2, 4, 5 8.r. 2, 8 9.r. 4)

Vysvětlivky: 6.r. 2, 3.....6. ročník, školní výstup č. 2, 3

5. 6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** je realizována v povinných vyučovacích předmětech – fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis /na 2. stupni/ a volitelném předmětu – ekologický seminář /2. stupeň/. Charakteristika volitelného předmětu je součástí podkapitoly Volitelné předměty

Do celé vzdělávací oblasti bylo přidáno 6 disponibilních hodin na 2. stupni základního vzdělávání.

Vzdělávací předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

5. 6. 1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Fyzika navazuje především na výuku matematiky a předmětu člověk a jeho svět na stupni prvním. Obsahově se fyzika člení do několika oblastí, které pokrývají široké spektrum přírodních jevů. Vyučování fyziky žákům poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, nabízí dobrodružství poznávání a chápání okolního světa. Dává jim potřebný základ pro lepší porozumění a využívání současných technologií a pomáhá jim tak lépe se orientovat v běžném životě. Hlavní důraz je kladen na praktické činnosti realizující se formou pokusů, experimentů či měření a co nejužší propojení s podmínkami v reálném životě. Fyzika se snaží podporovat samostatné a otevřené myšlení žáků, umožňuje jim kriticky se zamýšlet nad zadanými problémy souvisejícími s přírodními jevy a vyjadřovat k nim vlastní názory. V neposlední řadě vede žáky k pochopení složitosti a komplexnosti vztahů člověka a přírodního prostředí. Žákům se zájmem a nadaným žákům umožňujeme individuální rozvoj například zadáváním složitějších problémových úkolů, přípravou pokusů, řešením olympiád a podobně.

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku / v 6.roč. - 2hod, v 7.roč.- 2 hod., v 8. roč. – 2 hod., v 9. roč. 2 hod./ . Vyučování probíhá většinou v učebně s interaktivní tabulí zpravidla s celou třídou najednou, pouze v případě laboratorních prací lze pracovat podle podmínek školy s polovinou třídy.

Volíme takové formy a metody výuky, které žákům umožňují optimální zvládnutí učiva /např. problémové a skupinové vyučování, laboratorní práce.../

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojování obecně užívaných termínů, symbolů a znaků a ke vhodnému používání,
- učíme žáky vyhledávat, třídit a propojovat informace,
- prostřednictvím vhodně volených zadání učíme žáky poznávat smysl osvojovaných postupů pro běžný život,

- učíme žáky samostatně měřit a experimentovat a porovnávat tyto informace, vytvářet si komplexní pohled na přírodní vědy.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky chápat význam kontroly dosažených výsledků,
- uvědomit si, že důležité je i zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení,
- hledat vlastní postup při řešení problémů,
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle,
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke spolupráci při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině,
- učíme žáky při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
- ke stanovení pravidel pro práci skupiny i samostatnou práci.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k uvědomování si své školní povinnosti a souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu,
- k pochopení výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce,
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce, hlavně s fyzikálními přístroji a zařízeními.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Nejvíce se uplatní témata Rozvoj schopností a poznávání a Kreativita – zařazeno po celou dobu výuky předmětu /6. – 9. ročník/

Environmentální výchova /EV/

- V 8. a 9. ročníku témata Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/ - Do výuky budeme průběžně zařazovat soutěže, laboratorní práce, odborné filmy, tematické exkurze, besedy s odborníky (OSV, EV).

FYZIKA – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Látky a tělesa</p> <p>1. Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p> <p>2. Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</p> <p>3. Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</p> <p>4. Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</p>	<p>Látky a tělesa</p> <p>1. Rozliší jednotlivá skupenství na základě částicové stavby a neustálého pohybu jednotlivých částic, rozliší látku pevnou, kapalnou a plynnou, odliší pojmy těleso a látka</p> <p>2. Využívá vhodně zvolená měřidla k určení fyzikálních veličin, ovládá značky a jednotky základních fyzikálních veličin, veličiny vyjádří v různých jednotkách, měří, váží, pracuje s odměrným válcem a teploměrem, hodinami a stopkami</p> <p>3. Prakticky se seznámí s fyzikální veličinou hustotou a s daným vztahem, měří hustoměrem, pracuje s fyzikálními tabulkami</p> <p>4. Předpoví změnu některých fyzikálních veličin při změně teploty</p>	<p>Látky a tělesa</p> <p>1. Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou, difúze Látka a těleso- rozdíly, vlastnosti</p> <p>2. – 4. Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas hustota</p>	<p>1. – 7. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení)</p> <p>1-7.OSV kreativita (pružnost nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality)</p>
<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>5. Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet</p> <p>6. Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p>	<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>5. Využívá prakticky poznatky o působení magnetického a elektrického pole</p> <p>6. Sestaví správně podle schématu elektrický obvod</p>	<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>5. Elektrické a magnetické pole, elektrická a magnetická síla, elektrický náboj</p> <p>6. Elektrický obvod- zdroj napětí, spínač, spotřebič</p>	
<p>Síly</p> <p>7. Změří velikost působící síly</p>	<p>Síly</p> <p>7. Změří velikost gravitační síly pomocí siloměru, vypočítá velikost gravitační síly pomocí hmotnosti tělesa</p>	<p>Síly</p> <p>7. Gravitační pole, gravitační síla- přímá úměra mezi gravitační silou a hmotností tělesa</p>	

FYZIKA – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Pohyb těles</p> <p>1. Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</p> <p>2. Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p> <p>Síly</p> <p>3. Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</p> <p>4. Využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích</p> <p>5. Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</p> <p>Mechanické vlastnosti tekutin</p> <p>6. Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p> <p>7. Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</p>	<p>Pohyb těles</p> <p>1. Určí druh pohybu tělesa, rozhodne, zda je dané těleso v klidu nebo v pohybu vzhledem k jinému tělesu</p> <p>2. Řeší s porozuměním vztahy mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu, znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak</p> <p>Síly</p> <p>3. Rozpozná jednotlivé druhy sil působící na těleso, určí u každé síly velikost, směr a výslednici, navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly</p> <p>4. Aplikuje Newtonovy zákony na konkrétních případech</p> <p>5. Předpoví chování páky a výhody kladky v jednotlivých praktických případech</p> <p>Mechanické vlastnosti tekutin</p> <p>6. Uvede konkrétní příklady využití zákonitostí tlaku v kapalinách a plynech v praktickém životě, vysvětlí vznik hydrostatického tlaku, využije Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení, vysvětlí vznik atmosférického tlaku a tlaku plynu v uzavřené nádobě</p> <p>7. Předpoví chování těles v kapalinách a plynech z analýzy sil působících na těleso, objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci</p>	<p>Pohyb těles</p> <p>1. – 2. Pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý Trajektorie rychlost</p> <p>Síly</p> <p>3. Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí Třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi Gravitační síla</p> <p>4. Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí</p> <p>5. Rovnováha na páce a pevné kládce, otáčivé účinky síly</p> <p>Mechanické vlastnosti tekutin</p> <p>6. Pascalův zákon – hydraulická zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře</p> <p>7. Archimédův zákon – vztlaková síla, potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách</p>	<p>1. – 7. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení)</p> <p>1. -7.OSV kreativita (pružnost nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality)</p>

FYZIKA – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Energie</p> <p>1. Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa</p> <p>2. Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p> <p>3. Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p> <p>4. Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p> <p>5. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>Energie</p> <p>1. Využívá vztah mezi silou, prací a energií, v jednoduchých případech určí změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlosti a hmotnosti</p> <p>2. Využívá vztah mezi výkonem, prací a časem, rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice koná práci, výkon, objasní pojem účinnost</p> <p>3. Uvede na konkrétních příkladech přeměny různých forem energie</p> <p>4. Aplikuje poznatky o teple přijatém nebo odevzdaném na konkrétních příkladech, vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty, rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny, rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a uvede praktický příklad, vysvětlí základní meteorologické děje, seznámí se s jevem anomálie vody a jeho důsledky v přírodě</p> <p>5. Rozpozná výhody a nevýhody různých energetických zdrojů vzhledem k životnímu prostředí</p>	<p>Energie</p> <p>1. – 3. Formy energie - pohybová a polohová energie, vnitřní energie, elektrická energie a výkon, výroba a přenos elektrické energie, účinnost</p> <p>4. Přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p> <p>5. Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	<p>1. – 10. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení)</p> <p>1. -10. OSV kreativita (pružnost nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality)</p> <p>5. EV základní podmínky života (energie-e. a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky <u>přírodní zdroje</u>-surovinové a energetické zdroje, vyčerpátnost, vlivy na prostředí, hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)</p>

FYZIKA – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Zvukové děje</p> <p>6. Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>7. Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<p>Zvukové děje</p> <p>6. Rozpozná zvuk a vhodnost daného prostředí pro jeho šíření, dovede objasnit vznik ozvěny, má představu o tom, jak hlasitě jsou zvuky v jeho okolí</p> <p>7. Zhodnotí nutnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí z důvodů jeho negativního ovlivňování lidského života</p>	<p>Zvukové děje</p> <p>6. – 7. Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku, výška zvukového tónu</p>	<p>5. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí doprava a životní prostředí- význam a vývoj, energetické zdroje dopravy, její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace průmyslu a ŽP- průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracované materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně ŽP, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti) odpady-odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)</p> <p>5. EV vztah člověka k prostředí (naše obec-přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání, řešení odpadového hospodářství)</p>

FYZIKA – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>8. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p> <p>9. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p> <p>10. Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</p>	<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>8. Rozliší vodič od izolantu, uvede příklady a praktické využití vodičů a izolantů</p> <p>8. Změří elektrický proud, napětí a odpor pomocí multimetru, zvládne správné zapojení voltmetru a ampérmetru v elektrickém obvodu, dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem</p> <p>10. Při praktických úkolech aplikuje Ohmův zákon</p>	<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>8. -10. Elektrické pole-tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p>	

FYZIKA – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>1. Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p> <p>2. Zapojí správně polovodičovou diodu</p> <p>Energie</p> <p>3. Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p> <p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>4. Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p>5. Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p> <p>Vesmír</p> <p>6. Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p> <p>7. Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p>	<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>1. Předpoví a zhodnotí vznik indukovaného napětí</p> <p>2. Zapojí správně polovodičovou diodu, rozliší vodič, izolant, polovodič</p> <p>Energie</p> <p>3. Vysvětlí pojmy radioaktivita, štěpná reakce, uvede význam a nebezpečí jaderné energie, popíše výrobu elektrické energie v jaderných elektrárnách</p> <p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>4. Na praktických úkolech aplikuje zákon o šíření a odrazu světla, rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo jenom odráží, objasní vznik stínu</p> <p>5. Na praktických příkladech aplikuje lom světla a využívá při čočkách, dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě</p> <p>Vesmír</p> <p>6. Objasní pohyb planet a měsíců pomocí poznatků o gravitačních silách, popíše Sluneční soustavu</p> <p>7. Odliší hvězdy od planet na základě jejich vlastností</p>	<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>1. – 2. elektrické a magnetické pole – magnet, magnetismus, el. náboj, el. proud, napětí, obvody, zdroje napětí, elektrická a magnetická síla, stejnosměrný elektromotor, transformátor, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p> <p>Energie</p> <p>3. Formy energie - jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením</p> <p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>4. -5. Vlastnosti světla – zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění Slunce a Měsíce, zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně), zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně), rozklad bílého světla hranolem</p> <p>Vesmír</p> <p>6. Sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze</p> <p>7. Hvězdy – jejich složení</p>	<p>1. – 7. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení)</p> <p>1. -7.OSV kreativita (pružnost nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality)</p> <p>3. EV základní podmínky života (energie-e. a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání e., možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)</p>

5. 6. 2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a zdraví vlastního i druhých. Výuka chemie, tak jako ostatní přírodovědné předměty, významně přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem. Do výuky začleňujeme laboratorní práce.

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po 2 hodinách týdně. Výuka probíhá v odborné učebně zpravidla s celou třídou, pouze v případě laboratorních prací lze pracovat s polovinou třídy podle podmínek školy. Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a také s matematikou. Navazuje na učivo 1. stupně základní školy v předmětu člověk a jeho svět.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učíme žáky osvojit si správné užívání nejběžnějších termínů, symbolů a značek,
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život,
- vytvářet si komplexní pohled na přírodní vědy,
- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k pochopení významu kontroly dosažených výsledků,
- k hledání vlastního postupu při řešení problémů a vysvětlování chemické podstaty dějů a jevů ze života,
- k získávání informací, které jsou potřebné k dosažení cíle a k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení,
- vyjadřování závěrů na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky vhodně argumentovat,
- při společné práci efektivně komunikovat s ostatními.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky samostatně řešit přiměřeně náročné úkoly a dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k uvědomování si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu,
- k pochopení základní ekologické souvislosti a environmentálních problémů a pohlížení na ně komplexně,
- k poskytování podle svých možností účinné pomoci a chování se zodpovědně v krizových situacích, respektování pravidel pro práci s chemickými látkami, řádu učebny chemie a pravidel bezpečnosti práce, poskytnutí první pomoci při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky,
- k pochopení výhody dodržovat pravidla zdravého životního stylu.
-

Kompetence pracovní

- Učíme žáky přistupovat kriticky k výsledkům, které žák dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce,
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Environmentální výchova /EV/

- Téma Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí
/8. – 9. ročník/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Hodnoty, postoje a praktická etika /8. – 9. ročník/

CHEMIE – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <p>1. Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.</p> <p>2. Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.</p> <p>3. Objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.</p> <p>Směsi</p> <p>4. Rozlišuje směsi a chemické látky, vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení, vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek, navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsi o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi.</p> <p>5. Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití.</p> <p>6. Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.</p> <p>Částicové složení látek a chemické prvky</p> <p>7. Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.</p>	<p>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <p>1. Určí vlastnosti látek ve svém okolí. Rozliší látky, tělesa, skupenství látek a jejich změny</p> <p>2. Bezpečně pracuje se zředěnými žiravinami, hlavně takovými, které lze volně koupit a které se používají v domácnostech, zná jejich rizika, dovede poskytnout první pomoc, umí přivolat pomoc, zná telefonní číslo záchranné služby, hasičů.. Volí vhodné ochranné pomůcky, správně je používá.</p> <p>3. Seznámí se s chemickými provozy ve svém okolí, s možností havárie a úniku nebezpečných látek a s bezpečným chováním při takovéto události.</p> <p>Směsi</p> <p>4. Rozliší různé druhy směsí, vypočítá a připraví daný roztok rozpuštěním pevných látek, navrhne oddělení různých složek směsí, některé provede v praxi.</p> <p>5. Rozliší různé druhy vody, jejich výskyt a použití, seznámí se s technologií čištění pitné i odpadní vody, seznámí se s hygienickými požadavky na pitnou vodu.</p> <p>6. Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu, navrhne prevenci a likvidaci jejich znečištění. Vysvětlí význam kyslíku pro život na zemi.</p> <p>Částicové složení látek a chemické prvky</p> <p>7. Rozlišuje atom a molekulu, správně používá pojmy proton, neutron, elektron, nakreslí schéma atomu</p>	<p>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <p>1. vlastností látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek, skupenství</p> <p>2. zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě, ochranné pomůcky nebezpečné látky a přípravky - R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam</p> <p>3. mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek</p> <p>Směsi</p> <p>4. směsi - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace složek roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)</p> <p>5. voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody, tvrdá a měkká voda, vodní kámen</p> <p>6. vzduch - složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva</p> <p>Částicové složení látek a chemické prvky</p> <p>7. částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony</p>	<p>2. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost, spolehlivost)</p> <p>3. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost, spolehlivost)</p> <p>5. – 6. EV základní podmínky života (voda – vztahy vlastností vody a života, význam vody, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)</p> <p>6. EV základní podmínky života (ovzduší – význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší, čistota ovzduší u nás)</p>

CHEMIE – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>8. Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech.</p> <p>9. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.</p> <p>Chemické reakce</p> <p>10. Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.</p> <p>11. Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.</p> <p>Anorganické sloučeniny</p> <p>12. Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.</p> <p>13. Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet.</p> <p>14. Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.</p>	<p>8. Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny, správně používá pojmy</p> <p>9. Orientuje se v periodické tabulce prvků, pozná nejdůležitější kovy a nekovy, odhadne z umístění v tabulce jejich pravděpodobné vlastnosti.</p> <p>Chemické reakce</p> <p>10. Uvede příklady některých reakcí, klasifikuje je a zhodnotí, rozliší výchozí látky a produkty.</p> <p>11. Přečte jednoduché chemické rovnice</p> <p>Anorganické sloučeniny</p> <p>12. Seznámí se s vybranými oxidy, kyselinami, hydroxidy a solemi, porovná jejich vlastnosti, použítí a vliv na životní prostředí. Popíše správný způsob ředění kyselin, hydroxidů, ředění prakticky provede.</p> <p>13. Pochopí vznik kyselých dešťů, jejich špatný vliv na životní prostředí, navrhne řešení.</p> <p>14. Seznámí se se stupnicí pH a orientuje se na ní, seznámí se s indikátory a s používáním neutralizace v praxi</p>	<p>8. prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin</p> <p>9. skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo</p> <p>Chemické reakce</p> <p>10. klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní</p> <p>11. chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice</p> <p>Anorganické sloučeniny</p> <p>12. oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů kyseliny a hydroxidy - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů solí kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů</p> <p>13. – 14. kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; stupnice pH, neutralizace</p>	<p>12. -13 EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (čistota ovzduší a vody u nás)</p>

CHEMIE – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Organické sloučeniny</p> <p>1. Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.</p> <p>2. Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.</p> <p>3. Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.</p> <p>4. Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů, určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu, uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů.</p>	<p>Organické sloučeniny</p> <p>1. Orientuje se v problematice nejjednodušších uhlovodíků, jejich vlastnostech a použití.</p> <p>2. Porovná jednotlivá paliva, rozliší produkty průmyslového zpracování ropy, uvědomí si, jaký vliv má spalování těchto produktů na životní prostředí.</p> <p>3. Zhodnotí zdroje, vlastnosti a použití vybraných derivátů uhlovodíků</p> <p>4. Orientuje se ve fotosyntéze a uvede příklady zdrojů a vlastností důležitých bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů, popíše jejich význam pro výživu člověka.</p>	<p>Organické sloučeniny</p> <p>1. uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků Oxidy, soli</p> <p>2. paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva</p> <p>3. deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin, halogenderivátů, nebezpečí freonů</p> <p>4. přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle</p>	<p>2. EV základní podmínky života (přírodní zdroje – surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, hospodaření s přírodními zdroji, význam, získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)</p> <p>2. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí – význam, vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)</p>

CHEMIE – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Chemické reakce</p> <p>5. přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.</p> <p>6. aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.</p> <p>Chemie a společnost</p> <p>7. zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.</p> <p>8. aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.</p> <p>9. orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.</p>	<p>Chemické reakce</p> <p>5. přečte jednoduché chemické rovnice a vypočítá je.</p> <p>6. porovná faktory ovlivňující reakce, seznámí se s možným nebezpečným průběhem chemické reakce, seznámí se s výrobou elektrické energie chemickou cestou.</p> <p>Chemie a společnost</p> <p>7. orientuje se v problematice chemického průmyslu – prvotní a druhotné suroviny, recyklace, životní prostředí, uvede, kde se v ČR nacházejí významné chemické závody.</p> <p>8. zhodnotí různé druhy hořlaviny a jejich hašení, pochopí jejich nebezpečí, dokáže poskytnout první pomoc při popáleninách, seznámí se se způsoby hašení požáru, s typy hasicích přístrojů.</p> <p>9. zhodnotí využívání různých látek v praxi z hlediska životního prostředí a zdraví člověka, seznámí se s pravidly bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti – lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky atd., vysvětlí pojmy: pesticidy, detergenty, insekticidy, léčiva, návykové látky. Uvede nebezpečí používání návykových látek.</p>	<p>Chemické reakce</p> <p>5. chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost</p> <p>6. faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou</p> <p>Chemie a společnost</p> <p>7. chemický průmysl v ČR - výroby, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze průmyslová hnojiva, jednosložková, kombinovaná, vliv hnojiv na životní prostředí tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika plasty a syntetická vlákna - vlastností, použití, likvidace</p> <p>8. hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti</p> <p>9. detergenty, pesticidy a insekticidy léčiva a návykové látky</p>	<p>7. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí – vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení) (odpady a hospodaření s odpady – odpady a příroda, principy hospodaření s odpady, druhotné suroviny)</p> <p>8. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost, spolehlivost)</p> <p>9. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství) 9. EV základní podmínky života (ochrana čistoty vody, pitná voda, půda a ohrožení půdy) 9. EV vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)</p>

6. 6. 3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonů pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání, poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování rovnováhy existence živých soustav, včetně člověka. Předmět integruje poznatky z biologických i z dalších přírodovědných předmětů. Obsah učiva je strukturován tak, aby si v průběhu vzdělávání žáci vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s mnohotvárnými formami života na Zemi a naučili se správně chápat spjatost člověka s přírodou a jejími zákonitostmi.

Výuka probíhá na celém druhém stupni po 2 hodinách týdně v každém ročníku. Předmět se vyučuje v kmenových učebnách nebo v učebně s interaktivní tabulí. Přírodopis navazuje na předmět člověk a jeho svět z prvního stupně. Hodiny se nedělí na skupiny, pouze v případě laboratorních prací lze pracovat s polovinou třídy podle podmínek školy. Podle možností se organizují různé typy exkurzí.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učíme žáky osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky,
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život,
- vytvářet si komplexní pohled na přírodní vědy,
- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky,
- získat přehled o vzniku a vývoji Země a života, o životě různých organismů a o jejich vzájemných vztazích.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k pochopení významu kontroly dosažených výsledků,
- k získávání informací, které jsou potřebné k dosažení cíle, vyvozování závěrů,
- k vyjadřování a obhajobě závěrů na základě ověřených výsledků.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky hodnotit kriticky své jednání i jednání jiných ve vztahu k životnímu prostředí jako celku i k druhým lidem,
- spolupracovat při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině,
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
- učíme žáky stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je.

Kompetence občanské

- Učíme žáky uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu,
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně,
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích,
- pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce,
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce,
- osvojit si takové poznatky, jichž by mohli žáci později využívat jak ve svém vzdělání, tak ve svém praktickém denním životě.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Environmentální výchova /EV/

- Témata Ekosystémy , Základní podmínky života a Vztah člověka k prostředí zařazujeme průběžně do 6. – 9. ročníku.

Multikulturní výchova /MKV/

- Téma Etnický původ /8. ročník/

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

V rámci výuky je možné zařadit exkurze, besedy s odborníky, spolupracovat s Městským úřadem v Kutné Hoře odborem životního prostředí. V rámci Dne Země pořádá škola různé ekologické aktivity. Žáci se mohou zúčastnit biologické olympiády/EV/.

PŘÍRODOPIS – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Obecná biologie a genetika</p> <p>1. Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p> <p>2. Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</p> <p>3. Třídí organizmy a zařadí vybrané organizmy do říší a nižších taxonomických jednotek.</p> <p>4. Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>5. Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</p> <p>6. Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	<p>Obecná biologie a genetika</p> <p>1. Vysvětlí základní projevy a podmínky života organismů. Orientuje se ve vzniku a vývoji organismů</p> <p>2. Nakreslí a popíše jednoduché schéma živočišné buňky, rostlinné buňky a buňky bakterií. Vysvětlí základní funkce organel v buňce</p> <p>3. Rozlišuje pojmy – buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgánové soustavy, organismus. Vysvětlí jejich základní funkce u rostlin i živočichů. Rozlišuje pojmy – jednobuněčnost, mnohobuněčnost a uvádí příklady. Zařazuje organismy do zadaných taxonomických jednotek</p> <p>4. Rozlišuje pojmy – pohlavní a nepohlavní rozmnožování. Uvádí konkrétní příklady k těmto způsobům rozmnožování</p> <p>5. Diskutuje na téma významu rozmnožování z hlediska dědičnosti</p> <p>6. Popíše stavbu virů a bakterií. Uvede některé typy virových a bakteriálních nemocí a vysvětlí prevenci nákazy. Uvede příklady využití bakterií člověkem.</p>	<p>Obecná biologie a genetika</p> <p>1. vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života</p> <p>2. základní struktura života - buňky, pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy</p> <p>3. jednobuněčné a mnohobuněčné organizmy význam a zásady třídění organismů</p> <p>Soustava organismů (systém rostlin, systém živočichů)</p> <p>4. Způsoby rozmnožování</p> <p>5. dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení</p> <p>6. viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití</p>	

PŘÍRODOPIS – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Biologie hub</p> <p>7. Rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>8. Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <p>9. Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</p> <p>Biologie rostlin</p> <p>10. Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>Biologie živočichů</p> <p>11. Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>12. Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>13. Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení daného prostředí</p> <p>14. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>Biologie hub</p> <p>7. Popíše (nakreslí) stavbu těla a rozmnožování hub. Popíše a popíše znaky vybraných druhů hub. Rozlišuje známé jedovaté houby od jedlých hub</p> <p>8. Rozlišuje pojmy – autotrofní a heterotrofní výživa, ekosystém potravní řetězec, cizopasník, rozkladač. Popíše z pohledu ekologie vzájemné vztahy mezi organismy a houbami</p> <p>9. Vysvětluje pojmy symbióza, parasitismus na příkladu lišejníků. Popíše stavbu těla lišejníků. Rozpozná některé druhy lišejníků za pomoci obrázků. Uvede konkrétní význam lišejníků v přírodě</p> <p>Biologie rostlin</p> <p>10. Uvádí vybrané zástupce řas, vysvětlí význam řas v přírodě a pro člověka, vysvětlí pojem stélka, kolonie. Uvede znaky přizpůsobení prostředí a postavení v ekosystému.</p> <p>Biologie živočichů</p> <p>11. Uvádí charakteristické rysy stavby těla vybraných živočichů, vysvětlí význam orgánových soustav, jejich zvláštností a přizpůsobení prostředí. Popisuje vybrané projevy chování živočichů. Vypráví o způsobu života vybraných živočichů a zařazuje je do základních taxonomických jednotek.</p> <p>13. Na základě získaných zkušeností objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí</p> <p>14. Diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka. Dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>Biologie hub</p> <p>7. houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy</p> <p>houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami</p> <p>8. Výživa hub, ekosystém, potravní řetězec, cizopasník, rozkladač</p> <p>9. lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam</p> <p>Biologie rostlin</p> <p>10. Nižší rostliny - Řasy</p> <p>Biologie živočichů</p> <p>11. – 13. Bezobratlí: Prvoci, Žahavci, Ploštěnci, Hlístí, Měkkýši, Kroužkovci, Členovci, Ostnokožci</p>	<p>10. EV ekosystémy (moře-druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík)</p> <p>11-13) EV základní podmínky života (ochrana biologických druhů-důvody a způsoby ochrany jednotlivých druhů)</p>

PŘÍRODOPIS – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Základy ekologie</p> <p>14. Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>15. Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>16. Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>17. Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p>Praktické poznávání přírody</p> <p>18. Aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Základy ekologie</p> <p>14. Uvede konkrétní příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Rozlišuje pojmy – potravní řetězec, producent, konzument, predátor, cizopasník, rozkladač, ekosystém, ekologie Popíše z pohledu ekologie vzájemné vztahy mezi organismy</p> <p>15. Rozlišuje pojmy – populace, společenstvo, ekosystém Na příkladech objasní vztah mezi živými a neživými složkami ekosystému</p> <p>16. Vytváří příklady jednoduchých potravních řetězců Vysvětlí a zhodnotí význam těchto potravních řetězců</p> <p>17. Popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky Pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí Diskutuje o globálních problémech a navrhuje jejich řešení</p> <p>18. Popíše význam používání lupy a mikroskopu v přírodopisu Popisuje stavební části mikroskopu Používá správně techniku při pozorování lupou a Mikroskopem. Aktivně používá zjednodušené klíče a atlasy</p>	<p>Základy ekologie</p> <p>14. organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím</p> <p>15. populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy</p> <p>16. potravní řetězce, rovnováha v ekosystému</p> <p>17. ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p> <p>18. praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů</p>	<p>14. EV ekosystémy les-les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa)</p>

PŘÍRODOPIS – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Biologie živočichů</p> <p>1. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>2. Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>3. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>Biologie rostlin</p> <p>4. Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>5. Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>6. Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>7. Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>8. Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p>	<p>Biologie živočichů</p> <p>1. Popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců živočichů Srovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy Je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů Rozlišuje základní zástupce Porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků Zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů</p> <p>2. Popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů Vypráví o způsobu života vybraných živočichů Na základě získaných zkušeností objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí</p> <p>3. Diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka Dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>Biologie rostlin</p> <p>4. Rozlišuje pojmy buňka, pletivo orgán. Popíše vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů rostlin Na konkrétních příkladech uvede význam jednotlivých částí těla rostlin</p> <p>5. Popíše vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů rostlin Srovnává stavbu těla s jinými zástupci rostlin</p> <p>6. Uvede základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování</p> <p>7. Poznává a zařazuje vybrané zástupce podle charakteristických znaků do systematické skupiny rostlin Pracuje s literaturou, obrázky a zjednodušenými atlasy</p> <p>8. Objasní přizpůsobování se rostlin podmínkám prostředí od historie po současnost Diskutuje o významu rostlin v přírodě i pro člověka</p>	<p>Biologie živočichů</p> <p>1. vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)</p> <p>2. projevy chování živočichů</p> <p>3. rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost</p> <p>Biologie rostlin</p> <p>4. – 5. rostlinné tělo, buňka, pletivo anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) rostlinné tělo, buňka, pletivo</p> <p>6. fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p> <p>7. systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradin (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>8. význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>1. – 3. EV ekosystémy (moře-druhová odlišnost, význam pro biosféru)</p> <p>1.- 3. EV základní podmínky života (ochrana biologických druhů-důvody a způsoby ochrany jednotlivých druhů)</p> <p>4.- 8. EV ekosystémy (les-les v našem prostředí, význam lesa)</p> <p>(umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)</p> <p>4.-8. EV vztah člověka k prostředí (aktuální ekologický problém-příklad, příčiny a důsledky problému, možnosti řešení, vlastní názor, jeho zdůvodnění a prezentace)</p>

PŘÍRODOPIS – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Praktické poznávání přírody</p> <p>9. Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Praktické poznávání přírody</p> <p>9. aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody výsledky pozorování zaznamená písemně do laboratorního protokolu</p>	<p>Praktické poznávání přírody</p> <p>9. praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů</p>	

PŘÍRODOPIS – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Biologie živočichů</p> <p>1. Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>2. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>3. Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>4. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>Biologie člověka</p> <p>5. Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>6. Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p> <p>7. Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p> <p>8. Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p>9. Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>Biologie živočichů</p> <p>1. Popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců živočichů</p> <p>2. Je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů Rozlišuje základní zástupce Porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků Zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů</p> <p>3. Popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů</p> <p>4. Diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka - Dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>Biologie člověka</p> <p>5. Určí polohu, popíše stavbu a funkci orgánových soustav lidského těla. Vysvětlí provázanost jednotlivých orgánů či orgánových soustav na fungování lidského těla. Objasní komunikaci lidského těla s okolním prostředím.</p> <p>6. – 7. . Vysvětlí fylogenezi lidského druhu podle současných vědeckých názorů. Popíše vznik a vývin jedince (oplození, těhotenství, porod) Charakterizuje hlavní období lidského života Objasní rozdíly ve vývoji ženského a mužského pohlaví</p> <p>8. Je seznámen s přenosem a původci nemocí Zachovává praktické zásady prevence a postupy při léčení běžných nemocí. Vysvětlí vliv prostředí a životního stylu na člověka a jeho zdraví.</p> <p>9. Poskytuje první pomoc v běžných situacích, včetně transportu při různých poraněních</p>	<p>Biologie živočichů</p> <p>1. stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování</p> <p>2. vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - Savci</p> <p>3. rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost</p> <p>4. projevy chování živočichů</p> <p>Biologie člověka</p> <p>5. anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti</p> <p>6. – 7. fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka</p> <p>8. nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p> <p>9. životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka První pomoc</p>	<p>6. MKV etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale jejich vzájemná rovnost, projevy rasové nesnášenlivosti-jejich rozpoznávání a důvody vzniku)</p>

PŘÍRODOPIS – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Praktické poznávání přírody</p> <p>10. Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Praktické poznávání přírody</p> <p>10. prakticky provede ošetření zlomeniny (ruka, noha) prakticky naznačí na figuríně první pomoc provede praktické zjištění váhy a výšky provede výpočet BM provede měření dechové a tepové frekvence u vybraných žáků v klidu a při tělesné námaze</p>	<p>Praktické poznávání přírody</p> <p>10. praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem</p> <p>Základy první pomoci</p>	

PŘÍRODOPIS – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Neživá příroda</p> <p>1. Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života</p> <p>2. Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p>3. Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p> <p>4. Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</p> <p>5. Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</p> <p>6. Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p>	<p>Neživá příroda</p> <p>1. Odlišuje jednotlivé sféry Země a vysvětluje jejich funkce na trvání života na Zemi Popíše stavbu Země Vysvětluje význam Slunce, vody, kyslíku, oxidu uhličitého pro život na Zemi. Objasňuje nebezpečí rychlých změn podmínek prostředí pro život.</p> <p>2. Rozlišuje pojmy – nerost, hornina, magmatické, sedimentární, metamorfované horniny S pomocí literatury, obrázků určí vzorky na základě charakteristických znaků Stručně popíše běžné nerosty a horniny a vysvětlí jejich původ (zejména ze svého regionu) Uvádí fyzikální a chemické vlastnosti nerostů</p> <p>3. Vysvětlí původ, příčiny a důsledky sopečné činnosti, zemětřesení a tektonické činnosti. Vysvětlí pojmy eroze, zvětrávání a dovede uvést příklady. Popíše horninotvorný cyklus. Vysvětlí a popíše průběh a význam koloběhu vody v přírodě.</p> <p>4. Popíše jednotlivé půdotvorné činitele a porovná jejich vliv na vznik půd Rozlišuje hlavní typy půd a půdní druhy v naší přírodě</p> <p>5. Charakterizuje jednotlivá geologická období podle typických znaků Uvede typické organismy daných geologických období a jejich přizpůsobení se prostředí</p> <p>6. Diskutuje o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi Rozlišuje pojmy – počasí, podnebí Vyhledává informace o změnách podnebí a počasí na Zemi Charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí, jejich dopady a ochranu před nimi.</p>	<p>Neživá příroda</p> <p>1. Země – vznik a stavba Zemi</p> <p>2. nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie</p> <p>3. vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky</p> <p>4. půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace</p> <p>5. Geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí</p> <p>6. podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p>	<p>4. EV základní podmínky života (půda-propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině)</p> <p>6. EV vztah člověka k prostředí (naše obec-příroda obce a její ochrana, zajišťování ochrany ŽP v obci, instituce, nevládní organizace, lidé, nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje-příklady uplatňování ve světě a u nás</p>

PŘÍRODOPIS – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Praktické poznávání přírody</p> <p>7. Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Praktické poznávání přírody</p> <p>7. Žák pozoruje přírodu okem, lupou a jednoduchým mikroskopem, používá jednoduché atlasy a klíče a provádí a vyhodnocuje jednoduché experimenty a laboratorní práce.</p>	<p>Praktické poznávání přírody</p> <p>7. praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů</p>	

5. 6. 4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Zeměpis obohacuje vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v regionu, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

V činnostní oblasti žáci získávají dovednosti potřebné k práci s mapou, statistickými daty a informačními kanály. Samostatně se učí informace vyhledávat, třídít a posuzovat důležitost a spolehlivost získaných dat pro potvrzení či vyvrácení hypotéz. Žáci se učí vyjadřovat a ověřovat si domněnky týkající se přírodních procesů, učí se uvažovat nad efektivní využitelností zdrojů energie v praxi. Důležitou součástí je i nácvik chování žáků v situacích ohrožujících život, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Výuka probíhá na celém druhém stupni (6. ročník 2 hodiny, 7. ročník 2 hodiny, 8. ročník 2 hodiny, 9. ročník 1 hodina týdně). Předmět se vyučuje v kmenových učebnách, v učebně s interaktivní tabulí nebo v učebně vybavené pomůckami pro výuku zeměpisu, třída se nedělí na skupiny. Zeměpis navazuje na předmět člověk a jeho svět z prvního stupně.

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda i z jiných vzdělávacích oblastí (předmětů) – matematika, dějepis, informatika

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učíme žáky osvojit si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejích hlavních složkách,
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život,
- vytvářet si komplexní pohled na přírodní vědy,
- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky, vyhledávat, třídít a porovnávat informace, používat odbornou terminologii (geografickou, kartografickou a topografickou), získané poznatky využívat v praxi,
- uvědomit si význam přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti, jejich zákonitost, podmíněnost a souvislost,
- využívat vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k pochopení významu kontroly dosažených výsledků,

- k získávání informací, které jsou potřebné k dosažení cíle, k vyvozování a ověřování závěrů,
- učíme žáky navrhnout postupy k řešení negativních důsledků přírodních a společenských vlivů na životní prostředí,
- učíme žáky kriticky se zamýšlet nad hlavními světovými ohnisky konfliktů, vyhledávat informace o problémech světa-hledat jejich společné a odlišné znaky, navrhnout varianty řešení těchto problémů.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky hodnotit kriticky své jednání i jednání jiných ve vztahu k životnímu prostředí jako celku i k druhým lidem,
- spolupracovat při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině,
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie k dokreslení aktuálních změn a poměrů v různých regionech světa.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je,
- využívat zkušeností pedagogů a odborníků z oboru geografie pro svůj vlastní rozvoj.

Kompetence občanské

- Učíme žáky uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu,
- uplatňovat v praxi požadavky na kvalitnější životní prostředí,
- podporovat rozhodnutí vedoucí k ochraně zdraví a života člověka.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce, plnit důsledně školní povinnosti,
- osvojit si takové poznatky, jichž by mohli žáci později využívat jak ve svém vzdělání, tak ve svém praktickém denním životě,
- osvojit si zásady bezpečného pobytu a pohybu ve volné přírodě, zásady, jež by žák mohl využít při orientaci v terénu.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Multikulturní výchova /MKV/

- Zařazujeme témata Kulturní diference a Etnický původ

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Témata: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita

Environmentální výchova /EV/

- Témata Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí zařazujeme průběžně do všech ročníků.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

- Všechna témata průběžně zařazujeme: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět a Jsme Evropané.

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

Výuku zeměpisu je možno doplnit exkurzemi a výlety, při nichž lze naplňovat průřezová témata OSV, EV a VMEGS. V hodinách je vhodné zpracovávat projekty. Žáci se mohou zúčastňovat olympiády.

ZEMĚPIS – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>1. Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátům z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>2. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>3. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>4. Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p> <p>Přírodní obraz Země</p> <p>5. Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</p> <p>6. Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p>	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>1. žák využívá mapu a další zdroje informací – statistické tabulky, internet, encyklopedie k získávání informací; informace třídí, zobecňuje a interpretuje</p> <p>2a) žák porozumí základním geografickým a kartografickým pojmům 2b) žák umí vysvětlit, co je to mapa, dokáže mapu číst</p> <p>3. čte informace z různých druhů map a plánů (obecně zeměpisná, tematická, plán města,...); orientuje se v jevech a procesech spojených s lidskými aktivitami</p> <p>4. žák se pokusí podle kartografických zásad vytvořit jednoduchý plánec, mapu</p> <p>Přírodní obraz Země</p> <p>5a) Žák rozumí pojmům vesmír, hvězdy, planety, družice planet, komety, galaxie, Mléčná dráha, sluneční soustava 5b) žák posoudí postavení Země ve vesmíru</p> <p>6a) žák objasní pohyby Země kolem Slunce a kolem zemské osy, hodnotí důsledky pro praktický život 6b) seznámí se s fázemi a pohybem Měsíce 6c) žák si uvědomuje různé příčiny trvání dne a noci v rozdílných zeměpisných šířkách, rozumí střídání ročních období; pochopí pojmy jarní a podzimní rovnodennost a letní a zimní slunovrat 6d) určí příčiny rozdílného času na Zemi</p>	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>1. statistická data a jejich grafické vyjádření, základní informační média, mapa</p> <p>2. hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky Měřítko a obsah map a plánů, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice; určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti Glóbus, měřítko glóbusu</p> <p>3. praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě</p> <p>4. Geografická kartografie a topografie - aplikace</p> <p>Přírodní obraz Země</p> <p>5. Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost</p> <p>6. Země jako vesmírné těleso – pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas, světový čas</p>	

ZEMĚPIS – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>7. Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p>	<p>7a) orientuje se ve stavbě zemského tělesa a procesu jeho vývoje 7b) umí vysvětlit zásady rozmístění podnebných pásů na Zemi, seznámí se s pojmy počasí a podnebí 7c) orientuje se v základní hydrologické terminologii, chápe význam slova ledovec, sněžná čára, seznámí se se světovými oceány a moři 7d) rozlišuje typy a druhy půd 7e) orientuje se v základních pojmech z ekologie, vysvětlí příčiny výskytu rostlinných a živočišných druhů podle nadm. výšky a podnebných pásů 7f) vysvětlí pojem krajinná sféra, rozpozná jednotlivé přírodní krajiny na zemském povrchu a podá jejich základní charakteristiku</p>	<p>7. krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti</p>	<p>7. EV ekosystémy (les – význam, les v našem prostředí, pole – význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí; vodní zdroje – lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii Kulturní krajina – pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</p>
<p>8. Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p>	<p>8a) objasní protikladné působení vnitřních a vnějších činitelů působících na utváření zemského povrchu 8b) orientuje se v procesech vedoucích k vzniku zemětřesení, sopečné činnosti 8c) žák rozliší složky a vazby živé a neživé přírody a jejich důsledek na život lidí</p>	<p>8. systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografická pásma, geografické pásy, výškové stupně</p>	
<p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <p>9. Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p> <p>10. Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>11. Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>12. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p> <p>13. Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p>	<p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <p>9. žák si vytvoří představu o počtu obyvatel na Zemi, podle různých kritérií posuzuje rozmístění obyvatelstva</p> <p>10a) žák chápe pojem sídlo, vesnice, město, urbanizace – popíše typické znaky sídel v různých oblastech světa 10b) žák zdůvodní výhody a nevýhody života ve městech</p> <p>11a) žák má určit a vymežit hlavní oblasti světového hospodářství</p> <p>12. žák uvádí kritéria pro porovnání vyspělosti zemí (HDP, gramotnost,..)</p> <p>13. porovnává státy světa podle různých kritérií (zeměpisné polohy, státního zřízení a formy vlády, začlenění do politických a hosp. seskupení ;pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států světa a na jejich základě dělí státy světa od nejvyspělejších až po rozvojové</p>	<p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <p>9. obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní demografické, geografické, hospodářské a kulturní charakteristiky</p> <p>10. aktuální sídelní poměry současného světa, urbanizace</p> <p>11. světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura</p> <p>12. světové hospodářství – ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úroveň</p> <p>13. Aktuální poměry současného světa. Politická, hospodářská a bezpečnostní seskupení (integrace) států</p>	
1.			

ZEMĚPIS - 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Životní prostředí</p> <p>14. Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p> <p>15. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>16. Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <p>17. Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>18. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>19. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<p>Životní prostředí</p> <p>14.žák s porozuměním používá pojem krajinná sféra; pokouší se rozlišit znaky přírodních a kulturních krajin</p> <p>15.žák umí na konkrétních příkladech ve světě rozlišit základní prvky krajiny, přírodní a kulturní krajinné složky</p> <p>16.žák posoudí vliv člověka na krajinu</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <p>17.žák určuje světové strany na mapě a v terénu; používá mapu velkého měřítka – orientuje se podle vyznačených objektů v krajině; pracuje s azimutem</p> <p>18. žák vytvoří jednoduchý náčrtek krajiny, posoudí zkreslení na mapě</p> <p>19.žák při cvičení v terénu dbá zásad bezpečného pohybu; svým chováním reaguje na situace navozující případ nebezpečí nebo živelné pohromy</p>	<p>Životní prostředí</p> <p>14.krajina – přírodní a společenské prostředí</p> <p>15.Krajina – typy krajin</p> <p>16.vztah příroda a společnost – globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <p>17.Pohyb podle mapy a azimutu. Pomůcky a přístroje. Stanoviště a orientační body. Hlavní a vedlejší světové strany</p> <p>18.cvičení a pozorování místní krajiny – schematické náčrtky pochodové osy; odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu</p> <p>19.Ochrana člověka při ohrožení života a zdraví – živelní pohromy, opatření a chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>	

ZEMĚPIS – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>1. Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>2. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>3. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>4. Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p> <p>Regiony světa</p> <p>5. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>6. Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojeová jádra a periferní zóny</p> <p>7. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>8. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou základních změn v nich</p>	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>1.žák používá statistické materiály, internet, encyklopedie, fotografie – na základě znalostí získaných z těchto zdrojů třídí, posuzuje hodnotu zdrojů dat a statistických ukazatelů</p> <p>2. používá s porozuměním základní terminologii – mapa, plán, zeměpisná poloha, měřítko mapy, legenda mapy, obsah mapy; orientuje se na mapě zemských polokoulí a na mapách jednotlivých světadílů a oceánů;</p> <p>3.čte informace z různých druhů map, pokouší se porovnávat regiony a oblasti</p> <p>4.pracuje a orientuje se v rejstříku atlasů – určuje zeměpisnou polohu na mapách; používá myšlenkové schémata a mapy k uspořádání informací o lidech, životním prostředí v prostorových souvislostech</p> <p>Regiony světa</p> <p>5.žák rozlišuje pojmy světadíl a kontinent; pojmenuje a vyhledá v mapách jednotlivé světadíly, provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu</p> <p>6.žák se seznámí s významnými geografickými pojmy – přímořský a vnitrozemský stát, vyhledá na mapě významné státy a oblasti probíraných světadílů; uvede odlišnosti územního uspořádání a argumenty pro dělení států na menší územní celky</p> <p>7a)žák ze získaných poznatků hodnotí přírodní a hospodářské poměry regionů světa – porovnává hlavní oblasti hospodářství, lokality s těžbou nerostných surovin, oblasti cestovního ruchu 7b)podává stručný přehled modelových států probíraných regionů světa</p> <p>8.dokáže formulovat základní příčiny náboženských, politických a vojenských konfliktů, rozumí ohrožení světa terorismem; sleduje změny, které v krajině probíraných regionů nastaly a mohou nastat antropogenním vlivem</p>	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>1.statistická data a jejich vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat;</p> <p>2.komunikační geografický a kartografický jazyk: vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy</p> <p>3.praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě</p> <p>4.geografická kartografie a topografie – zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti</p> <p>Regiony světa</p> <p>5.světadíly, oceány, makroregiony světa – určující kritéria</p> <p>6.makroregiony světa – porovnávací kritéria. Regionální společenské, hospodářské a politické útvary – národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace. Hlavní a periferní oblasti světa</p> <p>7.světadíly, oceány, makroregiony světa – přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonom. poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní, oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské a kulturní oblasti)</p> <p>8.modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické a hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p>	<p>6. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, svět nás zajímá, místa mající vztah ke světu)</p> <p>6. MKV kulturní rozdíly (člověk jako součást etnika)</p> <p>7. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, svět nás zajímá, místa mající vztah ke světu)</p> <p>7. MKV kulturní rozdíly (člověk jako součást etnika)</p>

ZEMĚPIS - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>1. Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátům z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>2. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>3. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>4. Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů</p> <p>Regiony světa</p> <p>5. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>6. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p>	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>1.žák vyhledává informace z různých zdrojů dat; zjištěné informace zobecňuje a výsledky interpretuje</p> <p>2.Používá s porozuměním základní pojmy:mapa, plán, polohopis a výškopis, legenda a měřítko mapy, zeměpisná poloha</p> <p>3.žák umí číst informace z různých druhů map – obecně geografických, tematických; dokáže charakterizovat podle mapy faktory ovlivňující život člověka</p> <p>4.žák vytvoří jednoduchý plánec na základě vlastního pozorování v místní krajině a na základě dat získaných z různých médií</p> <p>Regiony světa</p> <p>5.Žák vysvětlí rozdíl mezi pojmy světadíl a kontinent; vymezí na mapě hranice Evropy; uvědomí si význam polohy vzhledem k postavení ve světě</p> <p>6a)žák porovná přírodní poměry Evropy ve srovnání s ostatními světadíly 6b)žák vyjmenuje významné přírodní zdroje v Evropě a vyhledá ložiska nerostných surovin 6c)žák popíše vývoj počtu obyvatel;podle jednotlivých znaků zhodnotí strukturu evropské populace 6d)žák lokalizuje hlavní oblasti zemědělství a průmyslu v Evropě 6e)žák porovná úroveň služeb a cestovního ruchu vybraných států Evropy; hodnotí postavení Evropy v rámci světového obchodu</p>	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>1.statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická media a zdroje dat</p> <p>2.Geografická kartografie a topografie</p> <p>3.praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě</p> <p>4.základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska - uzly</p> <p>Regiony světa</p> <p>5.světadíly – určující a porovnávací kritéria</p> <p>6.Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy; možnosti jejich řešení</p>	<p>1. MKV etnický původ (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v ČR) 1. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (druhy dopravy a ekologická zátěž)</p> <p>1.) VMEGS objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, život Evropanů)</p> <p>4. OSV rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení)</p> <p>6.VMEGS Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, svět nás zajímá, místa mající vztah ke světu)</p> <p>6. MKV kulturní rozdíly (člověk jako součást etnika)</p> <p>6. VMEGS jsme Evropané (Evropská unie, mezinárodní organizace).</p>

ZEMĚPIS – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>7. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou základních změn v nich</p> <p>Česká republika</p> <p>8. Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</p> <p>9. Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vztahy místního regionu k vyšším územním celkům</p> <p>10. Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p>	<p>7) žák chápe přiměřeně věku změny, které v Evropě nastaly resp. mohou nastat; určí a vyhledá na mapě státy EU a evropské státy NATO</p> <p>Česká republika</p> <p>8.žák aktivně pracuje s mapou - vyhledá na mapě středního měřítko místní region; dokáže specifikovat přírodní, sídelní a hospodářské poměry regionu</p> <p>9.žák umí využít osvojené znalosti k zhodnocení významu místní krajiny a posouzení dalšího vývoje regionu v rámci státu a vzhledem k sousedním státům</p> <p>10a)žák určí geografickou polohu ČR vzhledem k Evropě 10b)žák rozlišuje základní horopisné celky, dokáže popsat jejich podnebí, charakterizuje vodstvo, půdy flóru a faunu, zhodnotí stav ŽP, lokalizuje a popíše velkoplošná chráněná území ČR 10c)rovnává ukazatelé lidnatosti a další demografické údaje; zná faktory ovlivňující rozmístění obyvatel a sídel 10d)žák popisuje v základních rysech jednotlivé hospodářské oblasti – zemědělství, průmysl, doprava a spoje, služby, rekreace a cestovní ruch, zahr. obchod</p>	<p>7)Světadíly – přiměřená charakteristika z hlediska přírodních socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti</p> <p>Česká republika</p> <p>8. místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)</p> <p>9. místní region – vztahy k okolním regionům</p> <p>10.Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit; sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich projevy a dopady ;hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu</p>	<p>10. VMEGS Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)</p> <p>10. VMEGS objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa)</p> <p>10. EV základní podmínky života (voda-vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)</p> <p>10. EV ekosystémy (vodní zdroje-lidské aktivity spojené s vodním hosp.důležitost pro krajinnou ekologii)</p> <p>10. EV ekosystémy (pole, les -význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí)</p> <p>10. EV základní podmínky života (půda-propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině)</p> <p>10. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (význam ochrany)</p>

ZEMĚPIS – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>11. Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p> <p>12. Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <p>13. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p>	<p>11a) žák lokalizuje jednotlivé kraje ČR, rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR; 11b) uvede typické znaky jednotlivých krajů, vyhledá významné objekty kraje</p> <p>12. žák zná mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR; hodnotí na příkladech přeshraniční spolupráci; rozumí pojmu euroregion</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <p>13. žák pořídí jednoduchý náčrtek krajiny, zachytí turisticky významné body</p>	<p>11. regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu</p> <p>12. přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <p>13. cvičení a pozorování v terénu místní krajiny – jednoduché panoramatické náčrtky a situační plánky</p>	<p>11. OSV kreativita (originalita, pružnost nápadů)</p>

ZEMĚPIS – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>1. Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátům z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>2. Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p> <p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <p>3. Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p> <p>4. Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>5. Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>6. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>1. žák využívá poznatky získané z různých zdrojů dat, dává je do vzájemných souvislostí, interpretuje je</p> <p>2. používá mapy k uspořádání informací o lidech, životním prostředí v prostorových souvislostech</p> <p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <p>3a) žák se orientuje v mapách obsahující informace o obyvatelstvu v celosvětovém měřítku 3b) žák rozumí demografickým pojmům (přirozený přírůstek, porodnost, věková pyramida,...) 3c) uvádí na konkrétních příkladech ve světě oblasti přelidnění -jeho dopad na sociální a životní prostředí a členění obyvatelstva podle socioekonom. znaků</p> <p>4a) žák chápe vliv prostředí na rozvoj sídel 4b) žák vysvětlí rozdíl mezi městem a venkovským osídlením, popíše proces urbanizace a suburbanizace; zdůvodní obecné výhody a nevýhody život ve městech a na venkově</p> <p>5. žák popíše a lokalizuje na hospodářských mapách světa hlavní oblasti světového hospodářství</p> <p>6. žák zná činitele ovlivňující rozmístění hospodářských aktivit; srovnává hospodářský potenciál tří největších hospodářských center světa</p>	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>1. základní informační geografická média a zdroje dat</p> <p>2. mapa – obsah mapy. Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě</p> <p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <p>3. Obyvatelstvo světa – základní kvalitativní a kvantitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky</p> <p>4. globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – sídelní systémy, urbanizace a suburbanizace</p> <p>5. Světové hospodářství</p> <p>6. Světové hospodářství – ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně</p>	<p>3. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (Evropa a svět nás zajímá) 3. MKV etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost)</p> <p>4. EV ekosystémy (lidské sídlo – město – vesnice – umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)</p> <p>5. VMEGS objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa) 5. EV lidské aktivity a problémy ŽP (průmysl a ŽP) 6. EV ekosystémy (pole – význam) 6. EV základní podmínky života (přírodní zdroje – surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam využívání přírodních zdrojů v okolí) 6. VMEGS objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa)</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>7. Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>8. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p> <p>Životní prostředí</p> <p>9. Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <p>10. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p>	<p>7a)žák se orientuje na politické mapě světa- uvede příklady hospodářských, vojenských a politických seskupení 7b)pojmenuje kritéria podle kterých posoudí vyspělost a životní úroveň států světa</p> <p>8a)žák uvádí příklady politických, náboženských a národnostních konfliktů ve světě 8b) zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení konfliktů</p> <p>Životní prostředí</p> <p>9a)žák na příkladech vysvětlí závislost jednotlivých složek životního prostředí a důsledky vlivů člověka na životní prostředí, a na krajinu 9b)žák zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí v globálním i lokálním měřítku; uvědomuje si negativní dopad zhoršené kvality životního prostředí na zdraví obyvatelstva; vyjádří, co každý může udělat pro zlepšení životního prostředí</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <p>10.žák využívá znalosti při pozorování místní krajiny – pracuje s pojmem ekosystém a biodiverzita</p>	<p>7.Aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa</p> <p>8.Politická , bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států. geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska</p> <p>Životní prostředí</p> <p>9.Vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <p>10.Geografická exkurze – hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p>	<p>10.OSV kreativita (pružnost nápadů, originalita, schopnost dotahovat nápady do reality)</p>

5. 7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena předměty **hudební výchova a výtvarná výchova**. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** je realizována na 1. a 2. stupni v povinných vyučovacích předmětech – **hudební výchova, výtvarná výchova** a ve volitelném předmětu – **výtvarná tvorba** /na 2. stupni/.

Charakteristika volitelného předmětu je součástí podkapitoly Volitelné předměty

5. 7. 1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacích předmětů, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacích předmětů

Cílem je rozvíjení hudebnosti žáků a získání vztahu k hudbě a umění. Rozvíjí se ve čtyřech hlavních činnostech – zpěv, poslech, pohyb, hra na hudební nástroje. Těsná souvislost vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů hudební výchova je patrná s některými tématy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (pohyb, tanec), Jazyk a jazyková komunikace (texty písní, rytmizace slov,..).

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Předmět se vyučuje ve všech ročnících 1. i 2. stupně po jedné vyučovací hodině, třída se nedělí na skupiny. Vyučování probíhá ve třídě nebo v aule školy - s využíváním hudební techniky (ozvučení místnosti, mikrofony, klavír) za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Základní formou realizace je vyučovací hodina, kromě toho jsou realizovány různé akce, např. pěvecké soutěže žáků, žákovská vystoupení, školní akademie.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební a aby s nimi dovedli zacházet, vyhledávat a třídit je,
- ukazujeme žákům, že přehled v oblasti hudebního umění jim umožní prožitky z tohoto oboru lidské činnosti intenzivněji prožívat,

- vedeme žáky na základě jejich dispozic k intonačně čistému a rytmickému jednohlasému zpěvu.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit, samostatně a kriticky přemýšlet, pracovat s chybou, ukázat cestu ke správnému řešení,
- předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě, vedeme žáky ke kritickému posuzování žánrů a stylů hudby,
- na základě individuální hudební vyspělosti učíme žáky vystihnout z hudební skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizovat.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali (reagovat pohybem na hudbu-rytmus, tempo, melodie),
- ukazujeme žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem,
- vedeme žáky k toleranci názoru druhých,
- poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu v oblasti hudby, dáváme adekvátní prostor i žákům netalentovaným, umožňujeme jim alternativní způsoby komunikace v oblasti hudební.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlujeme žákům zásady chování na kulturních akcích,
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a toleranci, ke spolupráci a respektování názorů druhých, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské

- Vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budujeme v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění.

Kompetence pracovní

- Vysvětlujeme žákům, jak správně používat pomůcky na výuku hudební výchovy a jak o ně pečovat,
- objasňujeme žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby,
- při samostatné práci vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel, k pozitivnímu vztahu k hudebním činnostem.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Zaměřujeme se na rozvíjení témat Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Kreativita
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/**
- Zařazujeme téma Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova /MKV/

Tematické okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

V předmětu hudební výchova se žáci připravují na Školní akademii, pořádají vystoupení pro rodiče, ostatní žáky i mateřské školy i širší veřejnost /MDV, MKV/. Žáci se podílejí na přípravě pěveckých školních soutěží pro 1. a 2. stupeň a aktivně se jich zúčastňují podle svých dispozic /MDV, MKV/. Žáci 9. ročníku spolupracují při výběru hudebního doprovodu při tradičním vyřazení žáků na konci školního roku /MDV/.

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Zpívá v jednohlase</p> <p>2. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</p> <p>3. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>4. Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p>	<p>1. Dbá na správné dýchání a držení těla, zpívá jednoduché písně</p> <p>2. Vytleská rytmus podle vzoru, poslouchá hudební skladby</p> <p>3. Učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu</p> <p>4. Provádí hudebně pohybovou činnost (správně drží tělo, pružně chodí, zvládne jednoduché taneční hry, pochod)</p>	<p>1. Správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost. Rozšiřování hlasového rozsahu. Zpěv jednoduchých písní</p> <p>2. Hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) Hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) Poslech Písně</p> <p>3. Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje Tleskání</p> <p>4. Pohybový doprovod znějící hudby Taktování, tempo Hra na tělo Tleskání, luskání a pleskání Pohybová improvizace</p>	<p>1. OSV psychohygieny (dovednosti pro pozitivní ladění mysli)</p> <p>2. OSV rozvoje schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)</p> <p>4. OSV kreativity (pružnost nápadů)</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1.Zpívá v jednohlase</p> <p>2.Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.</p> <p>3.Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>4.Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <p>5.Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>6. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje , odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<p>1.Rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování. Zazpívá na základě svých dispozic čistě a rytmicky přesně vybranou píseň.</p> <p>2.Vytleská rytmus říkadel a písní</p> <p>3.Doplní zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje</p> <p>4. Pohybuje se podle daného rytmu, při tanci tleská a do pochodu bubnuje.</p> <p>5.Rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování, zná notu čtvrtovou, půlovou a celou. Délky not realizuje podle říkadel a básniček</p> <p>6. Rozliší zpěv bez doprovodu a s doprovodem, poznává zvuk některých nástrojů.</p>	<p>1. Rozvoj hlavového tónu. Správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost. Rozšíření hlasového rozsahu, dynamicky odlišný zpěv Rytmus, melodie Intonační cvičení Lidové písně Hlasová hygiena</p> <p>2. Hudební rytmické hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu – otázka a odpověď) Hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)</p> <p>Rytmická cvičení s hádankou</p> <p>3. Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje Reprodukce motivů</p> <p>4. Pohybový doprovod znějící hudby Taktování Hra na tělo Tleskání, luskání a pleskání Jednoduchý lidový tanec, pochodování</p> <p>5.Výrazové prostředky v hudbě (zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty) Realizace písní Poslech výrazně znějících hudebních prvků</p> <p>6. Poslech hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas, a hudební nástroj</p>	<p>1. – 2. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)</p> <p>1. – 2. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)</p> <p>4. OSV kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích)</p> <p>5.OSV psychohygiena (dovednosti pro dobrý vztah k sobě samému)</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Zpívá v jednohlase</p> <p>2. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.</p> <p>3. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>4. Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <p>5. Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>6. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální,</p>	<p>1. Naučí se zpívat vybrané písně</p> <p>2. Vytleská a taktuje dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt</p> <p>3. Doprovází na rytmické nástroje, rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a uvádí příklady</p> <p>4. Zná polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá).</p> <p>5. Rozlišuje a napíše notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou</p> <p>6. Poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní – rozliší je poslechem Chápe roli posluchače a interpreta</p>	<p>1. Rozvoj hlavového tónu. Správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost. Rozšíření hlasového rozsahu.</p> <p>Intonační cvičení Lidové písně</p> <p>2. Hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) 2/4 a 3/4 takt Hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)</p> <p>3. Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje Hudební nástroje Vztahy mezi tony -akord</p> <p>4. Pohybový doprovod znějící hudby Taktování Hra na tělo, jednoduché tance Tleskání, luskání a pleskání</p> <p>5. Výrazové prostředky v hudbě (zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty), zápis not Notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4, nota (čtvrtová, osminová, půlová a celá), pomlka Zachycení části melodie Čtení a zápis rytmu</p> <p>6. Hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová a umělá Realizace poslechu vybraných skladeb</p>	<p>2. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)</p> <p>6. MKV kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>2. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p> <p>3. Využívá hudební nástroje v doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p>4. Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <p>5. Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p> <p>6. Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</p> <p>7. Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>1. Poznává a zpívá další lidové i umělé písně.</p> <p>2. Orientuje se v notovém záznamu, předvede jednoduchou melodii Rozlišuje délky not a zapisuje je.</p> <p>3. Rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí Doprovodí píseň pomocí rytmických nástrojů</p> <p>4. Zná malou písňovou formu. Poslouchá vybrané skladby</p> <p>5. Seznámí se se stupnicí C dur Vytvoří jednoduchou melodii</p> <p>6. Poslouchá vybrané skladby a pozná opakující se téma v poslouchané skladbě.</p> <p>7. Pohybově vyjádří hudbu, polkový a valčíkový krok</p>	<p>1. Rozvoj hlavového tónu. Správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost. Rozšíření hlasového rozsahu. Intonační cvičení Lidové i umělé písně Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. Intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď), apod.</p> <p>2. Nota jako grafický znak pro ton. Hudební teorie- noty, pomlky, repetice, dynamická znaménka. Záznam vokální hudby-zachycení melodie písně jednoduchým grafickým vyjádřením, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně. Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby- pantomima a pohybová improvizace.</p> <p>3. Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře. Hudební nástroje, symfonický orchestr</p> <p>4. Nota jako grafický znak pro ton Hudební teorie- noty, pomlky, repetice, dynamická znaménka Poslech písní.</p> <p>5. Rytmizace a melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba přede her, využití tónového materiálu písně, hudební hry</p> <p>6. Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry- hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka, apod. Kvality tónů – délka, síla, barva, výška Melodie vzestupná a sestupná</p> <p>7. Taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. - reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách Třídobý a dvoudobý takt Pohybové vyjádření hudby a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků</p>	<p>1. – 2. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)</p> <p>7. MKV etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, vzájemná rovnost)</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>2. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, tancem, hrou, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p> <p>3. Využívá hudební nástroje v doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p>4. Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <p>5. Vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p> <p>6. Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků.</p> <p>7. Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>1. Poznává další lidové i umělé písně.</p> <p>2. Orientuje se v notovém záznamu, předvede a zapíše jednoduchou melodii</p> <p>3. Doprovodí písně na rytmické a melodické (dle možností třídy) hudební nástroje</p> <p>4. Poznává varhanní hudbu, vánoční hudbu, vánoční koledy a trampské písně.</p> <p>5. Čte noty v rozsahu C1 – G2 v houslovém klíči</p> <p>6. Poslouchá vybrané skladby.</p> <p>7. Pohybově vyjádří náladu, seznámí se s relaxací</p>	<p>1. Lidové i umělé písně Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.</p> <p>2. Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce</p> <p>3. Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře a na melodické nástroje (dle možností třídy)</p> <p>4. Hudební styly a žánry</p> <p>5. Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce</p> <p>6. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným nábojem – rytmus, melodie -melodie vzestupná a sestupná, rytmické, dynamické změny v hudebním proudu</p> <p>7. Taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků.</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)</p> <p>3. MKV multikulturalita (naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin)</p> <p>6. OSV kreativita (originalita, citlivost)</p> <p>7. MKV lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi)</p> <p>7. MKV etnický původ (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách, odlišné myšlení a vnímání světa)</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>2. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p> <p>3. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.</p> <p>4. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</p> <p>5. Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</p> <p>6. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</p> <p>7. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</p> <p>8. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<p>1. Na základě individuálních hudebních schopností předvádí jednoduchou píseň.</p> <p>2. Pokouší se o vícehlasou píseň a dokáže naslouchat druhému. Vnímá hudbu jako součást denního života. Setkává se s rytmem. Začíná si osvojoval prvky hlasové hygieny.</p> <p>3. Rozpozná dle svých hudebních možností tóny – jejich délku, výšku, barvu, atd. Pokouší se o hru na Orffovy nástroje a slovně popisuje téma skladby.</p> <p>4. Reprodukuje dle svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé písně – dbá na rytmus. Orientuje se v notovém záznamu.</p> <p>5. Vyjadřuje hudbu pomocí jednoduchých tanečních kroků, gest, mimiky, improvizace. Reprodukuje na základě individuálních schopností motivy, témata, části skladeb s důrazem na rytmus.</p> <p>6. Rozvíjí si své vnímání poslechem písní, skladeb; hrou na Orffovy hudební nástroje. Postihuje hudebně výrazové prostředky (melodie, rytmus, dynamika).</p> <p>7. Orientuje se v autorech a v jejich poslouchaných skladbách. Vnímá základní prvky hudby na jevišti (opera, opereta, muzikál).</p> <p>8. Nachází souvislosti hudby s literaturou a s výtvarným uměním. Zachycuje atmosféru poslouchané hudby a výtvarně ji znázorňuje na papír.</p>	<p>1.- vokální činnost - pěvecký projev, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, intonace - populární písně</p> <p>2. jednohlasé a vícehlasé písně, stupnice – tónina Moravské dvojzpěvy</p> <p>3. - rozvoj hudebního sluchu – reprodukce tónů, barva, kontrast - interval, akord, záznam hudby – noty - hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře, hra rytmických doprovodů podle notového záznamu, hudební výrazové prostředky</p> <p>4. - notový záznam - vokální skladby, proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby, vývoj písní - hudební rytmus – rytmické vyjádření textu písně, rytmické hádanky</p> <p>5. - instrumentální a hudebně pohybová činnost - taktování - hudba a tanec, hudba a slovo, jednoduché taneční kroky, muzikál</p> <p>6. - poslechová činnost – kvalita tónů, délka, síla, barva a výška tónů - symfonický orchestr, dirigent - vztahy mezi tóny v tónině C dur (akord, interval, T D S) - poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do skupin</p> <p>7. - hudební dílo a jeho autor (výběr díla a epizody ze života skladatelů poslouchané hudby) - opera, opereta, muzikál - A. Dvořák</p> <p>8. - módnost a modernost - souvislosti s výtvarným uměním</p>	<p>1. – 2. OSV – rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)</p> <p>4. OSV – kommunikace (řeč těla, zvuků a slov, cvičení pozorování a naslouchání, komunikace v různých situacích)</p> <p>5. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy – jejich hudba)</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>2. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p> <p>3. Reprodukují na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.</p> <p>4. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</p> <p>5. Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</p> <p>6. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</p> <p>7. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</p> <p>8. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<p>1. Pracuje se svým hlasem. Dokáže zazpívat píseň dle svého výběru. Orientuje se v rytmu při dané písni. (Dokáže zataktovat vybranou jednoduchou píseň).</p> <p>2. Reprodukují vícehlasou píseň a dokáže naslouchat druhému. Vnímá lidské nešvary při zpěvu. Setkává se s rytmem. Osvojuje si prvky hlasové hygieny. Snaží se o čistotu zpívaných písní.</p> <p>3. Rozpozná dle svých hudebních možností tóny – jejich délku. Využívá noty celé, půlové a pomlky. Improvizuje hrou na Orffovy nástroje a slovně popisuje téma skladby.</p> <p>4. Reprodukují dle svých individuálních hudebních schopností a dovedností písně různých stylů a žánrů – dbá na délku not. Orientuje se v notovém záznamu. Zazpívá společně se spolužáky státní hymnu.</p> <p>5. Pokouší se o základy tanečních kroků u lidových tanců. Na základě svých individuálních hudebních a pohybových schopností se snaží o pohybové vyjádření poslouchané hudby. Získá základy o muzikálu</p> <p>6. Vnímá na základě svých hudebních schopností a dovedností hudební výrazové prostředky (dynamika, rytmus, harmonie, barva). Rozvíjí si hudební sluch poslechem skladeb různých žánrů.</p> <p>7. Začíná mít povědomí o hudebních stylových obdobích. Orientuje se v rozdílech duchovní a světské hudby; autorech a jejich poslouchaných skladbách.</p> <p>8. Nachází souvislosti mezi hudbou a výtvarným uměním. Získává povědomí o hudební technice (hudební přehrávače, hudební nosiče).</p>	<p>1. Nástrojová reprodukce hudebních motivů, melodií, tvorba doprovodů -taktování / 2/4, 3/4, 4/4 /</p> <p>2. Pěvecký a mluvní projev – hlasová hygiena v období mutace, alespoň 5 lidových či umělých písní. Péče o hlas, lidské nešvary v hudbě -intonace /rozšiřování hlasového rozsahu/. Vícehlasý zpěv /kánon/, homofonie, polyfonie</p> <p>3. Hra motivů, témat a písní s využitím Orffova instrumentáře – využití celých a půlových hodnot. Nástrojová improvizace.</p> <p>4. Zpěv a hudební doprovod písní různých stylů a žánrů (folk, country, rock and roll)). Okolnosti vzniku státní hymny</p> <p>5. Základy tanečních kroků / polka, valčík, mazurka / . Moderní tanec, výrazový tanec. Pohybové vyjádření hudebního kontrastu (tempo, dynamika). Muzikál - ukázky</p> <p>6. Lidové a umělé písně /dynamika, melodie, rytmus, harmonie, barva/. Hudební rytmus, souvislosti rytmu řeči a hudby. Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti.</p> <p>7. Získání vědomostí o stylových obdobích . Duchovní a světská hudba. Oratorium a kantáta. Hudební dílo a jeho autor, nadání, genialita.</p> <p>8. Vztah výtvarného umění ve stylových obdobích. Společné znaky ve výtvarném a hudebním umění.</p>	<p>1. – 2. OSV – rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)</p> <p>3. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů světa – zejména jejich hudba; prožitky)</p> <p>5. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů světa – zejména jejich hudba; prožitky)</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>2. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p> <p>3. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.</p> <p>4. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</p> <p>5. Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</p> <p>6. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</p> <p>7. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</p> <p>8. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<p>1. Dle svých individuálních hudebních schopností zpívá písně intonačně čistě. Vnímá rytmus při dané písni. (Dokáže zataktovat vybranou píseň).</p> <p>2. Na základě svých dovedností zpívá jednohlasou i vícehlasou píseň. Vnímá lidské nešvary při zpěvu. Snaží se o rozšiřování hlasového rozsahu a o hodnocení kvality zpěvu druhého.</p> <p>3. Dle svých hudebních možností reprodukuje délku tónů (noty celé, půlové, čtvrté, osminové). Vytváří jednoduché motivy doprovodu hrou na Orffovy nástroje a slovně popisuje téma skladby.</p> <p>4. Reprodukuje dle svých individuálních hudebních schopností a dovedností písně různých stylů a žánrů – především z oblasti moderní populární hudby.</p> <p>5. Pokouší se o základy tanečních kroků u lidových tanců. Na základě svých individuálních hudebních a pohybových schopností se snaží o pohybové vyjádření poslouchané hudby – moderní styly tance.</p> <p>6. Na základě svých hudebních schopností a dovedností se orientuje v hudebních výrazových prostředcích a vnímá hudební formu. Rozvíjí si hudební sluch poslechem skladeb různých žánrů – především z oblasti populární hudby.</p> <p>7. Začíná se orientovat v hudebních stylových obdobích. Orientuje se v rozdílech duchovní a světské hudby; autorech a jejich poslouchaných skladbách.</p> <p>8. Orientuje se v hudební technice (hudební přehrávače, hudební nosiče). Nachází souvislosti mezi výtvarným uměním, literaturou, architekturou a hudbou.</p>	<p>1. Zpěv a instrumentální doprovod lidových písní. Pohybový doprovod znějící hudby (taktování / 2/4, 3/4, 4/4/, tanec)</p> <p>2. Pěvecký a mluvení projev – rozšiřování hlasového rozsahu, jednohlasý, vícehlasý zpěv /kánon/, hodnocení vlastního vokálního projevu i vokálního projevu ostatních.</p> <p>3. Hra a improvizování motivů, témat a písní na nástroje z Orffovy instrumentáře – využití celých, půlových, čtvrtých a osminových hodnot.</p> <p>4. Zpěv a hudební doprovod písní z oblasti lidové i nonartifciální hudby (píseň lidová, country, jazz – tradiční a swing, folk, muzikál).</p> <p>5. Pohybové vyjádření hudby z období od starověku k hudbě 20.stol./ společenské tance/ ,moderní styly tance /country, rock and roll, disco/</p> <p>6. Hudebně výrazové prostředky – tempo, dynamika, barva, harmonie. Hudební forma – fuga, symfonická báseň. Populární hudba (zvuková podoba, nástrojové seskupení hudebních žánrů).</p> <p>7. Získání vědomostí o stylových obdobích – pravěk, starověk až po moderní pop. hudbu [klasicismus (W.A. Mozart, L. v. Beethoven) a romantismu (P.I. Čajkovskij)]ve světě. Hudební dílo a jeho autor (umění a kýč), populární hudba – moderní hudební nástroje.</p> <p>8. Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku. Proměnlivost estetických norem v umění.</p>	<p>1. OSV – rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)</p> <p>3. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů světa – zejména jejich hudba; prožitek)</p> <p>5. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů světa – zejména jejich hudba; prožitek)</p> <p>7. OSV – rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>2. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p> <p>3. Reprodukují na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>4. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</p> <p>5. Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</p> <p>6. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</p> <p>7. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</p> <p>8. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<p>1. Reprodukují na základě svých možností písně, nalézá k ní doprovod hrou na Orfeovy nástroje a dokáže na ni pohybově reagovat.</p> <p>2. Rozvíjí si hudební sluch a dokáže zachytit rytmus znějící hudby. Snaží se o hledání nápravy hlasové nedostatečnosti / mutace /. Vnímá projev druhého i svůj a dokáže jej ohodnotit.</p> <p>3. Dle svých hudebních možností interpretuje témata i části skladeb. Hraje na Orffovy nástroje dle svých možností rytmicky správně a slovně vyjadřuje myšlenky sklady.</p> <p>4. Orientuje se v notovém záznamu vokální skladby. Reprodukují dle svých individuálních hudebních schopností a dovedností písně různých stylů a žánrů.</p> <p>5. Vyjadřuje hudbu pomocí tanečních kroků, gest, mimiky, improvizace. Reprodukují na základě individuálních schopností motivy, témata, části skladeb s důrazem na rytmus a rozpozná některé z tanců různých stylových období.</p> <p>6. Rozvíjí si své vnímání poslechem písní, skladeb; hrou na Orffovy hudební nástroje. Postihuje hudebně výrazové prostředky (melodie, rytmus, dynamika). Orientuje se v populární hudbě.</p> <p>7. Orientuje se v autorech a v jejich poslouchaných skladbách. Osvojuje si techniku v hudbě (záznam hudby, hudební nástroje dnešní doby). Porovná slyšenou hudbu s dalšími skladbami na základě svých individuálních schopností.</p> <p>8. Nachází souvislosti hudby s literaturou a s výtvarným uměním. Zachycuje atmosféru poslouchané hudby.</p>	<p>1. Zpěv a instrumentální doprovod lidových písní. Pohybový doprovod znějící hudby (taktování / 2/4, 3/4, 4/4/, tanec).</p> <p>2. Pěvecký a mluvení projev – upevňování již osvojených dovedností, rozvoj hudebního sluchu a hudební představitivosti. Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních. Jednohlas a dvojhlas (lidový i volný).</p> <p>3. Hra na hudební nástroje – nástrojová improvizace. Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebních nástrojů.</p> <p>4. Zpěv a hudební doprovod písní z oblasti lidové i nonartificiální hudby (píseň lidová, blues, rock, jazz – tradiční a swing, folk, muzikál). Notový záznam vokální skladby.</p> <p>5. Pohybové vyjádření hudebně vyjadřovacích prostředků (tempo, dynamika, délka). Pohybový doprovod znějící hudby – taneční korky – waltz, blues.</p> <p>6. Orientace a analýza hudební skladby – hudebně výrazové prostředky. Hudební forma – kantáta a oratorium. Hudební dílo a její autor – nadání a genialita, inspirace a egoiství. Populární hudba.</p> <p>7. Oblast artificiální hudby – získání vědomostí o impresionismu a expresionismu. Oblast nonartificiální hudby – metal, punk, hip hop. Hudba a technika (hudební nástroje, elektronika, zvukový záznam hudby).</p> <p>8. Impresionismus a expresionismus v literatuře a výtvarném umění, vytváření vlastních soudů a preferencí. Proměnlivost estetických norem v umění.</p>	<p>1. OSV – rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)</p> <p>3. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů světa – zejména jejich hudba; prožitky)</p> <p>5. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů světa – zejména jejich hudba; prožitky)</p> <p>6. OSV – rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)</p>

5. 7. 2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových.

Předmět se vyučuje ve všech ročnících 1. i 2. stupně. V 1. – 3. ročníku probíhá výuka 1 hodinu týdně, ve 4. – 7. ročníku 2 hodiny týdně a v 8. – 9. ročníku 1 hodinu týdně. Vyučování výtvarné výchovy na prvním stupni se uskutečňuje převážně v kmenových třídách a na druhém stupni v učebně výtvarné výchovy, která je vybavena dostupnými pomůckami a sousedí s kabinetem výtvarné výchovy, nebo probíhá dle možností také ve výtvarných prostorách města (galerie, historické budovy), popřípadě v exteriéru. Výuka se uskutečňuje s celou třídou najednou.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti výtvarné a aby s nimi dovedli zacházet, vyhledávat a třídit je,
- ukazujeme žákům, že přehled v oblasti výtvarného umění jim umožní prožitky z tohoto oboru lidské činnosti intenzivněji prožívat,
- umožňujeme žákům získat praktické i teoretické poznatky o výtvarných technikách, o práci s různými materiály a prostorovém vytváření,
- prohlubujeme u žáků vztah k výtvarnému umění.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit, samostatně a kriticky přemýšlet,
- předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme jim dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě, vedeme žáky ke kritickému posuzování.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- ukazujeme žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem,
- poskytujeme dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu v oblasti výtvarné, dáváme adekvátní prostor i žákům netalentovaným, umožňujeme jim alternativní způsoby komunikace v oblasti výtvarné.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlujeme žákům zásady chování na kulturních akcích, výstavách, vernisážích atd.,
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a toleranci, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské

- Vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budujeme v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění.

Kompetence pracovní

- Vysvětlujeme žákům, jak správně používat pomůcky na výuku výtvarné výchovy a jak o ně pečovat,
- objasňujeme žákům základní pravidla pro práci s výtvarným materiálem,
- při samostatné práci vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a k dodržování vymezených pravidel, vytváříme u žáků pozitivní vztah k výtvarným činnostem.

Zařazení průřezových témat do předmětu

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- První i druhý stupeň se zaměřuje na rozvíjení témat Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice.

Multikulturní výchova /MKV/

- Tematický okruh Kulturní diference a Etnický původ /4., 5., 8., 9.r./

Environmentální výchova /EV/

- Téma Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí /8. – 9.r./

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

Výtvarná výchova jako předmět se dále podílí na činnosti a chodu školy /výzdoba, výstavy žakovských prací, soutěže, projekty, přípravné práce pro školní akademii – propagační materiál, kulisy...OSV/.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1 .Rozpoznává linie, tvary, objemy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>2. V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>3. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil</p>	<p>1. Ovládá základní technické dovednosti v práci s nůžkami, štětcem, vodovými barvami , pastely a voskovkami Rozliší linii, tvar, barvu a použije tyto prvky podle svých zkušeností a představ</p> <p>2. Využívá ve své práci různé materiály a uvědoměle s některými prostředky a materiály zachází.</p> <p>3. Krátce hodnotí svou práci. S pomocí učitelky pozná, zda splnil cíl, co může vylepšit do příště</p>	<p>1. Základní pracovní návyky, hra s barvou Různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování (kresba, malba, modelování) Experimentování s různými materiály a výrazovými prostředky Přítlak Čára</p> <p>2. Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém i dynamickém vyjádření</p> <p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad - pohyb těla a jeho umístění v prostoru, barevné kombinace v ploše, střídání motivů nebo prvků</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – zachycení události</p> <p>3. Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin; jejich porovnávání s vlastní interpretací. Hodnocení své práce.</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění)</p> <p>1. OSV kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-pružnost nápadů, originality, citlivosti)</p> <p>2. OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci-nesouhlas, dovednost odstoupit od vlastního nápadu-rozvoj individuálních dovedností pro zvládání situací soutěže a konkurence)</p> <p>3.OSV sebezpoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, co o sobě vím a co ne)</p> <p>3. OSV komunikace (dovednosti pro sdělování verbální , dialog, asertivní komunikace)</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Rozpoznává linie, tvary, objemy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>2. V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>3. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil</p>	<p>1. Ovládá základní technické dovednosti v práci s tuší a špejlí. Využívá ve své práci další druhy výtvarného materiálu (fix, pastelka, voskovka, uhel, rudka, suchý pastel), různý přítlak, kombinuje druhy čar. Zvládne rozfoukávání barev.</p> <p>2. Využívá ve své práci další materiály a prostředky, některé kombinuje a uvědoměle s nimi zachází.</p> <p>3. Krátce hodnotí svou práci i práci ostatních. Vyjádří svůj názor, diskutuje nad výtvarným dílem svým či jiných</p>	<p>1. Hra s barvou, různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování (kresba, malba, modelování) Experimentování s různými materiály a výrazovými prostředky Kladení a kombinace čar Kvalita čáry</p> <p>2. Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém i dynamickém vyjádření. Základ kompozice. Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad - pohyb těla a jeho umístění v prostoru, barevné kombinace v ploše, střídání motivů nebo prvků</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – zachycení události - vysvětlování obsahu tvorby podle svých schopností</p> <p>3. Vyjádření svého názoru, schopnost diskuse nad svým výtvarným dílem či jiných. Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin; jejich porovnávání s vlastní interpretací.</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění)</p> <p>1. OSV kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-pružnost nápadů, originality, citlivosti)</p> <p>2. OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci-nesouhlas, dovednost odstoupit od vlastního nápadu-rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání situací soutěže a konkurence)</p> <p>3. OSV komunikace (dovednosti pro sdělování verbální, dialog, asertivní komunikace)</p> <p>3. OSV sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, co o sobě vím a co ne)</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>2. V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>3. Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje.</p> <p>4. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace, porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</p> <p>5. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil</p>	<p>1. Pracuje s linií, využívá ve své práci i geometrické tvary, paletu temperových barev, umí míchat barvy, rozlišuje teplé a studené barvy, využívá uhlí, rudku, suchý pastel, měkkou tužku. Kreslí perkem nebo dřívkem.</p> <p>2. Řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích.</p> <p>3. Pozoruje různé objekty a tvary. Vyjádří je výtvarně.</p> <p>4. Podle svých schopností a zkušeností interpretuje zážitky.</p> <p>5. Zdokonaluje se v sebehodnocení a hodnocení práce ostatních. Seznámí se se známými ilustrátory dětské knihy</p>	<p>1. Hra s barvou, různé výtvarné techniky (koláž, frotáž) a postupy výtvarného vyjadřování (kresba, malba, modelování), výtvarné zpracovávání přírodního materiálu Prvky vizuálně obrazného vyjádření – využívání linie, tvaru, objemu, světlostní a barevné kvality. Jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru- pravidelné střídání prvků</p> <p>2. Experimentování s různými materiály a výrazovými prostředky. Hra s barvou a tvarem v plošném vyjádření Fatazijní představy. Uplatňování subjektivity. Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění při zvládnutí tématu – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, comics, fotografie, reklama</p> <p>3. Vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů. Geometrické tvary. Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama. Souvislost zraku a ostatních smyslů při výtvarném vyjadřování. Práce s předlohou.</p> <p>4. Manipulace s objekty, Základní kompoziční zákonitosti. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – kombinace prvků ve vztahu k celku, kombinace a proměny prvků v ploše. Vyjádření vlastního prožitku. Zachycení událostí.</p> <p>5. Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací. Vyjádření svého názoru schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým či cizím. Ilustrátoři dětské knihy. Postavy z četby. Vhodnost užití konkrétních prostředků. Neobvyklé materiály.</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění)</p> <p>2. – 4. OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci-nesouhlas, dovednost odstoupit od vlastního nápadu- rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládnutí situací soutěže a konkurence)</p> <p>2. – 4. OSV kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity- pružnost nápadů, originality, citlivosti)</p> <p>5. OSV komunikace (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání) 5. OSV sebepoznání a sebezpečení (já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, co o sobě vím a co ne)</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů</p> <p>2. Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</p> <p>3. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>4. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</p> <p>5. Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>6. Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p>	<p>1. Uplatňuje různé výtvarné výrazové prostředky – malbu, kresbu, tisk. Využívá různé kresebné a malířské materiály (pastel, křída, tempera, vodová barva) a používá různé techniky (mozaika, koláž)</p> <p>2. Podle svých schopností výtvarně vyjadřuje své zkušenosti a zážitky.</p> <p>3. Pracuje na výtvarném vyjádření nálady, pocitu. Seznamuje se s proporcemi lidského těla, pracuje na jeho umístění v prostoru, vyjadřuje jeho pohyb.</p> <p>4. Kreativně tvoří dle vlastní fantazie.</p> <p>5. Poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih. Uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa.</p> <p>6. Samostatně hodnotí svou práci a hovoří o výsledcích své práce se spolužáky</p>	<p>1. Prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality. -Jednoduché vztahy těchto prvků (podobnost, kontrast, rytmus). -Kombinace a proměny těchto prvků v ploše, objemu a prostoru. Prostorové vidění. Střídání barev. Stínování. Kresba podle předlohy.</p> <p>2. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – kombinace prvků ve vztahu k celku, kombinace a proměny prvků v ploše. Volba vhodných prostředků k danému námětu. Manipulace s objekty... Vyjádření vlastního prožitku.</p> <p>3. Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, - kombinace barev a barevných ploch</p> <p>4. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – kombinace prvků ve vztahu k celku, kombinace a proměny prvků v ploše. Vyjádření vlastního prožitku. Volná technika, využití subjektivity. Uplatnění spontánnosti.</p> <p>5. Osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování. Porovnávání různých interpretací vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupiny. Porovnávání své a obecně uznávané interpretace (návštěva výstavy, ilustrace-pozorování a hodnocení) Různá vyjádření jako zdroj inspirace.</p> <p>6. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – akce, události. Vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu - vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění. Uplatnění obrazových znaků a prvků v nových kontextech.záměry tvorby a proměny obsahu</p>	<p>1. – 2. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění)</p> <p>3. MKV kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální vlastnosti)</p> <p>4. OSV kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-pružnost nápadů, originality, citlivosti)</p> <p>6. OSV komunikace (dialog, vedení dialogu, komunikace v různých situacích)</p> <p>6. OSV sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, co o sobě vím a co ne)</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).</p> <p>2. Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností.</p> <p>3. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové a prostorové tvorbě.</p> <p>5. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</p>	<p>1. Umí využít různé výtvarné výrazové prostředky – kresba a malba různými materiály a technikami (pastel, křída, tempera, vodová barva), mozaika, koláž, tisk</p> <p>2. Podle svých schopností výtvarně vyjadřuje své zkušenosti. Manipulace s objekty – uspořádá předměty v interiéru, aby odpovídal zamýšleným potřebám a pocitům. Vybere z nabídky uměleckých výtvarných děl ta, která jsou blízka jeho zkušenostem.</p> <p>3. Výtvarně vyjádří náladu a pocit, využívá podle potřeb všechny lidské smysly. Ve výtvarném vyjádření využívá své znalosti o proporcích lidského těla a hlavy – jeho umístění v prostoru a jeho pohyb.</p> <p>5. Pracuje na hlubším kreativním zobrazení.</p>	<p>1. Prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality. -Jednoduché vztahy těchto prvků (podobnost, kontrast, rytmus). -Kombinace a proměny těchto prvků v ploše, objemu a prostoru. Prostorové vidění. Střídání barev. Stínování. Kresba podle předlohy.</p> <p>2. Volba vhodných prostředků k danému námětu. Manipulace s objekty- sestavování zátiší, skupina postav Statické a dynamické vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – kombinace prvků ve vztahu k celku, kombinace a proměny prvků v ploše. Vyjádření vlastního prožitku. Kompoziční zákonitosti. Ochrana životního prostředí, ochrana zdraví ve výt. tvorbě</p> <p>3. Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - překrývání objektů a prvků, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby. Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly-vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, čichových, chuťových . (vnímání struktury, poslech hudby, rozlišování vůní, chutí).</p> <p>5. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – kombinace prvků ve vztahu k celku, kombinace a proměny prvků v ploše. Vyjádření vlastního prožitku a názoru . Volná technika (využití subjektivity). Vhodnost a nevhodnost materiálů. Uplatnění obrazových znaků a prvků v nových kontextech.</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění)</p> <p>3. MKV kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)</p> <p>5. OSV kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-pružnost nápadů, originality, citlivosti)</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>6. Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>7. Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>6. Poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih. Uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa.</p> <p>7. Samostatně hodnotí práci a hovoří o výsledcích své práce se spolužáky, i v rámci skupin, připraví jednoduchou prezentaci prací.</p>	<p>6. Osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování. Porovnávání různých interpretací vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupiny. Porovnávání své a obecně uznávané interpretace (návštěva výstavy, ilustrace-pozorování a hodnocení) Různá vyjádření jako zdroj inspirace</p> <p>7. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – akce, události Vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění. Úplatnění obrazových znaků a prvků v nových kontextech.</p>	<p>7. OSV komunikace (dialog, vedení dialogu, komunikace v různých situacích)</p> <p>7. OSV sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, co o sobě vím a co ne)</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <p>1. Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejrůznější škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p> <p>2. Rozpozná kresbu a malbu, vyjadřuje vztahy a proměny ve statické podobě</p> <p>3. Vytváří ilustraci v rovině vlastního smyslového účinku</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>4. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p> <p>5. Zachycuje pohyb těla figury, kterou správně umísťuje do prostoru</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>6. Rozlišuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, chápe důvody odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>7. Porovnává klasická umělecká díla se současnou tvorbou</p> <p>8. Osvojuje si toleranci k odlišnému vnímání, učí se empatii</p>	<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <p>1. Ztvární vlastní prožitou představu do jednoduchého výtvarného projevu využívá teplých a studených barev, určí na příkladech výtvarných uměleckých děl obrazové prvky, které jsou pro ně charakteristické (linie, barevné plochy, kontrasty, světlo, stín, tvary) určí na příkladech plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky (podobnost, kontrast, rytmus, hierarchii důležitosti), které jsou pro dílo charakteristické zvolí samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnými prostředky u svého díla zdůvodní volbu obrazových prvků a způsob (techniku) zpracování</p> <p>2. Zdokonaluje linii jako základní prostředek kresby, využívá teplých a studených barev s ohledem na tematický záměr malby, techniky a umí je vhodně zkombinovat do kompozičního statického celku</p> <p>3. Vyjadřuje se popisně na základě estetického prožitku uměleckého díla literárního nebo dramatického</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>4. Vhodně kombinuje abstraktní i realistické způsoby výtvarného projevu k vyjádření vlastních pocitů a nálad, sdělí (ústně či písemně) vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel, sdělí (ústně či písemně), jaké podněty (zrakové, hmatové, čichové, sluchové) jsou zdrojem jeho zkušenosti, ze které při tvorbě vycházel, vyjádří, které části výsledku jeho práce (malby, kresby, grafiky, prostorového uspořádání, animace) vycházejí z reálné zkušenosti a které z fantazie, shromáždí zdroje podnětující jeho vizuální obraznost (reprodukce uměleckých děl, fotografie, videozáznam, audionahrávka, internetové odkazy, ukázky z prózy a poezie), třídí je podle samostatně zvolených kritérií</p> <p>5. Zobrazí lidskou figuru na základě znalosti základních proporcí, zachycuje lidskou postavu v pohybu a správně ji zasazuje do prostoru</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>6. Posuzuje originalitu tvorby, citlivě vnímá estetický účinek uměleckých děl</p> <p>7. Dokáže rozlišit tvorbu současnou od umění klasického a zná jednotlivé druhy umění, správně zařazuje umělecká díla</p> <p>8. Dokáže zaujmout tolerantní postoj k vyjádření umělce, poznává vznik uměleckého díla</p>	<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <p>1. vizuálně obrazné vyjádření linie, tvary, barevný a světelný kontrast jednoduchá kompozice nauka o barvách</p> <p>2. techniky malby a kresby jednoduché uspořádání objektů do plochy</p> <p>3. Reflexe k vnímání mimovizuálních podnětů /dramatická, literární tvorba/ (ilustrace příběhu)</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>4. Prostředky pro vyjádření pocitů, představ a osobních zkušeností</p> <p>5. Figurální kompozice</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>6. Osobní postoj v komunikaci (návštěva výstav – rozbor díla)</p> <p>7. Základní rozlišení druhů umění (beseda o umění)</p> <p>8. Vznik uměleckého díla (návštěva ateliéru, pracovní dílny)</p>	<p>1.OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování)</p> <p>1. OSV sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika, moje vztahy k druhým lidem)</p> <p>4.OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)</p> <p>4. OSV sebepoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování)</p> <p>6.VMEGS Evropa a svět nás zajímá (artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <p>1. Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p> <p>2. Užívá barev a tvarů pro zachycení jevů ve vztazích</p> <p>3. Poznává estetický účinek vhodně zkombinovaných výtvarných technik</p> <p>4. Vyjadřuje uvědomělejší zobrazení celku s rozlišením detailů, komponuje do celkového objemu</p> <p>5. Pozoruje, analyzuje tvar zobrazovaného -barevná parafráze uměleckých děl</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>6. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>7. Interpretuje umělecká díla a vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí a z osobních prožitků</p> <p>8. Uvědomuje si vztah osobnosti umělce, doby a umění</p>	<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <p>1. Vyjádří kresebně i malířsky složitější struktury přírodnin, osobitě se výtvarně vyjadřuje při zobrazování prvků v ploše, dokáže zobrazit prostor, zachytit rytmus a dynamiku určí na příkladech výtvarných uměleckých děl obrazové prvky, které jsou pro ně charakteristické (linie, barevné plochy, kontrasty, světlo, stín, tvary)</p> <p>určí na příkladech plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky (podobnost, kontrast, rytmus, hierarchii důležitosti), které jsou pro dílo charakteristické</p> <p>si zvolí samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnými prostředky</p> <p>u svého díla zdůvodní volbu obrazových prvků a způsob (techniku) zpracování</p> <p>2. Užívá barevných možností a tvarové různorodosti pro složitější zobrazení jevů</p> <p>3. Dokáže zkombinovat různé výtvarné techniky a vytvořit zajímavý kompoziční celek</p> <p>4. Rozpoznává detaily všeho zobrazovaného a uvědoměle komponuje v celek</p> <p>5. Umí na základě volného barevného přepisu-parafráze použít míchaných barevných odstínů a zachovat tvary zobrazovaného</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>6. Vyjadřuje abstraktní malbou své emoce a nálady, využívá figurativní a nefigurativní náměty k zobrazení osobního prožitku, zvládně barevný náznak prostoru, děje, sdělí (ústně či písemně) vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel, sdělí (ústně či písemně), jaké podněty (zrakové, hmatové, čichové, sluchové) jsou zdrojem jeho zkušenosti, ze které při tvorbě vycházel</p> <p>vyjádří, které části výsledku jeho práce (malby, kresby, grafiky, prostorového uspořádání, animace) vycházejí z reálné zkušenosti a které z fantazie, shromáždí zdroje podnětující jeho vizuální obraznost (reprodukce uměleckých děl, fotografie, videozáznam, audionahrávka, internetové odkazy,</p>	<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <p>1. Vizuálně obrazně vyjádření, vztahy prvků v ploše, objemu a prostoru, rytmus a dynamika</p> <p>2. Tvarová a barevná představivost</p> <p>3. Kombinace výtvarných technik</p> <p>4. Uspořádání objektů do celku objemu</p> <p>5. Smyslové účinky obrazných vyjádření umělecká výtvarná tvorba</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>6. Prostředky pro vyjádření emocí, nálad a představ motivace na základě smyslového vnímání /racionální, expresivní/ alternativní řešení vyjádření osobního prožitku</p> <p>emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>7. Utváření a zdůvodňování osobního postoje k umění</p> <p>8. Poznávání proměn umění ve vztahu k historickému vývoji společnosti</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)</p> <p>1. OSV sebezpečnosti a sebepečnosti (moje tělo, moje psychika, zdravé a vyrovnané sebepečnosti)</p> <p>6. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)</p> <p>6. OSV sebezpečnosti a sebepečnosti (můj vztah ke mně samé/mu, moje vztahy k druhým lidem)</p> <p>7. VMEGS objevujeme Evropu a svět (mezinárodní setkávání státní a evropské symboly)</p>

	<p>ukázky z prózy a poezie), třídí je podle samostatně zvolených kritérií</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>7. Zaujímá vlastní postoje k uměleckému dílu a umí je vyjádřit, zařazuje umělecké dílo do historických souvislostí rozpozná charakteristické prvky uměleckého díla a architektury a utřídí je do skupin podle uměleckého směru a historické epochy, využije své portfolio s utříděnými zdroji (reprodukce uměleckých děl, fotografie, videozáznamy, audionahrávky, internetové odkazy, ukázky z prózy a poezie) pro svoji vlastní tvorbu a téma, které si samostatně zvolí.</p> <p>8. Chápe souvislosti historické a osobnostní při vzniku uměleckého díla</p>		
--	--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA- 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <p>1. Vybírá a vyjadřuje složité vztahy mezi prvky obrazného vyjádření, užívá účelně své vlastní vizuální zkušenosti</p> <p>2. Rozlišuje a užívá světelný a barevný kontrast</p> <p>3. Poznává estetické účinky výtvarných experimentů</p> <p>4. Vybírá, kombinuje a vytváří ucelené zobrazení jevů a procesů ve vztazích</p> <p>5. Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích-počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>6. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</p> <p>7. Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky existujících již i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <p>1. Využívá své vizuální zkušenosti k zobrazení vztahů mezi prvky v dynamické i statické podobě</p> <p>2. Vědomě používá světelného i barevného kontrastu, dokáže míchat barevné odstíny</p> <p>3. Osvojuje si výtvarné experimenty jako zajímavé způsoby výtvarného projevu, poznává estetické účinky</p> <p>4. Dokáže zkombinovat prvky v harmonický celek na ploše i s uplatněním prostoru</p> <p>5. Uplatňuje vlastní tvůrčí záměry na základě znalostí současné výtvarné tvorby v oblasti fotografie, reklamy, videa, animace a počítačové grafiky, vybere a sestaví celek z nabídky obrazů, takto sestavený celek interpretuje, vytvoří další obrazové celky tím, že přeskupí části obrazů; popíše jejich obsah a vysvětlí, v čem se od sebe liší, seřadí obrazy tak, aby jejich fáze vyjadřovaly prostor, časovou následnost proměn, dramatický účinek</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>6. Rozlišuje a poznává jednotlivé typy výtvarné tvorby, chápe symbolický obsah a sociální uplatnění, vybere z nabídky obrazů ty, které jako celek především působí na jeho smysly nebo vyjadřují jeho osobní nebo společenskou zkušenost či představu, najde ty části obrazu, které mohou především působit na jeho smysly nebo vyjadřovat jeho jedinečnou osobní zkušenost či představu nebo jejich obsah může být společně sdílen, využije návštěvu galerie k vnímání originálu uměleckého díla a uvědomění si významu vlastního prožitku z umělecké tvorby v autentickém prostředí galerie výtvarného umění či výstavní síně.</p> <p>7. Uplatňuje metody současného umění, osvojuje si tvůrčí postupy komunikační grafiky a reklamní tvorby, umí vysvětlit vlastní tvůrčí postupy, vybere takové obrazové prvky a jejich vztahy (například harmonická nebo kontrastní barevnost, objemové nebo lineární vyjádření objektů, detailní propracování nebo stylizace tvarů, figurativní nebo nefigurativní pojetí), které považuje pro samostatně zvolené či zadané téma za nejvhodnější, najde na příkladech děl dalších autorů obrazové prvky a jejich vztahy, které při tvorbě použil</p>	<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <p>1. Složitější prvky ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření</p> <p>2. Světlostní a barevné kvality, dynamické proměny, struktura</p> <p>3. Výtvarný experiment /otisky, ažurování, koláž, intarzie/</p> <p>4. Kompozice celku v ploše, objemu a prostoru</p> <p>5. Typy vizuálně obrazných vyjádření /výtvarná tvorba, fotografie, reklama/</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>6. Typy vizuálně obrazných vyjádření ilustrace textů /bázně/ hračky, objekty volná malba</p> <p>7. Reklama komunikační grafika</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)</p> <p>1. OSV sebepoznání a sebepojetí (zdravé a vyrovnané sebepojetí)</p> <p>1. OSV kreativita (pružnost nápadů, originality)</p> <p>6. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování)</p> <p>6. OSV sebepoznání a sebepojetí (zdravé a vyrovnané sebepojetí)</p> <p>6. OSV kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích)</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA- 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>8. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>9. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p>	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>8. Chápe a poznává osobitý přístup autora k vlastní tvorbě, osvojuje si rozumově souvislosti mezi vznikem uměleckého díla a historickými podmínkami, poznává různorodost námětů</p> <p>9. Hodnotí umělecká díla, vyjadřuje své vlastní postoje, dokáže vysvětlit a obhájit svůj výtvarný projev, interpretuje (vyloží) výsledek vlastní tvorby; zaměří se na obrazové prvky a prostředky, které použil (plošné a prostorové vyjádření, využití barevnosti, různých prvků apod.) a které byly pro obsah díla podstatné interpretuje (vyloží) výsledek vlastní tvorby; zaměří se při tom na obrazové prvky, které použil, na jejich podobnosti či odlišnosti a na způsob, jakým byly využívány různými výtvarnými styly (například expresionismem, fauvismem, nefigurativním uměním), prezentuje výsledek vlastní tvorby; svoji interpretaci porovná s interpretacemi ostatních (spolužáků, učitelů, členů rodiny apod.); sdělí, v čem se interpretace shodují a v čem odlišují</p>	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>8. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>9. Vysvětlování a obhajoba výsledků své práce</p>	<p>8. MKV kulturní difference (jedinečnost každého člověka, poznávání vlastního kulturního zakotvení)</p> <p>9. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana kulturních památek)</p> <p>9. EV vztah člověka k prostředí (kultura obce a její ochrana)</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA- 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <p>1. Vybírá, vytváří a pojmenovává celou škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>2. Uplatňuje osobitý přístup, dosahuje originality svého výtvarného projevu</p> <p>3. Ovládá techniku malby se znalostmi nauky o barvě, užívá kresby pro další výtvarné zobrazení</p> <p>4. Užívá k tvorbě vlastní zkušenosti, umí vyjádřit složitější jevy, předměty a procesy, užívá metody uplatňované v současném výtvarném umění</p> <p>5. Vědomě vnímá a uplatňuje ve vlastní tvorbě, chápe základy vztahu a podmíněnost formy a obsahu díla</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>6. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</p>	<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <p>1. Dokáže vytvořit ucelené obrazné vyjádření na základě využití různých dovedností osvojených v nižších ročnících, určí na příkladech výtvarných uměleckých děl obrazové prvky, které jsou pro ně charakteristické (linie, barevné plochy, kontrasty, světlo, stín, tvary) určí na příkladech plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky (podobnost, kontrast, rytmus, hierarchie důležitosti), které jsou pro dílo charakteristické, zvolí samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnými prostředky, u svého díla zdůvodní volbu obrazových prvků a způsob (techniku) zpracování</p> <p>2. Plně využívá stylizaci při zachování obsahové sdělnosti, dosahuje originality svého výtvarného projevu ve všech obrazných projevech, umí podat osobitý přístup</p> <p>3. Zvládne malbu akvarelovou a temperovou, při kresbě využívá kultivovaně a účelně linie, vhodně zkombinuje kresbu a malbu</p> <p>4. Uspořádá samostatně zobrazované prvky do vhodné kompozice v ploše, objemu i prostoru, osvojuje si cílevědomě metody současného výtvarného umění</p> <p>5. Vnímá estetický účinek současné tvorby na výstavách a chápe vztah mezi obsahem a formou díla</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>6. Tvoří vlastní osobité vyjádření na základě prožitého vnímání vizuálního a smyslového, zamýšlí se nad účinky vlastní tvorby, vybere z nabídky obrazů ty, které jako celek především působí na jeho smysly nebo vyjadřují jeho osobní nebo společenskou zkušenost či představu, najde ty části obrazu, které mohou především působit na jeho smysly nebo vyjadřovat jeho jedinečnou osobní zkušenost či představu nebo jejich obsah může být společně sdílen, využije návštěvu galerie k vnímání originálu uměleckého díla a uvědomění si významu vlastního prožitku z umělecké tvorby v autentickém prostředí galerie výtvarného umění či výstavní síně.</p>	<p>Rozvoj smyslové citlivosti</p> <p>1. Ucelené vizuálně obrazné vyjádření se všemi prvky</p> <p>2. Využití prvků v prostoru i časovém průběhu výtvarné zjednodušení, stylizace a sdělnost</p> <p>3. Malba temperou, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem</p> <p>4. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <p>5. Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření /výstavy uměleckých děl, film, tiskovina, televize, elektronická média/</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>6. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením hlediska vnímání /vizuální, statické/ hlediska motivace /smyslové vnímání/</p>	<p>1. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání) 1. OSV sebezpoznání a sebezpojetí (zdravé a vyrovnané sebezpojetí) 1. OSV kreativita (pružnost nápadů, originalita)</p> <p>6. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání a pozornosti)</p> <p>6. OSV sebezpoznání a sebezpojetí (já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně – vyrovnané sebezpojetí)</p> <p>6. OSV kreativita (schopnost vidět věci jinak)</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA- 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>7. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p> <p>8. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p> <p>9. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>7. Hodnotí umělecké dílo, plně respektuje autorův záměr, využívá při hodnocení osobních zkušeností a vlastních prožitků, rozpozná charakteristické prvky uměleckého díla a architektury a utřídí je do skupin podle uměleckého směru a historické epochy, využije své portfolio s utříděnými zdroji (reprodukce uměleckých děl, fotografie, videozáznamy, audionahrávky, internetové odkazy, ukázky z prózy a poezie) pro svoji vlastní tvorbu a téma, které si samostatně zvolí.</p> <p>8. Chápe proměny výtvarného projevu v závislosti na dobové změny, rozumí jednotě formy a obsahu díla, interpretuje (vyloží) výsledek vlastní tvorby; zaměří se na obrazové prvky a prostředky, které použil (plošné a prostorové vyjádření, využití barevnosti, různých prvků apod.) a které byly pro obsah díla podstatné interpretuje (vyloží) výsledek vlastní tvorby; zaměří se při tom na obrazové prvky, které použil, na jejich podobnosti či odlišnosti a na způsob, jakým byly využívány různými výtvarnými styly (například expresionismem, fauvismem, nefigurativním uměním), prezentuje výsledek vlastní tvorby; svoji interpretaci porovná s interpretacemi ostatních (spolužáků, učitelů, členů rodiny apod.); sdělí, v čem se interpretace shodují a v čem odlišují</p> <p>9. Hledá možnosti prezentace své tvorby, zajímá se o mediální prezentaci umění, rozlišuje a pojmenuje typy vizuálních vyjádření, určí, co je pro daný typ vizuálního vyjádření charakteristické, představí výsledky své práce v různých situacích a za různých podmínek; zjišťuje, jak jeho dílo působí na ostatní, a diskutuje o tom, zjišťuje, jak probíhá komunikace v prostoru prostřednictvím zde umístěných objektů a jejich hmotných i symbolických účinků</p>	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>7. Utváření a uplatnění komunikačního obsahu respektování záměru autora</p> <p>8. Proměny komunikačního obsahu proměny obsahu vlastní tvorby a děl výtvarného umění</p> <p>9. Prezentace ve veřejném prostoru /výstavy, galerie/ mediální prezentace /tisk, dokumentární film/</p>	<p>7. MKV kulturní difference (člověk jako součást etnika)</p> <p>7. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana kulturních památek)</p> <p>7. EV vztah člověka k prostředí (kultura obce a její ochrana)</p>

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** je realizována na 1. a 2. stupni v povinném vyučovacím předmětu – tělesná výchova a na 2. stupni v povinném vyučovacím předmětu – výchova ke zdraví ve volitelném předmětu – sportovní hry /2. stupni/ a v nepovinných předmětech – pohybové hry /na 1. stupni/ a pohybové hry, pohybové a sportovní aktivity /na 2. stupni/. Do vzdělávací oblasti na 2. stupni byly přidány 2 dispoziční hodiny.

Charakteristika volitelných předmětů je součástí podkapitoly Volitelné předměty a charakteristika nepovinných předmětů je součástí podkapitoly nepovinné předměty.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5. 8. 1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět **výchova ke zdraví** přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Předmět se vyučuje ve všech ročnících 2. stupně po jedné vyučovací hodině. Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách, popř. v učebnách s výpočetní technikou a interaktivní tabulí. Třída se nedělí na skupiny.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Žáky vedeme k efektivnímu učení, vyhledávání a třídění informací, k jejich využívání v procesu učení, plánování, organizování a řízení vlastního učení.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky vnímat nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánovat způsob řešení problémů,
- vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, kriticky myslet a obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni, k zapojení do diskuze, k odpovědnosti za své chování s ohledem na zdraví a vzájemné vztahy,

- Předkládáme žákům dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci, k dodržování pravidel slušného chování,
- učíme žáky pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské

- Vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch, hodnotit svou vlastní činnost.

Kompetence pracovní

- Žáky vedeme k efektivitě při organizování vlastní práce, k využívání ICT a odborné literatury pro hledání informací,
- Žáky učíme aplikovat získané poznatky v modelových situacích, které jim pomohou správně se rozhodovat v budoucím životě.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Tento předmět je velmi úzce spjat s celým průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Je zařazeno do všech ročníků druhého stupně.

Výchova demokratického občana /VDO/

- Tematický okruh Občan, občanská společnost a stát /7.roč./

Mediální výchova /MDV/

- Zařazujeme témata Vnímání autora mediálních sdělení a Fungování a vliv médií ve společnosti.

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

V rámci výuky navštěvujeme tematicky laděné vzdělávací a kulturní akce (přednášky, besedy, představení a exkurze), jež napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa. Škola spolupracuje městským úřadem, s policií, o. s. Prostor a dalšími institucemi. Při těchto aktivitách žáci rozvíjejí všechna průřezová témata.

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <p>1. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p> <p>2. Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <p>1. Chápe rodinu jako přirozené a nenahraditelné prostředí pro výchovu dětí. Respektuje daná pravidla pro komunikaci a soužití v rodině, škole, s kamarády, společností. Seznamuje se se základními komunikačními technikami, osvojuje si komunikační dovednosti, rozvíjí svou osobnost. Posoudí vztahy mezi rodiči a dětmi, včetně otázek lásky a porozumění.</p> <p>2. Chápe a vysvětlí role jednotlivých členů komunity (rodiny, třídy spolku) a uvede příklady jejich vlivu</p>	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <p>1. -2. Vztahy ve dvojici- kamarádství, přátelství, láska Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity- rodina, škola, vrstevnická skupina</p>	<p>1. – 2. OSV sebezpoznání a sebepojetí (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí)</p> <p>1. – 2. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání)</p> <p>1. – 2. OSV psychohygienu (sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, hledání pomoci při potížích)</p> <p>1. – 2. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)</p> <p>1. – 2. OSV mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, respektování, práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)</p> <p>1. – 2. OSV komunikace (komunikace v různých situacích, asertivní komunikace)</p> <p>1. – 2. OSV kooperace a kompetice (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů)</p> <p>1. – 2. OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích)</p>

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>3. Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotu zdraví</p> <p>4. Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>5. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p> <p>6. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>7. Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p> <p>8. Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p>3. -4. Chápe význam zdraví pro rozvoj osobnosti. V rámci svých možností pečuje o své zdraví. Zná jméno svého lékaře, zjistí jeho telefonní číslo a ordinační hodiny. Uvede rizika ohrožující zdraví a navrhne způsob prevence. Nepodceňuje význam psychického zdraví, navrhne způsoby chování v krizových situacích. Zhodnotí úroveň svých pohybových schopností, tělesné kondice.</p> <p>5. -6. V rámci svých možností pečuje o své zdraví, sestaví vlastní denní režim a diskutuje se spolužáky o jeho chybách či kladech.</p> <p>7. Vysvětlí zásady zdravého stravování, složení potravy. Zjistí u některých potravin energetickou hodnotu a jejich složení. Popíše svůj denní jídelníček, uvědomí si stravovací chyby a jejich vliv na rozvoj nemocí.</p> <p>8. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; učí se zvládat krizové situace, vyhledává pomoc pro sebe nebo druhé. Uvědomuje si nebezpečí návykových látek. Vyhledá ve školním řádu části, které zahrnují tuto problematiku.</p>	<p>3. - 6. Tělesná a duševní hygiena Denní režim-zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim</p> <p>7. Výživa a zdraví-zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví</p> <p>8. Auto-destruktivní závislosti, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, těžké životní situace a jejich zvládání) Skryté formy a stupně individuálního násilí- šikana a jiné projevy násilí</p>	<p>3. OSV sebezpoznání a sebepečení (vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepečení)</p> <p>3. OSV psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům)</p> <p>3-7. OSV seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času, plánování učení)</p> <p>5. -7. OSV sebezpoznání a sebepečení (já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika)</p> <p>5. -7. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne, analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)</p> <p>8. OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů)</p> <p>8. OSV psychohygiena (dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích)</p>

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi i jinými vrstevníky a i přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	1. Respektuje práva a povinnosti členů rodiny. Popíše svoje vlastní domácí povinnosti, pravidla soužití. Chápe význam vzájemné komunikace mezi lidmi.	1. Mezilidské vztahy - komunikace, kooperace, respektování sebe sama i druhých Sebepoznání a sebepojetí -vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, utváření vědomí vlastní identity Zaujímá hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích	1. VDO občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti občana, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy) 1. -2. OSV komunikace (komunikace v různých situacích, asertivní komunikace)
2. Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	2. Vysvětlí jednotlivé role členů rodiny, chápe význam uspořádání domácnosti pro pozitivní vývoj jedince, seznámí se s hlavními zásadami rodinného rozpočtu.	2. Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina Uspořádání domácnosti Rodinný rozpočet	
3. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	3. Zná svůj zdravotní stav, pečuje o své tělesné i duševní zdraví. Vyhledá informace o nejčastějších běžných přenosných i civilizačních nemocech. Rozpozná první příznaky běžných onemocnění, dokáže se svěřit se svým problémem nebo vyhledat pomoc. Dokáže pomoci nemocnému spolužákovi, handicapovaným.	3. Ochrana před přenosnými nemocemi - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy -prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění	3. OSV psychohygienu (hledání pomoci při potížích)
4. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	4. Uvědomuje si vliv zdravé výživy na tělesný růst i duševní vývoj dítěte. Vyhledá informace o „alternativním způsobu výživy“. Rozpozná poruchy příjmu potravy, odhadne možné příčiny a navrhne prevenci	4. Výživa a zdraví -zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy	
5. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	5. Zajímá se o složení stravy a jejího vlivu na zdraví člověka. Snaží se uplatňovat zdravé stravovací návyky. Sestaví zdravý jídelníček na jeden den	5. Podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu	

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>6. Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledává odbornou pomoc sobě nebo druhým.</p> <p>7. Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p> <p>8. Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích ohrožení zdraví a osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.</p> <p>9. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných situacích</p> <p>10. Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p>6. Popíše nebezpečí drog. Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti. Učí se správně se rozhodnout, vyhledá informace na téma „drogy a legislativa“.</p> <p>7. Učí se bránit proti agresi a manipulaci. Vyhodnotí možný manipulativní vliv médií a vrstevníků.</p> <p>8. Chová se zodpovědně při mimořádných událostech, v situacích ohrožujících zdraví a bezpečnost. Uvědomuje si možná rizika, kterým se někdy vystavuje, seznámí se a prakticky si vyzkouší zásady první pomoci.</p> <p>10. Sleduje vývoj člověka v proměnách času, všímá si tělesných, duševních a společenských změn. Popíše změny v období dospívání – fyzické i psychické. Respektuje druhé pohlaví a chová se tolerantně a kultivovaně.</p>	<p>6. Auto-destruktivní závislost- rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), těžké životní situace a jejich zvládnání</p> <p>7. Bezpečné chování a komunikace-komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení Manipulativní reklama a informace- reklamní vlivy</p> <p>8. Odpovědné chování-v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví-bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p> <p>9. Ochrana člověka za mimořádných událostí- klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost pro mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p> <p>10. Dětství, puberta, dospívání- tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví</p>	<p>6. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne, analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)</p> <p>6. OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů)</p> <p>6. OSV psychohygienu (dovednosti zvládnání stresových situací, hledání pomoci při potížích)</p> <p>7. MDV vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci)</p> <p>7. MDV fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, role médií v každodenním životě jednotlivce)</p> <p>7. - 10. OSV psychohygienu (hledání pomoci při potížích)</p> <p>7. -10. OSV sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne)</p>

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě. Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.</p>	<p>1. Seznámí se se základními údaji z rodinného práva, s faktory ovlivňujícími stabilitu rodiny. Uvědomuje si důležitost kvalitního partnerského vztahu a jeho vlivu na vzájemné vztahy mezi rodiči a dětmi. Na příkladech ze života se učí zvládat a řešit běžné rodinné konflikty.</p>	<p>1. Manželství a rodičovství- Zákon o rodině, rodinné právo, partnerství, zvládání konfliktů v rodině a v manželství, ideální partner Sebezpoznání a sebepečetí- vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepečetí, utváření vědomí vlastní identity Seberegulace a sebeorganizace činností a chování- cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace- respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie,, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování, pomoc při běžných i mimořádných situacích</p>	<p>1. OSV sebezpoznání a sebepečetí (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepečetí)</p> <p>1. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání)</p> <p>1. OSV psychohygiena (sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, hledání pomoci při potížích)</p> <p>1. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)</p> <p>1. OSV mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, respektování, práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)</p> <p>1. OSV komunikace (komunikace v různých situacích, asertivní komunikace)</p> <p>1. OSV kooperace a kompetice (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů)</p> <p>1. OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích)</p>

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>2. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.</p> <p>3. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.</p> <p>4. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastním dospívání a pravidlům zdravého životního stylu.</p> <p>5. Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.</p> <p>6. Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii. Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází rizikům běžných úrazů, otrav, tonutí, popálenin a dalším situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí. V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.</p>	<p>2. Pečuje o své zdraví, ví, jak se chovat během nemoci, vyhledá jednoduchý léčebný postup. Vyhledá v různých informačních zdrojích statistické údaje o civilizačních chorobách, ví, jak jim předcházet již od dětství.</p> <p>3. Aktivně se podílí na pomoci nemocným, popíše režim dne u nemocného člověka. Pomůže nemocnému spolužákovi s učení, úkolem. Dodržuje ve škole zásady zdravého životního stylu, vyhledá v místě bydliště aktivitu, která podporuje zdraví.</p> <p>4. Posoudí vhodnost vlastních stravovacích návyků, navrhne energeticky vhodný jídelníček, uvede nežádoucí způsoby výživy, zamyslí se nad klady a zápory televizní reklamy propagující výživu, vysvětlí pomocí různých informačních zdrojů pojmy reklama, fast food, cholesterol, konzumní společnost.</p> <p>5. Dokáže vlastními slovy definovat, co je to drogová závislost a příčiny jejího vzniku. Využije různých informačních zdrojů a vysvětlí, co je to krizová intervence a jaký má význam. Zamýšlí se nad prevencí zneužívání návykových látek.</p> <p>6. Uvědomuje si nebezpečí agresivního chování a jeho formy, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii. Vyjmenuje situace, při nichž se může setkat s násilím, vysvětlí možné příčiny násilí. Ví, jak hledat bezpečí. Učí se poskytnout první pomoc.</p>	<p>2. Podpora zdraví a její formy- prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví</p> <p>3. Podpora zdravého životního stylu. Preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci</p> <p>4. Zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví. Poruchy příjmu potravy. Manipulativní reklama a informace- vliv reklamy</p> <p>5. Auto- destruktivní závislostí- rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, nebezpečné látky), sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, trestná činnost, dopink ve sportu.</p> <p>6. Násilí mířené proti sobě samému, zbraně, nebezpečné předměty, nebezpečný internet, šikana, násilné chování, kriminalita mládeže, těžké životní situace a jejich zvládnání, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení. Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci. Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace na elektronických médiích.</p>	<p>2. OSV psychohygienu (hledání pomoci při potížích)</p> <p>3. OSV sebezpoznání a sebepečení (moje vztahy k druhým lidem)</p> <p>3. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování)</p> <p>4. MDV vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci)</p> <p>4. MDV fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, role médií v každodenním životě jednotlivce)</p> <p>5. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne, analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)</p> <p>6. OSV psychohygienu (hledání pomoci při potížích)</p> <p>6. OSV komunikace (komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresii a manipulaci)</p>

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>7. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování. Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.</p> <p>8. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (varování, evakuace, ukrytí, improvizovaná ochrana).</p>	<p>7. Diskutuje na téma dospívání, láska, o rozdílech v sexualitě. Přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování, diskutuje o nežádoucích důsledcích předčasného sexuálního života. Vysvětlí pojem plánované rodičovství.</p> <p>8. Charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany. V modelových situacích volí vhodné způsoby jednání, které směřují k adekvátní ochraně.</p>	<p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost rizik a pravidel silničního provozu a železniční dopravy, obecní postup při dopravní nehodě, zajištění bezpečnosti, vztahy mezi účastníky silničního provozu, zvládnutí agresivity. Základy první pomoci.</p> <p>7. Dospívání, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství. Sexuální a reprodukční zdraví – zdravá integrace sexuality, zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity.</p> <p>8. Ochrana člověka za mimořádných událostí- ochrana obyvatelstva při hrozbě nebo vzniku mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí, klasifikace mimořádných událostí, varovné signály a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, ochrana sebe a okolí při mimořádné události, evakuace, činnost po mimořádné události.</p>	<p>7. OSV sebezpoznání a sebezpečí (jak se promítá mé já v mém chování)</p> <p>7. OSV seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)</p>

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p> <p>2. Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.</p>	<p>1. -2. Analyzuje hlavní rysy rodiny v minulosti a vyvodí odlišnosti od současného pojetí rodiny. Posoudí možné příčiny krizí v rodině, včetně rozvodu, hledá vhodná řešení. Vyhodnotí současnou ekonomickou zatíženost rodiny a posoudí možná opatření, včetně správného zacházení a hospodaření s penězi rodiny. Uvědomuje si shody a rozdíly mezi funkční a dysfunkční rodinou</p>	<p>1. – 2. Vztahy ve dvojici- láska, přátelství, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity-rodina, škola, vrstevnická skupina</p>	<p>1. -2. OSV sebezpoznání a sebepojetí (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí)</p> <p>1. - 2. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání)</p> <p>1. - 2. OSV psychohygiena (sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, hledání pomoci při potížích)</p> <p>1. - 2. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)</p> <p>1. - 2. OSV mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, respektování, práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)</p> <p>1. - 2. OSV komunikace (komunikace v různých situacích, asertivní komunikace)</p> <p>1. – 2. OSV kooperace a kompetice (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů)</p> <p>1. – 2. OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích)</p>

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>3. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>4. Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím. Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotu zdraví</p> <p>5. Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>6. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.</p>	<p>3. – 6. Vysvětlí na příkladech souvislosti mezi fyzickým, duševním a sociálním zdravím, posoudí vztah mezi uspokojováním potřeb člověka a hodnotou zdraví. Využívá různé relaxační techniky k překonávání únavy, stresu apod., k zachování zdraví a regeneraci organismu, , předvede jednoduchou sestavu cviků na posílení svalů, dýchací a relaxační cvičení.</p> <p>Aplikuje hry na sebepoznání a využívá je nejen k relaxaci a poznání sebe, ale i druhých. Analyzuje rizika ohrožující zdraví a navrhuje účinná opatření. Dodržuje hygienu duše i těla jako prevenci onemocnění. Uvědomí si a pojmenuje příčiny civilizačních onemocnění a dokáže navrhnout účinnou prevenci. Aktivně se podílí na programech podpory zdraví. Zhodnotí význam preventivních prohlídek.</p>	<p>3. – 4. Tělesná a duševní hygiena, denní režim- zásady osobní, intimní a duševní hygieny, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění- preventivní léčebná péče Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci- složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie Podpora zdraví a její formy- podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 5. – 6. Sebeoznání a sebepojetí- vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity Seberegulace a sebeorganizace činnosti a chování- cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímá hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování Stres a jeho vztah ke zdraví- kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace- aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>	<p>2. OSV sebeoznání, sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, jak se promítá mé já v mém chování)</p> <p>3. MDV fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, role médií v každodenním životě jednotlivce)</p> <p>4. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne, analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)</p> <p>5. OSV psychohygienu (hledání pomoci při potížích)</p> <p>5. OSV komunikace (komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci)</p> <p>6. OSV sebeoznání a sebepojetí (jak se promítá mé já v mém chování, moje vztahy k druhým)</p> <p>6. OSV seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)</p> <p>6. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování)</p>

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>7. Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>7. Vysvětlí a respektuje pravidla zdravého způsobu stravování, uvědomí si vliv životního prostředí na výživu a zdraví člověka. Posoudí rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou a hledá souvislosti se vznikem některých civilizačních chorob. Navrhne jídelníček pro vybranou skupinu lidí podle zátěže, věku, pohlaví, popř. v nemoci. Seznámí se s odlišnostmi jídelníčků různých národů. Pochopí a vysvětlí nevhodné působení reklamy na zdravý životní styl a výživu.</p>	<p>7. Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění- preventivní léčebná péče Výživa a zdraví- zásady zdravého stravování, podpora zdravého životního stylu Vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví- kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Manipulativní reklama- reklamní vlivy</p>	<p>7. -10. OSV psychohygiena (hledání pomoci při potížích)</p> <p>7. -9. MDV fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, role médií v každodenním životě jednotlivce)</p>
<p>8. Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledává odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p>8. Chápe souvislosti mezi důvody vzniku závislosti a chováním člověka. Posoudí rizika spojená se zneužíváním návykových látek. Dokáže se bránit vzniku závislosti kvalitním trávením volného času, rozvíjením zájmů. Uplatňuje argumenty proti užívání drog. Navrhne možnou prevenci. Zjistí, kde hledat pomoc při různých závislostech /v regionu/. Dokáže rozpoznat varovné signály patologického hráčství a navrhne pomoc a prevenci.</p>	<p>8. -9. Auto-destruktivní závislosti- rizikové chování, psychická onemocnění, nebezpečné látky, násilné chování, trestná činnost, zbraně, nebezpečný internet, doping ve sportu, těžké životní situace a jejich zvládnutí Kriminalita mládeže- komunikace se službami odborné pomoci</p>	<p>8. -9. OSV komunikace (komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci)</p>
<p>9. Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.</p>	<p>9. Respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a ve společnosti. Vystupuje s účinnými prostředky proti násilí ve škole v rodině, společnosti. Analyzuje příčiny trestné činnosti mladistvých a navrhne možnosti ochrany. Není lhostejný k týrání a zneužívání</p>	<p>8. -9. Bezpečné chování a komunikace- komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečné komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení 9. Manipulativní reklama a informace- reklamní vlivy, působení sekt</p>	<p>10. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne, analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)</p>
<p>10. Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech. V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>10. Vyhledá informace v zákonech, které ukládají povinnost dbát o bezpečí dítěte. Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví nebo život, poskytne možnou pomoc. Rozlišuje katastrofy a hromadná neštěstí, posoudí význam integrovaného záchranného systému, civilní obrany. Dodržuje pravidla bezpečnosti silničního provozu. Posoudí priority první pomoci, zvolí způsob poskytnutí první pomoci.</p>	<p>10. Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví- bezpečné prostředí ve škole, bezpečnost v dopravě, vztahy mezi účastníky silničního provozu, postup v případě dopravní nehody Ochrana člověka za mimořádných událostí- klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí Základy první pomoci</p>	

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>11. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<p>11. Podporuje pozitivní vztahy – přátelství, láska, partnerství, manželství, rodičovství. Chápe morální normy v oblasti sexuálního chování, respektuje a toleruje odlišnosti druhého pohlaví. Chápe rizika předčasného zahájení pohlavního života a uvědomuje si všechny důsledky. Posoudí vhodné druhy antikoncepce a vysvětlí její význam při plánovaném rodičovství, ochraně zdraví. Posoudí a odmítá sexuální násilí, kuplířství, prostituci, pornografii jako praktiky komerčního sexu. Pochopí bio-psycho-sociální aspekty těhotenství, porodu a péče o dítě</p>	<p>11. Sexuální dospívání a reprodukční zdraví- zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní zdrženlivosti Ochrana před přenosnými chorobami- choroby přenosné krví a sexuálním kontaktem Sexuální kriminalita, formy sexuálního zneužívání dětí, žen,</p>	<p>11. OSV psychohygiena (hledání pomoci při potížích) 11. OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích) 11. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání)</p>

5. 8. 2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět **tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův požitek z pohybu a z komunikace z pohybu.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně v časové dotaci 2 hodiny týdně, převažující formou realizace je vyučovací hodina, na druhém stupni se může dělit na skupiny chlapců a dívek (záleží na počtu žáků ve třídě nebo v ročnících). Kromě toho je obsah předmětu realizován v dalších blocích (plavání, bruslení, turistika, lyžařský výcvikový kurz pro žáky 7. ročníku a starší, sportovní soutěže, volitelné a nepovinné předměty). Výuka může probíhat v tělocvičně, na hřišti, ve sportovní hale Bios, na ledové ploše, v bazénu, v přírodě. Cílem je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu, dodržovat sportovní etiku a pravidla jednání. Práce s dětmi zdravotně oslabenými probíhá v rámci předmětu tělesná výchova. V rámci TV je možné pořádat i ozdravné pobyty na horách.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Žáky vedeme k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učíme je cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změřit základní pohybové výkony a porovnávat je s předchozími, orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky uplatňovat zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka,
- řešit problémy v souvislosti s nesporným chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a náradím.

Kompetence komunikativní

- Žáky vedeme ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učíme je reagovat na základní povely a pokyny a vydávat je, zorganizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.

Kompetence sociální a personální

- Žáky vedeme k jednání v duchu fair - play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině,
- žákům umožňujeme zažít úspěch.

Kompetence občanské

- Žáky vedeme k tomu, aby se podíleli na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevovali přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojovali svou pohybovou činnost se zdravím, zařazovali si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení. Vedeme je ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení, učíme je ohleduplnosti a taktu.

Kompetence pracovní

- Žáky vedeme k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učíme je užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Předmět tělesná výchova je úzce spjat s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Je zařazeno do všech ročníků prvního i druhého stupně.

Environmentální výchova /EV/

- Téma: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

Škola rozvíjí u žáků kladný vztah k přirozenému pohybu. Získává žáky pro účast v různých individuálních a kolektivních sportech a připravuje je pro reprezentaci /OSV/

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1.Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.</p> <p>2.Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.</p> <p>3.Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</p> <p>4.Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</p>	<p>1.Zvládá menší délku a intenzitu pohybu; učí se připravit pro pohybovou činnost (oblečení a obuv); adaptuje se na vodní prostředí, má základní plavecké dovednosti.</p> <p>2.Zvládá průpravná cvičení pro kotoul vpřed a kotoul vzad, chůzi po kladince, cvičení na žebřinách, rychlý a vytrvalostní běh, skok daleký a hod míčkem; základy bruslení, hry na ledě; základy lyžování, hry na sněhu; pohybuje se v terénu, chrání přírodu</p> <p>3.Snaží se správně manipulovat s míčem, používá zjednodušená pravidla týmových her.</p> <p>4.Dodržuje základní hygienu před a po TV a jiných pohybových aktivitách.</p>	<p>1.Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, oblečení, obuv, uklidnění po zátěži; plavání (podle podmínek školy a zájmu žáků) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti.</p> <p>2.Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu; základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení na náraď odpovídající velikosti a hmotnosti; základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem; rytmické cvičení pro děti – základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance; bruslení, lyžování (podle podmínek školy a zájmu žáků) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích; další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků), turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, chůze v terénu, ochrana přírody</p> <p>3.Základy sportovních her – manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů.</p> <p>4.Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek.</p>	<p>2. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>1.Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy</p> <p>2.Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením</p>	<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>1. vyjmenuje hlavní znaky svého oslabení, předvede speciální vyrovnávací cvičení související s jeh o vlastním oslabením, ve svém pohybovém režimu uplatňuje speciální vyrovnávací cvičení související s jeho vlastním oslabením</p> <p>2. předvede technicky správně konkrétní speciální cvičení, zkontroluje správnou techniku provedení speciálního cvičení v zrcadle, je-li k dispozici, a koriguje provedení cvičení podle pokynů učitele</p>	<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>1. ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <p>2.SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy speciálních cvičení základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení 	

TĚLESNÁ VÝCHOVA –2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1.Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.</p> <p>2.Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.</p> <p>3.Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</p> <p>4.Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</p>	<p>1.Adaptuje se na vodní prostředí, má základní plavecké dovednosti a ovládá jednu plaveckou techniku.</p> <p>2.Zvládá průpravná cvičení pro kotoul vzad a kotoul vpřed, nácvik odrazu z můstku, chůzi na kladince bez dopomoci; základy lyžování a bruslením , hry na sněhu a na ledě; pohybuje se v terénu, chrání přírodu</p> <p>3.Dovede správně manipulovat s míčem, používá jednoduchá pravidla týmových her.</p> <p>4.Dodržuje základní hygienu před a po TV a jiných pohybových aktivitách.</p>	<p>1.Plavání – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika).</p> <p>2. Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu; základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti; základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem; rytmické cvičení pro děti – základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance; lyžování, bruslení (podle podmínek školy a zájmu žáků) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích; další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, chůze v terénu, ochrana přírody.</p> <p>3.Základy sportovních her – manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů.</p> <p>4.Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek.</p>	<p>1. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině neb ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem)</p> <p>2. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování)</p> <p>3. OSV sebergulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání a prožívání, vůle)</p> <p>3. OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností po spolupráci, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládnutí soutěže a konkurence)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA –2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>5.Reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>1.Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy</p> <p>2.Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením</p>	<p>5.Zná základní pravidla chování při TV.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>1. vyjmenuje hlavní znaky svého oslabení, předvede speciální vyrovnávací cvičení související s jeh o vlastním oslabením, ve svém pohybovém režimu uplatňuje speciální vyrovnávací cvičení související s jeho vlastním oslabením</p> <p>2. předvede technicky správně konkrétní speciální cvičení, zkontroluje správnou techniku provedení speciálního cvičení v zrcadle, je-li k dispozici, a koriguje provedení cvičení koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele</p>	<p>5.Pohybové hry – s různým zaměřením; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost; komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály; organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí; pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>1. ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <p>2.SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy speciálních cvičení základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení 	

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1.Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.</p> <p>2.Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.</p>	<p>1.Adaptuje se na vodní prostředí, má základní plavecké dovednosti a ovládá jednu plaveckou techniku. Zvládá základní prvky sebezáchrany a bezpečnosti.</p> <p>2.Zvládá základy atletických disciplín, kolektivní hry a jejich pravidla; základy lyžování a bruslení, hry na sněhu a na ledě; pohybuje se v terénu, chrání přírodu</p>	<p>1.Plavání – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p> <p>2. Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu; základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem; základy sportovních her – manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů; rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou, nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem; lyžování, bruslení (podle podmínek školy a zájmu žáků) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích; další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků), turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, chůze v terénu, ochrana přírody</p>	<p>1. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině neb ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem)</p> <p>2. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování)</p> <p>2. OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností po spolupráci, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)</p>
<p>3.Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</p>	<p>3.Dovede správně manipulovat s míčem, používá zjednodušená pravidla týmových her.</p>	<p>3.Základy sportovních her – manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů.</p>	
<p>4.Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</p>	<p>4.Dodržuje základní hygienu před a po TV a jiných pohybových aktivitách.</p>	<p>4.Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí,</p>	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>5.Reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>1.Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy</p> <p>2.Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením</p>	<p>5.Zná základní pravidla chování při TV.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>1. vyjmenuje hlavní znaky svého oslabení, předvede speciální vyrovnávací cvičení související s jeho vlastním oslabením, ve svém pohybovém režimu uplatňuje speciální vyrovnávací cvičení související s jeho vlastním oslabením</p> <p>2. předvede technicky správně konkrétní speciální cvičení, zkontroluje správnou techniku provedení speciálního cvičení v zrcadle, je-li k dispozici, a koriguje provedení cvičení koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele</p>	<p>5.Pohybové hry – s různým zaměřením; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost; komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojoovaných činností, smluvené povely, signály; organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí; pravidla zjednodušených osvojoovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>1. ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <p>2.SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> základy speciálních cvičení základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení 	<p>5. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA –4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1.Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.</p> <p>2.Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p> <p>3.Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.</p> <p>4.Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.</p>	<p>1.Uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je za pomoci učitele; ví, že by se měl aktivně pohybovat. Účastní se pohybových aktivit se střední nebo vyšší intenzitou zatížení a usiluje o to, aby se těmto aktivitám věnoval alespoň jednu hodinu denně.</p> <p>2.Zvládá jednoduchou přípravu před pohybovou činností a cvičení po zátěži.</p> <p>3.Zná zjednodušená pravidla her – vybíjená, kopaná, florbal, košíková, přehazovaná; zvládá základy lyžování a bruslení, hry na sněhu a na ledě; ovládá jednu plaveckou techniku; pohybuje se v terénu, chrání přírodu.</p> <p>4.Žák respektuje pokyny učitele, dbá na hygienu při pohybové činnosti.</p>	<p>1.Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu; rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu.</p> <p>2.Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení; zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití.</p> <p>3.Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí; lyžování, bruslení (podle podmínek školy a zájmu žáků) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích; plavání (podle podmínek školy a zájmu žáků) – hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím; další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků); netradiční pohybové hry a aktivity; turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody Vybíjená, kopaná, florbal, košíková, přehazovaná</p> <p>4.Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV.</p>	<p>1. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení, sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání a prožívání, vůle</p> <p>3. OSV kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci-jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, rozvoj individuálních dovedností po spolupráci, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA –4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>5.Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.</p> <p>6.Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.</p> <p>7.Užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.</p> <p>8. Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy.</p> <p>9.Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.</p> <p>10. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.</p>	<p>5.Snaží se jednoduše zhodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka.</p> <p>6.Zná zásady fair play a snaží se je naplňovat (za pomoci učitele).</p> <p>7.Cvičí podle popisu cvičení nebo jednoduchého nákresu – sportovní hry, bruslení.</p> <p>8.Vymýšlí soutěže na úrovni třídy – rozcvička, závodivé soutěže družstev.</p> <p>9.Zaznamenává základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim.</p> <p>10.Samostatně získává informace z různých informačních zdrojů (tisk, internet, encyklopedie).</p>	<p>5.Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti; základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem; základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů.</p> <p>6.Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly.</p> <p>7.Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály.</p> <p>8.Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží.</p> <p>9.Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy.</p> <p>10.Zdroje informací o pohybových činnostech.</p>	<p>5. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině neb ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem)</p> <p>6. OSV mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, vztahy a naše třída)</p> <p>6. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (zásady MOV)</p> <p>8. OSV kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-pružnost nápadů, originality)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Zdravotní tělesná výchova 1. Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování</p> <p>2. Zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele</p> <p>3. Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením</p>	<p>Zdravotní tělesná výchova 1. vyjmenuje hlavní znaky svého oslabení, předvede speciální vyrovnávací cvičení související s jeh o vlastním oslabením, ve svém pohybovém režimu uplatňuje speciální vyrovnávací cvičení související s jeho vlastním oslabením</p> <p>2. předvede technicky správně konkrétní speciální cvičení, zkontroluje správnou techniku provedení speciálního cvičení v zrcadle, je-li k dispozici, a koriguje provedení cvičení koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele</p> <p>3. upozorní učitele (spolužáky), že příslušnou činnost nemůže vykonávat, protože je v rozporu s jeho oslabením</p>	<p>Zdravotní tělesná výchova 1. ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <p>2. SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy speciálních cvičení základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení <p>3. VŠEOBECNĚ ROZVÍJECÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	

TĚLESNÁ VÝCHOVA –5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1.Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.</p> <p>2.Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p> <p>3.Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.</p> <p>4.Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.</p>	<p>1.Uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je za pomoci učitele; ví, že by se měl aktivně pohybovat. Účastní se pohybových aktivit se střední nebo vyšší intenzitou zatížení a usiluje o to, aby se těmto aktivitám věnoval alespoň jednu hodinu denně</p> <p>2.Zvládá jednoduchou přípravu před pohybovou zátěží a cvičení po zátěži, vyjmenuje hlavní znaky vadného držení těla, pojmenuje (ukáže na obrázku, na spolužákově, na sobě) hlavní svalové skupiny, které je třeba posilovat a které protahovat</p> <p>3.Zná zjednodušená pravidla her – vybíjená, kopaná, florbal, košíková, přehazovaná; zvládá základy lyžování a bruslení, hry na sněhu a na ledě; ovládá jednu plaveckou techniku; pohybuje se v terénu, chrání přírodu.</p> <p>4.Žák respektuje pokyny učitele, dbá na hygienu při pohybové činnosti.</p>	<p>1.Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu; rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu.</p> <p>2.Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení; zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití.</p> <p>3.Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí; <u>lyžování, bruslení (podle podmínek školy a zájmu žáků)</u> – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích; plavání (<u>podle podmínek školy a zájmu žáků</u>) – hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchary a dopomoci tonoucímu; další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků); netradiční pohybové hry a aktivity; turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody;průpravné úpoly – přetahy a přetlaky. Vybíjená, kopaná, florbal, košíková, přehazovaná</p> <p>4.Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV.</p>	<p>1. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání a prožívání, vůle)</p> <p>3. OSV kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci-jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podržení se, rozvoj individuálních dovedností po spolupráci, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA –5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
5.Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	5.Snaží se jednoduše zhodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka.	5.Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti; základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem; základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů.	5. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině neb ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem)
6.Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	6.Zná zásady fair play a snaží se je naplňovat (za pomoci učitele). Podílí se na řízení utkání či soutěže, upraví pravidla vybrané hry tak, aby byla vhodná pro příslušné prostředí, při pohybových aktivitách bere ohled na rozdíly mezi chlapci a děvčaty	6.Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly.	6. OSV mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, vztahy a naše třída) 6. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (zásady MOV)
7.Užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	7.Cvičí podle popisu cvičení nebo jednoduchého nákresu – sportovní hry, bruslení.	7.Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povelů, signály.	
8. Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.	8.Vymýšlí soutěže na úrovni třídy – rozvíčka, závodivé soutěže družstev.	8.Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží.	8. OSV kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-pružnost nápadů, originality)
9.Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	9.Zaznamenává základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim.	9.Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy.	
10. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	10.Samostatně získává informace z různých informačních zdrojů (tisk, internet, encyklopedie). Podílí se na řízení utkání či soutěže, upraví pravidla vybrané hry tak, aby byla vhodná pro příslušné prostředí, při pohybových aktivitách bere ohled na rozdíly mezi chlapci a děvčaty	10.Zdroje informací o pohybových činnostech.	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>1.Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování</p> <p>2.Zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele</p> <p>3.Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením</p>	<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>1. vyjmenuje hlavní znaky svého oslabení, předvede speciální vyrovnávací cvičení související s jeh o vlastním oslabením, ve svém pohybovém režimu uplatňuje speciální vyrovnávací cvičení související s jeho vlastním oslabením</p> <p>2. předvede technicky správně konkrétní speciální cvičení, zkontroluje správnou techniku provedení speciálního cvičení v zrcadle, je-li k dispozici, a koriguje provedení cvičení koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele</p> <p>3. upozorní učitele (spolužáky), že příslušnou činnost nemůže vykonávat, protože je v rozporu s jeho oslabením</p>	<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>1. ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <p>2.SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy speciálních cvičení základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení <p>3. VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 6. ročník*/Prvky „zdravotní tělesné výchovy“ jsou pravidelně využívány v povinné TV/*

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>1. Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.</p> <p>2. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.</p> <p>3. Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.</p> <p>4. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.</p> <p>5. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>6. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>1. Uvědomuje si význam pohybových činností pro své zdraví. Respektuje zásady preventivní pohybové činnosti, správného držení těla, správného zapojení dechu a zvyšování kloubní pohyblivosti.</p> <p>2. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti. Dle individuálních možností zdravotního stavu a pohybového nadání se věnuje rekreačnímu nebo výkonnostnímu sportu. Sleduje informace o sportu uváděné v médiích.</p> <p>3. Zvládne samostatně jednoduché rozcvičení před pohybovou činností. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p> <p>4. Uvědomuje si škodlivost návykových látek, upřednostňuje zdravý pohyb ve zdravém prostředí.</p> <p>5. Dodržuje zásady bezpečného chování, předvídá možnost nebezpečných situací. Dokáže provést jednoduché ošetření a transport zraněného. Zvládne po instrukci základní dopomoc.</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>6. a) Zvládá základní prvky akrobacie – kotoul vpřed, vzad, kotouly ve vazbách, roznožku přes kozu našíf, skrčku, cvičební prvky na hrazdě, šplh.</p> <p>6. b) Ovládá jednoduché taneční kroky.</p> <p>6. c) Dokáže provést obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond.</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>1. Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců (rozcvička, nabídka různých cviků, kompenzační cvičení)</p> <p>2. Zdravotně orientovaná zdatnost - Rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením – cviky na správné držení těla, samostatné provedení rozcvičky</p> <p>3. Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí- průpravná, kompenzační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>4. Zdravý způsob života - pohyb (sportovní dny – bruslení, běžecké závody, hry v přírodě, turistika)</p> <p>5. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- v nestandardním prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>6a) Gymnastika –akrobacie přeskoky, cvičení s náčíním a na nářadí</p> <p>6b) Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem- základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčíním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tance.</p> <p>6c) Úpoly-základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate</p>	<p>1. OSV psychohygiena dovednosti pro pozitivní naladění myslí a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění-relaxace)</p> <p>2. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání, vůle)</p> <p>4. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání, vůle)</p> <p>6. OSV sebepoznání a sebepečení (co o sobě vím a co ne, zdravé a vyrovnané sebepečení)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>7. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>8. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.</p>	<p>6d) Ovládá techniku atletických disciplín. Rozlišuje jednotlivé startovní povely a reaguje na ně – zvládne běh na 60m. Při vytrvalostním běhu uplatňuje i vůli, uběhne 1500 m. Aktivně přistupuje k nácviu nových technických disciplín, získané dovednosti uplatní při reprezentaci školy.</p> <p>6e) Využívá zkušenosti z míčových her v dalších sportech.</p> <p>Respektuje pravidla sportovních her, vytváří varianty osvojených pohybových her.</p> <p>6f) Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí. Dodržuje pravidla silničního provozu a pohybu po komunikacích. Zvládá pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v rámci školních akcí (sportovní dny, školní výlety, exkurze).</p> <p>6g) Provádí bezpečný pohyb na bruslích vpřed, zdokonalená plavecká výuka.</p> <p>7. Dává do souvislostí dosaženou úroveň pohybových činností, kriticky posoudí své chyby a zamýšlí se nad jejich odstraněním.</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>8. Reaguje na tělocvičné názvosloví učitele, pojmenuje sportovní činnost i jednotlivé cvičební a herní prvky.</p> <p>Posoudí vhodnost sportovního oblečení a obutí pro jednotlivé sporty. Sleduje informace o sportu uváděné v médiích.</p>	<p>6d) Atletika - rychlý běh ,vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí, štafeta – předávka</p> <p>6e) Sportovní hry -herní činnosti jednotlivce- košíková, přehazovaná, odbíjená, florbal, kopaná, vybíjená.</p> <p>Pohybové hry- s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>6f) Turistika a pobyt v přírodě- příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatnění pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty.</p> <p><u>6g) Bruslení, plavání, lyžování/ podle podmínek školy/</u></p> <p>7. Komunikace v Tv, sebehodnocení (komunikace s učitelem, odstranění chyb)</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>8. Komunikace Tv- tělocvičné názvosloví osvojených činností, smluvené povely, signály, gesta, značky. Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech.</p>	<p>6. OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)</p> <p>6. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích)</p> <p>7. OSV komunikace (otevřená a pozitivní komunikace)</p> <p>7. OSV sebezpoznání a sebepečetí (já jako zdroj informací o sobě, zdravé a vyrovnané sebepečetí)</p> <p>7. OSV psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)</p> <p>8. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>9. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu.</p> <p>10. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p> <p>11. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.</p> <p>12. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.</p> <p>13. Sleduje určené prvky pohybové činnosti, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>14. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova 15. Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p>	<p>9. Respektuje při Tv a sportu pravidla slušného a čestného chování, dokáže pomoci slabším, méně nadaným nebo postiženým spolužákům, respektuje opačné pohlaví.</p> <p>10. Dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností, aplikuje je při hře v poli..</p> <p>11. Postupně přebírá některé organizační a hodnotící úkoly od učitele. Naplňuje pravidla her, respektuje pokyny rozhodčího.</p> <p>12. Pod vedením učitele přebírá roli rozhodčího.</p> <p>13. Zvládne jednoduché typy měření výkonů , pod dohledem učitele je změří a запиše.</p> <p>14. Zpracuje písemně výsledky turnajů a zveřejní je na školní nástěnce.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova 15. Popíše druh svého oslabení, popíše zdravotní cvičení a jejich přínos pro svůj zdravotní stav, uplatňuje pohybový, režim který přispívá ke zlepšení jeho zdravotního stavu i k regeneraci školní zátěže, zapojuje se podle svých možností do běžné TV a pohybových aktivit v režimu dne</p>	<p>9. Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci olympionismus, olympijská charta</p> <p>10. Pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží</p> <p>11. Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>12. Organizace prostoru a pohybových činností.- v nestandardních podmínkách, sportovní výzbroj a výstroj – výběr, ošetřování</p> <p>13. Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování. (atletika)</p> <p>14. Písemné zpracování výsledků turnajů (organizace školních závodů, olympiády)</p> <p>Zdravotní tělesná výchova 15. ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p>	<p>9. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování- člověk neočekává protislužbu)</p> <p>10. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p> <p>11. – 14. kreativita (pružnost nápadů, originalita)</p> <p>11. – 14. sebezpoznání a sebepečení (moje vztahy k druhým lidem)</p> <p>11. – 14. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině-třídě)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>16. Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>17. Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<p>16. Aktivně zařazuje vyrovnávací cvičení do svých pohybových aktivit ve škole i mimo školu. Volí vhodná cvičení vzhledem ke zdravotnímu oslabení s důrazem na přesnost provedení, optimální počet, míru zatížení a využití vhodných pomůcek, rozpozná únavu a je schopen cvičení přerušit či ukončit.</p> <p>17. Rozpozná činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením, a upozorní na ně, cíleně a samostatně nahrazuje činnosti, které jsou kontraindikací jeho oslabení, jinými vhodnými činnostmi</p>	<p>16. SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <p>oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šijového, mezilopatkového, břišního, hýžd'ového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp</p> <p>oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy</p> <p>oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání</p> <p>17. VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>	

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 7. ročník*/Prvky „zdravotní tělesné výchovy“ jsou pravidelně využívány v povinné TV/*

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>1. Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.</p> <p>2. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.</p> <p>3. Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.</p> <p>4. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.</p> <p>5. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>6. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>1. Uvědomuje si význam pohybových činností pro své zdraví. Respektuje zásady preventivní pohybové činnosti, správného držení těla, správného zapojení dechu a zvyšování kloubní pohyblivosti.</p> <p>2. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti. Dle individuálních možností zdravotního stavu a pohybového nadání se věnuje rekreačnímu nebo výkonnostnímu sportu. Pravidelně sleduje výsledky své tělesné zdatnosti.</p> <p>3. Zvládne samostatně jednoduché rozcvičení před pohybovou činností. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p> <p>4. Uvědomuje si škodlivost návykových látek, upřednostňuje zdravý pohyb ve zdravém prostředí.</p> <p>5. Dodržuje zásady bezpečného chování, předvídá možnost nebezpečných situací. Dokáže provést jednoduché ošetření a transport zraněného. Zvládne po instrukci základní dopomoc.</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>6a) Zvládá základní prvky akrobacie – kotoul vpřed, vzad, kotouly ve vazbách, roznožku přes kozu našíř, skrčku, cvičební prvky na hrazdě, šplh.</p> <p>6b) Ovládá jednoduché taneční kroky.</p> <p>6c) Dokáže provést obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond.</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>1. Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců (rozcvička, nabídka různých cviků, kompenzační cvičení)</p> <p>2. Zdravotně orientovaná zdatnost - Rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením – cviky na správné držení těla, samostatné provedení rozcvičky</p> <p>3. Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí- průpravná, kompenzační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>4. Zdravý způsob života - pohyb (sportovní dny – bruslení, běžecké závody, hry v přírodě, turistika)</p> <p>5. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- v nestandardním prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>6a) Gymnastika –akrobacie ,přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí</p> <p>6b) Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem- základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tance.</p> <p>6c) Úpoly-základy sebeobran, základy aikido, judo, karate</p>	<p>1. OSV psychohygiena dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění-relaxace)</p> <p>2. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání, vůle)</p> <p>4. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání, vůle)</p> <p>6. OSV sebezpoznání a sebezpojetí (co o sobě vím a co ne, zdravé a vyrovnané sebezpojetí)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>7. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>8. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.</p>	<p>6d) Ovládá techniku atletických disciplín. Rozlišuje jednotlivé startovní povely a reaguje na ně – zvládne běh na 60m. Při vytrvalostním běhu uplatňuje i vůli, uběhne 1500 m. Aktivně přistupuje k nácvičce nových technických disciplín, získané dovednosti uplatní při reprezentaci školy.</p> <p>6e) Využívá zkušenosti z míčových her v dalších sportech.</p> <p>Respektuje pravidla sportovních her, vytváří varianty osvojených pohybových her.</p> <p>6f) Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí. Dodržuje pravidla silničního provozu a pohybu po komunikacích. Zvládá pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v rámci školních akcí (sportovní dny, školní výlety, exkurze).</p> <p>6g) Provádí bezpečný pohyb na bruslích vpřed, zdokonalená plavecká výuka.</p> <p>7. Dává do souvislostí dosaženou úroveň pohybových činností, kriticky posoudí své chyby a zamýšlí se nad jejich odstraněním.</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>8. Reaguje na tělocvičné názvosloví učitele, pojmenuje sportovní činnost i jednotlivé cvičební a herní prvky.</p> <p>Posoudí vhodnost sportovního oblečení a obutí pro jednotlivé sporty. Sleduje informace o sportu uváděné v médiích.</p>	<p>Atletika - rychlý běh ,vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí, štafeta – předávka</p> <p>6e) Sportovní hry -herní činnosti jednotlivce- košíková, přehazovaná, odbíjená, florbal, kopaná, vybíjená.</p> <p>Pohybové hry- s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>6f) Turistika a pobyt v přírodě- příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatnění pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty.</p> <p><u>6g) Bruslení, plavání, lyžování/ podle podmínek školy/</u></p> <p>7. Komunikace v Tv, sebehodnocení (komunikace s učitelem, odstranění chyb)</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>8. Komunikace Tv- tělocvičné názvosloví osvojených činností, smluvené povely, signály, gesta, značky. Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech.</p>	<p>6. OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)</p> <p>6. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích)</p> <p>7. OSV komunikace (otevřená a pozitivní komunikace)</p> <p>7. OSV sebezpoznání a sebepečení (já jako zdroj informací o sobě, zdravé a vyrovnané sebepečení)</p> <p>7. OSV psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)</p> <p>8. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>9. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu.</p> <p>10. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p> <p>11. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.</p> <p>12. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.</p> <p>13. Sleduje určené prvky pohybové činnosti, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>14. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>15. Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p>	<p>9. Respektuje při Tv a sportu pravidla slušného a česného chování, dokáže pomoci slabším, méně nadaným nebo postiženým spolužákům, respektuje opačné pohlaví.</p> <p>10. Dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností, aplikuje je při hře v poli..</p> <p>11. Postupně přebírá některé organizační a hodnotící úkoly od učitele. Naplňuje pravidla her, respektuje pokyny rozhodčího.</p> <p>12. Pod vedením učitele přebírá roli rozhodčího.</p> <p>13. Zvládne jednoduché typy měření výkonů , pod dohledem učitele je změří a zapíše.</p> <p>14. Zpracuje písemně výsledky turnajů a zveřejní je na školní nástěnce.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>15. Popíše druh svého oslabení, popíše zdravotní cvičení a jejich přínos pro svůj zdravotní stav, uplatňuje pohybový, režim který přispívá ke zlepšení jeho zdravotního stavu i k regeneraci školní zátěže, zapojuje se podle svých možností do běžné TV a pohybových aktivit v režimu dne</p>	<p>9. Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci olympionismus, olympijská charta</p> <p>10. Pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží</p> <p>11. Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>12. Organizace prostoru a pohybových činností.- v nestandardních podmínkách, sportovní výzbroj a výstroj – výběr, ošetřování</p> <p>13. Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování. (atletika)</p> <p>14. Písemné zpracování výsledků turnajů (organizace školních závodů, olympiády)</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>15. ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p>	<p>9. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování- člověk neočekává protislužbu)</p> <p>10. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p> <p>11. – 14. kreativita (pružnost nápadů, originalita)</p> <p>11. – 14. sebezpoznání a sebepečení (moje vztahy k druhým lidem)</p> <p>11. – 14. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině-třídě)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>16. Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>17. Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<p>16. Aktivně zařazuje vyrovnávací cvičení do svých pohybových aktivit ve škole i mimo školu. Volí vhodná cvičení vzhledem ke zdravotnímu oslabení s důrazem na přesnost provedení, optimální počet, míru zatížení a využití vhodných pomůcek, rozpozná únavu a je schopen cvičení přerušit či ukončit.</p> <p>17. Rozpozná činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením, a upozorní na ně, cíleně a samostatně nahrazuje činnosti, které jsou kontraindikací jeho oslabení, jinými vhodnými činnostmi</p>	<p>16. SPECIÁLNÍ CVIČENÍ oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4); lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp</p> <p>oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy</p> <p>oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání</p> <p>17. VŠESTRANNÉ ROZVÍJÍJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>	

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 8. ročník*/Prvky „zdravotní tělesné výchovy“ jsou pravidelně využívány v povinné TV/*

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>1. Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.</p> <p>2. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.</p> <p>3. Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.</p> <p>4. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.</p> <p>5. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>6. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>1. Uvědomuje si význam pohybových činností pro své zdraví. Respektuje zásady preventivní pohybové činnosti, správného držení těla, správného zapojení dechu a zvyšování kloubní pohyblivosti.</p> <p>2. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti. Dle individuálních možností zdravotního stavu a pohybového nadání se věnuje rekreačnímu nebo výkonnostnímu sportu. Naplňuje pravidla her, respektuje pokyny rozhodčího.</p> <p>3. Zvládne samostatně jednoduché rozcvičení před pohybovou činností. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p> <p>4. Uvědomuje si škodlivost návykových látek, upřednostňuje zdravý pohyb ve zdravém prostředí.</p> <p>5. Dodržuje zásady bezpečného chování, předvídá možnost nebezpečných situací. Dokáže provést jednoduché ošetření a transport zraněného. Zvládne po instrukci základní dopomoc.</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>6a) Zvládá základní prvky akrobacie – kotoul vpřed, vzad, kotouly ve vazbách, roznožku přes kozu našší, skřek, cvičební prvky na hrazdě, šplh.</p> <p>6b) Ovládá jednoduché taneční kroky.</p> <p>6c) Dokáže provést obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond.</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>1. Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců (rozcvička, nabídka různých cviků, kompenzační cvičení)</p> <p>2. Zdravotně orientovaná zdatnost - Rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zátěžením – cviky na správné držení těla, samostatné provedení rozcvičky</p> <p>3. Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí- průpravná, kompenzační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>4. Zdravý způsob života - pohyb (sportovní dny – bruslení, běžecké závody, hry v přírodě, turistika)</p> <p>5. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- v nestandardním prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>6a) Gymnastika –akrobacie ,přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí</p> <p>6b) Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem- základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tance.</p> <p>6c) Úpoly-základy sebeobran, základy aikido, judo, karate</p>	<p>1. OSV psychohygiena dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění-relaxace)</p> <p>2. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání, vůle)</p> <p>4. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání, vůle)</p> <p>6. OSV sebezpoznání a sebepečení (co o sobě vím a co ne, zdravé a vyrovnané sebepečení)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	<p>6d) Ovládá techniku atletických disciplín. Rozlišuje jednotlivé startovní povely a reaguje na ně – zvládne běh na 60m. Při vytrvalostním běhu uplatňuje i vůli, uběhne 1500 m. Aktivně přistupuje k nácviu nových technických disciplín, získané dovednosti uplatní při reprezentaci školy.</p> <p>6e) Využívá zkušenosti z míčových her v dalších sportech.</p> <p>Respektuje pravidla sportovních her, vytváří varianty osvojených pohybových her.</p> <p>6f) Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí. Dodržuje pravidla silničního provozu a pohybu po komunikacích. Zvládá pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v rámci školních akcí (sportovní dny, školní výlety, exkurze).</p> <p>6g) Provádí bezpečný pohyb na bruslích vpřed, zdokonalená plavecká výuka.</p>	<p>6d) Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí, štafeta – předávka</p> <p>6e) Sportovní hry - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie- košíková, přehazovaná, odbíjená, florbal, kopaná, vybíjená.</p> <p>Pohybové hry- s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>6f) Turistika a pobyt v přírodě- příprava turistické akce, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p> <p>6g) <u>Bruslení, plavání, lyžování/ podle podmínek školy/</u></p>	<p>6. OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)</p> <p>6. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích)</p> <p>7. OSV komunikace (otevřená a pozitivní komunikace)</p> <p>7. OSV sebezpoznání a sebepečetí (já jako zdroj informací o sobě, zdravé a vyrovnané sebepečetí)</p> <p>7. OSV psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)</p> <p>8. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p>
Činnosti podporující pohybové učení	Činnosti podporující pohybové učení	Činnosti podporující pohybové učení	
8. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	<p>7. Dává do souvislostí dosaženou úroveň pohybových činností, kriticky posoudí své chyby a zamýšlí se nad jejich odstraněním.</p> <p>8. Reaguje na tělocvičné názvosloví učitele, pojmenuje sportovní činnost i jednotlivé cvičební a herní prvky.</p> <p>Posoudí vhodnost sportovního oblečení a obutí pro jednotlivé sporty. Sleduje informace o sportu uváděné v médiích.</p>	<p>7. Komunikace v Tv, sebehodnocení (komunikace s učitelem, odstranění chyb)</p> <p>8. Komunikace Tv- tělocvičné názvosloví osvojených činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu. Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech.</p>	

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>9. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu.</p> <p>10. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p> <p>11. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.</p> <p>12. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.</p> <p>13. Sleduje určené prvky pohybové činnosti, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>14. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova 15. Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p>	<p>9. Respektuje při Tv a sportu pravidla slušného a česného chování, dokáže pomoci slabším, méně nadaným nebo postiženým spolužákům, respektuje opačné pohlaví.</p> <p>10. Dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností, aplikuje je při hře v poli..</p> <p>11. Postupně přebírá některé organizační a hodnotící úkoly od učitele. Sleduje informace o sportu uváděné v médiích.</p> <p>12. Pod vedením učitele přebírá roli rozhodčího.</p> <p>13. Zvládne jednoduché typy měření výkonů, pod dohledem učitele je změří a zapisuje.</p> <p>14. Zpracuje písemně výsledky turnajů a zveřejní je na školní nástěnce.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova 15. Popíše druh svého oslabení, popíše zdravotní cvičení a jejich přínos pro svůj zdravotní stav, uplatňuje pohybový, režim který přispívá ke zlepšení jeho zdravotního stavu i k regeneraci školní zátěže, zapojuje se podle svých možností do běžné TV a pohybových aktivit v režimu dne</p>	<p>9. Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci olympionismus, olympijská charta</p> <p>10. Pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží</p> <p>11. Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>12. Organizace prostoru a pohybových činností.- v nestandardních podmínkách, sportovní výzbroj a výstroj – výběr, ošetřování</p> <p>13. Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování. (atletika)</p> <p>14. Písemné zpracování výsledků turnajů (organizace školních závodů, olympiády)</p> <p>Zdravotní tělesná výchova 15. ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p>	<p>9. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování- člověk neočekává protislužbu)</p> <p>10. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p> <p>11. – 14. kreativita (pružnost nápadů, originalita)</p> <p>11. – 14. sebezpoznání a sebepečení (moje vztahy k druhým lidem)</p> <p>11. – 14. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině-třídě)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>16. Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>17. Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<p>16. Aktivně zařazuje vyrovnávací cvičení do svých pohybových aktivit ve škole i mimo školu. Volí vhodná cvičení vzhledem ke zdravotnímu oslabení s důrazem na přesnost provedení, optimální počet, míru zatížení a využití vhodných pomůcek, rozpozná únavu a je schopen cvičení přerušit či ukončit.</p> <p>17. Rozpozná činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením, a upozorní na ně, cíleně a samostatně nahrazuje činnosti, které jsou kontraindikací jeho oslabení, jinými vhodnými činnostmi</p>	<p>16. SPECIÁLNÍ CVIČENÍ oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šijového, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp</p> <p>oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy</p> <p>oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání</p> <p>17. VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>	

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 9. ročník*/Prvky „zdravotní tělesné výchovy“ jsou pravidelně využívány v povinné TV/*

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>1. Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.</p> <p>2. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.</p> <p>3. Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.</p> <p>4. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.</p> <p>5. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>6. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>1. Uvědomuje si význam pohybových činností pro své zdraví. Respektuje zásady preventivní pohybové činnosti, správného držení těla, správného zapojení dechu a zvyšování kloubní pohyblivosti.</p> <p>2. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti. Dle individuálních možností zdravotního stavu a pohybového nadání se věnuje rekreačnímu nebo výkonnostnímu sportu. Sleduje informace o sportu uváděné v médiích.</p> <p>3. Zvládne samostatně jednoduché rozcvičení před pohybovou činností. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p> <p>4. Uvědomuje si škodlivost návykových látek, upřednostňuje zdravý pohyb ve zdravém prostředí.</p> <p>5. Dodržuje zásady bezpečného chování, předvídá možnost nebezpečných situací. Dokáže provést jednoduché ošetření a transport zraněného. Zvládne po instrukci základní dopomoc.</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>6a) Zvládá základní prvky akrobacie – kotoul vpřed, vzad, kotouly ve vazbách, roznožku přes kozu našf, skrčku, cvičební prvky na hrazdě, šplh.</p> <p>6b) Ovládá jednoduché taneční kroky.</p> <p>6c) Dokáže provést obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond.</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>1. Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců (rozcvička, nabídka různých cviků, kompenzační cvičení)</p> <p>2. Zdravotně orientovaná zdatnost - Rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zátěžením – cviky na správné držení těla, samostatné provedení rozcvičky</p> <p>3. Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí- průpravná, kompenzační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>4. Zdravý způsob života - pohyb (sportovní dny – bruslení, běžecké závody, hry v přírodě, turistika)</p> <p>5. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- v nestandardním prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>6a) Gymnastika –akrobacie ,přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí</p> <p>6b) Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem- základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tance.</p> <p>6c) Úpoly-základy sebeobran, základy aikido, judo, karate</p>	<p>1. OSV psychohygiena dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění-relaxace)</p> <p>2. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání, vůle)</p> <p>4. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání, vůle)</p> <p>6. OSV sebezpoznání a sebepečení (co o sobě vím a co ne, zdravé a vyrovnané sebepečení)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>7. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>8. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.</p>	<p>6d) Ovládá techniku atletických disciplín. Rozlišuje jednotlivé startovní povely a reaguje na ně – zvládne běh na 60m. Při vytrvalostním běhu uplatňuje i vůli, uběhne 1500 m. Aktivně přistupuje k nácviu nových technických disciplín, získané dovednosti uplatní při reprezentaci školy.</p> <p>6e) Využívá zkušenosti z míčových her v dalších sportech.</p> <p>Respektuje pravidla sportovních her, vytváří varianty osvojených pohybových her.</p> <p>6f) Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí. Dodržuje pravidla silničního provozu a pohybu po komunikacích. Zvládá pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v rámci školních akcí (sportovní dny, školní výlety, exkurze).</p> <p>6g) Provádí bezpečný pohyb na bruslích vpřed, zdokonalená plavecká výuka.</p> <p>7. Dává do souvislostí dosaženou úroveň pohybových činností, kriticky posoudí své chyby a zamýšlí se nad jejich odstraněním.</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>8. Reaguje na tělocvičné názvosloví učitele, pojmenuje sportovní činnost i jednotlivé cvičební a herní prvky.</p> <p>Posoudí vhodnost sportovního oblečení a obutí pro jednotlivé sporty. Sleduje informace o sportu uváděné v médiích.</p>	<p>6d) Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí, štafeta – předávka</p> <p>6e) Sportovní hry -herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie- košíková, přehazovaná, odbíjená, florbal, kopaná, vybíjená.</p> <p>Pohybové hry- s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>6f) Turistika a pobyt v přírodě- příprava turistické akce, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p> <p>6g) <u>Bruslení, plavání, lyžování/ podle podmínek školy/</u></p> <p>7. Komunikace v Tv, sebehodnocení (komunikace s učitelem, odstranění chyb)</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>8. Komunikace Tv- tělocvičné názvosloví osvojených činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu. Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech.</p>	<p>6. OSV kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)</p> <p>6. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích)</p> <p>7. OSV komunikace (otevřená a pozitivní komunikace)</p> <p>7. OSV sebezpoznání a sebepečení (já jako zdroj informací o sobě, zdravé a vyrovnané sebepečení)</p> <p>7. OSV psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli)</p> <p>8. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>9. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu.</p> <p>10. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p> <p>11. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.</p> <p>12. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.</p> <p>13. Sleduje určené prvky pohybové činnosti, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>14. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>15. Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p>	<p>9. Respektuje při Tv a sportu pravidla slušného a česného chování, dokáže pomoci slabším, méně nadaným nebo postiženým spolužákům, respektuje opačné pohlaví.</p> <p>10. Dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností, aplikuje je při hře v poli..</p> <p>11. Postupně přebírá některé organizační a hodnotící úkoly od učitele. Naplňuje pravidla her, respektuje pokyny rozhodčího.</p> <p>12. Pod vedením učitele přebírá roli rozhodčího.</p> <p>13. Zvládne jednoduché typy měření výkonů , pod dohledem učitele je změní a zapiše.</p> <p>14. Zpracuje písemně výsledky turnajů a zveřejní je na školní nástěnce.</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>15. Popíše druh svého oslabení, popíše zdravotní cvičení a jejich přínos pro svůj zdravotní stav, uplatňuje pohybový, režim který přispívá ke zlepšení jeho zdravotního stavu i k regeneraci školní zátěže, zapojuje se podle svých možností do běžné TV a pohybových aktivit v režimu dne</p>	<p>9. Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci olympionismus, olympijská charta</p> <p>10. Pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží</p> <p>11. Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>12. Organizace prostoru a pohybových činností.- v nestandardních podmínkách, sportovní výzbroj a výstroj – výběr, ošetřování</p> <p>13. Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování. (atletika)</p> <p>14. Písemné zpracování výsledků turnajů (organizace školních závodů, olympiády)</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>15. ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p>	<p>9. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování- člověk neočekává protislužbu)</p> <p>10. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p> <p>11. – 14. kreativita (pružnost nápadů, originalita)</p> <p>11. – 14. sebezpoznání a sebepečení (moje vztahy k druhým lidem)</p> <p>11. – 14. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině-třídě)</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>16. Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>17. Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<p>16. Aktivně zařazuje vyrovnávací cvičení do svých pohybových aktivit ve škole i mimo školu. Volí vhodná cvičení vzhledem ke zdravotnímu oslabení s důrazem na přesnost provedení, optimální počet, míru zatížení a využití vhodných pomůcek, rozpozná únavu a je schopen cvičení přerušit či ukončit.</p> <p>17. Rozpozná činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením, a upozorní na ně, cíleně a samostatně nahrazuje činnosti, které jsou kontraindikací jeho oslabení, jinými vhodnými činnostmi</p>	<p>16. SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <p>oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šijového, mezilopatkového, břišního, hýžd'ového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp</p> <p>oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy</p> <p>oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání</p> <p>17. VŠESTRANNÉ ROZVÍJECÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>	

5. 9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je realizována na 1. a 2. stupni v povinném vyučovacím předmětu – pracovní činnosti. Výuka probíhá v každém ročníku 1 vyučovací hodinu týdně.

5. 9. 1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacích předmětů, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacích předmětů

Předmět pracovní činnosti se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve

společnosti. Je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*. Na 2. stupni jsme zvolili podle možností školy a pedagogického záměru tyto tematické okruhy: *Práce s technickými materiály, Příprava pokrmů, Svět práce*.

Tematický okruh *Svět práce* je určen pro 8. ve druhém pololetí a 9. ročník v prvním pololetí. Vzdělávací obsah předmětu je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu).

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Předmět vyučujeme ve všech ročnících 1. i 2. stupně po jedné vyučovací hodině týdně. Na druhém stupni byla přidána 1 disponibilní hodina. Všechny tematické celky jsou povinné pro chlapce i děvčata. Třídy je možné dělit na skupiny podle počtu žáků a podmínek školy. Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebnách s výpočetní technikou nebo interaktivní tabulí, i mimo školu, v případě exkurzí, vycházek atd.

Výuka tematického okruhu „Práce s technickými materiály“ bude probíhat v odborné učebně – dílnách – na sousední škole: **VOŠ, SPŠ a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Kutná Hora, Masarykova 197**. Obě školy přímo sousedí, proto nebude problém s přesunem žáků o přestávkách ani s bezpečností. Žáci nebudou nikde přecházet vozovku. Tento tematický okruh jsme zařadili do pracovních činností 6. a 7. ročníku. Cílem je, aby si žáci osvojili manuální zručnost, základní pracovní dovednosti a návyky, získali pozitivní vztah k práci.

Tematické okruhy pro 1. stupeň:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány pro 2. stupeň tyto tematické okruhy:

1. Práce s technickými materiály
2. Svět práce
3. Příprava pokrmů

Při výuce klademe důraz předně na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel společenského chování, komunikaci i spolupráci. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti důležité pro jejich další život.

Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů, utřídění informací a hledání jejich souvislostí.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učíme žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě,
- poznávat vybrané materiály a jejich užití vlastnosti, prakticky si osvojovat práce podle návodu.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k promýšlení různých pracovních postupů při plnění zadaných úkolů, k tvořivému myšlení a k uplatňování vlastních nápadů, k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky rozšiřovat si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, popsat postup práce,
- vedeme je k účinné komunikaci při práci s různými materiály,
- předkládáme jim dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci,
- učíme žáky pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, dosáhnout kvalitního výsledku.

Kompetence občanské

- Vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- umožníme každému žákovi zažít úspěch, hodnotit svou vlastní činnost.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků,
- k získání základní orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické i duševní práce,

- učíme žáky vytvářet si pozitivní vztah k práci, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě,
- učíme žáky získat poznatky dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci.

Zařazení průřezových témat do osnov předmětu

/Jsou podrobně uvedeny v učebních osnovách a jejich přehled je vymezen v kapitole 3/

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- Většina témat Osobnostního, morálního a sociálního rozvoje jsou průběžně zařazována

Výchova demokratického občana /VDO/

- Téma: Občan, občanská společnost a stát

Multikulturní výchova /MKV/

- Zařazujeme téma Kulturní diference

Zařazení průřezových témat do života a akcí školy

/Jejich naplňování se odvíjí od zájmů, schopností a dovedností žáků/

Tento předmět vede žáky k rozvíjení pracovních kompetencí. Žáci mají možnost mimo běžné hodiny seznámit se s významem jednotlivých profesí a poznávat je formou odborných besed, exkurzí.

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>2. Pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. Pracuje s tradičním i netradičním materiálem, používá nástroje a pomůcky odpovídající věku (nůžky, papír, plastelína, špejle, tužka)</p> <p>2. Zvládá jednoduché pracovní operace a postupy podle slovního návodu a předlohy</p>	<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, aj.) pracovní nástroje a pomůcky – funkce a využití(činnosti odpovídající věku žáka – špejle, papír plastelína, nůžky, tužka)</p> <p>2. Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce stříhání, ohýbání, provlékání, slepování, hnětení, válení, přidávání překládání, trhání, stříhání, lepení, lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	<p>1. – 2. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)</p> <p>1. – 2. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p> <p>1. – 2. OSV mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy)</p> <p>1. – 2. OSV kooperace a kompetice (rozvoj vlastností pro kooperaci)</p> <p>1. – 2. MKV kulturní diference (poznávání vlastního kulturního etnika)</p> <p>3. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)</p> <p>3. OSV sebezpoznání a sebepečení (co o sobě vím a co ne)</p> <p>3. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p> <p>3. OSV kreativita (pružnost nápadů, originalita, citlivost)</p> <p>3. OSV mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy)</p> <p>3. OSV kooperace a kompetice (rozvoj vlastností pro kooperaci)</p>
<p>Konstrukční činnosti</p> <p>3. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p>Konstrukční činnosti</p> <p>3. Vytváří různé modely se stavebnicemi dle vlastní fantazie</p>	<p>Konstrukční činnosti</p> <p>3. Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou</p>	

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Pěstitelské práce</p> <p>4. Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</p> <p>5. Pečuje o nenáročné rostliny</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>6. Připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>7. Chová se vhodně při stolování</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <p>4. Pozoruje přírodu a zhodnotí výsledky</p> <p>5. Pečuje o nenáročné pokojové rostliny</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>6. Dokáže jednoduše připravit stůl pro stolování</p> <p>7. Zná pravidla jednoduchého stolování, dodržuje základní hygienu, udržuje pořádek na stole</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <p>4. Pozorování přírody Vycházka do terénu</p> <p>5. Základní podmínky pro pěstování rostlin (zalévání, kypření, rosení)</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>6. Jednoduchá úprava stolu</p> <p>7. Pravidla správného stolování, hygiena při stolování</p>	<p>4. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)</p> <p>4. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p> <p>4. OSV mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy)</p> <p>4. OSV kooperace a kompetice (rozvoj vlastností pro kooperaci)</p> <p>6. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)</p> <p>6. OSV sebezpoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne)</p> <p>6. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p> <p>6. OSV mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, pomoc, podpora)</p> <p>6. OSV kooperace a kompetice (rozvoj vlastností pro kooperaci)</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>2. Pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>3. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. Pracuje s tradičním i netradičním materiálem používá nástroje a pomůcky odpovídající věku (nůžky, papír, plastelína, špejle, tužka)</p> <p>2. Zvládá jednoduché pracovní operace a postupy podle slovního návodu a předlohy</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>3. Vytváří různé modely se stavebnicemi s předlohou nebo dle vlastní fantazie. Zorganizuje si a rozvrhne práci</p>	<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní nástroje a pomůcky – funkce a využití(činnosti odpovídající věku žáka – dřívka, krabičky, provázky, listy, plastelína,jehla)</p> <p>2. Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce spojování, slepování, propichování, navlékání vystřihování, skládání šití (přední steh, knoflík) lidové zvyky, tradice, řemesla (vánoční ozdoby)</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>3. Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů sestavování podle návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu poznávání vlastností materiálu a funkce, využití</p>	<p>1. – 3. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, dovedností učení))</p> <p>1. OSV sebezpoznání a sebepečení (co o sobě vím a co ne, postoje, hodnoty)</p> <p>1. OSV kreativita (pružnost nápadů, originalita, citlivost)</p> <p>1. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině, třídě)</p> <p>1. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu respekt, spravedlivost)</p> <p>3. OSV sebezpoznání a sebepečení (moje vztahy k druhým)</p> <p>3. OSV kreativita (pružnost nápadů, originalita, citlivost)</p> <p>3. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině, třídě)</p> <p>3. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu respekt, spravedlivost, odpovědnost)</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Pěstitelské práce</p> <p>4. Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</p> <p>5. Pečuje o nenáročnou rostlinu</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>6. Připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>7. Chová se vhodně při stolování</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <p>4. Pozoruje přírodu a zhodnotí výsledky</p> <p>5. Dovede ošetřit pokojovou rostlinu</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>6. Zná pravidla jednoduchého stolování</p> <p>7. Vhodně se chová při stolování, udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <p>4. Základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření a jiné)</p> <p>5. Ošetřování pokojových rostlin</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>6. Základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p> <p>7. Udržování pořádku a čistoty, chování při stolování, hygiena, bezpečnost</p>	<p>4. – 7. OSV sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k druhým, vztah ke mně)</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>2. Pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>3. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p> <p>Pěstitelské práce</p> <p>4. Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</p> <p>5. Pečuje o nenáročné rostliny</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>6. Připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>7. Chová se vhodně při stolování</p>	<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. Pracuje s tradičním i netradičním materiálem používá nástroje a pomůcky odpovídající věku (nůžky, papír, plastelína, špejle, tužka)</p> <p>2. Zvládá jednoduché pracovní operace a postupy podle slovního návodu a předlohy</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>3. Vytváří různé modely se stavebnicemi s předlohou , jednoduchého náčrtku nebo dle vlastní fantazie</p> <p>Pěstitelské práce</p> <p>4. Zná základní podmínky pro pěstování rostlin, pozoruje přírodu a zhodnotí výsledky</p> <p>5. Dovede ošetřit pokojové rostliny. Naaranžuje řezanou květinu do vhodných nádob a pečuje o ni.</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>6. Zná pravidla jednoduchého stolování</p> <p>7. Vhodně se chová při stolování, udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny při stolování. Představí a zhodnotí připravený pokrm</p>	<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní nástroje a pomůcky – funkce a využití(činnosti odpovídající věku žáka – drátky, sláma, modurit)</p> <p>2. Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lisování sešívání (zadní steh, křížkový) lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>3. Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem vytváření vlastních plošných a prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu</p> <p>Pěstitelské práce</p> <p>4. – 5. Základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování některých plodin (př. hrách, fazole, ředkvička, letničky) úprava půdy, setí, sázení pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>6. Základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu</p> <p>7. Pravidla správného stolování</p>	<p>1. – 3. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, dovedností učení))</p> <p>1. – 3. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p> <p>1. - 3. OSV Kreativita (pružnost nápadů, originalita, citlivost)</p> <p>1. – 3. OSV mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, pomoc, podpora)</p> <p>4. – 7. OSV seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)</p> <p>4. – 7. OSV mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, pomoc, podpora)</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Práce s drobným materiálem 1. Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>2. Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p> <p>3. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>4. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu)</p> <p>Konstrukční činnosti 5. Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>6. Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p> <p>7. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu)</p>	<p>Práce s drobným materiálem 1. Pracuje s tradičním i netradičním materiálem</p> <p>2. Pracuje s různým materiálem, vytváří tematicky zaměřené práce na lidové tradice, zvyky</p> <p>3. Používá nástroje a pomůcky odpovídající věku (nůžky, papír, plastelína, špejle, tužka)</p> <p>4. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu)</p> <p>Konstrukční činnosti 5. – 6. Vytváří různé modely se stavebnicemi s předlohou , jednoduchého náčrtku nebo dle vlastní fantazie</p> <p>7. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>Práce s drobným materiálem 1. Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) rozlišení přírodních a technických materiálů</p> <p>2. Lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>3. Pracovní nástroje a pomůcky – funkce a využití(činnosti odpovídající věku žáka) ovládnutí a používání vhodných pracovních nástrojů a pomůcek jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce odměňování, sešívání předním a zadním stehem v jednoduchý šev, zarovnání</p> <p>4. Hygiena a bezpečnost práce, první pomoc</p> <p>Konstrukční činnosti 5. – 6. Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími díly montáž, demontáž a údržba jednoduchých předmětů</p> <p>7. Hygiena a bezpečnost práce</p>	<p>1. – 3. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, řešení problémů)</p> <p>1. - 3. OSV sebezpečnosti a sebepečetí (moje vztahy k druhým, vztah ke mně, vzájemné vztahy)</p> <p>1. – 3. OSV psychohygiena (rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích)</p> <p>1. - 3. OSV kreativita (pružnost nápadů, originalita, citlivost)</p> <p>1 - 3. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině, třídě)</p> <p>5. – 6. OSV psychohygiena (rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích)</p> <p>5. - 6. OSV kreativita (pružnost nápadů, originalita, citlivost)</p> <p>5. – 6. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině, třídě)</p> <p>5. – 6. OSV mezilidské vztahy (vztahy ve skupině, péče o dobré vztahy)</p> <p>5. – 6. OSV kooperace a kompetice (rozvoj dovedností pro spolupráci)</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
<p>Pěstitelské práce</p> <p>8. Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>9. Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p> <p>10. Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>11. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu)</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>12. Orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>13. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni)</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <p>8. Zná základní podmínky pro pěstování rostlin, pozoruje přírodu a zhodnotí výsledky</p> <p>9. Dovede ošetřit pokojové rostliny</p> <p>10. Vhodně využívá pracovní nástroje k pěstitelským činnostem</p> <p>11. . Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu)</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>12. Orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>13. Zná pravidla jednoduchého stolování vhodně se chová při stolování, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <p>8. Základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření a jiné) exkurze do zahradnictví</p> <p>9. Pěstování pokojových rostlin</p> <p>10. Práce s nářadím</p> <p>11. Hygiena a bezpečnost práce, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>12. Základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu technika v kuchyni – historie a význam</p> <p>13. Pravidla správného stolování obsluha a chování u stolu hygienické a bezpečnostní předpisy v kuchyni</p>	<p>8. – 10. OSV psychohygiena (organizace času, hledání pomoci při potížích)</p> <p>8. - 10. OSV mezilidské vztahy (vztahy ve skupině, péče o dobré vztahy)</p> <p>12. – 13. OSV psychohygiena (organizace času, hledání pomoci při potížích)</p> <p>12. - 13. OSV mezilidské vztahy (vztahy ve skupině, péče o dobré vztahy)</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>2. Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p> <p>3. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>4. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu)</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>5. Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>6. Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p>	<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. Pracuje s tradičním i netradičním materiálem</p> <p>2. Pracuje s různým materiálem, vytváří tematicky zaměřené práce na lidové tradice, zvyky</p> <p>3. Používá nástroje a pomůcky odpovídající věku (nůžky, papír, plastelína, špejle, tužka)</p> <p>4. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu)</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>5. – 6. Vytváří různé modely se stavebnicemi s předlohou , jednoduchého náčrtku nebo dle vlastní fantazie</p>	<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>1. Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) rozlišování přírodních a technických materiálů (těsto, vosky) rozlišování tvarů a formátů papíru, textilií (látání)</p> <p>2. Lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>3. Pracovní nástroje a pomůcky – funkce a využití(činnosti odpovídající věku žáka)</p> <p>4. Hygiena a bezpečnost práce</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>5. – 6. Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem sestavování jednoduchých pohyblivých modelů podle předlohy i představy</p>	<p>1. – 3. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, řešení problémů)</p> <p>1. - 3. OSV sebezpoznání a sebepečetí (moje vztahy k druhým, vztah ke mně, vzájemné vztahy, moje učení)</p> <p>1. - 3. OSV kreativita (pružnost nápadů, originalita, citlivost)</p> <p>1. - 3. OSV kooperace a kompetice (rozvoj dovedností pro spolupráci)</p> <p>1. – 3. OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů)</p> <p>5. – 6. OSV sebezpoznání a sebepečetí (moje vztahy k druhým, vztah ke mně, vzájemné vztahy, moje učení)</p> <p>5. - 6. OSV kreativita (pružnost nápadů, originalita, citlivost)</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>7. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu)</p> <p>Pěstitelské práce</p> <p>8. Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>9. Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p> <p>10. Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>11. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu)</p>	<p>7. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu)</p> <p>Pěstitelské práce</p> <p>8. Zná základní podmínky pro pěstování rostlin, pozoruje přírodu a zhodnotí výsledky</p> <p>9. Dovede ošetřit pokojové rostliny. Rozmnoží pokojové rostliny dělením trsů a řízkováním</p> <p>10. Vhodně využívá pracovní nástroje k pěstitelským činnostem</p> <p>11. . Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu)</p>	<p>7. Hygiena a bezpečnost práce</p> <p>Pěstitelské práce</p> <p>8. Základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření a jiné) poznávání semen, rostlin, plodů, plevele</p> <p>9. Pěstování pokojových rostlin</p> <p>10. Práce s náradím</p> <p>11. Hygiena a bezpečnost práce, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie</p>	<p>5. – 6. OSV kooperace a kompetice (rozvoj dovedností pro spolupráci)</p> <p>5. – 6. OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů)</p> <p>5. - 6. OSV hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu respekt, spravedlivost)</p> <p>8. – 10. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině, třídě)</p> <p>8. – 10. OSV mezilidské vztahy (vztahy ve skupině, péče o dobré vztahy)</p> <p>8. – 10.OSV kooperace a kompetice (rozvoj dovedností pro spolupráci)</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Příprava pokrmů</p> <p>12. Orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>13. Připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>14. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>15. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni)</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <p>12. Orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>13. Připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>14. – 15. Zná pravidla jednoduchého stolování vhodně se chová při stolování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti (poskytne první pomoc při úrazu)</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <p>12. Základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu technika v kuchyni – historie a význam</p> <p>13. Jednoduché pokrmy – pracovní postup</p> <p>14. – 15. Pravidla správného stolování Hygiena a bezpečnost práce</p>	<p>12. – 14. OSV sebepoznání a sebepečení (moje vztahy k druhým, vztah ke mně, vzájemné vztahy, moje učení)</p> <p>12. – 14. OSV poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině, třídě)</p> <p>12. – 14. OSV kooperace a kompetice (rozvoj dovedností pro spolupráci)</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><u>Práce s technickými materiály</u></p> <p>1. Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>2. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>3. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>4. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>5. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p><u>Práce s technickými materiály</u></p> <p>1. Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů/dřevo, kov, plast/. Popíše vlastnosti technických materiálů.</p> <p>2. Pracuje podle návodu, předlohy, sestaví popis pracovního postupu. Vybere vhodné nářadí, nástroje a pomůcky.</p> <p>3. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.</p> <p>4. Vytváří podle pokynů, představivosti různé výrobky z daného materiálu. Nakreslí jednoduchý náčrt výrobku.</p> <p>5. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti. Poskytne první pomoc.</p>	<p><u>Práce s technickými materiály</u></p> <p>1. Práce s drobným materiálem/ dřevo, kov, plast/</p> <p>2. Vlastnosti materiálů, nástrojů a pomůcek, popis pracovního postupu – návod na výrobek</p> <p>3. Organizace práce</p> <p>4. Práce podle vlastního náčrtu</p> <p>5. Zásady hygieny a bezpečnosti, pravidla první pomoci při úrazu</p>	

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><u>Práce s technickými materiály</u></p> <p>1. Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>2. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>3. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>4. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>5. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p><u>Práce s technickými materiály</u></p> <p>1. Vytváří jednoduchými postupy, na základě zkušeností, různé předměty z tradičních materiálů/dřevo, kov, plast/. Popíše vlastnosti technických materiálů</p> <p>2. Pracuje podle návodu, předlohy. Vybere vhodné nářadí, nástroje a pomůcky.</p> <p>3. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>4. Vytváří podle pokynů, představivosti různé výrobky z daného materiálu. Aplikuje dovednosti získané v 6. ročníku. Nakreslí jednoduchý náčrt výrobku.</p> <p>5. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti. Poskytne první pomoc.</p>	<p><u>Práce s technickými materiály</u></p> <p>1. Práce s drobným materiálem/ dřevo, kov, plast/</p> <p>2. Vlastnosti materiálů, nástrojů a pomůcek, popis pracovního postupu</p> <p>3. Organizace práce</p> <p>4. Práce podle vlastního náčrtu</p> <p>5. Zásady hygieny a bezpečnosti, pravidla první pomoci při úrazu</p>	

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ /1. pololetí/</p> <p>1. Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>2. Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>3. Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p> <p>4. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ /1. pololetí/</p> <p>1. Seznámí se se základním vybavením kuchyně- nádobím, náčiním, elektrospotřebiči. Používá vhodně kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní elektrospotřebiče. Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</p> <p>2. Seznámí se základními pravidly výběru, nákupu a skladování poživatin. Rozliší základní potraviny- druhy masa, ovoce, zeleniny. Sestaví jídelníček s ohledem na zásady zdravé výživy. Připraví jednoduché pohoštění ze studené kuchyně. Používá recept při přípravě pokrmu. Rozpozná zdravé a nezdravé pokrmy, zná rizika spojená s konzumací nezdravých jídel.</p> <p>3. Chová se vhodně při stolování, dodržuje pravidla společenského chování a obsluhy u stolu. Zvládne jednoduchou úpravu stolu. Vyjmenuje základní chody.</p> <p>4. Provádí základní úklidové práce v kuchyni a bezpečně zachází se základními čistícími prostředky. Poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni- opaření, popálení, polití rozpáleným tukem, řezné rány, ošetří drobná poranění. Dodržuje pravidla a zásady práce ve školní kuchyni.</p>	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ /1.pololetí/</p> <p>1. Kuchyně- základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu, spotřebiče v domácnosti</p> <p>2. Potraviny- výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů- úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p> <p>3. Úprava stolu a stolování- jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu</p> <p>4. Bezpečnost a hygiena v kuchyni, první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<p>1. -4. OSV rozvoj schopností poznávání- (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)</p> <p>2 -3. OSV kreativita – (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)</p> <p>3. OSV komunikace – (pozitivní komunikace, komunikace v různých situacích, řešení konfliktů, dialog)</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>SVĚT PRÁCE /2.pololetí/</p> <p>5. Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravy</p> <p>6. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p> <p>7. Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p>	<p>SVĚT PRÁCE /2. pololetí/</p> <p>5. Uvede příklady některých způsobů, jak může získat představu o svých zájmech, vlohách, schopnostech, dovednostech a předpokladech pro vybrané povolání. Provádí vlastní sebehodnocení, porovná své předpoklady a možnosti s požadavky konkrétního povolání</p> <p>6. Navštíví Úřad práce v místě školy, seznámí se s informační základnou pro volbu povolání, využije profesních informací pro vlastní výběr dalšího vzdělávání, vyhledá informace o školách na okrese KH Popíše poradenské služby pro výběr povolání a jejich funkce – použije vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb, pracovních pozic a dalších profesních informací souvisejících se získáním zaměstnání</p> <p>7. Seznámí se s důležitými znaky povolání, chápe důležitost významu vzdělání pro jednotlivá povolání</p>	<p>SVĚT PRÁCE /2.pololetí/</p> <p>5. volba profesní orientace - vlastnosti, dovednosti, schopnosti, zájmy, cíle, zdravotní a tělesný stav – sebezpoznaní, sebehodnocení, sebevýchova dotazníkové šetření</p> <p>6. úřady práce a jejich informační centra, vhodnost a důležitost dalšího vzdělávání, informace o SŠ Informační základna pro volbu povolání, poradenské služby – webové stránky a portály pro výběr škol a povolání práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>7. trh práce, povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní, využívání poradenských služeb, úřadu práce, rovnost příležitostí na trhu práce</p>	<p>5. OSV sebezpoznaní a sebezpozjetí /moje psychika, já jako zdroj informací o sobě, co o sobě vím a co ne, moje učení, zdravé a vyrovnané sebezpozjetí/</p> <p>6. OSV sebezpoznaní a sebezpozjetí /moje učení/ OSV rozvoj schopností poznávání /dovednosti pro učení, řešení problémů/</p> <p>7. VDO občan, občanská společnost a stát /občan jako odpovědný člen společnosti/</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>SVĚT PRÁCE /1. pololetí/</p> <p>1. Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>2. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p> <p>3. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce, zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravě</p>	<p>SVĚT PRÁCE /1. pololetí/</p> <p>1. Seznámí se s důležitými znaky povolání, chápe důležitost významu vzdělání pro jednotlivá povolání, vyhledá náplň studijních a učebních oborů Popíše základní profese a jejich požadavky z hlediska vzdělání a dovedností Vysvětlí vliv školy na pracovní zařazení Popíše pracovní prostředí vybraných profesí</p> <p>2. Navštíví Úřad práce v Kutné Hoře, vyhledá v informační základně informace o školách a povoláních, využije profesních informací pro vlastní výběr dalšího vzdělávání, vyhledá na internetu a v katalogu informace o školách v ČR Zúčastní se „burzy škol“</p> <p>3. Na základě získaných informací o středních školách zpracuje vlastní prezentaci střední školy. Objasní nutnost celoživotního vzdělávání, řeší volbu vhodného povolání a profesní přípravě. Seznámí se s tiskopisem přihlášky na SŠ a vyplní ji. Provede sebehodnocení, napíše vlastní životopis, motivační dopis Ve skupině simuluje pohovor u zaměstnavatele - žádá o pracovní pozici, aplikuje pravidla slušného chování při prezentaci své osoby Vyhledá v tisku inzeráty s nabídkou a poptávkou volných pracovních míst, sestaví vlastní inzerát na základě sebehodnocení Seznámí se se základními právy a povinnostmi zaměstnance a zaměstnavatele – pracovní smlouva Pochopí smysl podnikání</p>	<p>SVĚT PRÁCE /1.pololetí/</p> <p>1. možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů v návaznosti na jednotlivá povolání, znaky povolání, školy v regionu, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p> <p>2. informační základna pro volbu povolání, úřady práce, trh práce, regionální poměry na trhu práce, přijímací řízení, přihlášky, zpracovávání informací z tematického celku Svět práce, dny otevřených dveří, burzy škol vlivy na volbu profesní orientace, význam vzdělání pro volbu povolání, zodpovědná volba povolání</p> <p>3. význam sebehodnocení, způsoby hledání zaměstnání, pracovní příležitosti v regionu, psaní profesního životopisu, motivačního dopisu, pohovor u zaměstnavatele, nezaměstnanost, pracovní smlouva, základní práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, význam spolupráce a komunikace pracovní inzeráty</p> <p>podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	<p>1. VDO občan, občanská společnost a stát /občan jako odpovědný člen společnosti/</p> <p>2. OSV sebezpoznání a sebezpojetí /moje učení/ OSV rozvoj schopností poznávání /dovednosti pro učení, řešení problémů/</p> <p>3. OSV rozvoj schopností poznávání /řešení problémů/</p> <p>OSV kreativita /cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-průznost nápadů, originalita/</p> <p>OSV poznávání lidí /vzájemné poznávání se ve skupině a třídě/</p> <p>OSV komunikace /cvičení pozorování a emfatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích/</p> <p>OSV kooperace a kompetice /rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci/</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ /2. pololetí/</p> <p>4. Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>5. Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>6. Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p> <p>7. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ /2. pololetí/</p> <p>4. Používá vhodně kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní elektrospotřebiče. Vyhledá a zpracuje informace o historických pomůckách a spotřebičích používaných v domácnosti, porovná je s moderními přístroji.</p> <p>5. Seznámí se základními pravidly výběru, nákupu a skladování poživatin. Orientuje se v základních i v alternativních výživových směrech, uvědomí si nebezpečí cizorodých látek v potravinách. Zdravou výživu považuje za hlavní faktor v boji s civilizačními chorobami. Sestaví jídelníček s ohledem na zásady zdravé výživy. Sestaví rozpočet, nakoupí vhodné suroviny a připraví základní pokrmy- předkrm, polévka, hlavní chod, moučník, nápoj. . Používá recept při přípravě pokrmů.</p> <p>6. Chová se vhodně při stolování, dodržuje pravidla společenského chování a obsluhy u stolu. Zvládne i složitější úpravu stolu ke slavnostní příležitosti. Vyjmenuje základní chody.</p> <p>7. Provádí základní úklidové práce v kuchyni a bezpečně zachází se základními čistícími prostředky. Poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni- opaření, popálení, polítní rozpáleným tukem, řezné rány, ošetří drobná poranění. Dodržuje pravidla a zásady práce ve školní kuchyni.</p>	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ /2.pololetí/</p> <p>4. Kuchyně- základní vybavení, bezpečnost a ekonomika provozu, spotřebiče v domácnosti, technika v kuchyni- historie a význam</p> <p>5. Potravin- výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů- úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p> <p>6. Úprava stolu a stolování- jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p> <p>7. Bezpečnost a hygiena v kuchyni, První pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<p>4. -7. OSV rozvoj schopností poznávání -cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>4. -6. OSV kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)</p> <p>6. OSV komunikace – pozitivní komunikace, komunikace v různých situacích, řešení konfliktů, dialog</p>

5. 10 Volitelné předměty

Přehled volitelných předmětů 2. stupně

Název předmětu	Výuka v ročníku	Z jakého vzdělávacího oboru vznikly
Sportovní hry	7. – 9.	Tělesná výchova
Výtvarná tvorba	7. – 9.	Výtvarná výchova
Informatika pro pokročilé	7. – 9.	Informační a komunikační technologie
Přírodovědný seminář	7. – 9.	Přírodopis

Poznámky k nabídce volitelných předmětů:

V 7. ročníku si musí žáci vybrat povinně jeden volitelný předmět z uvedené nabídky pro tento ročník. Tento předmět se vyučuje 1 hodinu týdně.

Výuka ve volitelných předmětech se klasifikuje a má vliv na celkový prospěch žáka na vysvědčení. Zvolený předmět se stává pro žáka povinným, přestup na jiný předmět povoluje ředitel školy pouze ze závažných důvodů a pokud to i dovolí organizační podmínky školy.

Nabídka těchto předmětů může být v daném školním roce různá, záleží na aktuálních možnostech a podmínkách školy, úvazcích učitelů atd.

Sportovní hry (7. - 9. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

U dětí rozvíjíme základní sportovní aktivity a pohybové dovednosti a schopnosti. Zaměříme se hlavně na rozvoj obratnostních, rychlostních a vytrvalostních schopností. Snažíme se hlavně, aby si děti vytvořily vztah k pohybu a sportu jako takovému. Využíváme různé drobné pohybové hry jako motivační prvek pro děti. Děti se seznámí s různými sportovními hrami a to i netradičními. Jako například: ringo, softbal, soft-tenis, nohejbal aj.

U dětí podporujeme zdravý životní styl- hry v přírodě, turistika, přespolní běh apod.

Výuka probíhá 1 hodinu týdně především v tělocvičně, na hřišti, v hale BIOS. Třídu je možné dělit na skupiny podle podmínek školy.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.

Kompetence k řešení problémů

- Uplatňovat zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka,
- řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a náradím.

Kompetence komunikativní

- Žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.

Kompetence sociální a personální

- Žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair - play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině

Kompetence občanské

- Žáci se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím

Kompetence pracovní

- Žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti

SPORTOVNÍ HRY – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. reaguje na pokyny dospělých	1. dodržuje a respektuje pravidla kolektivních her	1. vybíjená, házená, fotbal, košíková, volejbal, florbal	1. OSV cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
2. dodržuje zásady bezpečného chování při sportu	2. respektuje zásady fair-play	2. příprava na soutěže	2. OSV cvičení sebekontroly a sebepoznání, mezilidské vztahy-péče o dobré vztahy mezi spoluhráči
3. snaží se uplatňovat základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví	3. dokáže posoudit svůj výkon	3. atletika- běhy, hod kriketovým míčkem, skok daleký, skok vysoký /příprava na soutěže/	3. OSV spolupráce a soutěživost
4. snaží se zvládnout pohybové dovednosti	4. osvojuje si netradiční hry	4. základy soft-tenisu, softbalu, nohejbalu, ringa aj.	

SPORTOVNÍ HRY – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. reaguje na pokyny dospělých	1. dodržuje a respektuje pravidla kolektivních her	1. vybíjená, házená, fotbal, košíková, volejbal, florbal	1. OSV cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
2. dodržuje zásady bezpečného chování při sportu	2. respektuje zásady fair-play	2. příprava na soutěže	2. OSV cvičení sebekontroly a sebepoznání, mezilidské vztahy-péče o dobré vztahy mezi spoluhráči
3. snaží se uplatňovat základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví	3. dokáže posoudit svůj výkon	3. atletika- běhy, hod kriketovým míčkem, skok daleký, skok vysoký /příprava na soutěže/	3. OSV spolupráce a soutěživost
4. snaží se zvládnout pohybové dovednosti	4. osvojuje si netradiční hry	4. základy soft-tenisu, softbalu, nohejbalu, ringa aj.	

SPORTOVNÍ HRY – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. reaguje na pokyny dospělých	1. dodržuje a respektuje pravidla kolektivních her	1. vybíjená, házená, fotbal, košíková, volejbal, florbal	1. OSV cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
2. dodržuje zásady bezpečného chování při sportu	2. respektuje zásady fair-play	2. příprava na soutěže	2. OSV cvičení sebekontroly a sebepoznání, mezilidské vztahy-péče o dobré vztahy mezi spoluhráči
3. snaží se uplatňovat základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví	3. dokáže posoudit svůj výkon	3. atletika- běhy, hod kriketovým míčkem, skok daleký, skok vysoký /příprava na soutěže/	3. OSV spolupráce a soutěživost
4. snaží se zvládnout pohybové dovednosti	4. osvojuje si netradiční hry	4. základy soft-tenisu, softbalu, nohejbalu, ringa aj.	

Výtvarná tvorba (7. – 9. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět se vyučuje v 7. - 9. ročníku 2. stupně. Výuka probíhá 1 hodinu týdně. Výuka výtvarné tvorby se realizuje v učebně výtvarné výchovy, která je vybavena dostupnými pomůckami, také v exteriéru, ve výstavních prostorách a galeriích města.

Výtvarná tvorba je zaměřena na činnosti umožňující rozvoj a uplatnění vlastního vnímání fantazie a představivosti.

Žáci rozvíjejí své tvůrčí činnosti s ohledem na smyslovou citlivost. Uplatňují subjektivitu při vlastní tvorbě a ověřují si komunikační účinky. Žáci se zapojují do procesu tvorby s využitím výtvarného experimentování. Poznávají současnou regionální uměleckou tvorbu a seznamují se s novými vizuálně obraznými prostředky současného výtvarného umění.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Umožníme žákům získat praktické dovednosti v oblasti výtvarných technik, výtvarného experimentu,
- vytváříme u žáků citlivý a uvědomělý přístup k výtvarnému umění,
- učíme žáky vnímat umělecké slohy a díla v historickém vývoji.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky přistupovat k umění jako ke způsobu dorozumívání,
- rozvíjíme u žáků dovednosti dialogu a diskuse o dojmu z uměleckého díla,
- vedeme žáky k tomu, aby si uměli vyslechnout názor druhých na společně prožitý estetický vjem.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky kriticky myslet a posoudit vlastní tvorbu i umělecké dílo,
- porovnávat vnímání uměleckého projevu při zajištění většího množství estetických prožitků.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k osvojení zásad chování na výstavách, v galeriích a na kulturních akcích,
- učíme žáky toleranci pro osobité vyjádření, chápat originalitu díla.

Kompetence občanské

- Podchycujeme zájem žáků o kulturní dění,
- vytváříme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro kulturu a tvořivost,
- učíme žáky chránit a oceňovat tradice a kulturní historické dědictví.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k osvojení základní i netradiční výtvarné techniky, základních pravidel pro práci s výtvarným materiálem

VÝTVARNÁ TVORBA – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. Ovládá techniku malby a kresby, dosahuje originality svého výtvarného projevu	1. Vhodně kombinuje kresbu a malbu, plně využívá stylizaci bez ztráty obsahové sdělnosti	1. vizuálně obrazná vyjádření s užitím lineárních, světlostních a barevných vztahů (portrét dle živého modelu, figura z představy, zimní krajina)	1. – 2 OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání) kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity; pružnost nápadů, originalita, citlivost, dotahovat nápady do reality)
2. Uplatňuje ve vlastní tvorbě získané poznatky ze smyslového vnímání uměleckých děl	2. Cílevědomě využívá metody současného výtvarného umění a chápe vztah mezi obsahem a formou díla	2. smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření /výstavy, galerie, tiskoviny, elektron.media/ (grafika a její varianty)	2.OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění)
3. Uplatní vizuálně obrazné vyjádření v rovině subjektivního účinku	3. Zamýšlí se nad účinky vlastní tvorby a rozvíjí své dovednosti v oblasti výtvarného vyjádření	3. prostředky pro vyjádření emocí nálad a představ (abstraktní malba jako parafráze – volný barevný přepis)	3.OSV kreativita (schopnost vidět věci jinak, tvořivost v mezilidských vztazích)
4. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti	4. Osvojuje si znalosti historické a uvádí do souvislosti s původem a existencí uměleckého díla i na základě osobních zkušeností a prožitků	4. typy vizuálně obrazných vyjádření: sochařství, plastika, volná malba, animovaný film, komiksy, fotografie (vernisáž – osobní prožitky z díla)	4.VMEGS jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
5. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření	5. Vysvětluje své postoje s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	5. přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (vztah a postoje k umění)	5. MV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství produktivních činností)

VÝTVARNÁ TVORBA – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. Ovládá techniku malby a kresby, dosahuje originality svého výtvarného projevu	1. Vhodně kombinuje kresbu a malbu, plně využívá stylizaci bez ztráty obsahové sdělnosti	1. vizuálně obrazná vyjádření s užitím lineárních, světlostních a barevných vztahů (figurální kompozice, složité zátiší)	1. – 2 OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání) kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: pružnost nápadů, originalita, citlivost, dotahovat nápady do reality)
2. Uplatňuje ve vlastní tvorbě získané poznatky ze smyslového vnímání uměleckých děl	2. Cílevědomě využívá metody současného výtvarného umění a chápe vztah mezi obsahem a formou díla	2. smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření /výstavy, galerie, tiskoviny, elektron. media/ (umění v tisku, elektronická média)	2. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění)
3. Uplatní vizuálně obrazné vyjádření v rovině subjektivního účinku	3. Zamýšlí se nad účinky vlastní tvorby a rozvíjí své dovednosti v oblasti výtvarného vyjádření	3. prostředky pro vyjádření emocí nálad a představ (kombinovaná technika – „co nejvíce sluší mému tělu, mé duši“)	3. OSV kreativita (schopnost vidět věci jinak, tvořivost v mezilidských vztazích)
4. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti	4. Osvojuje si znalosti historické a uvádí do souvislosti s původem a existencí uměleckého díla i na základě osobních zkušeností a prožitků	4. typy vizuálně obrazných vyjádření: sochařství, volná malba, animovaný film, komiksy, fotografie (sochařství)	4. VMEGS jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
5. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření	5. Vysvětluje své postoje s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	5. přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (beseda s umělcem)	5. MV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství produktivních činností)

VÝTVARNÁ TVORBA – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. Ovládá techniku malby a kresby, dosahuje originality svého výtvarného projevu	1. Vhodně kombinuje kresbu a malbu, plně využívá stylizaci a ztráty obsahové sdělnosti	1. vizuálně obrazná vyjádření s užitím lineárních, světlostních a barevných vztahů (portrét – karikatura zimní krajina), figury v prostoru	1. – 2 OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání) kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: pružnost nápadů, originalita, citlivost, dotahovat nápady do reality)
2. Uplatňuje ve vlastní tvorbě získané poznatky ze smyslového vnímání uměleckých děl	2. Cílevědomě využívá metody současného výtvarného umění a chápe vztah mezi obsahem a formou díla	2. smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření /výstavy, galerie, tiskoviny, elektron. media/ (design)	2. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění)
3. Uplatní vizuálně obrazné vyjádření v rovině subjektivního účinku	3. Zamýšlí se nad účinky vlastní tvorby a rozvíjí své dovednosti v oblasti výtvarného vyjádření	3. prostředky pro vyjádření emocí nálad a představ (barevné kompozice)	3. OSV kreativita (schopnost vidět věci jinak, tvořivost v mezilidských vztazích)
4. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti	4. Osvojuje si znalosti historické a uvádí do souvislosti s původem a existencí uměleckého díla i na základě osobních zkušeností a prožitků	4. typy vizuálně obrazných vyjádření: sochařství, plastika, volná malba, animovaný film, komiksy, fotografie (interpretace díla)	4. VMEGS jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
5. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření	5. Vysvětluje své postoje s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	5. přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (kulturně poznávací exkurze)	5. MV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství produktivních činností)

Informatika pro pokročilé (7. – 9. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět se vyučuje v 7.- 9. ročníku druhého stupně. Výuka probíhá 1 hodinu týdně v pracovních informatiky nebo v mediátéce. Třída se dělí na skupiny tehdy, pokud by nemohl každý žák pracovat na jednom počítači.

Žák pracuje s osobním počítačem zapojeným do sítě s připojením na internet. Používá dostupný operační systém a programy produktu Office, textový editor, prezentační program a tabulkový procesor. Dále používá dostupný editor pro tvorbu www stránek a dostupné grafické editory.

Žáci vyhledávají informace podle požadavku vyučujícího. Pro komunikaci používají mailové adresy, které si sami zvolili pomocí příslušných poštovních nebo vyhledávacích portálů. Při práci s textovým editorem nejprve sami napíší text a poté jej upravují. Plní jednoduché specifické úlohy (vlození obrázku, jeho úpravu, vytvoření tabulky a úpravy vzhledem k okolnímu textu). Na příkladech tabulek tyto doplňují, upravují a vytvářejí různé typy grafů. Plní jednoduché úkoly týkající se vytváření webových stránek zaměřené na text, obrázky, seznamy, odkazy a tabulky.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností, porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím. Vést žáky k získávání dovedností ve vyhledávání informací na internetu, jejich uložení na paměťové médium a ke komunikaci prostřednictvím elektronické pošty,
- vedeme žáky k vytvoření a upravení textového dokumentu, nakreslení obrázku a jeho použití v dalších programech, k vytvoření jednoduché webové stránky včetně umístění na web, k vytvoření prezentace a tabulek, grafů.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k využívání informačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, podílu na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáka k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na Internetu či jiných médiích.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učíme je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat.

INFORMATIKA PRO POKROČILÉ – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Základní pojmy a principy práce s počítačem</p> <p>1. Zná a dodržuje pravidla bezpečnosti práce</p> <p>2. Vysvětlí základní pojmy z oblasti PC</p> <p>3. Uvede příklady HW, SW</p> <p>4. Zná složení klávesnice a orientuje se na ní</p> <p>5. Umí používat myš</p> <p>6. Rozliší, popíše a určí, k čemu slouží přídatná vstupní a výstupní zařízení</p> <p>7. Ví, k čemu slouží OS</p> <p>8. Orientuje se v základním uživatelském prostředí, pozná soubor, složku, provádí základní operace se složkami a soubory</p> <p>9. Orientuje se v prostředí OS, umí napsat jednoduchý text a nakreslit obrázek</p> <p>10. Dovede pracovat s multimédií</p> <p>11. Zná pojem počítačový vir a antivirový program</p> <p>Vyhledávání informací</p> <p>12. Vysvětlí, co je Internet a jaké je jeho využití Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p>	<p>Základní pojmy a principy práce s počítačem</p> <p>1. Dodržuje pravidla bezpečnosti práce v učebnách informatiky</p> <p>2. Vysvětlí základní pojmy z informatiky – bit, byte, restart, složka, soubor, dokument, počítačová síť, server</p> <p>3. Popíše HW a SW složení pracovní stanice uživatele a SW serveru</p> <p>4. Rozlišuje znakové, číselné a funkční klávesy a dvojklávesy a používá je</p> <p>5. Ovládá tlačítka myši a dovede je využívat v programech</p> <p>6. Ovládá monitor, tiskárnu, pružný disk</p> <p>7. Zná význam, použití OS a druhy OS</p> <p>8. Zná příklady a význam přípon souborů a dokumentů, používá základní operace – přesun, kopie, přejmenování</p> <p>9. Orientuje se na ploše OS a v hlavním panelu, napíše text Word, wordart, používá nástroje programu Malování a edituje nakreslený obrázek</p> <p>10. Pracuje s optickým diskem a zvukovým výstupem</p> <p>11. Poznává nebezpečí virového napadení počítače a typy virů</p> <p>Vyhledávání informací</p> <p>12. Vyhledá informace na Internetu (literatura, příroda, obyvatelstvo, doprava aj.) a uloží je na disk. Porovnává mezi sebou různé zdroje informací.</p>	<p>Základní pojmy a principy práce s počítačem</p> <p>1. bezpečnost a hygiena práce</p> <p>2. základní pojmy z informatiky bit, byte složka, soubor, dokument, počítačové sítě</p> <p>3. Základní orientace - hardware, software</p> <p>4. orientace na klávesnici</p> <p>5. práce s myší</p> <p>6. přídatná zařízení</p> <p>7. operační systémy (OS)</p> <p>8. souborová struktura</p> <p>9. OS WINDOWS (textový editor, malování) MS Word</p> <p>10. multimediální využití počítače</p> <p>11. virové nebezpečí</p> <p>Vyhledávání informací</p> <p>12. internet jako zdroj informací</p>	<p>12. MDV Fungování a vliv médií ve společnosti (postavení médií ve společnosti)</p> <p>Tvorba mediálního sdělení, (uplatnění a výběr výrazových prostředků, tvorba mediálního sdělení)</p>

INFORMATIKA PRO POKROČILÉ – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Vyhledávání informací 1. Vysvětlí pojem informace a informatika</p> <p>Internet 2. Používá pojmy Internet , web</p> <p>3. Vyhledá informační zdroj podle adresy, využívá hypertext</p> <p>4. Formuluje a zapíše požadavek na vyhledání dané informace</p> <p>Komunikace pomocí Internetu El. pošta = e-mail 5. Žák se umí orientovat v poštovním programu</p> <p>Textový editor 6. Zapiše zadaný text, opraví chyby, v nastavení stránky upraví vzhled dokumentu, označí různé bloky (řádek, slovo ...) myši nebo klávesnicí, zformátuje text a odstavce, používá tabulátory, vloží do dokumentu obrázek, upraví obrázek dle potřeby</p> <p>7. Vytvoří tabulku, vytiskne dokument</p> <p>8. Dokáže zpracovat písemnou práci na dané téma Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem. Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě.</p> <p>Výukové programy 9. Ovládá a aktivně využívá výukové programy</p>	<p>Vyhledávání informací 1. Rozumí pojmu informace a informatika</p> <p>Internet 2. Rozumí pojmům Internet a web.</p> <p>3. Na webu vyhledá stránku o určitém tématu, uloží ji</p> <p>4. Zvládá vyhledávání a komunikaci informací o světě</p> <p>Komunikace pomocí Internetu El. pošta = e-mail 5. Napiše zprávu, přečte si došlou zprávu, odpoví na došlou zprávu pomocí funkce odpověď a pošle kopii došlé zprávy někomu dalšímu pomocí funkce poslat jinému, poslat zprávu s přílohou</p> <p>Textový editor 6. V textovém editoru otevírá existující soubor, upravuje vlastnosti písma a odstavce, vkládá obrázek, mění jeho vlastnosti a umístí obrázek do textu. Učí se zvládat techniku psaní na klávesnici. Uloží změny na stejné místo nebo jinam, příp. pod jiným názvem.</p> <p>7. Vytváří tabulku, upravuje její vzhled, vyplňuje ji daty (text, čísla) nebo obrázky.</p> <p>8. Na základě znalostí práce s textem a grafikou zpracuje písemnou práci na dané téma, vyhoví všem požadavkům</p> <p>Výukové programy 9. Aktivně využívá výukové programy k opakování a upevnování uč. látky</p>	<p>Vyhledávání informací 1..Informatika jako vědní obor</p> <p>Internet 2. Vznik a služby Internetu WWW = world wide web = web:</p> <p>3. Pojem: prohlížeč webovských stránek</p> <p>4.. Pohyb po webu: přes hypertextové odkazy</p> <p>Komunikace pomocí Internetu El. pošta = e-mail 5. spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv, odpověď a poslání zprávy někomu jinému</p> <p>Textový editor 6. příklady textových editorů, zobrazení a nastavení stránky, formáty odstavce, tabulátory, vkládání a úpravy obrázků, úpravy před tiskem, práce s více otevřenými dokumenty, kopírování mezi Internetem a textovým editorem</p> <p>7. Práce s tabulkou</p> <p>8. základy tvorby referátů, využívá ní pokročilého formátování, prezentace informací, textové, grafické a prezentační programy</p> <p>Výukové programy 9. seznámení se školními výukovými programy</p>	<p>8.MDV Tvorba mediálního sdělení</p>

INFORMATIKA PRO POKROČILÉ – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Grafický editor 1. Ovládá práci a grafickými editory, využívá vhodných aplikací</p> <p>2. Dokáže naskenovat obrázek</p> <p>Zpracování a využití informací 3. Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví, používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje vztahy mezi údaji</p> <p>Prezentace informací 4. Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě</p> <p>Tvorba a prezentace www stránek 5. Ovládá základní principy práce při tvoření jednoduchých www stránek</p> <p>6. Umístí vytvořené www stránky na internetu</p> <p>Tabulkový procesor 7. Seznámí se s novými pojmy, orientace v okně programu</p> <p>8. Ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p> <p>Digitální fotografie 9. Umí používat digitální fotoaparát, scanner, upravuje fotografie získané z digitálního fotoaparátu a obrázky nasnímané ze scanneru</p>	<p>Grafický editor 1. V grafickém editoru pracuje s obrázky i textem</p> <p>2. Naskenuje obrázek, uloží jej ve vhodném formátu dat</p> <p>Zpracování a využití informací 3. Ve Wordu dokáže z obrázků vytvořit jednoduchý plakát apod., dokáže napsat referát, využije grafické edit., využívá základů psaní na klávesnici.</p> <p>Prezentace informací 4. Vytvoří prezentaci k učební látce, využívá základů psaní na klávesnici.</p> <p>Tvorba a prezentace www stránek 5. Tvoří jednoduché www stránky jako prezentace obce, školy, výuky a své osoby</p> <p>6. Prezentuje www stránky na internetu</p> <p>Tabulkový procesor 7. Vkládá jednotlivá data a rozpoznává způsob jejich zobrazení</p> <p>8. Vytvoří tabulku s konkrétním tématem (příroda, škola), upraví tabulku podle pokynu učitele a vlastního uvážení, umístí data do tabulky, opraví vložená data a vnější vzhled tabulky, ovládá základní aritmetické operace a jednoduché funkce, doplní tabulku o potřebné výpočty, zná typy a použití grafů, data v tabulce zobrazí v grafu v tabulce studentů provádí řazení a výběr dat podle zadaných kritérií přenáší data z textového editoru do tabulkového procesoru a naopak</p> <p>Digitální fotografie 9. Pracuje s digitálním fotoaparátem, nasnímá obrázky a mapy, upravuje obrázky, vyznačí trasy na mapě</p>	<p>Grafický editor 1. rozdělení grafických editorů na bitmapové a vektorové, vytváření a úprava obrázků v bitmapové grafice a vektorové grafice</p> <p>2. práce se skenerem</p> <p>Zpracování a využití informací 3. tvorba grafických listů a referátů, autorský zákon a používání citací, tvorba referátů na zadané téma, export do pdf</p> <p>Prezentace informací 4. způsoby prezentace WEB, prezentační programy, multimédia, powerpoint, tvorba vlastní prezentace</p> <p>Tvorba a prezentace www stránek 5. tvorba jednoduchých www stránek</p> <p>6. prezentace www stránek</p> <p>Tabulkový procesor 7. základní pojmy a popis programu</p> <p>8. vytvoření tabulky, editace dat a formátování tabulky, jednoduché vzorce a funkce, tvorba grafu, seznamy, vazby mezi programy Office</p> <p>Digitální fotografie 9. Digitální fotoaparát scanner úprava fotografií a obrázků</p>	<p>3. MDV Tvorba med.sdělení Interpret.vzrahu med.sdělení a reality</p> <p>4. MDV Tvorba med.sdělení</p> <p>7.VMEGS Tvorba med.sdělení</p> <p>8. VMEGS Objevujeme Evropu a svět</p>

Ekologický seminář (7. - 9. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět rozvíjí aktivní, samostatnou a tvůrčí činnost žáka v přírodovědné oblasti se zaměřením na ekologickou problematiku. Výuka je cílevědomě řízena tak, aby u žáků postupně rozvíjela dovednosti spojené se záměrným pozorováním a prováděním základních měření a pokusů včetně vyhodnocení jejich výsledků a vyvozování závěrů, logické a tvůrčí myšlení při řešení problémových úloh, vytvářela schopnost obhajovat výsledky své práce a využívat je v běžném životě.

Vyučovací předmět je zaměřen na rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a příroda, klade důraz na poznávání přírody, krajiny (vycházky do okolí školy s poznáváním regionální krajiny a jejich zvláštností), sběr a práce s přírodninami, vlastní badatelská práce, kreativní přístup, budování pozitivního vztahu k životnímu prostředí, uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Výuka bude realizována formou pozorování, individuální a skupinovou práci, prací s informačními materiály, vycházkami do okolí školy, návštěvou muzeí, výstav, besedami s odborníky, krátkodobými projekty.

Předmět ekologický seminář úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru **Člověk a příroda** a zejména s průřezovým tématem **environmentální výchova**. Jeho obsahové vymezení vychází ze školního programu EVVO a bude součástí harmonogramu aktivit EVVO pro aktuální školní rok.

Předmět ekologický seminář si mohou žáci zvolit jako volitelný předmět od 7. do 9. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené interaktivní tabulí s připojením na internet a v exteriéru.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák

- * vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- * operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly
- * samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Žák

- * samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence sociální a personální

Žák

- * účinně spolupracuje ve skupině, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- * přispívá k diskusi ve skupině

Kompetence občanské

Žák

- * chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- * respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence komunikativní

Žák

- * rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům a běžně používaným komunikačním prostředkům
- * využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci
- * naslouchá promluvám druhých lidí, formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory

Kompetence pracovní

Žák

- * využívá znalostí a zkušeností získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- * rozhoduje se v zájmu podpory trvale udržitelného rozvoje společnosti
- * používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla

EKOLOGICKÝ SEMINÁŘ– 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Základy obecné ekologie</p> <p>1. Orientuje se v základních pojmech obecné ekologie a správně je používá</p> <p>2. Seznámí se abiotickými a biotickými podmínkami života na základě pokusů a pozorování</p> <p>Krajina a ekosystémy</p> <p>3. Porovná život v ekosystémech, najde a doloží na příkladech</p> <p>4. Poznává krajinu našeho regionu, rozlišuje přírodní, kulturní a historické zvláštnosti</p>	<p>Základy obecné ekologie</p> <p>1. Vysvětlí a chápe význam pojmů- ekologie, environmentální výchova, ekologická stopa, ekosystém, udržitelný rozvoj lidské civilizace</p> <p>2. Zkoumá význam vody, vzduchu, půdy a slunečního záření pro živé organismy, provádí jednoduché pokusy a pozorování, uvědomuje si způsoby znečištění</p> <p>Krajina a ekosystémy</p> <p>3. Vysvětlí vztahy mezi organizmem a prostředím, význam jednotlivých ekosystémů, rozliší krajinu přírodní a kulturní, pracuje s různými zdroji informací, spolupracuje se spolužáky při skupinové práci</p> <p>4. Provádí terénní a laboratorní práce, pozoruje přírodní i kulturní zajímavosti, sbírá přírodniny. Orientuje se v okolí školy, města, poznává zajímavá místa, naučné stezky, plánuje výpravy do okolí</p>	<p>Základy obecné ekologie</p> <p>1. Ekopojmy- ekologie, environmentální, ekosystém, udržitelný rozvoj lidské civilizace, ekologický dopad, ekostopa</p> <p>2. Podmínky života- význam vody, vzduchu, půdy a slunečního záření, přírodní živly</p> <p>Vztah člověka a prostředí- lokální a globální problémy, vztah člověka k přírodním zdrojům, ekologické problémy</p> <p>Krajina a ekosystémy</p> <p>3. Ekosystémy – přírodní, umělé – stavba a funkce, druhy a význam ekosystémů</p> <p>4. Praktické metody poznávání přírody-sběr, třídění a uchovávání přírodnin (sbírky, herbáře), lokální zajímavosti, organizace výprav do přírody</p>	<p>1.OSV rozvoj schopností poznávání (smyslové vnímání, cvičení pozornosti a vnímání)</p> <p>2. EV základní podmínky života- voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás)- ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás</p> <p>3. EV ekosystémy- les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les (složení, druhová odlišnost, funkce, změny související s lidskou činností), lidské sídlo – město (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky, kulturní krajina</p> <p>3. OSV kooperace a kompetice rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)</p> <p>4.OSV rozvoj schopností poznávání (smyslové vnímání, cvičení pozornosti a vnímání)</p> <p>4.OSV kreativita (pružnost nápadů, originalita)</p>

EKOLOGICKÝ SEMINÁŘ– 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Základy obecné ekologie</p> <p>1. Poznává souvislosti mezi vývojem lidské populace a vztahy k životnímu prostředí v různých oblastech světa</p> <p>2. Rozlišuje závažnost ekologických problémů a poznává jejich propojenost</p> <p>Krajina našeho regionu</p> <p>3. Poznává krajinu našeho regionu, lokální specifika, využívané přírodní zdroje, charakteristické odvětví zemědělství, regionální výrobci potravin, lesní a vodní hospodářství</p>	<p>Základy obecné ekologie</p> <p>1. Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky, uvědomuje si odpovědnost svého chování v souvislosti ve vztahu k prostředí, vypočítá svou ekologickou stopu a navrhne možnosti její minimalizace</p> <p>2. Dává do souvislostí lokální a globální problémy a vlastní odpovědnost ve vztazích k prostředí, vysvětlí důsledky a vznik ekologických problémů, pracuje s informačními zdroji, efektivně spolupracuje ve skupině, v individuální práci využívá vlastní kreativitu a fantazii</p> <p>Krajina našeho regionu</p> <p>3. Provádí pozorování v terénu, mapuje vliv lidské činnosti na ráz krajiny, změny v krajině, sleduje charakteristické rostlinné a živočišné druhy, všímá si biodiverzity, invazivních a expanzivních druhů, získané informace a vzorky přírodnin vhodně uchovává</p>	<p>Základy obecné ekologie</p> <p>1. Vliv člověka na životní prostředí- člověk a životní prostředí, krajina a civilizace, elektrosmog, dopad lidských činností, ekologická stopa</p> <p>2. Regionální a globální problémy- přírodní katastrofy (povodně, zemětřesení, sopečná činnost, tornáda, tsunami přívalové deště), mimořádné situace, ekologické problémy (skleníkový efekt, smog, ozonové díry, globální oteplování, ochlazování, tání ledovců, kácení tropických pralesů, rozšiřování pouští) a jejich příčiny a důsledky pro živé organismy a člověka</p> <p>Krajina našeho regionu</p> <p>3. Regionální krajina- krajina a zemědělství, přírodní zdroje energie, regionální specifika, regionální výrobci, sběr přírodnin a jejich uchovávání, sledování lokální biodiverzity</p>	<p>1. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí)</p> <p>1. EV vztah člověka k prostředí- aktuální lokální ekologický problém</p> <p>2. OSV kooperace a kompetice rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)</p> <p>2. -3OSV rozvoj schopností poznávání (smyslové vnímání, cvičení pozornosti a vnímání)</p> <p>2. -3OSV kreativita (pružnost nápadů, originalita)</p> <p>3. EV základní podmínky života- přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji), biodiverzita</p> <p>3. EV ekosystémy- les, pole, vodní zdroje (složení, druhová odlišnost, funkce, změny související s lidskou činností)</p>

EKOLOGICKÝ SEMINÁŘ – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Základy obecné ekologie</p> <p>1. Seznámí se s principy udržitelnosti rozvoje společnosti, zhodnotí objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů</p> <p>2. Orientuje se v možnostech spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni</p> <p>Můj region, můj domov</p> <p>3. Provádí pozorování v terénu- v kulturní i přírodní krajině, popisuje, charakterizuje. Získané informace třídí a zpracovává</p>	<p>Základy obecné ekologie</p> <p>1. Vysvětlí základní principy udržitelnosti rozvoje, rozumí významu obnovitelných zdrojů energie pro zachování životního prostředí, pěstuje návyky nezbytné pro každodenní jednání vůči prostředí. Pracuje s informačními zdroji, efektivně spolupracuje ve skupině, v individuální práci využívá vlastní kreativitu a fantazii</p> <p>2. Vyhledává, třídí a zpracovává informace týkající se problematiky ochrany krajiny a životního prostředí v ČR i ve světě, přistupuje citlivě k přírodě a přírodním a kulturnímu dědictví, orientuje se v systému ochrany přírody v ČR</p> <p>Můj region, můj domov</p> <p>3. Pozoruje atmosféru, životní styl obyvatel našeho města. Vyhledává zajímavá místa, hledá Genia Loci. Popisuje zajímavá kulturní, historická i přírodní místa všemi smysly. Zajišťuje fotodokumentaci, zpracovává různé typy prezentací, pracuje s informacemi.</p>	<p>Základy obecné ekologie</p> <p>1. Lidské aktivity a životní prostředí- principy udržitelnosti rozvoje, hospodaření s odpady, bezodpadové technologie, obnovitelné zdroje energie s ohledem k regionálním zvláštnostem, principy ekologického zemědělství</p> <p>2. Ochrana životního prostředí- ochrana krajiny v ČR, národní parky, chráněná území, instituce zajišťující péči o přírodní a kulturní památky, změny v krajině, vliv lidských aktivit na ráz krajiny</p> <p>Můj region, můj domov</p> <p>3. Charakteristika regionu- minulost a současnost, tradice, budoucnost, Genius Loci, život v našem městě, služby, životní styl, atmosféra míst, změny</p>	<p>1.EV lidské aktivity a problémy životního prostředí- odpady a hospodaření s odpady (odpady a přírody, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)- zemědělství a životní prostředí</p> <p>1. EV vztah člověka k prostředí- přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení, odpadového hospodářství, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí), nerovnoměrnost života na Zemi (příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)</p> <p>1- 2. OSV kooperace a kompetice rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)</p> <p>2. EV lidské aktivity a problémy životního prostředí- ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit), dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí</p> <p>3.OSV rozvoj schopností poznávání (smyslové vnímání, cvičení pozornosti a vnímání)</p> <p>3.OSV kreativita (pružnost nápadů, originalita)</p>

5. 11 Nepovinné předměty

Přehled nepovinných předmětů 1. a 2. stupně

Název předmětu	Výuka v ročníku	Z jakého vzdělávacího oboru vznikly
Pohybové hry	4. – 5.	Tělesná výchova
Pohybové hry	6. – 7.	Tělesná výchova
Pohybové a sportovní aktivity	8. – 9.	Tělesná výchova

Poznámky k nabídce nepovinných předmětů:

Nepovinné předměty si může žák vybrat na základě dobrovolnosti. Pokud se ale do tohoto předmětu přihlásí, stává se pro něj výuka povinná. Odhlásit se může jedině na konci klasifikačního období (1. a 2. pololetí) formou písemné žádosti zákonných zástupců žáka.

Výuka v nepovinných předmětech se klasifikuje. Nepovinné předměty se vyučují podle podmínek školy /pokud má škola finanční prostředky na pokrytí úvazků učitelů/.

Pohybové hry (1. stupeň)

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

U dětí se snažíme rozvíjet sportovní aktivity a pohybové dovednosti. Připravujeme žáky na soutěže v atletických disciplínách a kolektivních sportech. Snažíme se v dětech vytvořit vztah k pohybu. Děti seznamujeme i s netradičními hrami. U dětí podporujeme zdravý styl života – pohyb v přírodě.

Nepovinný předmět pohybové hry se zařazuje do výuky podle aktuálních podmínek školy. Vyučuje se na 1. stupni od 4. do 5. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti nebo ve sportovní hale. Žáci si tento předmět mohou vybrat na základě dobrovolnosti a zájmů. Předmět je určen chlapcům i dívkám. Do jedné skupiny chodí žáci 4. - 5. ročníku současně, proto nejsou učební osnovy rozpracovány po ročnících, ale vyučující přihlíží k věkovým zvláštnostem dětí.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

- Vedeme žáky k dodržování pravidel práce v týmu a pozitivnímu vztahu k pohybu a sportu – fair-play,
- vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích,
- učíme je reagovat na základní povely a pokyny.

POHYBOVÉ HRY – 4. – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>1.Reaguje na pokyny dospělých.</p> <p>2.Dodržuje zásady bezpečného chování.</p> <p>3. Snaží se uplatňovat základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví.</p> <p>4. Snaží se zvládnout pohybové dovednosti.</p>	<p>1.Dodržuje a respektuje pravidla kolektivních her.</p> <p>2.Snaží se respektovat zásady fair-play.</p> <p>3. Dokáže posoudit svůj výkon.</p> <p>4.Osvojuje si netradiční hry.</p>	<p>1. Vybíjená, házená, fotbal, košíková, přehazovaná, florbal -pravidla her -fair play hra</p> <p>2. Příprava na soutěže /školní, městské, okresní, olympiáda/</p> <p>3. Atletika – běhy, hod kriketovým míčkem, skok do dálky a do výšky – příprava na soutěže a olympiády</p> <p>4.Soft tenis, nohejbal, softbal./pravidla netradičních her/</p>	<p>1. – 4. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání)</p> <p>mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy)</p> <p>kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže)</p>

Pohybové hry (6. – 7. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

U dětí rozvíjíme základní pohybové dovednosti a schopnosti. Zaměříme se hlavně na rozvoj obratnostních, rychlostních a vytrvalostních schopností. Snažíme se hlavně, aby si děti vytvořily vztah k pohybu jako takovému. Využíváme různé drobné pohybové hry jako motivační prvek pro děti. Děti se seznámí s různými sportovními hrami a to i netradičními. Jako například: ringo, softbal, soft-tenis, nohejbal aj. Podporujeme u dětí zdravý životní styl- hry v přírodě, turistika, přespolní běh apod.

Nepovinný předmět pohybové hry se zařazuje do výuky podle aktuálních podmínek školy. Vyučuje se na 2. stupni v 6. – 7. ročníku 1 hodinu týdně. Žáci z obou ročníků navštěvují jednu skupinu dohromady. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti nebo ve sportovní hale. Žáci si tento předmět mohou vybrat na základě dobrovolnosti a zájmů. Předmět je určen chlapcům i dívkám. Do jedné skupiny chodí žáci 6. – 7. ročníku současně, proto nejsou učební osnovy rozpracovány po ročnících, ale vyučující přihlíží k věkovým zvláštnostem dětí.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

- Vedeme žáky k dodržování pravidel práce v týmu a pozitivnímu vztahu k pohybu a sportu – fai-play,
- vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích,
- učíme je reagovat na základní povely a pokyny.

POHYBOVÉ HRY – 6. - 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. Reaguje na pokyny dospělých	1. Dodržuje a respektuje pravidla kolektivních her	1. průprava na vybíjenou, házenou, fotbal, košíkovou, volejbal, florbal /pravidla her, fair play herní činnosti/	1. – 4. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
2. Dodržuje zásady bezpečného chování při sportu	2. Respektuje zásady fair-play	2. příprava na soutěže /organizace soutěží-košíková, přehazovaná, florbal, házená/, hodnocení výsledků	seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání)
3. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví	3. Dokáže posoudit svůj výkon	3. atletika- běhy, hod kriketovým míčkem, skok daleký, skok vysoký /příprava na soutěže a olympiádu/	mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy)
4. Zvládá pohybové dovednosti	4. Osvojuje si netradiční hry	4. základy soft-tenisu, softbalu, nohejbalu, ringa aj.- pravidla, hra	kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěží)

Pohybové a sportovní aktivity (8. – 9. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

U dětí rozvíjíme základní pohybové dovednosti a schopnosti. Zaměříme se hlavně na rozvoj obratnostních, rychlostních a vytrvalostních schopností. Snažíme se hlavně, aby si děti vytvořily vztah k pohybu jako takovému. Využíváme různé pohybové hry jako motivační prvek pro děti. Děti se seznámí s různými sportovními hrami a to i netradičními. Jako například: ringo, softbal, soft-tenis, nohejbal aj. Podporujeme u dětí zdravý životní styl- hry v přírodě, turistika, přespolní běh apod.

Nepovinný předmět pohybové a sportovní aktivity je určen žákům 8. a 9. ročníku 2. stupně. Žáci z obou ročníků navštěvují jednu skupinu dohromady. Zařazuje se do výuky podle aktuálních podmínek školy. Vyučuje se 1 hodina týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti nebo ve sportovní hale. Žáci si tento předmět mohou vybrat na základě dobrovolnosti a zájmů. Předmět je určen chlapcům i dívkám. Do jedné skupiny chodí žáci 8. - 9. ročníku současně, proto nejsou učební osnovy rozpracovány po ročnících, ale vyučující přihlíží k věkovým zvláštnostem dětí.

Výchovné a vzdělávací postupy /strategie/ směřující k utváření klíčových kompetencí:

- Vedeme žáky k dodržování pravidel práce v týmu a pozitivnímu vztahu k pohybu a sportu – fair-play,
- vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích,
- učíme je reagovat na základní povely a pokyny.

POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ AKTIVITY – 8. – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.Reaguje na pokyny dospělých	1. Dodržuje a respektuje pravidla kolektivních her	1. vybíjená, házená, fotbal, košíková, volejbal, florbal – pravidla, herní činnosti, hra	1. – 4. OSV rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání)
2.Dodržuje zásady bezpečného chování	2. Respektuje zásady fair-play	2. příprava na soutěže (florbal, fotbal, košíková – organizace turnaje, rozhodování zápasu, hodnocení výsledků)	mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy)
3.Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví	3. Dokáže posoudit svůj výkon	3. atletika- běhy, hod kriketovým míčkem, skok daleký, skok vysoký /příprava na soutěže/ - příprava na školní a městskou olympiádu	kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže)
4. Zvládá pohybové dovednosti	4. Osvojuje si netradiční hry	4. soft-tenis, softbal, nohejbal, ringo aj.- netradiční sporty, hra	

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6. 1 Pravidla pro hodnocení žáků /způsoby hodnocení, kritéria/

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího ve škole jsou činnosti spojené s **hodnocením žáků**. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce, ale i mimo ni po celý školní rok.

Hodnocení žáka a jeho výsledků se vztahuje především k dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oborech, respektive vyučovacích předmětech /viz kapitola 5/ a současně s tím i k utváření klíčových kompetencí /viz kapitola 3 a 5/. Je nezbytně nutné, aby žáci byli vždy předem seznámeni s výukovými cíli a očekávanými výstupy pro daný předmět, ročník, období.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Hodnocení žáka vychází ze stanovených jasných cílů a konkrétních kritérií, jimiž lze žakovu činnost a její výsledky poměřovat, na jejichž základě může i žák hodnotit svou práci.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit na individuální pokrok každého žáka, na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Prostřednictvím hodnocení nesmí docházet k rozdělování žáků na úspěšné a neúspěšné, schopné a neschopné.

Nedílnou součástí hodnocení žáka ve škole je hodnocení jeho chování a projevů. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáků.

Jedním z hlavních cílů pedagogické práce musí být podpora žakova vlastního sebehodnocení. Pro efektivní proces učení je žádoucí, aby zpětná vazba byla co nejčastější. Proto je nutné zajistit, aby se do procesu hodnocení kromě učitele zapojili i samotní žáci.

Důležitým nástrojem pro hodnocení práce žáků může být i tzv. žakovské „portfolio“. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka. Materiály se zásadně zařazují s vědomím a souhlasem žáka, popř. žák sám navrhne, co do portfolia zahrnout /písemnosti, sebehodnocení žákem, hodnocení učitelem, žakovy výrobky, projekty, výkresy, fotografie, práce v digitální podobě atd./.

1. Pravidla hodnocení vysvětlujeme všem žákům i jejich zákonným zástupcům, hodnocení musí být srozumitelné.
2. Vedeme přehledné záznamy o výsledcích hodnocení každého žáka a prokazatelně informujeme samotného žáka i jeho zákonného zástupce /individuální konzultace, třídní schůzky, elektronická žakovská knížka/.
3. Vedeme žáky k sebehodnocení, k prezentaci vlastní práce a k přijímání názorů druhých.
4. Pro hodnocení žáka shromažďujeme různé podklady /např. ústní a písemný projev, tvořivé aktivity, práci s informacemi, úroveň komunikace, přístup k práci, individuální přínos žáka pro práci ve skupině, portfolio/.
5. Hodnotíme individuální pokrok žáka bez srovnávání s ostatními. Učitel porovnává výkon žáka s předchozími výsledky jeho práce. Učitel hodnotí s úmyslem pomoci žákům na cestě vpřed.
6. Hodnotíme způsob a úsilí, jakými žák splnil očekávané výstupy, došel k výsledkům, nejenom samotný výsledek.
7. Znamka z vyučovacích předmětů nesmí zahrnovat hodnocení žakova chování.
8. Klasifikujeme jen dostatečně procvičené učivo, žák je předem informován o termínech prověřování učiva.

9. S hodnocením jsou žáci seznámeni ihned po splnění zadaných úkolů nebo v nejbližším možném termínu, nejpozději do 1 týdne.
10. Žák dostává informace, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.
11. Hodnocení podněcuje žáka k dalšímu rozvoji.

/Podrobnosti týkající se hodnocení a klasifikace žáků – viz Školní řád-„Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků“/- příloha ŠVP ZV č. 1

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků v jednotlivých předmětech provádíme pomocí **klasifikace 1 – 5**. Chování žáka je rovněž klasifikováno známkou 1 – 3. Hodnocení chování žáka se odvíjí od **dodržování Školního řádu**. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada. Využívá se tří stupňů klasifikace chování:
1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé.

Slovní hodnocení – škola může žáka hodnotit slovně na základě žádosti zákonného zástupce.

Slovní hodnocení umožňuje podat dítěti zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků při osvojování konkrétních dovedností, vědomostí a návyků bez srovnávání s ostatními žáky. Slovní hodnocení musí být adresné, tzn. obrací se k žákovi. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a ohodnocení jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a dále obsahuje naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Pokud je žák slovně hodnocen, alespoň 2x za pololetí školního roku dostává komplexní informaci o úrovni osvojení očekávaných výstupů.

Přílohy

Základní škola Kutná Hora, Kamenná stezka 40, 284 01 Kutná Hora, příspěvková organizace, se sídlem v Kutné Hoře	
ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY	
ŠKOLNÍ ŘÁD – Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (Klasifikační řád)	
Č. j.	276/2019 ZS.KS
Vypracovaly:	Bc. Andrea Melechová Ruthová, zástupkyně ředitele pověřená řízením školy Mgr. Libuše Štická, zástupkyně ředitele školy
Schválil:	Bc. Andrea Melechová Ruthová, zástupkyně ředitele pověřená řízením školy
Pedagogická rada projednala:	31. 8. 2020
Směrnice nabývá platnosti:	31. 8. 2020
Směrnice nabývá účinnosti:	1. 9. 2020
Školská rada schválila:	31. 8. 2020

Tento dokument je součástí Školního řádu školy Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění, vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je součástí školního řádu školy, podle § 30 odst. (2) školského zákona („Školní řád obsahuje také pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.“).

OBSAH:

- I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,**
- II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,**
- III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,**
- IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,**

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům plní vyživovací povinnost, byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. Slovní hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace je možná na naší škole pouze u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a to na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka a odborného posudku PPP nebo SPC.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů (nutné doporučení lékaře)
6. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
7. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto školním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka, rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu. O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy nebo školského zařízení dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

Pravidla pro distanční vzdělávání

1. Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků z nejméně jedné třídy, studijní skupiny, oddělení nebo kurzu ve škole, poskytuje škola dotčeným žákům vzdělávání distančním způsobem.

2. Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem.

3. **Žáci jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem.** Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám žáka pro toto vzdělávání:

a) Základním komunikačním prostředkem je webová aplikace Bakaláři. Zde budou instrukce k průběhu distančního vzdělávání.

b) Distanční vzdělávání bude probíhat prostřednictvím aplikací Google (zejména Classroom/Učebna a Meet). Pedagogičtí pracovníci i žáci budou mít školní maily, přes které se do aplikací dostanou. Pedagogičtí pracovníci pomohou žákům, aby se do aplikací dostali. Žáci požádají pedagogické pracovníky o pomoc, pokud si nebudou vědět rady.

c) Škola podle svých možností zajistí žákům i pedagogickým pracovníkům techniku, aby se distančního vzdělávání mohli účastnit, tedy zejména notebooky, případně připojení k internetu.

d) Pro případ, že by ani přes výše uvedené nebylo možné u některých žáků realizovat distanční výuku způsobem uvedeným pod písmeny b) a c), budou vyučující kontaktovat zákonné zástupce žáků (Bakaláři, telefon) a společně se dohodnou na jiném způsobu vzdělávání (pracovní listy ap., k vyzvednutí ve škole - vestibul, kancelář, vývěska).

e) Po dobu distanční výuky budou žáci hodnoceni a klasifikováni podle Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu naší školy.

4. Pro řešení důsledků situace, kdy není možná osobní přítomnost žáků ve škole z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví, může ministerstvo určit opatřením obecné povahy.

a) odlišné termíny nebo lhůty od termínů nebo lhůt stanovených tímto zákonem nebo prováděcími právními předpisy, a nebo stanovené na jejich základě, pokud jejich naplnění není možné nebo by způsobilo nezanedbatelné obtíže,

b) odlišný způsob nebo podmínky přijímání ke vzdělávání nebo ukončování vzdělávání, pokud by postup podle tohoto zákona nebyl možný nebo by způsobil nezanedbatelné obtíže; opatření obecné povahy musí být vydáno v souladu se zásadami a cíli vzdělávání uvedenými v § 2 školského zákona.

Základní vzdělávání

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
/ kritéria pro hodnocení - viz s. 4/

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

4. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

5. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

6. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

7. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit žáka ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

8. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených školním vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, a na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

9. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

10. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě

doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

Napomenutí třídního učitele	Důtka třídního učitele	Důtka ředitele školy
<ul style="list-style-type: none"> - zapomínání domácích úkolů - zapomínání pomůcek - vyrušování v hodinách - pozdní příchody do školy a do hodin -otevírání oken o přestávkách a manipulace se žaluziemi o přestávkách -zapínání PC ve třídách bez dozoru a svolení učitele -používání vulgárních výrazů v běžné komunikaci -opakovaný nepořádek na pracovním místě, opakovaná nepřipravenost pomůcek na výuku a nepřítomnost na pracovním místě po zvonění -nepřezouvání se -opakované nebezpečné chování vůči sobě a spolužákům (např. naklánění se přes zábradlí schodiště, strkání do dětí, podráženi nohou, běhání po chodbách školy a šatny, přelézání lavic, házení různých předmětů,...) -nošení předmětů, které nesouvisejí s výukou , pokud to nepovolí vyučující, a nošení předmětů, které mohou ohrozit zdraví žáka i jeho okolí nebo narušují výuku -zdržování se v prostorách školy v době mimo vyučování -zdržování se v prostorách žákům nepovoleným (suterén služební byt) -vyskytování se v prostorách školního dvora, tělocvičny, šatny a terasy bez dozoru zaměstnance školy -neuposlechnutí pokynu učitele, odmlouvání a drzé chování k dospělým -nepovolený pohyb po škole mezi jednotlivými poschodími o malé přestávce - používání mobilních zařízení sloužících k přenosu dat //mobilní telefony, tablety, iPady,.../ z důvodu předcházení kyberšikaně. 	<p><u>- opakované kázeňské prohřešky hodnocené napomenutím třídního učitele</u></p> <p style="text-align: center;">+</p> <ul style="list-style-type: none"> -úmyslné poničení , ztráta a zatajování žákovské knížky -vyvolávání slovních nebo fyzických konfliktů -fyzické napadení spolužáků -hraní her na PC a používání nedovolených internetových stránek a sociálních sítí /chat, facebook, lide.cz,.../ v hodinách -neomluvená absence do 3 hod. - poškozování školních pomůcek, vybavení a výzdoby školy a majetku spolužáků, zaměstnanců školy a osob ve škole, znečišťování prostředí WC, podlézání kabinek a jejich zamykání, ničení toaletního papíru -házení předmětů z oken a pokřikování na kolemjdoucí 	<p><u>- opakované kázeňské prohřešky hodnocené důtkou třídního učitele</u></p> <p style="text-align: center;">+</p> <ul style="list-style-type: none"> -falšování údajů v žákovské knížce nebo v notýsku (přepis známek, falšování podpisů, vytržení listů,...) -krádež - prokázané méně závažné formy šikany (vysmívání, úšklebky, zesměšňování, vyhrožování, napadání, vymáhání výhod) -chování v rozporu se školním řádem a ohrožující vlastní zdraví a bezpečnost -neomluvená absence 4-8 hod.

Pravidla pro sebehodnocení žáků:

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
  - jak bude pokračovat dál
5. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
7. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1. Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni: / kritéria pro hodnocení - viz s. 7/

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy

2. stupeň z chování	3. stupeň z chování
<p><u>- opakované kázeňské prohřešky hodnocené důtkou ředitele školy</u></p> <p>- chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p>- prokázaná šikana (fyzická, psychická, přímá, nepřímá, kyberšikana)</p> <p>- neomluvená absence 9 – 20 hod.</p> <p>- nošení, distribuce a konzumace návykových, látek (cigarety, alkohol a ostatní návykové, látky) ve škole a na školních akcích</p>	<p><u>- opakované kázeňské prohřešky hodnocené 2. stupněm z chování</u></p> <p>- chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p>- neomluvená absence nad 20 hod.</p> <p>- fyzický i slovní útok na zaměstnance školy a na dospělé při všech školních akcích</p> <p>- použití zbraně /zbraň je vše, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším/</p>

2. Při použití **slovního hodnocení** se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na

konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

3. Při použití **klasifikace** se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

4. Při hodnocení podle odstavce 3 jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

5. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

6. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

7. Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn (a)“.

8. Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen (a)“.

9. Předměty speciálně pedagogické péče v rámci podpůrných opatření se nehodnotí a nebudou uvedeny na vysvědčení.

10. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

11. Žák je hodnocen stupněm

- a) **prospěl (a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití

slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků

- b) **prospěl (a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) **neprospěl (a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- d) **nehodnocen (a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

2. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

2.1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika a informatika

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák pracuje v hodinách aktivně, samostatně, projevuje o předmět zájem, ovládá uceleně zákonitosti a požadované poznatky, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Splňuje očekávané výstupy dané školním vzdělávacím programem pro daný předmět. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky, které je schopen samostatně odstranit. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. Aktivně se podílí na práci ve skupině, dokáže kooperovat její činnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák pracuje v hodinách v podstatě samostatně, aktivně, potřebuje jen drobné vedení, uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí s menší dopomocí učitele. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Aktivně pracuje ve skupině.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák často ztrácí o předmět zájem, v hodinách bývá častěji pasivní, k aktivitě je ho třeba pobízet, pracuje samostatně s dopomocí. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti poznatků a zákonitostí mezery. Poznatky interpretuje často jen s pomocí učitele, jejich zdůvodnění, vysvětlení, zařazení do kontextu provádí s dopomocí, má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, dovedností a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Zapojuje se do práce skupiny.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Žák o předmět neprojevuje dostatečný zájem, v hodinách je pasivní, samostatně pracuje pouze s dopomocí, žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti poznatků a zákonitostí závažné mezery, poznatky nedokáže samostatně interpretovat ani zdůvodnit, vysvětlit nebo zařadit. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák o předmět neprojevuje zájem, v hodinách je pasivní, nepracuje samostatně, požadované poznatky a zákonitosti si neosvojil, nezvládá interpretaci a zdůvodnění poznatků ani s pomocí, při vyhledávání informací se dopouští závažných chyb, nedokáže je utřídit, porovnat ani využít. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedokáže spolupracovat s ostatními.

2.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti má na naší škole předmět pracovní činnosti.

Při klasifikaci v předmětu uvedeném s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

2.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, výchova ke zdraví a výchova k občanství.

Žák při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti,

dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

3. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.
5. Výsledná známka pro stanovení celkového hodnocení bude aritmetickým průměrem jednotlivých převedených známek z tabulky Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení.

6. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

<u>Prospěch</u>	
<u>Ovládnutí učiva</u>	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá

4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků,

	narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

4. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
2. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
3. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
4. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
5. Klasifikace bude provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,
6. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zákonnými zástupci žáka.
7. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
8. Podle druhu znevýhodnění využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

Hodnocení nadaných žáků a individuálně vzdělávaných žáků

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy. Součástí žádosti zákonného zástupce o přerazení žáka do vyššího ročníku je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost.

- Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

5. Kurz pro získání základního vzdělání

- Délku a formu kurzu pro získání základního vzdělání (dále jen „kurz“) určí ředitel školy, nejvýše však v délce jednoho školního roku. Kurzy se zahajují k začátku prvního nebo druhého pololetí.
- Nejvyšší počet žáků ve třídě kurzu je 24. Ustanovení o nejnižším počtu žáků ve třídě se na třídu kurzu nevztahují a počty tříd kurzu a počty v nich vzdělávaných žáků se do počtu tříd a žáků nezapočítávají. Žáci zařazení do třídy kurzu nejsou žáky školy.
- Obsah vzdělávání a obsah zkoušek na závěr kurzu stanoví škola v souladu s očekávanými výstupy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.
- Na závěr kurzu koná žák zkoušky z předmětů stanovených školním vzdělávacím programem pro poslední ročník základního vzdělávání, s výjimkou předmětů volitelných a nepovinných.
- Po úspěšném vykonání zkoušek nebo opravných zkoušek žák obdrží vysvědčení.
- Konání zkoušek je možné i bez předchozího vzdělávání v kurzu.
- Žákovi, který byl v kurzu při zkouškách na závěr kurzu hodnocen z jednoho nebo více předmětů stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, umožní ředitel školy vykonání opravné zkoušky. Opravná zkouška je komisionální a koná se nejpozději do šesti měsíců od poslední zkoušky na závěr kurzu.
- Pro jmenování komise pro opravnou zkoušku podle odstavce 7, její složení a její činnost platí obdobně ustanovení jako pro opravnou zkoušku žáků ZŠ.

III. Podrobnosti o komisionálních přezkoušeních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

- Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
  - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
  - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle části 1 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle části 1 odst. 3 tohoto školního řádu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

1. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení o komisionálních zkouškách odst. 2 až 6.
3. Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
4. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
5. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
6. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

IV.Způsob získávání podkladů pro hodnocení,

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení – pokud není hodnocen slovně. (Toto neplatí pro předměty tělesná výchova, hudební výchova, výtvarná výchova a pracovní činnosti.) Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z učiva celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do týdne. Učitel sděluje všechny známky zákonným zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,..).

9. Vyučující denně zapíše téma hodiny, absenci a všechny udělené známky v hodině do elektronické třídní knihy v programu Bakalář. Tyto údaje jsou k dispozici rodičům prostřednictvím webových aplikací programu. Do Bakaláře jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

V programu Bakalář se pracuje s pojmem váha známky. Každá známka má svůj typ (zkoušení, samostatná práce..., tj. základní popis známky), kterému je přiřazena váha. Váhou známky se rozumí celé číslo (v rozsahu od 1 do 10), které říká, jakou důležitost přikládá učitel známce v rámci své klasifikace. Např. čtvrtletní písemná práce má větší váhu (je důležitější, žák musel vynaložit větší úsilí, trvala delší čas) než ústní zkoušení. Učitel vybere příslušný typ a zapíše známku. Vážený průměr známek zohledňuje při

klasifikaci váhu 16 jednotlivých známek. V příloze těchto pravidel je rozepsáno, které typy známek budou v jednotlivých předmětech používány.

Vážený průměr odpovídá dle váhy známek výsledné známce za dané období:

$$1,00 - 1,49 = 1$$

$$1,50 - 2,49 = 2$$

$$2,50 - 3,49 = 3$$

$$3,50 - 4,49 = 4$$

$$4,50 - 5,00 = 5$$

Výpis typů a vah známek zadaných a používaných v programu Bakalář:

<i>C</i>	10	<i>čtvrtletní práce, projekt</i>
<i>R</i>	9	<i>reprezentace školy</i>
<i>I</i>	7	<i>zkoušení, projekt</i>
<i>T</i>	6	<i>samostatná práce</i>
<i>U</i>	6	<i>skupinová práce</i>
<i>K</i>	5	<i>zkoušení, projekt</i>
<i>H</i>	5	<i>práce v hodině, aktivita</i>
<i>M</i>	4	<i>samostatná práce</i>
<i>S</i>	4	<i>skupinová práce</i>
<i>Z</i>	3	<i>zkoušení, projekt</i>
<i>P</i>	3	<i>práce v hodině</i>
<i>F</i>	2	<i>referát</i>
<i>L</i>	2	<i>práce v hodině</i>
<i>A</i>	1	<i>aktivita v hodině</i>
<i>5</i>	1	<i>pětiminutovka</i>
<i>Ú</i>	1	<i>dů</i>

10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se určuje na základě váženého průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny zákonným zástupcům.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselní výsledky celkové klasifikace programu Bakalář a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

13. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

14. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně.

15. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

16. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

17. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. Prověřování znalostí lze provádět až po dostatečném procvičení učiva.

18. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

19. Klasifikace chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování včetně dodržování školního řádu.

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Podrobnosti o klasifikaci chování – viz část II/1

Příloha č. 1

Váha známek v českém jazyce

Známkováná oblast	Váha známek	Typ známek
Čtvrtletní práce (pravopis, jazykový rozbor), slohová čtvrtletní práce	10	C
Kontrolní diktát (6 za školní rok, stejné v ročníku), velký projekt	7	I
Pravopisné cvičení (podle rozsahu a náročnosti)	5	K, H
Gramatické cvičení, jazykový rozbor, literární test	5	K, H
Slohové cvičení	4	M
Referát	4	M
Mluvní cvičení	4	M
Recitace	3	Z
Práce v hodině (aktivita, např. 3 pluska) – pouze známka 1	2	L
Ústní zkoušení	5	K

Váha známek v anglickém jazyce

Známkováná oblast	Váha známek	Typ známek
Čtvrtletní písemná práce (dát žákům vědět termín 1 měsíc dopředu)	10	C
Velká písemná práce (více jevů, shrnutí jedné či dvou lekcí, cca 1 x měsíčně, dát žákům vědět termín 1 měsíc dopředu)	5	K
Krátká písemná práce (slovíčka, gramatika, většinou 2 x měsíčně, bez upozornění)	4	M
Referát/prezentace (max. 2x pololetí, dobrovolná činnost)	4	M, S
Samostatná aktivita v hodině (práce na projektu, prezentace)	4	M, S
Ústní zkoušení	3	Z
Aktivita ve skupině	2	L
Aktivita ve dvojici	2	L
Pracovní list (např. PL, doplňovačka)	2	L
Samostatná aktivita v hodině	1	A
Domácí úkol (nesplněný DÚ = upozornění rodičům, 3 x = poznámka)	1	Ú

Váha známek v německém jazyce

Známkováná oblast	Váha známek	Typ známek
Reprezentace školy	9	R
Projekt trvající více hodin /skupinová práce/	7	I
Ústní zkoušení, konverzace, písemné zkoušení – opakovací test	5	K
Projekt /skupinová práce/trvající max. 2 vyuč. hodiny /referát/ – zpracování a prezentace	4	M, S
Písemné zkoušení – menší rozsah	3	Z
Předem připravený rozhovor	2	L
Slovíčka	2	L
Práce v hodině	2	L
Recitace/ píseň , naučený text, referát /kratšího rozsahu/	2	L, F
Práce v hodině, aktivita (pouze známka 1), dů	1	Ú

Váha známek v matematice

Známkováná oblast	Váha známek	Typ známek
Čtvrtletní práce	10	C
Písemné práce, ústní zkoušení	6	T, U
Samostatná práce, skupinová práce, práce v hodině	3	Z, P
Aktivita v hodině	2	L

Váhy známek v dějepisu

Známkováná oblast	Váha známek	Typ známek
písemka, ústní zkoušení	10	C
referát, ppt	5	K, H
samostatná práce, práce s textem	5	H
Skupinová práce, kompetence	3	P, Z
aktivita	1	A

Váhy známek ve výchově k občanství a ve výchově ke zdraví

Známkováná oblast	Váha známky	Typ známek
Test – shrnutí tématu	7	I
Samostatná práce, pracovní list, skupinová práce	6	T, U
Referát většího rozsahu	4	M, S
Aktivita, práce v hodině (pouze známka 1)	2	L

Váhy známek v zeměpisu

Známkováná oblast	Váha známek	Typ známek
písemná práce, ústní zkoušení	7	I
referát , krátký test	6	T, U
práce v hodině , aktivita	2	L

Váhy známek v přírodopisu

Známkováná oblast	Váha známek	Typ známek
písemná práce, ústní zkoušení	7	I
krátká písemka (test), referát, herbář	6	T, U
laboratorní práce	4	M, S
skupinová práce	3	P
aktivita v hodině	2	L

Váhy známek ve fyzice a chemii

Známkováná oblast	Váha známky	Typ známek
písemná práce, ústní zkoušení	7	I
krátká písemka (test), referát	6	T, U
laboratorní práce	4	M, S
skupinová práce	3	P
aktivita v hodině	2	L

Váhy známek v informatice

Známkováná oblast	Váha známky	Typ známek
Test – shrnutí teoretického učiva	7	I
Projekt vypracovaný v hodinách	7	I
Tvorba textového dokumentu	5	K, H
Tvorba prezentace	5	K, H
Tvorba plakátu	5	K, H
Tvorba tabulky	5	K, H
Práce v hodině	2	L

Váhy známek ve výtvarné výchově, hudební výchově, tělesné výchově a pracovních činnostech

Známkovaná oblast	Váha známek	Typ známek
Výtvarné dovednosti	5	K, H
Hudební dovednosti	5	K, H
Tělovýchovné dovednosti	5	K, H
Pracovní dovednosti	5	K, H
Písemná práce	5	K, H
Referát	3	Z, P
Skupinová práce, projekty	3	Z, P

Váhy známek na prvním stupni

PŘEDMĚT	CO JE HODNOCENO	VÁHA ZNÁMKY	Typ známek
<i>ČESKÝ JAZYK a ANGLICKÝ JAZYK</i>	Pololetní práce	10	C
	Čtvrtletní práce	10	C
	Diktát	7	I
	Slohová práce	7	I
	Pravopisná cvičení, opis, přepis, doplňování	5	K, H
	Čtení s porozuměním	5	K, H
	Zkoušení	5	K
	Pamětné učení	5	K, H
	Slohové cvičení	4	M
	Referát	3	Z
	Recitace	3	Z
	Skupinová práce, projekty	3	Z, P
	Čtenářský deník	2	F
	Aktivita v hodině, vedení sešitu	1	A
<i>MATEMATIKA</i>	Pololetní práce	10	C
	Čtvrtletní práce	10	C
	Písemná práce	5	K
	Pamětné učení, zkoušení	5	K
	Geometrie	4	M, S
	Slovní úloha	3	Z, P
	Počtení diktát, pětiminutovka	3	Z
	Skupinová práce, projekty	2	L
	Aktivita v hodině, vedení sešitu	1	A
<i>ČLOVĚK A JEHO SVĚT</i>	Pololetní práce	10	C
	Čtvrtletní práce	10	C

	Tematická práce, písemná práce	5	K, H
	Zkoušení	5	K
	Projekty	4	M, S
	Referát, skupinová práce	3	Z, P
	Aktivita v hodině, vedení sešitu	1	A
<i>VÝTVARNÁ VÝCHOVA HUDEBNÍ VÝCHOVA TĚLESNÁ VÝCHOVA PRACOVNÍ ČINNOSTI</i>	Výtvarné dovednosti	5	K, H
	Hudební dovednosti	5	K, H
	Tělovýchovné dovednosti	5	K, H
	Pracovní dovednosti	5	K, H
	Písemná práce	5	K, H
	Referát	3	Z, P
	Skupinová práce, projekty	3	Z, P

Příloha č. 2

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

„RADOSTNÁ CESTA POZNÁNÍ“

Motivační název školního vzdělávacího programu zájmového vzdělávání školní družiny „Radostná cesta poznání“ není nahodilý, ale vyjadřuje, že školní družina je pro účastníky zájmového vzdělávání (dále jen účastníky) zdrojem nových informací, poznatků, dovedností, zábavy i odpočinku a hlavně radosti a příjemných prožitků.

Málo vědět, zato mnoho se radovat je dáno smrtelným, řekl kdysi filozof F. Holderlin. Pojďme se tedy i my ve školní družině více zaměřit na radost a prožitek z tvořivých činností, pohybových a zážitkových her a dalších pestrých aktivit, protože spokojený účastník s rozzářenými očima a úsměvem na tváři je ten nejvznešenější cíl.

Název a identifikační údaje školy

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola Kutná Hora, Kamenná stezka 40

Adresa školy: Kamenná stezka 40
284 01 Kutná Hora

IČO: 70877564

IZO: 102226440

REDIZO: 600046320

Telefon: 327512229

www.zsks.kutnahora.cz

e-mail: skola@zsks.kutnahora.cz

Ředitel školy (uvolněná funkce):

Mgr. Vít Šnajdr

Zřizovatel školy:

Městský úřad Kutná Hora

Adresa: Město Kutná Hora
Havlíčkovo nám. 552

284 01 Kutná Hora

IČO: 00236195

Telefon: 327710111

www.mu.kutnahora.cz

e-mail: kancelar@kutnahora.cz

Zástupkyně ředitele pověřená řízením školy:

Mgr. Andrea Melechová Ruthová

e-mail: melechova@zsks.kutnahora.cz

tel.: 327512976

Zástupkyně ředitele:

Mgr. Libuše Štická

e-mail: sticka@zsks.kutnahora.cz

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Libuše Štická

e-mail: sticka@zsks.kutnahora.cz

Školní družina (dále jen ŠD) sídlí v přízemí budovy školy, č. dveří-123, 125.

Telefonní čísla:

Školní družina: 739209306

Sekretariát: 327512976

Školní jídelna: 327513965

Schválení dokumentu: 31.8. 2020

Platnost dokumentu: od 31. 8. 2020

Tento dokument nabývá účinnosti od 1. 9. 2020

Vypracovala: vychovatelka ŠD- Mgr. Jarmila Nováková

Schválila Školská rada dne 31. 8. 2020

Na základě dohody vedení s vedoucí vychovatelkou ŠD byla vytvořena základní struktura a obsah témat, která jsou v tomto dokumentu zpracována. Obsah témat není uzavřen. V průběhu platnosti dokumentu

může být doplňován a pozměňován. ŠVP je zpracován v návaznosti na RVP základního vzdělávání a ŠVP ZV- „T v o ř i v á s t e z k a“, dává nám možnost profilovat školu „na míru“ podle potřeb a zájmů žáků, požadavků rodičů, podmínek a tradic školy.

Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí základní školy. Umístěna je v přízemí budovy školy, č. dveří- 123, 125. Tvoří ji jedno nebo dvě oddělení / podle počtu účastníků zájmového vzdělávání- dále jen účastníků/, které mají k dispozici dvě třídy s dostatečným prostorem k herním činnostem i pracovním aktivitám. Škola ani školní družina není bezbariérová. Předností naší ŠD je, že sídlí v budově školy a tudíž je možné využívat dalších prostor- tělocvičnu, terasu, školní dvůr a školní hřiště, aulu, učebny s interaktivní tabulí, PC učebnu apod. Stravování a pitný režim účastníků i zaměstnanců školy- oběd- probíhá ve školní jídelně, která není součástí školy. Účastníci chodí s pedagogickým doprovodem (vychovatelka, asistentka pedagoga) do cca 500 m vzdálené školní jídelny: Jiráskovy sady, Kutná Hora. Ranní i odpolední svačinu i pití si účastníci nosí do ŠD své vlastní. Při svolení pedagogickým pracovníkem mohou využít automat na nápoje a občerstvení v 1. patře školy.

Poslání školní družiny:

- ve dnech školního vyučování tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině
- není pokračováním školního vyučování, prováděné činnosti vycházejí z požadavků a zásad pedagogiky volného času
- školní družina zabezpečuje zájmovou činnost, odpočinkové a relaxační činnosti účastníků

Školní družina navazuje na vzdělávání a výchovu základní školy. Nabízí zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxace, výchovou, hrou, učením, individuální prací a motivací. U účastníků podporuje citlivé vztahy k lidem, k přírodě, učí je chránit si své zdraví, vede je k otevřené komunikaci, rozvíjí schopnost spolupráce a respektování druhého. Vede účastníky k tvořivosti a rozvíjí jejich estetické vnímání. Zaměřuje se na ochranu životního prostředí, dopravní výchovu i prevenci patologických jevů. Respektuje dovednosti účastníků a jejich individuální schopnosti. Umožňuje kontakt s vrstevníky.

Školní družina ve své činnosti vychází z rámcového výchovně- vzdělávacího plánu ŠD, jehož úkolem je položit základy ke klíčovým kompetencím neboli schopnostem umět trávit volný čas, řešit problémy, komunikovat, rozvíjet u účastníků schopnost samostatného rozhodování, hodnocení a sebehodnocení. Svým komplexním pojetím vymezuje vzdělávací obsah, který se týká člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví.

Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti účastníků získané ve výchově v rodině a v předškolním a základním vzdělávání a směřuje účastníky k dovednostem pro praktický život.

Provoz ŠD je zajištěn:

od 6.30 do 7.30 hodin (ranní družina)

a od 11.30 do 16.30 hodin (odpolední družina)

Materiální , prostorové a hygienické podmínky, vybavení ŠD

Školní družina je umístěna v přízemí budovy školy, č. dveří- 123, 125. Tvoří ji jedno nebo dvě oddělení /podle počtu účastníků/, které mají k dispozici dvě třídy s dostatečným prostorem k herním činnostem i pracovním aktivitám. Předností naší ŠD je, že sídlí v budově školy a tudíž je možné využívat dalších prostor- tělocvičnu, terasu, školní dvůr a školní hřiště, aulu, učebny s interaktivní tabulí, PC učebnu apod.

Prostory ŠD jsou vybaveny postarším nábytkem, který je průběžně dle podmínek školy obnovován. Část nábytku je výškově stavitelná (některé stoly a židle). Podlahové plochy jsou tvořeny kombinací dlažby (WC), linolea (pracovní část se stolky, herna, chodby) i koberců (herna). Prostory pro osobní hygienu účastníků i pedagogů- WC a umývárny jsou vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám. Šatny se nacházejí v přízemí budovy- naproti ŠD mají šatnu mladší účastníci, starší účastníci mají své uzamykatelné šatnové skříňky v přízemí budovy (proti hlavnímu vstupu). Účastníci jsou vedeni k pravidelným hygienickým návykům a udržování si pořádku ve svých šatnových skříních.

Prostředí, ve kterých probíhá zájmové vzdělávání ŠD, jsou relativně bezpečná a pravidelně udržovaná v pořádku a čistotě a splňují estetická kritéria. Výzdoba prostor ŠD je mobilní, podílí se na ní i účastníci a využívají výsledků své tvořivosti. I školní chodby před ŠD slouží mimo jiné i pro výstavy prací účastníků. Obměňovány jsou podle ročních období a dalších aktuálních inspirací. Snažíme se, aby podnětné, zajímavé a obsahově bohaté prostředí probouzelo v účastnících aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, ukázat odvalu a vše co zvládne. Usilujeme o zlepšování estetičnosti prostředí.

Vybavení hračkami, sportovním náčiním, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá dle finančních možností školy počtu účastníků i jejich věku. Je průběžně obnovováno a doplňováno. ŠD je vybavena elektrospotřebiči, které podléhají pravidelným revizím z hlediska jejich bezpečnosti (2 audio přehrávače, 2 počítače, rychlovarná konvice). ŠD je vybavena hračkami, stolními společenskými hrami, stavebnicemi, relaxačními prvky (molitanová relaxační souprava, koberce), počítači s připojením na internet a dětskými knihami. Dle možností využíváme rozmanitých didaktických pomůcek, informační a komunikační techniky, která podporuje efektivitu i atraktivitu zájmového vzdělávání, kreativní myšlení, vlastní aktivitu i schopnost spolupráce a sdílení. Sportovní náčiní (míče, kruhy, švihadla, florbalové hokejky apod.) na pohybové aktivity na školním hřišti nebo v tělocvičně používají účastníci výpůjčkou z kabinetu tělesné výchovy.

Vnitřní prostory ŠD splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve ŠD je zajištěno plně kvalifikovaným pedagogem volného času, při vyšším počtu účastníků druhou kvalifikovanou vychovatelkou.

Podle potřeby je zajištěna výpomoc ostatních pedagogických pracovníků školy (asistentů pedagoga nebo asistentů pro sociálně znevýhodněné děti) a u účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami je zajištěna spolupráce s výchovným poradcem a speciálním pedagogem školy, případně s externími odborníky- pracovníky pedagogicko-psychologické poradny apod.

Další vzdělávání:

Možnost zúčastňovat se vzdělávacích akcí v kurzech akreditovaných MŠMT, organizačních porad, samostudia za účelem rozšíření pedagogického i všeobecného rozhledu v oblasti zájmového vzdělávání.

Prioritou dalšího vzdělávání bude získávání a prohlubování poznatků při uplatňování nových forem práce a také získávání poznatků pro zpracování a rozšiřování vzdělávacího programu. Odborný růst všech pedagogů je zajištěn plánem dalšího vzdělávání.

Ekonomické podmínky

Provoz školní družiny je hrazen z příspěvku /rozpočtu/ MěÚ Kutná Hora. Zákonní zástupci účastníků poskytují úplatu škole na školské služby. Tato úplata se řídí Směrnicí o úplatě ve školní družině. Platba je uskutečňována převodem z účtu: září- prosinec, leden- červen. Mzdové prostředky, zákonné odvody a vzdělávání vychovatelek je hrazeno z příspěvků krajského úřadu.

Materiální vybavení pro činnosti a aktivity školní družiny v prostorách ŠD je uspokojivé, je ho však třeba postupně, dle finančních možností školy, obnovovat a rozšiřovat pro pestré aktivní využití volného času účastníků.

Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Účastníky zájmového vzdělávání pravidelně seznamujeme s možnými riziky pobytu ve ŠD i mimo ni.

Účastníci jsou v průběhu školního roku seznamováni s BOZP při pobytu v určitém prostředí (herna, pracovna, šatny, WC, chodby, veřejné komunikace, školní jídelna...), s možnými následky různých činností (hlavně při pohybových aktivitách), se správnými způsoby používání nástrojů, náčiní i předmětů denní potřeby a jsou poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, na veřejných komunikacích, ale i v době prázdnin, při různém ročním období, při sportu aj. a tedy vedeni ke zdravému životnímu stylu. Jsou také opakovaně seznamováni s postupem při úrazu a v případě požáru.

Účastníci jsou dále vedeni k zajištění ochrany před sociálně patologickými jevy, před projevy diskriminace, nepřátelství nebo šikany a násilí.

Dále jsou účastníci vedeni k dodržování vhodného stravovacího a pitného režimu, k hygienickým a sebeobslužným návykům.

Za bezpečnost účastníků ve ŠD odpovídá vychovatelka daného oddělení, případně její zástup či asistent aktuálně přítomen dané činnosti. V ranní družině od okamžiku vstupu dítěte do prostor ŠD do odchodu dítěte do vyučování. V odpolední družině od okamžiku předání dětí učitelem do jejich odchodu ze ŠD. V době realizace zájmových kroužků zodpovídá za zúčastněné účastníky a jejich odvod na kroužek i zpět, případně i na oběd a zpět do ŠD vedoucí zájmového kroužku nebo zákonní zástupci dítěte.

Vychovatelka je jednou ročně proškolená o předpisech PO a BOZP. Dodržuje bezpečnostní předpisy při práci. Snaží se učinit všechna opatření, aby nebezpečí úrazu bylo minimalizováno. Dojde-li k úrazu, zajistí první pomoc, informuje rodiče a vedení školy, vyplní patřičnou dokumentaci.

Pravidelně jsou prostory ŠD kontrolovány z hlediska jejich bezpečnosti, jsou kontrolovány elektrospotřebiče a zveřejněny provozní řady jednotlivých prostor.

Ve ŠD je kladen důraz i na vytvoření prostředí pohody, důvěry, otevřené komunikace a příznivé sociální klima. Respektovány jsou potřeby jednotlivých účastníků, jejich zájmy, zkušenosti, dovednosti i osobní problémy, tedy respekt k individualitě.

Tyto podmínky vyplývají ze školních dokumentů- Školního řádu a z Vnitřního řádu ŠD, které jsou veřejnosti přístupné ve škole a s kterými jsou prokazatelným způsobem seznámeni zaměstnanci, účastníci i zákonní zástupci dítěte.

Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadané

Patřičnou péči věnujeme účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami i účastníkům nadaným. V těchto případech vycházíme z úzké spolupráce s třídním učitelem, výchovným poradcem a školskými poradenskými zařízeními. Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami je dle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost a pomoc. Snažíme se o zvýšenou motivaci, individuální pomoc, výrazně chválíme i malé úspěchy a pokroky v práci. V případě nutnosti a doporučení může ve školní družině pracovat asistent pedagoga.

Zveřejnění vzdělávacího programu ŠD

Školní vzdělávací program, jehož součástí je i ŠVP pro zájmové vzdělávání ŠD, dále školní a klasifikační řád školy a vnitřní řád ŠD jsou veřejnosti přístupné v budově školy a na vyžádání je z nich možné pořizovat výpisy či kopie.

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání

Na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky účastníka jeho rodiči nebo jinými zákonnými zástupci (tzv. zápisový lístek) je účastník zařazen do daného oddělení ŠD, je přijat a vztahují se na něho veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání ve ŠD (viz. Školní řád a Vnitřní řád ŠD). ŠD jakožto školské zařízení pro zájmové vzdělávání je určena pro účastníky vzdělávání prvního stupně základní školy. Poplatek za ŠD se řídí příslušnou směrnicí, kterou vydává ředitel školy a jeho uhrazení je podmínkou k účasti zájmového vzdělávání. Po přihlášení uchazeče je jeho docházka do ŠD povinná dle vyplněných informací v zápisovém lístku. Ukončení docházky se uskutečňuje písemným odhlášením účastníka jeho rodiči nebo jinými zákonnými zástupci nebo v případě vážného a soustavného porušování Vnitřního řádu ŠD ze strany účastníka zájmového vzdělávání, jeho vyloučením, taktéž v případě neplacení úhrady za zájmové vzdělávání (stanoví ředitel školského zařízení).

Účast na činnosti ŠD a jejích aktivitách je založena na dobrovolnosti.

Délka a časový plán vzdělávání

Délka zájmového vzdělávání a z ní vyplývající časový plán je stanovena vzhledem k proměnlivé organizační struktuře oddělení ŠD na délku minimálně jednoho vzdělávacího cyklu (cca 5 let= docházka účastníka od 1. do 5. třídy), je však operativní, s možností kreativně reagovat na možné měnící se podmínky, propojování či přesouvání témat během dlouhodobé docházky účastníků do ŠD. Zahrnuje i evaluaci činností s následnou korekcí programu. Čas k realizaci je volen tak, aby si každá vychovatelka mohla zvolit způsob, který vyhovuje jí, účastníkům a podmínkám v rámci ŠD. Obsah témat není uzavřen. V průběhu platnosti dokumentu může být doplňován a pozměňován.

Výchovně- vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společné postupy na úrovni celé školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku (ve ŠD), jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků. Tyto strategie jsou formulovány prostřednictvím společně uplatňovaných a upřednostňovaných postupů, metod a forem práce, případně aktivit, příležitostí nebo pravidel. Klíčové kompetence obsahují souhrn vědomostí, schopností, dovedností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, k rozvoji všech klíčových kompetencí. Klíčové kompetence jsou požadovány pro téměř všechna pracovní zařazení a umožňují člověku, aby správně využíval a dále rozšiřoval své konkrétní dovednosti a znalosti zaměřené na určitý obor. Klíčové kompetence mají pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. Získávání těchto kompetencí slouží k rozvoji osobnosti. Základní vzdělávání má pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Naše škola realizuje také inovativní pedagogický přístup orientovaný na dítě- program „Začít spolu“ (mezinárodně označovaný „Step by Step“), který intenzivně rozvíjí tři klíčové životní dovednosti dnešní doby: komunikaci, spolupráci a řešení problémů. Vede je k aktivnímu učení a učí je hledat svoje silné stránky. Toto se snažíme zohlednit a realizovat i v práci školní družiny, kde se také snažíme o vytvoření podnětného prostředí otevřeného dětem, podporujeme možnost volby, práci v malých skupinách s podporou kooperace, pracujeme i v komunitním kruhu, kde dochází ke společnému sdílení, předání informace o denním plánu aj., dále pracujeme v centrech aktivit, kdy se ve stejný čas v jedné třídě odehrávají různé činnosti a realizujeme i hodnotící (reflektivní) kruh jako prostor pro sdílení dojmů a zážitků naší společné radostné cesty poznání (viz. úvodní vysvětlení názvu programu zájmového vzdělávání školní družiny). I pedagog pracující ve školní družině „přechází“ do role pozorovatele a pomocníka, případně poskytuje individuální pomoc účastníkům, kteří ji potřebují.

V zájmovém vzdělávání ŠD se usiluje o naplňování následujících cílů.

Cíle

Pro ŠD platí obecný cíl- výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka schopného smysluplně využívat svůj potenciál a svůj volný čas.

Snažíme se připravit každého jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím aktivit výchovy mimo vyučování ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, návyky, ale také vhodnými postoji a hodnotami, rozvíjet jeho osobnost, formovat jeho jednání, chování. Jde zejména o tyto oblasti:

1. Výchova ke zdravému životnímu stylu

Výchova k odpovědnosti za svou osobu, za své zdraví, výchova ke zdravým stravovacím návykům, zdravá skladba potravin, pitný režim, režim dne, dodržování osobní hygieny, posilování tělesné zdatnosti, otužování, rozvíjení citové stránky osobnosti, posilování citových vazeb, obohacování osobnosti estetickými zážitky, pěstování pracovních návyků a dovedností.

2. Posilování komunikačních dovedností tvořících základ sociálních dovedností

Kultivace slovního i mimoslovního projevu, rozvíjení slovní zásoby a schopnosti ji přiměřeně používat, ale také schopnost naslouchat, komunikace a uplatnění osobnosti ve skupině, komunikace v různých sociálních prostředích.

3. Zvyšování sociálních kompetencí

Rozvíjení sociální orientace (pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů v sociálních vztazích), odpovědnost za své chování, vytváření schopnosti svobodně a odpovědně řešit konkrétní životní situace, usilovat o důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality, posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování.

4. Výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování

Ovládání negativních citových reakcí, vypořádat se se stresem, překonávat náročné životní situace, nepodléhat jim, vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy, posilování autoregulačních systémů.

5. Schopnost najít své místo ve skupině a ve společnosti

Poznání sebe samého pomůže objektivně zhodnotit šance uplatnění ve skupině, kladné hodnocení zvyšuje sebevědomí, hledání vlastní bezpečné sociální skupiny, její důvěryhodnost, stabilitu, objektivní hodnocení každého člena.

6. Formování životních postojů

Vytváření společensky žádoucích hodnotových orientací, vytváření základů právního vědomí, úcta k ověřeným hodnotám, porozumění, tolerance a schopnost i ochota pomoci, vytváření vlastního sebevědomí a posilování schopnosti nepodléhat cizím negativním vlivům.

Dále chceme:

- prostřednictvím ŠD nabízet smysluplné využití volného času účastníkům zájmového vzdělávání
- rozvíjet osobnost účastníků zájmového vzdělávání po tělesné i psychické stránce
- pomoci účastníkům získat nové poznatky použitelné v dalším životě / v návaznosti na učivo 1. stupně/, rozvíjet jejich vědomosti, dovednosti, schopnosti i sociální návyky
- podněcovat účastníky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- učit účastníky komunikovat, sdělovat své názory, přání
- učit účastníky spolupracovat a respektovat se navzájem
- společně stanovit pravidla slušného chování a dbát na jejich dodržování
- předcházet negativním projevům chování
- učit účastníky orientovat se v problémových životních situacích, učit se je vhodně zvládat
- učit účastníky rozpoznat nebezpečné formy chování, vybrat si, rozhodnout se správně
- pomoci účastníkům pochopit a uplatňovat zásady demokracie –viz. Úmluva o právech dítěte
- pomoci účastníkům vytvářet vědomí národní a státní příslušnosti (zvyky, tradice, st. svátky...)
- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém žijeme
- pomoci účastníkům myslet i v evropských a globálních souvislostech
- učit účastníky respektovat jinou etnickou kulturní skupinu
- učit účastníky pochopit a uplatňovat princip rovnosti mužů a žen
- pomoci účastníkům správně vnímat a vhodně užívat média tvořící nedílnou součást našeho života
- učit účastníky dodržovat bezpečnost a ochranu zdraví
- učit eliminaci nebezpečí na silnici- já jako chodec a cyklista
- pomoci účastníkům utvářet kladný vztah k přírodě a učit je chránit svět kolem nás
- rozvíjet u účastníků estetické cítění
- rozvíjet u účastníků přirozený pohyb, podporovat tělesný rozvoj a zdraví
- rozvíjet manuální dovednosti účastníků
- vést účastníky k podílení se na společné práci i k vlastní aktivitě
- nabízet účastníkům různorodé činnosti s individuálním přístupem k jednotlivcům

- nabízet účastníkům prožití radostných chvil, jistoty, bezpečí, vzájemné důvěry a pomoci a tím u nich podporovat osobní spokojenost a toleranci k druhým
- hledat možnosti ke zkvalitnění komunikace s rodiči
- v rámci možností účastníků zvládnout naplnit očekávané kompetence
- zajistit pravidlo: spokojené dítě a spokojení rodiče

Naplnované klíčové kompetence:

Klíčové kompetence jsou u zájmového vzdělávání založené na dobrovolnosti a zájmovosti rozvíjeny a posilovány dlouhodobým procesem v průběhu několikaleté docházky do ŠD. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání. Výchovně - vzdělávací činnost ŠD se podílí na rozvíjení a upevňování následujících kompetencí:

1. Kompetence k učení: účastník se učí s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislosti mezi jevy, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů: účastník si všímá dění i problémů kolem sebe a ty jsou mu motivací k řešení dalších problémů a situací, při řešení situací užívá logických, matematických i empirických postupů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení a započaté činnosti dokončuje.

3. Kompetence komunikativní: účastník ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky, komunikace je kultivovaná.

4. Kompetence sociální a (inter)personální: účastník samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi. Účastníci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně podporováni v integraci do kolektivu.

5. Kompetence činnosti (pracovní) a občanské: účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhadovat rizika, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva i práva druhých, dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí přírodní i společenské, účastník je vychováván k netoleranci sociálně patologických projevů chování (drogy, šikana, xenofobie, agresivita apod.) a naopak veden k aktivnímu zapojení do dění ve škole, ve městě i ve společnosti, k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví.

6. Kompetence k trávení volného času: účastník se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, umí rozpoznat a odmítnout nevhodné aktivity, rozvíjí schopnost aktivního využívání volného času, vybírá přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu, vytváří návyky pro udržení zdravého životního stylu, vybírá vhodné metody, způsoby a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní volný čas, vyhledává a třídí informace vedoucí k výběru vhodných aktivit dle osobních dispozic, rozvíjí

své zájmy a záliby, umí vhodně relaxovat, pracovní nasazení a stres dokáže kompenzovat vhodnými a kvalitními aktivitami, rozvíjí své nadání, schopnosti, dovednosti a budoucí profesní orientaci, seberealizuje se, zvyšuje si zdravé sebevědomí a prohlubuje sebereflexi.

Metody a formy práce ve ŠD

- hry volné i s pravidly
- hry- námětové, pohybové, konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé, didaktické
- skupinové a individuální činnosti
- modelové situace formou her a cvičení
- hry dětí celého světa
- výtvarné a pracovní činnosti
- modelování
- sportovní aktivity a soutěže
- odpočinkové a rekreační činnosti
- příprava na vyučování
- besedy
- komunitní kruhy
- rozhovory
- práce s mapou, globusem, atlasem
- poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje, hudebně- pohybové hry
- čtení s porozuměním
- diskuze, diskuzní kruhy
- vyprávění, výklad
- práce s informacemi (knihou, encyklopedií, médií)
- práce s literárním textem
- doplňování textů, zápisků, pracovních listů
- cvičení smyslová, artikulační, grafomotorická
- zájmové útvary- kroužky
- tvořivé dílničky
- pobyt na čerstvém vzduchu- procházky a hry na terase školy, školním dvoře a školním hřišti, veřejném prostranství
- pozorování a porovnávání
- seznamovací a sebezpoznávací hry
- hry na stmelení kolektivu, hry pro rozvoj osobnosti
- činnosti a hry zaměřené na rozpoznání patologických forem chování a učení se jejich netolerování
- lokomoční cvičení, pohybové a míčové hry
- kvízy, doplňovačky, pracovní listy, hádanky, rébusy, křížovky a labyrinty
- soutěže činnostní i vědomostní
- činnosti a hry s dopravní tematikou
- spolupráce s rodiči a veřejností
- činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy, mediální výchovy, výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy, výchovy demokratického občana, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- návštěvy divadla, kina, výstav, knihovny apod.
- exkurze, výlety
- rozvoj praktických dovedností
- charitativní práce
- poznávání rostlin, živočichů, přírodnin
- činnosti a hry s environmentální tematikou

- plnění projektů
- relaxační techniky
- centra aktivit
- ankety, dotazníky
- evaluační metody
- hodnotící (reflektivní) kruh
- základy tvořivé dramatiky atd.

Naplnění formou:

- Příležitostnou činností- ve ŠD se jedná o slavnosti, besídky, vystoupení, návštěvy divadla, kina, galerie, knihovny, besedy s policií, zdravotníky, hasiči apod., sportovní dny, soutěže, karnevaly atd.
- Pravidelnou činností- jedná se o každodenní činnosti přihlášených účastníků v jednotlivých odděleních, případně kroužcích zřizovaných ve ŠD.
- Individuální činností- s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Otevřenou nabídkou spontánních činností.

Ve ŠD jsou tyto aktivity zahrnuty do denního režimu oddělení.

Obsah vzdělávání

Obsah výchovně-vzdělávací činnosti ve ŠD je zpracován jako nabídka činností, ze které si vychovatelka vybírá podněty pro vlastní realizaci a dílčí cíle, které plní hlavní cíle vycházející z kompetencí ve ŠVP.

Vychovatelka má dostatek prostoru k vlastní tvořivé práci, může ji volně přizpůsobovat konkrétním účastníkům a upravovat ji v souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností i s aktuálními zájmy účastníků, protože školský zákon vymezuje obsah zájmového vzdělávání jako naplnění volného času zájmovou činností.

Vzdělávací oblasti základního vzdělávání pro 1. st. ZŠ:

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Všechny výchovně-vzdělávací složky se budou prolínat: společensko-vědní, přírodovědná, estetická, pracovní, tělovýchovná, hudebně – pohybová.

Jednotlivé různorodé činnosti, nabízející zájmové vzdělávání ŠD, v sobě naplňují tematické oblasti dle RVP ZV a ŠVP ZV „Tvořivá stezka.“

Vzdělávací a výchovné oblasti- Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

- vést účastníky k poznání nejbližšího okolí svého života
- znát kulturně, společensky a historicky významná místa našeho města, důležitá telefonní čísla, významné budovy a cestu k nim
- znát pro město významné osobnosti (současné i minulé)
- chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti- vzájemné vztahy a souvislosti tvořící naši společnost

2. Lidé kolem nás

- vést účastníky k porozumění, vzájemné úctě, toleranci, solidaritě, snášenlivosti a rovnosti, k empatii a vzájemné pomoci
- seznámit účastníky se základními právy a povinnostmi- viz. Úmluva o právech dětí
- vytvářet kamarádské vztahy, zdravý vztah: dítě- dospělý
- osvojovat si a dodržovat základy společenského chování
- vést účastníky ke spolupráci při řešení problémů a úkolů a schopnosti pracovat v týmu

3. Lidé a čas

- vést účastníky k poznání jak se věci vyvíjejí a jak se mění v čase
- učit účastníky orientovat se v čase a dějích
- seznámit účastníky s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti
- prohlubovat zájem o minulost, kulturní bohatství a historii regionu a země

4. Rozmanitosti přírody

- vést účastníky k pravidelnému pobytu venku a vycházkám do přírody
- pozorovat rozmanitosti a změny živé i neživé přírody
- podporovat sběr přírodnin a jejich využití
- získávat vědomosti a praktické dovednosti při tematických vycházkách a soutěžích
- Modrá planeta- naše planeta- Země jako planeta sluneční soustavy, v níž vznikl a vyvíjí se život
- sledovat vliv lidské činnosti na přírodu- učit se přírodu chránit

- vytvářet v účastnících ohleduplný vztah k přírodě a hledat možnosti alternativního uplatnění při její ochraně

5. Člověk a jeho zdraví

- získávat základní znalosti o svém těle formou her a soutěží
- pozorovat, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti
- poznávat podstatu zdraví a příčiny nemocí- odpovědnost každého za své zdraví
- řešit modelové situace (u doktora, reakce na nebezpečné formy chování...)
- vést účastníky k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka
- rozvíjet a podporovat rozvoj pohybových a manipulačních dovedností
- učit účastníky sebeobslužným dovednostem
- učit účastníky rozpoznat nebezpečné formy chování (šikana, zneužívání, drogy, alkohol, kouření...) a vhodně reagovat
- učit účastníky zdravým životním návykům
- seznamovat účastníky se základními pravidly bezpečného chování v silničním provozu a chováním v roli chodce, cyklisty

Do zájmového vzdělávání školní družiny jsou také začleněna průřezová témata reprezentující okruhy aktuálních problémů současného světa (jsou integrovány do jednotlivých aktivit ŠD, většinou prostřednictvím námětových her, modelových situací formou her a cvičení, her dětí celého světa, výtvarných a pracovních činností, besed, komunitních kruhů, rozhovorů, práce s mapou a knihou (textem atd.), vyprávění, výkladu, práce s informacemi, diskuse, základů tvořivé dramatiky, poslechu, zpěvu, čtení s porozuměním, doplňování textů, zápisků, pracovních listů, zájmových útvarů- kroužků, tvořivých dílniček, center aktivit, procházek přírodou, pozorování a porovnáváním, poznáváním rostlin, živočichů, přírodnin, seznamovacími a sebepoznávacími hrami, doplňovaček, pracovních listů, anket, dotazníků, evaluačních metod, návštěv divadla, kina, výstav, knihovny, exkurzí, výletů apod.).

Jde o tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Program zájmového vzdělávání školní družiny

„RADOSTNÁ CESTA POZNÁNÍ“

Pan podzim radostně maluje a vypráví (časové zařazení- září, říjen, listopad)

Zima je, zima je, každý se raduje (časové zařazení- prosinec, leden, únor)

Svět kolem nás se probouzí a raduje (časové zařazení- březen, duben, květen)

Na celém světě jsou radující se děti (časové zařazení- červen)

Výchovně- vzdělávací strategie:

Pan podzim radostně maluje a vypráví

(časové zařazení- září, říjen, listopad)

Cíle:

- přizpůsobit se novým podmínkám a vyrovnat se se změnami
- orientovat se v prostorách školy a školní družiny, znát využití prostor
- komunikovat s dospělým i novým kamarádem
- učit se reagovat na pokyny a dění okolo nás
- učit se sdělovat své pocity a zážitky
- osvojovat si nové praktické dovednosti
- všimát si a hodnotit chování své i druhých
- stanovit pravidla soužití- určení práv, ale i povinností a jejich dodržování
- mít pochopení pro druhé, ale i stát si za svým názorem, učit se i odpouštět
- hledat radost z tvoření, her a činností ve ŠD
- hrát seznamovací hry, hry na stmelení kolektivu
- vědět, že když řešení problému přesahuje moje síly, mám se obrátit na osobu zkušenější
- budovat pocit bezpečí
- učit bezpečné cestě do školy, dopravní výchova
- znát a užívat pravidla zdvořilého chování
- uznávat práva druhých
- všimát si věcí, lidí a dějů kolem sebe, získané poznatky sdělit druhým
- seznamovat se s potřebou vzájemné pomoci
- vést k uvědomění si vlastních schopností a možností ve vztahu k druhým (utěšit, pomoci...)
- podporovat komunikaci a odvahu komunikovat
- podporovat vyjádření svých potřeb, zájmů
- rozvíjet vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou živou i neživou
- rozvíjet zodpovědnost k přírodě- ekologie a environmentální výchova
- podporovat sběr přírodnin a práci s nimi

- pozorovat a poznávat podzimní přírodu, umět pojmenovat změny
- rozvíjet slovní zásobu na základě porovnávání jevů v okolí, hraní her aj.
- rozvoj smyslů-ochutnávka ovoce a zeleniny- smyslová výchova
- podporovat bezpečnost při hrách a činnostech v prostorách školní družiny i mimo ni
- osvojovat si poznatky o prostředí a jeho rozmanitostech a neustálých proměnách
- vést k osvojování potřebných dovedností a vytváření příjemného, zdravého a bezpečného prostředí
- pomoci pochopit, že jsou lidé různí a chovají se odlišně, odlišnosti neodsuzovat
- podporovat přátelské chování ke všem ostatním ve skupině
- zkusit si práci s literárními texty, fotografií dětí z jejich cest, práce s mapou a globusem
- posilovat vhodné postoje k druhým
- vést k rozvíjení komunikativních dovedností
- podporovat rozvoj představivosti, fantazie, barvocitu
- rozvíjet vlastní vyjádření
- prohlubovat zkušenosti s vlastnostmi materiálů
- rozvíjet své pohybové dovednosti
- vést k ochraně před úrazem
- učit se bezpečnému chování v dopravě
- odhadovat rizika ohrožující bezpečnost
- znát pravidla silničního provozu a důležitá telefonní čísla
- znát důsledky používání látek, které škodí zdraví (alkohol, cigarety, drogy, automaty aj.)
- protidrogová prevence- vědět, co nám hrozí a kde všude nás tyto látky ohrožují, následky, léčba atd.
- prevence patologického jednání a šikany- rozpoznat ubližování spolužáků, vědět, kam se obrátit o pomoc...
- znát a chápat rozdíly mezi chlapci a děvčaty (sexuální výchova)
- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
- řídit a reprodukovat práci s encyklopediemi a internetem jakožto zdroji informací

Naplněvané klíčové kompetence:

- zná třídu, školu, využití jednotlivých prostor, zná nové kamarády, učitele a vychovatele, osvojil si novou roli
- nebojí se vyjádřit nahlas
- zná pravidla slušného chování
- pozná střídání činností
- zvládne bezpečnou cestu do školy- BÝT VIDĚN A VIDĚT
- každá věc má své místo- už to znám sám
- uvědomuje si možné nebezpečí v dopravě
- pomáhá druhým
- ví, že není sám, když potřebuje pomoc
- pozná znaky ročního období
- pojmenuje některé jevy, tvary, barvy, pocity...
- samostatně vyjadřuje svá přání, myšlenky, očekávání
- porozumí slyšenému
- projevuje zájem o knihy, kulturu, tradice naší země i jiných národů
- tvoří otázky a odpovědi průměrně svému věku

- někdy může, někdy musí odmítnout komunikaci, aby chránil sám sebe
  - ví, na koho se obrátit v konfliktní či nejisté situaci
  - uvědomuje si, co je příjemné a co nepříjemné pro něho i druhé
  - uvědomuje si své pocity a umí je sdělit
  - sníží riziko vzniku dopravních nehod
  - vytváří jednoduché formy hudebního doprovodu, upevňuje hudební cítění
  - osvojuje si nové praktické schopnosti a dovednosti
  - získané vědomosti dává do souvislostí a uplatňuje je při dalším učení
  - rozvíjí své komunikativní dovednosti
  - rozvíjí svou fantazii, barvocit, kreativní myšlení
  - rozvíjí své poznatky o přírodě, o městě ve kterém žije i své vlasti, o světě kolem nás
  - rozvíjí schopnost spolupráce i samostatného plnění úkolů
  - učí se s chutí, dokončuje započatou práci
  - rozpozná nevhodné formy chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, umí vhodně reagovat
  - zná a chápe rozdíly mezi chlapci a děvčaty, nevysmívá se aj.
  - dokáže se prosadit i podřít
  - rozvíjí své pohybové dovednosti
  - umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy
-
- zná třídu, školu, využití jednotlivých prostor, zná nové kamarády, učitele a vychovatele, osvojil si novou roli

výklad

skupinové a individuální činnosti

komunitní kruh

centra aktivit

vyprávění

rozhovor

hry volné i s pravidly

spolupráce s rodiči

seznamovací a sebezpознаvací hry

hry na stmelení kolektivu a pro rozvoj osobnosti

činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy

práce s informacemi

diskuse

didaktické hry, hry konstruktivní, stolní, společenské

pozorování a porovnávání

vycházky po školním i okolním prostředí

dotazníky, ankety

hodnotící (reflektivní) kruh

plnění projektů

evaluační metody

- nebojí se vyjádřit nahlas

skupinové a individuální činnosti

komunitní kruh

základy tvořivé dramatiky

vyprávění

centra aktivit

beseda

rozhovor

hry didaktické

modelové situace formou her a cvičení

diskuse, diskusní kruhy

hry a činnosti zaměřené na učení se netolerování patologických forem chování

čtení s porozuměním

poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje

hry volné i s pravidly

plnění projektů

ankety

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- zná pravidla slušného chování

výklad

skupinové a individuální činnosti

komunitní kruh

základy tvořivé dramatiky

vyprávění, beseda

rozhovor

činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy

sportovní soutěže-fair play

hry dětí celého světa

pohybové aktivity

práce s informacemi

diskuse, diskusní kruhy

hry s pravidly

plnění projektů

výtvarné a pracovní činnosti

hry konstruktivní, stolní, společenské

ankety

tvořivé dílničky

evaluační metody

návštěva divadla, kina, výstav

centra aktivit, hodnotící (reflektivní) kruh

- pozná střídání činností

individuální činnosti

centra aktivit

komunitní kruh

modelování

hudebně-pohybové hry

cvičení smyslová, artikulační a grafomotorická

lokomoční cvičení

didaktické hry

rozhovor
seznamovací a sebezpoznávací hry
křížovky, kvízy, doplňovačky, rébusy
rozvoj praktických dovedností
sportovní soutěže
hry didaktické
hry s pravidly
pohybové aktivity
zájmové útvary
vycházky po školním i okolním prostředí
plnění projektů
tvořivé hry
evaluační činnosti, hodnotící (reflektivní) kruh

- zvládne bezpečnou cestu do školy- BÝT VIDĚN A VIDĚT

komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
skupinové a individuální činnosti
centra aktivit
činnosti a hry s dopravní tematikou
vyprávění
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
beseda
rozhovor
rozvoj praktických dovedností
práce s mapou
modelové situace formou her a cvičení
testy vědomostí
kvízy, doplňovačky, hádanky, rébusy, křížovky
námětové hry
práce s informacemi
pohybové aktivity
vycházky po školním i okolním prostředí
pozorování a porovnávání
hry konstruktivní, stolní, společenské
plnění projektů
tvořivé dílničky
výtvarné a pracovní činnosti
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- každá věc má své místo- už to znám sám

komunitní kruh
centra aktivit
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
rozhovor
seznamovací a sebezpoznávací hry
individuální činnosti

rozvoj praktických dovedností
práce s informacemi
pozorování a porovnávání
námětové hry
hry konstruktivní, stolní, společenské
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
plnění projektů
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy (třídíme odpad)

➤ uvědomuje si možné nebezpečí v dopravě

výklad
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
vyprávění
práce s mapou
centra aktivit
výlety
beseda
rozhovor
rozvoj praktických dovedností
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
modelové situace formou her a cvičení
testy vědomostí
námětové hry
práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
plnění projektů
tvořivé dílničky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
hudebně-pohybové hry
hry a činnosti s dopravní tematikou

➤ pomáhá druhým

skupinová práce
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
komunitní kruh
beseda
rozhovor
spolupráce s rodiči a veřejností
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
pozorování a porovnávání
hry dětí celého světa
hry volné i s pravidly
pohybové aktivity
zájmové činnosti

kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
seznamovací a sebepoznávací hry
hry na stmelení kolektivu
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
plnění projektů
tvořivé dílničky
výtvarné a pracovní činnosti
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

➤ ví, že není sám, když potřebuje pomoc

skupinová práce
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
beseda
rozhovor
spolupráce s rodiči
kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy
rozvoj praktických dovedností
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
námětové hry
modelové situace formou her a cvičení
výtvarné a pracovní činnosti
práce s informacemi
didaktické hry
diskuse
seznamovací a sebepoznávací hry
plnění projektů
ankety, dotazníky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

➤ pozná znaky ročního období

výklad
komunitní kruh
didaktické hry
vyprávění
doplňování textů
rozhovor
porovnávání a pozorování
čtení s porozuměním
práce s knihou
poznávání rostlin a přírodnin
testy vědomostí
centra aktivit
hry volné i s pravidly

práce s informacemi
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
kvízy, doplňovačky, hádanky, rébusy, křížovky a labyrinty
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
sportovní hry
hry konstruktivní, stolní, společenské
plnění projektů
základy tvořivé dramatiky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

- pojmenuje některé jevy, tvary, barvy, pocity...

výklad
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
doplňování textů
rozhovor
pozorování a porovnávání
čtení s porozuměním
hry volné i s pravidly
rozvoj praktických dovedností
poznávání rostlin, živočichů, přírodnin
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry zaměřené na učení se netolerování patologických forem chování
centra aktivit
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
relaxace
práce s informacemi
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- samostatně vyjadřuje svá přání, myšlenky, očekávání

individuální činnosti
komunitní kruh
vyprávění
doplňování textů, zápisků
centra aktivit
beseda
rozhovor
rozvoj komunikativních dovedností
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
testy vědomostí
námětové hry
relaxace
hry stolní, společenské, tvořivé

práce s informacemi
diskuse
sebepoznávací hry
modelové situace formou her a cvičení
plnění projektů
základy tvořivé dramatiky
ankety
dotazníky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
návštěva divadla, knihovny nebo výstavy
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

➤ porozumí slyšenému

skupinové aktivity
komunitní kruh
vyprávění
doplňování textů
centra aktivit
beseda
práce s knihou
rozhovor
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
testy vědomostí, soutěže
hry- společenské, námětové, didaktické
práce s informacemi
diskuse
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
plnění projektů
ankety, dotazníky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

➤ projevuje zájem o knihy, kulturu, tradice naší země i jiných národů

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
výlety, exkurze
beseda
čtení s porozuměním
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní a mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé

hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
kvízy, doplňovačky, hádanky, rébusy, křížovky a labyrinty
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- tvoří otázky a odpovědi průměrně svému věku

komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
beseda
skupinové a individuální činnosti
práce s mapou, atlasem, encyklopedií
rozhovor
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
soutěže vědomostí
námětové a didaktické hry
modelové situace formou her a cvičení
diskuse
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
plnění projektů
ankety, dotazníky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- někdy může, někdy musí odmítnout komunikaci, aby chránil sám sebe

skupinová práce
komunitní kruh
centra aktivit
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
beseda
rozhovor
pozorování a porovnávání
spolupráce s rodiči
hry didaktické

sebepoznávací hry
hry na stmelení kolektivu
činnosti a hry zaměřené na učení se netolerování patologických forem chování
modelové situace formou her a cvičení
rozvoj komunikativních dovedností
práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
plnění projektů
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana

- ví, na koho se obrátit v konfliktní či nejisté situaci

výklad
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
beseda
rozhovor
námětové hry
sebepoznávací hry
modelové situace formou her a cvičení
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
práce s informacemi
hry konstruktivní, stolní, společenské
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry zaměřené na učení se netolerování patologických forem chování
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana

- uvědomuje si, co je příjemné a co nepříjemné pro něho i druhé

komunitní kruh
vyprávění
centra aktivit
skupinové a individuální činnosti
exkurze, výlety
rozhovor
seznamovací a sebepoznávací hry
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
činnosti a hry vztahující se k mediální výchově
sportovní soutěže
modelové situace formou her a cvičení
diskuse
základy tvořivé dramatiky
hry volné i s pravidly
plnění projektů

výtvarné a pracovní činnosti

dotazníky

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana

- uvědomuje si své pocity a umí je sdělit

individuální činnosti

komunitní kruh

vyprávění

doplňování textů

centra aktivit

rozhovor

pozorování a porovnávání

soutěže

relaxace

sebepoznávací hry

hry volné i s pravidly

diskuse

plnění projektů

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

návštěva divadla, kina, knihovny

činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy

činnosti a hry vztahující se k mediální výchově

- sníží riziko vzniku dopravních nehod

výklad

skupinové a individuální činnosti

komunitní kruh

základy tvořivé dramatiky

vyprávění, diskuse

práce s knihou

doplňování textů

centra aktivit

modelové situace formou her a cvičení

výlety

beseda s policií

kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty

rozvoj praktických dovedností

testy vědomostí

hry-námětové

práce s informacemi

vycházky po školním i okolním prostředí

sportovní aktivity

plnění projektů

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

činnosti a hry s dopravní tematikou

- vytváří jednoduché formy hudebního doprovodu, upevňuje hudební cítění

poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
centra aktivit
rozvoj praktických dovedností
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy a multikulturní výchovy
hry volné i s pravidly
pohybové aktivity do hudby
plnění projektů
tvořivé dílničky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
návštěva kulturních vystoupení

- osvojuje si nové praktické schopnosti a dovednosti

individuální činnosti
centra aktivit
komunitní kruh
práce s mapou, globusem apod.
pozorování a porovnávání
soutěže
základy tvořivé dramatiky
modelové situace formou her a cvičení
sportovní aktivity
hry volné i s pravidly
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry s environmentálním zaměřením
hry konstruktivní
výtvarné a pracovní činnosti
modelování
hudebně-pohybové hry
cvičení smyslová, artikulační, grafomotorická
lokomoční cvičení

- získané vědomosti dává do souvislostí a uplatňuje je při dalším učení

výklad, vyprávění
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
práce s knihou, encyklopedií, médií
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety, exkurze
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
testy vědomostí
hry-námětové
práce s informacemi
diskuse

vycházky po školním i okolním prostředí
sportovní aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

➤ rozvíjí své komunikativní dovednosti

vyprávění
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
centra aktivit
beseda
diskusní kruh
rozhovor
námětové hry
sebepoznávací hry
hry na stmelení kolektivu a pro rozvoj osobnosti
cvičení artikulační a grafomotorická
modelové situace formou her a cvičení
práce s informacemi, práce s textem, knihou
hry konstruktivní, stolní, společenské
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

➤ rozvíjí svou fantazii, barvocit, kreativní myšlení

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
práce s knihou
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety, exkurze
výtvarné a pracovní činnosti
kreativní dílničky
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
testy vědomostí
hry-námětové
práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí

plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- rozvíjí své poznatky o přírodě, o městě ve kterém žije i své vlasti, o světě kolem nás

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
práce s knihou
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety, exkurze
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
rozvoj praktických dovedností
výtvarné a pracovní činnosti
testy vědomostí
hry-námětové
práce s informacemi
diskuse
práce s mapou, globusem apod.
pozorování a porovnávání
činnosti a hry s environmentálním zaměřením
vycházky po školním i okolním prostředí
sportovní aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozvíjí schopnost spolupráce i samostatného plnění úkolů

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
výlety, exkurze
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů

výtvarné a pracovní činnosti
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
kvízy, doplňovačky, hádanky, rébusy, křížovky a labyrinty
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

- učí se s chutí, dokončuje započatou práci

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
kvízy, doplňovačky, hádanky, rébusy, křížovky a labyrinty
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

- rozpozná nevhodné formy chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, umí vhodně reagovat

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi

práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
výlety, exkurze
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy

- zná a chápe rozdíly mezi chlapci a děvčaty, nevysmívá se aj.

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
evaluační metody
plnění projektů, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy

- dokáže se prosadit i podřídit

výklad
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky

vyprávění
doplňování textů
rozhovor
diskusní kruh
pozorování a porovnávání
čtení s porozuměním
hry volné i s pravidly
rozvoj praktických dovedností
centra aktivit
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
relaxace
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
práce s informacemi
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- rozvíjí své pohybové dovednosti

individuální činnosti
centra aktivit
soutěže
základy tvořivé dramatiky
modelové situace formou her a cvičení
sportovní aktivity
hry volné i s pravidly
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry s environmentálním zaměřením
hry konstruktivní

- umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
základy tvořivé dramatiky
vyprávění, beseda
centra aktivit
výlety, exkurze
diskusní kruh
čtení s porozuměním
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa

pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

Zima je, zima je, každý se raduje

(časové zařazení- prosinec, leden, únor)

Cíle:

- rozvíjet kulturně estetické dovednosti
- vytvářet základy estetického vztahu ke světu, k životu, kultuře a umění
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- rozvíjet citové vztahy k okolí
- spoluvytvářet příjemné prostředí plné pohody ve ŠD
- opakovat respektování pravidel (neubližovat si, neničit hračky...)
- umět udělat radost všem členům rodiny- výroba dáreků pod stromeček
- učit se potlačit strach, probudit svědomí- návštěva čertů a Mikuláše
- umět vyjádřit své pocity a přání- dopis Ježíškovi
- naučit se vyrábět a zdobit vánoční cukroví
- rozvíjet pohybové dovednosti- zimní radovánky na sněhu
- rozvíjet téma „můj dům- moje rodina“, využít fotografií- rodinné album
- respektovat a tolerovat potřeby všech, chápat odlišné způsoby jejich uspokojování
- seznámit se s vánočními zvyky, tradicemi
- vést účastníky k dramatickému ztvárnění pohádek, k rozvoji vlastní fantazie-improvizace
- posilovat zodpovědnost za své jednání a chování
- uvědomit si začátek a konec nového kalendářního roku a rituály spojené s tím
- rozvíjet zkušenosti se změnami a jevy v přírodě
- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost (formou vhodných her)
- vést k uvědomění si vlastního těla a jeho možností (pohyby, pojmenování jednotlivých částí lidského těla...)
- prohloubit zájem o udržování svého těla ve zdraví
- mít zkušenosti s běžnými nemocemi, úrazy a jejich ošetřením
- vytvořit si představu o zdravé výživě
- podporovat prevenci nemocí, úrazů
- chápat, že zdraví není samozřejmostí a je nutné si ho chránit
- vědět, ve kterém městě, kraji a zemi žijeme
- znát adresu bydliště, státní vlajku a znak, znak města
- prohloubit znalosti o naší zemi a našem hlavním městě
- vědět o tradicích, zvycích a slavnostech našeho města (pověsti, návštěva muzea...)
- znát důležité veřejné instituce v našem městě a jejich účel, významné osobnosti
- znát práci lidí, kteří zajišťují důležité služby všem občanům (lékárna, nemocnice, obchody, policie, hasiči, MÚ, pošta...)
- hledat radost z tvoření, her a činností ve ŠD
- rozvíjet své pohybové dovednosti
- vést k ochraně před úrazem a odhadovat rizika ohrožující bezpečnost

- učit se bezpečnému chování v dopravě
- znát pravidla silničního provozu a důležitá telefonní čísla
- znát důsledky používání látek, které škodí zdraví (alkohol, cigarety, drogy, automaty aj.)
- protidrogová prevence- vědět, co nám hrozí a kde všude nás tyto látky ohrožují, následky, léčba atd.
- prevence patologického jednání a šikany- rozpoznat ubližování spolužáků, vědět, kam se obrátit o pomoc...
- znát a chápat rozdíly mezi chlapci a děvčaty (sexuální výchova)
- řídit a reprodukovat práci s encyklopediemi a internetem jakožto zdroji informací

Naplněvané klíčové kompetence:

- projevuje, co cítí (soucit, radost, náklonnost, strach, nejistota...)
- naučí se z paměti texty, písně (básně, koledy...), dramatickému ztvárnění pohádek
- ví, že ne ve všech zemích tráví Vánoce všichni stejně jako u nás
- uvědomuje si, co znamená zodpovídat za své jednání a chování
- volí vhodně činnosti ve třídě/ venku podle možností a vlastní potřeby
- vede nejenom sebe k ochraně před nemocí a úrazem
- pojmenovává základní části lidského těla
- uvědomuje si znaky zimní přírody
- prohlubuje zájem o knihy, kulturu a tradice
- vytváří citové vztahy ke svému okolí
- osvojuje si nové praktické schopnosti a dovednosti
- získané vědomosti dává do souvislostí a uplatňuje je při dalším učení
- rozvíjí své komunikační dovednosti
- rozvíjí svou fantazii, barvocit, kreativní myšlení
- rozvíjí své poznatky o přírodě, o městě ve kterém žije i své vlasti, o světě kolem nás
- rozvíjí schopnost spolupráce i samostatného plnění úkolů
- učí se s chutí, dokončuje započatou práci
- rozpozná nevhodné formy chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, umí vhodně reagovat
- zná a chápe rozdíly mezi chlapci a děvčaty, nevysmívá se aj.
- dokáže se prosadit i podřídit
- rozvíjí své pohybové dovednosti
- umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy
- posiluje vědomí o městě, ve kterém žije
- posiluje vědomí o naší zemi
- poznává část krajiny, ve které se nachází
- popisuje a vyjadřuje dění kolem sebe
- rozvíjí pocit sounáležitosti se živou a neživou přírodou
- uvědomuje si své pocity a umí je sdělit
- sníží riziko vzniku dopravních nehod
- někdy může, někdy musí odmítnout komunikaci, aby chránil sám sebe
- vytváří jednoduché formy hudebního doprovodu, upevňuje hudební cítění

- projevuje, co cítí (soucit, radost, náklonnost, strach, nejistota...)

skupinové a individuální činnosti

komunitní kruh

vyprávění

centra aktivit

rozhovor

spolupráce s rodiči

činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy

činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje

charitativní práce

sebepoznávací hry

námětové hry

práce s emocemi-sebeovládání

výtvarné a pracovní činnosti

diskuse, diskusní kruh

výtvarné a pracovní činnosti

hry konstruktivní, stolní, společenské

plnění projektů

tvořivé dílny

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- naučí se z paměti texty, písně (básně, koledy...), dramatickému ztvárnění pohádek

základy tvořivé dramatiky

vyprávění

centra aktivit

komunitní kruh

rozvoj praktických dovedností

rozhovor

činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy

cvičení smyslová, artikulační a grafomotorická

čtení s porozuměním

didaktické hry

kreativní dílničky

práce s knihou, textem

poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje

skupinové a individuální činnosti

plnění projektů

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

návštěva divadla, kina, knihovny

- ví, že ne ve všech zemích tráví Vánoce všichni stejně jako u nás

komunitní kruh

vyprávění

centra aktivit

beseda

rozhovor
 pozorování a porovnávání
 činnosti a hry vztahující se k tématu mediální a multikulturní výchovy
 čtení s porozuměním
 vědomostní testy
 námětové hry
 práce s informacemi
 práce s knihou
 doplňovačky, pracovní listy
 výtvarné a pracovní činnosti
 plnění projektů
 evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
 modelování
 zpěv, poslech, hra na jednoduché hudební nástroje
 návštěva divadla, kina, galerie
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
 činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- uvědomuje si, co znamená zodpovídat za své jednání a chování

skupinová práce i individuální práce
 komunitní kruh
 základy tvořivé dramatiky
 vyprávění
 doplňování textů
 centra aktivit
 rozhovor
 hry konstruktivní, stolní, společenské
 činnosti a hry vztahující se k tématu mediální a multikulturní výchovy
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 rozvoj praktických dovedností
 spolupráce s rodiči
 sportovní soutěže
 hry volné i s pravidly
 sebepoznávací hry
 pohybové aktivity
 práce s informacemi
 diskuse, diskusní kruh
 tvořivé dílničky
 modelové situace formou her a cvičení
 vycházky po školním i okolním prostředí
 plnění projektů
 evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
 činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

- volí vhodně činnosti ve třídě/ venku podle možností a vlastní potřeby

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
vyprávění
doplňování textů
hry konstruktivní, stolní, společenské
centra aktivit
výlety
beseda
rozvoj praktických dovedností
testy vědomostí- poznávání rostlin, zvířat, přírodnin
hry volné i s pravidly
pozorování a porovnávání
práce s informacemi
relaxace
sebepoznávací hry
hry na stmelení kolektivu
výtvarné a pracovní činnosti
pohybové aktivity
sportovní hry
vycházky po školním i okolním prostředí
poslech, zpěv
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
modelové situace formou her a cvičení
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

- vede nejenom sebe k ochraně před nemocí a úrazem

výklad
komunitní kruh
vyprávění
základy tvořivé dramatiky
doplňování textů- zápisků
centra aktivit
beseda
rozhovor
rozvoj praktických dovedností
testy vědomostí- soutěže
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
skupinové a individuální činnosti
námětové hry
pohybové aktivity
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
modelové situace formou her a cvičení
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

tvořivé dílničky

činnosti a hry zaměřené na učení se netolerování patologických forem chování

činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy

činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

- pojmenovává základní části lidského těla

výklad

skupinová práce i individuální činnosti

komunitní kruh

základy tvořivé dramatiky

doplňování textů

centra aktivit

beseda

rozhovory

sebepoznávací hry

testy vědomostí

pozorování a porovnávání

výtvarné a pracovní činnosti

hry volné i s pravidly

diskuse

kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky

pohybové aktivity

práce s informacemi

práce s knihou

plnění projektů

tvořivé dílničky

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy

činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy

- uvědomuje si znaky zimní přírody

skupinové a individuální činnosti

komunitní kruh

vyprávění

centra aktivit

výlety

beseda

rozhovor

rozvoj praktických dovedností

poznávání rostlin, zvířat, přírodnin

hry námětové

práce s informacemi

práce s knihou

pozorování a porovnávání

výtvarné a pracovní činnosti

relaxace

pohybové aktivity
vycházky po školním i okolním prostředí
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- prohlubuje zájem o knihy, kulturu a tradice

výklad
komunitní kruh
vyprávění
didaktické hry
centra aktivit
beseda
rozhovor
individuální činnosti
spolupráce s veřejností
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vycházky po školním i okolním prostředí
návštěva divadla, kina, knihovny
testy vědomostí
čtení s porozuměním
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
hry volné i s pravidly
práce s mapou, knihou
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
diskuse, diskusní kruh
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
pohybové aktivity
práce s informacemi
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- vytváří citové vztahy ke svému okolí

skupinová práce i individuální
komunitní kruh
centra aktivit
beseda
rozhovor
spolupráce s rodiči
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
charitativní práce

námětové a didaktické hry
práce s informacemi
diskuse
seznamovací a sebezpoznávací hry
hry konstruktivní, stolní, společenské
plnění projektů
vycházky po školním i okolním prostředí
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- osvojuje si nové praktické schopnosti a dovednosti

individuální činnosti
centra aktivit
komunitní kruh
práce s mapou, globusem apod.
pozorování a porovnávání
soutěže
základy tvořivé dramatiky
modelové situace formou her a cvičení
sportovní aktivity
hry volné i s pravidly
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry s environmentálním zaměřením
hry konstruktivní
výtvarné a pracovní činnosti
modelování
hudebně-pohybové hry
cvičení smyslová, artikulační, grafomotorická
lokomoční cvičení

- získané vědomosti dává do souvislostí a uplatňuje je při dalším učení

výklad, vyprávění
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
práce s knihou, encyklopedií, médií
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
testy vědomostí
hry-námětové
práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
sportovní aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

➤ rozvíjí své komunikativní dovednosti

vyprávění
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
centra aktivit
beseda
diskusní kruh
rozhovor
námětové hry
sebepoznávací hry
hry na stmelení kolektivu a pro rozvoj osobnosti
cvičení artikulační a grafomotorická
modelové situace formou her a cvičení
práce s informacemi
práce s textem, knihou
hry konstruktivní, stolní, společenské
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

➤ rozvíjí svou fantazii, barvocit, kreativní myšlení

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
práce s knihou
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety, exkurze
výtvarné a pracovní činnosti
kreativní dílničky
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
testy vědomostí
hry-námětové
práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- rozvíjí své poznatky o přírodě, o městě ve kterém žije i své vlasti, o světě kolem nás

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
práce s knihou
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety, exkurze
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
rozvoj praktických dovedností
výtvarné a pracovní činnosti
testy vědomostí
hry-námětové
práce s informacemi
diskuse
práce s mapou, globusem apod.
pozorování a porovnávání
činnosti a hry s environmentálním zaměřením
vycházky po školním i okolním prostředí
sportovní aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozvíjí schopnost spolupráce i samostatného plnění úkolů

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
výlety, exkurze
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé

hry volné i s pravidly
 hry dětí celého světa
 kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
 pozorování a porovnávání
 pohybové aktivity
 poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
 plnění projektů
 evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
 činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

➤ učí se s chutí, dokončuje započatou práci

skupinové a individuální činnosti
 komunitní kruh
 základy tvořivé dramatiky
 vyprávění
 centra aktivit
 beseda
 diskusní kruh
 čtení s porozuměním
 vědomostní soutěže
 námětové hry
 práce s informacemi
 práce s knihou, encyklopedií
 doplňování textů, zápisků, pracovních listů
 výtvarné a pracovní činnosti
 hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
 hry volné i s pravidly
 hry dětí celého světa
 kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
 pozorování a porovnávání
 pohybové aktivity
 poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
 plnění projektů
 evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
 činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy a multikulturní výchovy
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
 činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

➤ rozpozná nevhodné formy chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, umí vhodně reagovat

skupinové a individuální činnosti
 komunitní kruh
 činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
 vědomostní soutěže
 námětové hry
 práce s informacemi

práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
výlety, exkurze
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy

- zná a chápe rozdíly mezi chlapci a děvčaty, nevysmívá se aj.

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy

- dokáže se prosadit i podřít

výklad
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky

vyprávění
doplňování textů
rozhovor
diskusní kruh
pozorování a porovnávání
čtení s porozuměním
hry volné i s pravidly
rozvoj praktických dovedností
centra aktivit
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
relaxace
práce s informacemi
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
plnění projektů
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

- rozvíjí své pohybové dovednosti

individuální činnosti
centra aktivit
soutěže
základy tvořivé dramatiky
modelové situace formou her a cvičení
sportovní aktivity
hry volné i s pravidly
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry s environmentálním zaměřením
hry konstruktivní

- umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
výlety, exkurze
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly

hry dětí celého světa
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- posiluje vědomí o městě, ve kterém žije

výklad
skupinová práce i individuální činnosti
komunitní kruh
vyprávění
doplňování textů, zápisky
centra aktivit
beseda
rozhovor
hry volné i s pravidly
spolupráce s veřejností
práce s mapou, knihami
pozorování a porovnávání
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
poznávání památek, veřejných institucí
hry a činnosti vztahující se k tématu mediální výchovy
vycházky po školním i okolním prostředí
návštěva divadla, kina, knihovny
testy vědomostí- soutěže, kvízy
čtení s porozuměním
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
námětové hry
výtvarné a pracovní činnosti
diskuse, diskusní kruh
pohybové aktivity
práce s informacemi
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
plnění projektů
modelování
hry a činnosti s dopravní tematikou
hry a činnosti vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana

- posiluje vědomí o naší zemi

práce s mapou, knihami
pozorování a porovnávání
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
poznávání památek, veřejných institucí
vycházky po školním i okolním prostředí

návštěva divadla, kina, knihovny
výklad
skupinová práce
komunitní kruh
vyprávění
doplňování textů, zápisky
centra aktivit
beseda
rozhovor
hry volné i s pravidly
spolupráce s veřejností
testy vědomostí- soutěže
čtení s porozuměním
kvízy, doplňovačky, hádanky, rébusy, křížovky a labyrinty
námětové hry
výtvarné a pracovní činnosti
diskuse
pohybové aktivity
práce s informacemi
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
plnění projektů
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- poznává část krajiny, ve které se nachází

výklad
vyprávění
doplňování textů, zápisky
centra aktivit
beseda
rozhovor
spolupráce s veřejností
práce s mapou, atlasem
skupinové a individuální činnosti
poznávání rostlin, živočichů a přírodnin
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
testy vědomostí
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
práce s informacemi
didaktické hry
diskuse, diskusní kruh
pracovní a výtvarné činnosti
vycházky po školním i okolním prostředí
plnění projektů

hry a činnosti vztahující se k tématu mediální výchovy
 evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
 plnění projektů
 komunitní kruh
 činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

- popisuje a vyjadřuje dění kolem sebe

skupinová práce i individuální činnosti
 komunitní kruh
 základy tvořivé dramatiky
 vyprávění
 doplňování textů
 čtení s porozuměním
 centra aktivit
 rozhovor
 spolupráce s rodiči
 modelové situace formou her a cvičení
 sportovní soutěže
 hry volné i s pravidly
 relaxace
 pohybové aktivity
 práce s informacemi
 didaktické hry
 diskuse
 hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
 plnění projektů
 evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
 výtvarné pracovní činnosti
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 hry a činnosti vztahující se k tématu mediální a multikulturní výchovy
 hry a činnosti vztahující se k tématu environmentální výchovy

- rozvíjí pocit sounáležitosti se živou a neživou přírodou

výklad
 individuální činnosti
 komunitní kruh
 základy tvořivé dramatiky
 vyprávění
 doplňování zápisků
 poznávání rostlin, živočichů a přírodnin
 centra aktivit
 vycházky po školním i okolním prostředí
 rozhovor
 rozvoj praktických dovedností
 práce s textem
 poznávací soutěže

sportovní soutěže
hry volné i s pravidly
pohybové aktivity
práce s informacemi
didaktické hry
diskuse
tvořivé dílny
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

➤ uvědomuje si své pocity a umí je sdělit

individuální činnosti
komunitní kruh
vyprávění
doplňování textů
centra aktivit
rozhovor
pozorování a porovnávání
soutěže
relaxace
sebepoznávací hry
hry volné i s pravidly
diskuse
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
návštěva divadla, kina, knihovny
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
činnosti a hry vztahující se k mediální výchově

➤ sníží riziko vzniku dopravních nehod

výklad
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
práce s knihou
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety
beseda s policií
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
rozvoj praktických dovedností
testy vědomostí
hry-námětové

práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
sportovní aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry s dopravní tematikou

- někdy může, někdy musí odmítnout komunikaci, aby chránil sám sebe

skupinová práce
komunitní kruh
centra aktivit
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
beseda
rozhovor
pozorování a porovnávání
spolupráce s rodiči
hry didaktické
sebepoznávací hry
hry na stmelení kolektivu
činnosti a hry zaměřené na učení se netolerování patologických forem chování
modelové situace formou her a cvičení
rozvoj komunikativních dovedností
práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
plnění projektů
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana

- vytváří jednoduché formy hudebního doprovodu, upevňuje hudební cítění

skupinová práce i individuální činnosti
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
centra aktivit
rozvoj praktických dovedností
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy a multikulturní výchovy
hry volné i s pravidly
pohybové aktivity do hudby
plnění projektů
tvořivé dílničky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
návštěva kulturních vystoupení

Svět kolem nás se probouzí a raduje

(časové zařazení- březen, duben, květen)

Cíle:

- prohlubovat poznatky o změnách v přírodě
- rozpoznávat jarní přírodu a znaky ročního období
- vnímat a pochopit změny v přírodě a v počasí během roku
- rozpoznávat živočichy na jaře- mláďata v přírodě a v hospodářství
- podporovat činnosti zaměřené k jarnímu období a svátkům jara- Velikonocům
- vytvářet správné pracovní dovednosti, návyky
- umět vyjádřit, co cítím
- rozlišovat příjemné od nepříjemného
- nevysmívat se citovým projevům druhých
- oslavit Měsíc knihy- návštěva knihovny, domácí knihovnička
- mít základní znalosti o existenci planety Země jako součásti vesmíru
- prohloubit poznatky o fauně a flóře naší planety
- prohloubit poznatky o mořích a oceánech, kontinentech
- vědět, že časem se vše vyvíjí a proměňuje
- znát jak probíhá život člověka z hlediska růstu, vývoje a stárnutí
- vědět, že čas se měří na hodiny, minuty...
- rozvíjet tvořivou práci
- rozvíjet vztah k přírodě, cítit k ní zodpovědnost a úmyslně ji nepoškozovat
- oslavit Velikonoce- svátky jara, poznat tradice, zvyky, symboly
- budovat pocit bezpečí
- vést děti k ochraně před úrazem
- učit se bezpečnému chování v dopravě
- odhadovat rizika ohrožující bezpečnost
- znát pravidla silničního provozu a důležitá telefonní čísla

- znát důsledky požívání látek, které škodí zdraví (alkohol, cigarety, drogy, automaty aj.)
- protidrogová prevence- vědět, co nám hrozí a kde všude nás tyto látky ohrožují, následky, léčba atd.
- prevence patologického jednání a šikany, ubližování spolužáků...
- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
- prohlubovat citové vztahy k rodině (mamince, babičce- Den matek)
- rozvíjet tvořivost, představivost a fantazii
- hledat radost z tvoření, her a činností ve ŠD
- řídit a reprodukovat práci s encyklopediemi a internetem jakožto zdroji informací

Naplněvané klíčové kompetence:

- učí se sdělovat svoje pocity, zážitky
- umí správně pojmenovat svoje pocity, zážitky
- umí vyjádřit svá přání, svoji myšlenku, svá očekávání
- nebojí se vyjádřit nahlas

- upevňuje hudební cítění a rozvíjí vlastní vyjádření
  - naučí se písně a básně (o jaru, Velikonocích aj.)
  - ví, na koho se má obrátit v konfliktní a nejisté situaci
  - pojmenuje časové úseky
  - souvisle se vyjadřuje
  - vytváří jednoduché formy hudebního doprovodu
  - poznává rostliny a zvířata v různém prostředí
  - osvojuje si nové praktické schopnosti a dovednosti
  - získané vědomosti dává do souvislostí a uplatňuje je při dalším učení
  - rozvíjí své komunikativní dovednosti
  - rozvíjí svou fantazii, barvocit, kreativní myšlení
  - rozvíjí své poznatky o přírodě, o městě ve kterém žije i své vlasti, o světě kolem nás
  - rozvíjí schopnost spolupráce i samostatného plnění úkolů
  - učí se s chutí, dokončuje započatou práci
  - rozpozná nevhodné formy chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, umí vhodně reagovat
  - zná a chápe rozdíly mezi chlapci a děvčaty, nevysmívá se aj.
  - dokáže se prosadit i podřídit
  - rozvíjí své pohybové dovednosti
  - umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy
  - uvědomuje si nebezpečí v dopravě
  - zná dopravní značky
  - zodpovídá za své chování a jednání
  - snaží se o precizní práci
  - odhadne své fyzické dovednosti
  - projevuje zájem o knihy, kulturu, tradice naší země i jiných národů
  - tvoří otázky a odpovídi průměrně svému věku
  - někdy může, někdy musí odmítnout komunikaci, aby chránil sám sebe
-
- učí se sdělovat svoje pocity, zážitky

komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
rozhovor
hry volné i s pravidly
relaxace
pohybové aktivity
skupinové a individuální činnosti
vycházky po školním i okolním prostředí
výtvarné a pracovní činnosti
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
námětové a didaktické hry
modelové situace formou her a cvičení
plnění projektů
ankety, dotazníky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana

- umí správně pojmenovat svoje pocity, zážitky

skupinové a individuální činnosti

komunitní kruh

vyprávění

doplňování textů, zápisků

didaktické hry

pozorování a porovnávání

centra aktivit

pohybové aktivity

rozhovor

hry námětové

relaxace

sebepoznávací hry

sportovní soutěže

rozvoj komunikačních dovedností

práce s informacemi

vycházky po školním i okolním prostředí

činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy

plnění projektů

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

- umí vyjádřit svá přání, svoji myšlenku, svá očekávání

individuální činnosti

komunitní kruh

základy tvořivé dramatiky

práce s informacemi

vyprávění

doplňování textů

centra aktivit

sebepoznávací hry

beseda

rozhovor

práce s textem

pohybové aktivity

diskuse

plnění projektů

hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé

výtvarné a pracovní činnosti

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

plnění projektů

činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

➤ nebojí se vyjádřit nahlas

skupinová práce
komunitní kruh
vyprávění
centra aktivit
beseda
rozhovor
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
sportovní hry
hry volné i s pravidly
pohybové aktivity
práce s informacemi
základy tvořivé dramatiky
diskuse
modelové situace formou her a cvičení
kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy
plnění projektů
vycházky po školním i okolním prostředí
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana

➤ upevňuje hudební cítění a rozvíjí vlastní vyjádření

komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
doplňování textů
centra aktivit
beseda
rozhovor
rozvoj praktických dovedností
skupinové a individuální činnosti
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
hry námětové
pohybové aktivity
práce s informacemi
diskuse
ankety, dotazníky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
plnění projektů
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

➤ naučí se písňe a básně (o jaru, Velikonocích...)

skupinové a individuální činnosti
základy tvořivé dramatiky
čtení s porozuměním
práce s textem
centra aktivit
komunitní kruh
rozvoj komunikačních dovedností
hry námětové
pohybové aktivity
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
tvořivé dílničky
vycházky po školním i okolním prostředí
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
plnění projektů
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

➤ ví, na koho se má obrátit v konfliktní a nejisté situaci

skupinové činnosti
komunitní kruh
práce s informacemi
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
beseda
rozhovor
spolupráce s rodiči
rozvoj praktických dovedností
sportovní soutěže
hry volné i s pravidly
modelové situace formou her a cvičení
diskuse
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

➤ pojmenuje časové úseky

výklad
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
vyprávění
doplňování textů

centra aktivit
 beseda
 rozhovor
 pozorování a porovnávání
 testy vědomostí- soutěže
 doplňování textů, zápisků, pracovních listů
 hry volné i s pravidly
 vycházky po školním i okolním prostředí
 rozvoj praktických dovedností
 práce s informacemi
 diskuse
 evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
 plnění projektů

➤ souvisle se vyjadřuje

výklad
 individuální činnosti
 komunitní kruh
 základy tvořivé dramatiky
 vyprávění, beseda
 doplňování textů
 hry volné i s pravidly
 centra aktivit
 rozhovor
 spolupráce s veřejností
 práce s mapou, atlasem
 rozvoj komunikačních dovedností
 poznávání rostlin, živočichů a přírodnin
 testy vědomostí
 pohybové hry
 hry konstruktivní, stolní, společenské
 modelové situace formou her a cvičení
 práce s informacemi
 didaktické hry
 diskuse
 vycházky po školním i okolním prostředí
 plnění projektů
 činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
 evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
 činnosti a hry vztahující se v tématu environmentální výchovy
 činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
 ➤ vytváří jednoduché formy hudebního doprovodu

skupinová práce
 poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
 komunitní kruh
 základy tvořivé dramatiky
 centra aktivit

rozvoj praktických dovedností
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy a multikulturní výchovy
hry volné i s pravidly
pohybové aktivity do hudby
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
návštěva kulturních vystoupení

- poznává rostliny a zvířata v různém prostředí

skupinové a individuální činnosti
vyprávění
doplňování textů
centra aktivit
komunitní kruh
exkurze, výlety
rozvoj praktických dovedností
poznávání rostlin, přírodnin, živočichů
testy vědomostí- soutěže
hry volné i s pravidly
práce s informacemi
práce s knihou
doplňování pracovních listů
pozorování a porovnávání
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
vycházky po školním i okolním prostředí
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
plnění projektů
tvořivé dílničky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

- osvojuje si nové praktické schopnosti a dovednosti

individuální činnosti
centra aktivit
komunitní kruh
práce s mapou, globusem apod.
pozorování a porovnávání
soutěže
základy tvořivé dramatiky
modelové situace formou her a cvičení
sportovní aktivity
hry volné i s pravidly
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry s environmentálním zaměřením
hry konstruktivní
výtvarné a pracovní činnosti
modelování
hudebně-pohybové hry

cvičení smyslová, artikulační, grafomotorická
lokomoční cvičení

- získané vědomosti dává do souvislostí a uplatňuje je při dalším učení

výklad, vyprávění
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
práce s knihou, encyklopedií, médií
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety, exkurze
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
testy vědomostí
hry-námětové
práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
sportovní aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozvíjí své komunikativní dovednosti

vyprávění
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
centra aktivit
beseda
diskusní kruh
rozhovor
námětové hry
sebepoznávací hry
hry na stmelení kolektivu a pro rozvoj osobnosti
cvičení artikulační a grafomotorická
modelové situace formou her a cvičení
práce s informacemi
práce s textem, knihou
hry konstruktivní, stolní, společenské
plnění projektů

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- rozvíjí svou fantazii, barvovit, kreativní myšlení

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
práce s knihou
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety, exkurze
výtvarné a pracovní činnosti
kreativní dílničky
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
testy vědomostí
hry-námětové
práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- rozvíjí své poznatky o přírodě, o městě ve kterém žije i své vlasti, o světě kolem nás

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
práce s knihou
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety, exkurze
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
rozvoj praktických dovedností
výtvarné a pracovní činnosti
testy vědomostí
hry-námětové
práce s informacemi
diskuse
práce s mapou, globusem apod.
pozorování a porovnávání
činnosti a hry s environmentálním zaměřením
vycházky po školním i okolním prostředí
sportovní aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy

činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozvíjí schopnost spolupráce i samostatného plnění úkolů

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
výlety, exkurze
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

- učí se s chutí, dokončuje započatou práci

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů

výtvarné a pracovní činnosti
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

- rozpozná nevhodné formy chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, umí vhodně reagovat

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
výlety, exkurze
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy

- zná a chápe rozdíly mezi chlapci a děvčaty, nevysmívá se aj.

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů

výtvarné a pracovní činnosti
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
plnění projektů
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy

➤ dokáže se prosadit i podřít

výklad
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
doplňování textů
rozhovor
diskusní kruh
pozorování a porovnávání
čtení s porozuměním
hry volné i s pravidly
rozvoj praktických dovedností
centra aktivit
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
relaxace
práce s informacemi
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
plnění projektů
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

➤ rozvíjí své pohybové dovednosti

individuální činnosti
centra aktivit
soutěže
základy tvořivé dramatiky
modelové situace formou her a cvičení
sportovní aktivity
hry volné i s pravidly
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry s environmentálním zaměřením
hry konstruktivní

➤ umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy

skupinové a individuální činnosti

komunitní kruh

činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy

vědomostní soutěže

námětové hry

práce s informacemi

práce s knihou, encyklopedií

doplňování textů, zápisků, pracovních listů

výtvarné a pracovní činnosti

základy tvořivé dramatiky

vyprávění

centra aktivit

výlety, exkurze

beseda

diskusní kruh

čtení s porozuměním

hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé

hry volné i s pravidly

hry dětí celého světa

pozorování a porovnávání

pohybové aktivity

činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

plnění projektů

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

➤ uvědomuje si nebezpečí v dopravě

výklad

skupinová práce

komunitní kruh

didaktické hry

základy tvořivé dramatiky

vyprávění

doplňování textů

centra aktivit

beseda

rozhovor

rozvoj praktických dovedností

doplňování textů, pracovních listů

testy vědomostí

hry námětové

pohybové aktivity

modelové situace formou her a cvičení

práce s informacemi

kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty

diskuse

vycházky po školním i okolním prostředí

plnění projektů
pozorování a porovnávání
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
dotazníky, ankety
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

➤ zná dopravní značky

výklad
skupinová práce
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
doplňování textů, pracovních listů
centra aktivit
komunitní kruh
beseda
rozhovor
hry námětové
rozvoj praktických dovedností
testy vědomostí
výtvarné a pracovní činnosti
pohybové aktivity
pozorování a porovnávání
práce s informacemi, s knihou
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
hry konstruktivní, stolní, společenské
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
tvořivé dílničky
činnosti a aktivity vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana

➤ zodpovídá za své chování a jednání

výklad
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
vyprávění
doplňování textů
centra aktivit
beseda
rozhovor
pozorování a porovnávání
spolupráce s veřejností
rozvoj praktických dovedností
testy vědomostí

pohybové aktivity
sportovní soutěže
hry volné i s pravidly
sebepoznávací hry
práce s informacemi
modelové situace formou her a cvičení
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
plnění projektů
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana

➤ snaží se o precizní práci

skupinové a individuální činnosti
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
doplňování textů
centra aktivit
komunitní kruh
didaktické hry
práce s mapou, knihou
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
rozvoj praktických dovedností
výtvarné a pracovní činnosti
poznávání rostlin, živočichů a přírodnin
testy vědomostí
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
pozorování a porovnávání
sportovní soutěže
hry volné i s pravidly
pohybové aktivity
práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
plnění projektů
tvořivé dílničky
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

➤ odhadne své fyzické dovednosti

komunitní kruh

centra aktivit
rozvoj praktických dovedností
sportovní soutěže
hry volné i s pravidly
pohybové aktivity
vycházky po školním i okolním prostředí
pozorování a porovnávání
hry konstruktivní, stolní, společenské
plnění projektů
tvořivé dílničky
skupinové a individuální činnosti
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

- projevuje zájem o knihy, kulturu, tradice naší země i jiných národů

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
výlety, exkurze
beseda
čtení s porozuměním
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní a mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
kvízy, doplňovačky, hádanky, rébusy, křížovky a labyrinty
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- tvoří otázky a odpovědi průměrně svému věku

komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky

vyprávění
centra aktivit
beseda
skupinové a individuální činnosti
práce s mapou, atlasem, encyklopedií
rozhovor
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
soutěže vědomostí
námětové a didaktické hry
modelové situace formou her a cvičení
diskuse
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
plnění projektů
ankety, dotazníky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- někdy může, někdy musí odmítnout komunikaci, aby chránil sám sebe

skupinová práce
komunitní kruh
centra aktivit
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
beseda
rozhovor
pozorování a porovnávání
spolupráce s rodiči
hry didaktické
sebepoznávací hry
hry na stmelení kolektivu
činnosti a hry zaměřené na učení se netolerování patologických forem chování
modelové situace formou her a cvičení
rozvoj komunikativních dovedností
práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
plnění projektů
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana

Na celém světě jsou radující se děti

(časové zařazení- červen)

Cíle:

- vnímat lidi s jejich odlišnostmi tělesnými, rasovými, kulturními a povahovými jako přirozený stav, uznávat práva druhých, seznamovat se s potřebou vzájemné pomoci
- uvědomit si sám sebe, svoji identitu, vést k uvědomění si vlastních schopností a možností ve vztahu k druhým (utěšit, pomoci...)
- zajímat se o život dětí v jiných zemích
- zkusit si práci s literárními texty jiných národů, příběhy dětí z jiných zemí, prohlížení fotografií dětí z jejich cest, práce s mapou a globusem, oslavit Mezinárodní den dětí
- hledat radost z tvoření, her a činností ve ŠD
- osvojovat si nové praktické dovednosti
- podporovat komunikaci a odvalu komunikovat
- podporovat vyjádření svých potřeb, zájmů
- rozvíjet zodpovědnost k přírodě- ekologie a environmentální výchova
- podporovat bezpečnost při hrách a činnostech v prostorách školní družiny i mimo ni
- podporovat přátelské chování ke všem ostatním ve skupině, posilovat vhodné postoje k druhým
- podporovat rozvoj představivosti, fantazie, barvocitu
- rozvíjet své pohybové dovednosti
- vést k ochraně před úrazem

- znát důsledky používání látek, které škodí zdraví (alkohol, cigarety, drogy, automaty aj.)
- protidrogová prevence- vědět, co nám hrozí a kde všude nás tyto látky ohrožují, následky, léčba atd.
- prevence patologického jednání a šikany- rozpoznat ubližování spolužáků, vědět, kam se obrátit o pomoc...
- znát a chápat rozdíly mezi chlapci a děvčaty (sexuální výchova)
- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
- řídit a reprodukovat práci s encyklopediemi a internetem jakožto zdroji informací

Naplněvané klíčové kompetence:

- uvědomuje si, že všichni lidé nejsou stejní
- vyjadřuje se nahlas bez ostychu
- zná pravidla soužití a je tolerantní a ohleduplný ke svému okolí
- ví, že děti žijí na celém světě různě
- vytváří jednoduché formy hudebního doprovodu, upevňuje hudební cítění
- naučí se z paměti texty, písně, básně..., dramatickému ztvárnění pohádek
- osvojuje si nové praktické schopnosti a dovednosti
- získané vědomosti dává do souvislostí a uplatňuje je při dalším učení
- rozvíjí své komunikativní dovednosti
- rozvíjí svou fantazii, barvocit, kreativní myšlení

- rozvíjí své poznatky o přírodě, o městě ve kterém žije i své vlasti, o světě kolem nás
  - rozvíjí schopnost spolupráce i samostatného plnění úkolů
  - učí se s chutí, dokončuje započatou práci
  - rozpozná nevhodné formy chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, umí vhodně reagovat
  - zná a chápe rozdíly mezi chlapci a děvčaty, nevysmívá se aj.
  - dokáže se prosadit i podřídít
  - rozvíjí své pohybové dovednosti
  - umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy
-
- uvědomuje si, že všichni lidé nejsou stejní

výklad
skupinová práce
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
beseda
rozhovor
pozorování a porovnávání
čtení s porozuměním
didaktické hry
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
spolupráce s veřejností
charitativní práce
seznamovací a sebepoznávací hry
výtvarné a pracovní činnosti
pohybové aktivity
sportovní soutěže
hry dětí celého světa
doplňování pracovních listů
testy vědomostí
práce s informacemi
kvízy, doplňovačky, hádanky, rébusy, křížovky a labyrinty
diskuse, diskusní kruh
vycházky po školním i okolním prostředí
hry konstruktivní, stolní, společenské
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- vyjadřuje se nahlas bez ostychu

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
vyprávění
centra aktivit
rozhovor

rozvoj komunikativních dovedností

hry a činnosti vztahující se k tématu mediální výchovy

sebezpoznávací hry

pohybové aktivity

soutěže

hry volné i s pravidly

modelové situace formou her a cvičení

poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje

práce s informacemi

diskuse

základy tvořivé dramatiky

vycházky po školním i okolním prostředí

tvořivé dílničky

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

plnění projektů

činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy

- zná pravidla soužití a je tolerantní a ohleduplný ke svému okolí

výklad

diskuse

skupinová práce

komunitní kruh

základy tvořivé dramatiky

vyprávění

centra aktivit

beseda

rozhovor

seznamovací a sebezpoznávací hry

spolupráce s rodiči

didaktické hry

pozorování a porovnávání

pohybové aktivity

soutěže

hry námětové

relaxace

modelové situace formou her a cvičení

práce s informacemi

vycházky po školním i okolním prostředí

plnění projektů

činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy

evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy

činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana

- ví, že děti žijí na celém světě různě

komunitní kruh
centra aktivit
vyprávění, beseda, rozhovor
hry a činnosti vztahující se k tématu mediální výchovy
charitativní práce
práce s informacemi
diskuse
seznamovací a sebezpůsobovací hry
práce s knihou
pozorování a porovnávání
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
výtvarné a pracovní činnosti
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry dětí celého světa
modelové situace formou her a cvičení
pohybové aktivity
vycházky po školním i okolním prostředí
čtení s porozuměním
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana

- vytváří jednoduché formy hudebního doprovodu, upevňuje hudební cítění

skupinová práce
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
centra aktivit
rozvoj praktických dovedností
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy a multikulturní výchovy
hry volné i s pravidly
pohybové aktivity do hudby
plnění projektů
tvořivé dílničky
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
návštěva kulturních vystoupení

- naučí se zpaměti texty, písně, básně..., dramatickému ztvárnění pohádek

základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
komunitní kruh
rozvoj praktických dovedností
rozhovor
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy

cvičení smyslová, artikulační a grafomotorická
čtení s porozuměním
didaktické hry
kreativní dílničky
práce s knihou, textem
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
skupinové a individuální činnosti
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
návštěva divadla, kina, knihovny

- osvojuje si nové praktické schopnosti a dovednosti

individuální činnosti
centra aktivit
komunitní kruh
práce s mapou, globusem apod.
pozorování a porovnávání
soutěže
základy tvořivé dramatiky
modelové situace formou her a cvičení
sportovní aktivity
hry volné i s pravidly
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry s environmentálním zaměřením
hry konstruktivní
výtvarné a pracovní činnosti
modelování
hudebně-pohybové hry
cvičení smyslová, artikulační, grafomotorická
lokomoční cvičení

- získané vědomosti dává do souvislostí a uplatňuje je při dalším učení

výklad, vyprávění
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
práce s knihou, encyklopedií, médií
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety, exkurze
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
testy vědomostí
hry-námětové
práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí
sportovní aktivity

plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

➤ rozvíjí své komunikativní dovednosti

vyprávění
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
centra aktivit
beseda
diskusní kruh
rozhovor
námětové hry
sebepoznávací hry
hry na stmelení kolektivu a pro rozvoj osobnosti
cvičení artikulační a grafomotorická
modelové situace formou her a cvičení
práce s informacemi
práce s textem, knihou
hry konstruktivní, stolní, společenské
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

➤ rozvíjí svou fantazii, barvocit, kreativní myšlení

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
práce s knihou
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety, exkurze
výtvarné a pracovní činnosti
kreativní dílničky
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
testy vědomostí
hry-námětové
práce s informacemi
diskuse
vycházky po školním i okolním prostředí

plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

- rozvíjí své poznatky o přírodě, o městě ve kterém žije i své vlasti, o světě kolem nás

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
práce s knihou
doplňování textů
centra aktivit
modelové situace formou her a cvičení
výlety, exkurze
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
rozvoj praktických dovedností
výtvarné a pracovní činnosti
testy vědomostí
hry-námětové
práce s informacemi
diskuse
práce s mapou, globusem apod.
pozorování a porovnávání
činnosti a hry s environmentálním zaměřením
vycházky po školním i okolním prostředí
sportovní aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu multikulturní výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy demokratického občana
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozvíjí schopnost spolupráce i samostatného plnění úkolů

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
výlety, exkurze
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií

doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

- učí se s chutí, dokončuje započatou práci

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
poslech, zpěv, hra na jednoduché hudební nástroje
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu environmentální výchovy

- rozpozná nevhodné formy chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, umí vhodně reagovat

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií

doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
výlety, exkurze
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy

- zná a chápe rozdíly mezi chlapci a děvčaty, nevysmívá se aj.

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální včetně sexuální výchovy

- dokáže se prosadit i podřídít

výklad
skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh

základy tvořivé dramatiky
vyprávění
doplňování textů
rozhovor
diskusní kruh
pozorování a porovnávání
čtení s porozuměním
hry volné i s pravidly
rozvoj praktických dovedností
centra aktivit
kvízy, doplňovačky, pracovní listy, rébusy, křížovky a labyrinty
relaxace
práce s informacemi
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
plnění projektů
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální

➤ rozvíjí své pohybové dovednosti

individuální činnosti
centra aktivit
soutěže
základy tvořivé dramatiky
modelové situace formou her a cvičení
sportovní aktivity
hry volné i s pravidly
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh
činnosti a hry s environmentálním zaměřením
hry konstruktivní

➤ umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy

skupinové a individuální činnosti
komunitní kruh
činnosti a hry vztahující se k tématu mediální výchovy
vědomostní soutěže
námětové hry
práce s informacemi
práce s knihou, encyklopedií
doplňování textů, zápisků, pracovních listů
výtvarné a pracovní činnosti
základy tvořivé dramatiky
vyprávění
centra aktivit
výlety, exkurze
beseda
diskusní kruh
čtení s porozuměním

hry konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé
hry volné i s pravidly
hry dětí celého světa
pozorování a porovnávání
pohybové aktivity
činnosti a hry vztahující se k tématu výchovy osobnostní a sociální
plnění projektů
evaluační metody, hodnotící (reflektivní) kruh

Protidrogová prevence a prevence patologických forem chování

Volnočasové aktivity i protidrogová prevence a prevence patologických forem chování se v práci školní družiny prolínají a realizují v průběhu celého školního roku. Každá nová činnost, která účastníka zaujme a pracuje na ní s nadšením, ho odvádí od stereotypu všedního dne a touhy zkoušet nepoznané. Formou her, modelových situací, besed apod. pracujeme v této oblasti s účastníky s přihlédnutím k jejich věku. Volnočasové aktivity ve školní družině jsou jak řízené pedagogem (součást ŠVP), tak i neřízené (účastník si hraje dle svého zájmu individuálně nebo ve skupině), vždy však pod dohledem pedagoga, který nevhodné formy chování a patologické jevy pomáhá odstraňovat a nabízí vhodné využití volného času účastníků zájmového vzdělávání.

Podmínky pro zájmové vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotně znevýhodněných, sociálně znevýhodněných i mimořádně nadaných)

Naše školní družina je součástí školy, proto postačí pouze Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, kde je v doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami toto zohledněno.

V rámci IVP jsou závěry a doporučení odborného pracoviště rozpracovány v případě potřeby i pro oblast zájmového vzdělávání, aby mohlo dojít k naplnění cílů zájmového vzdělávání dle individuálních předpokladů účastníka, v tomto případě se na tvorbě IVP může podílet i vychovatelka školní družiny. V rámci zájmového vzdělávání může být účastníkům poskytována individuální pedagogická intervence, podpora školního psychologa, podpora asistenta pedagoga či další personální podpora, která plyne z doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí doporučení může být i zabezpečení kompenzačních pomůcek.

ŠVP bere v úvahu právo na rovný přístup ke vzdělávání všech, tedy i účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami, umožňují-li to podmínky a je-li to v zájmu účastníka.

ŠVP ukazuje připravenost školského zařízení zejména v oblasti personální, technické, materiální a organizační.

V oblasti personální jde o dostatečné personální zajištění aktivit, odbornost pedagogických pracovníků s ohledem na zdravotně znevýhodněné, sociálně znevýhodněné i mimořádně nadané účastníky zájmového vzdělávání.

V oblasti technické jde zejména o problematiku bariér, zařízení usnadňující přístup a zajištění dopravy. Škola i ŠD nejsou bezbariérové.

V oblasti materiální jde o vybavenost speciálními pomůckami či zajištění zapůjčení potřebného materiálního vybavení.

V oblasti organizační jde o vymezení forem integrace, inkluze, spolupráci s rodiči či jinými zákonnými zástupci, spolupráci s poradenskými zařízeními, dále zajištění informovanosti odborné i

laické veřejnosti o nabídce programu, spolupráci s organizacemi zaměřenými na podporu těchto účastníků a způsob zajištění vhodných forem komunikace.

Ve ŠVP pro zájmové vzdělávání ŠD je vymezen i prostor pro vytváření podmínek pro rozvoj mimořádně nadaných účastníků..

Zájmové vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- pracovní úkoly rozdělit na malé, přehledné, dílčí úseky
- vést k dokončení započaté práce
- povzbuzovat
- stimulovat smysly, rozumové schopnosti= aktivizovat
- podporovat fantazii a kreativitu
- motivovat a vhodně podněcovat zájem
- vytvořit příjemnou a důvěrnou atmosféru, pocit bezpečí a pohody
- vybírat vhodné hry a zájmové činnosti vzhledem ke specifickým jedince
- trénovat pozornost
- stanovit pevný režim, pravidelnost
- zajistit dostatek volnosti, pohybu, pohybového uvolnění
- opakovat v pravidelných intervalech
- zajistit individuální přístup, snížit počet dětí ve skupině/ oddělení
- hodnotit slovně
- pomoci při adaptačních problémech
- zajistit psychoterapeutické vedení (je-li to potřeba)
- pomoci rozvíjet sociální a komunikační dovednosti
- zajistit zvýšený dohled, přítomnost asistenta
- využívat speciální didaktické pomůcky i kompenzační pomůcky
- nabídnout alternativní aktivity, alternativní formy komunikace, spolupráce
- zajistit individuální přístup, rozvoj potřebných oblastí

Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni školní družiny a jednotlivých oddělení. Provádí ho jednotlivé vychovatelky. Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně- vzdělávacího procesu a hodnotíme, nakolik jsou naplňovány naše výchovně- vzdělávací cíle. Sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich individuální pokroky ve výchovně- vzdělávacím procesu.

Evaluační program:

Vnitřní evaluace

- hodnocení jednotlivých tematických celků, naplnění vytyčených cílů apod.
- hodnocení ŠVP- cílů, podmínek apod.
- hodnocení výchovně- vzdělávacího programu na pedagogických poradách
- vzájemná hospitační činnost
- hodnocení práce pedagogů

Vnější evaluace

- pohovory s rodiči
- dotazníky pro rodiče
- kontroly školní inspekce

Podle získaných výsledků můžeme dále plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové formy, metody, prostředky práce apod.

Hodnocení směrem k účastníkům zájmového vzdělávání provádíme průběžně- hodnotíme individuální výsledky účastníků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má důležitý význam pro sebehodnocení účastníka. Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s výchovně-vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro účastníky, což je podkladem pro další práci.